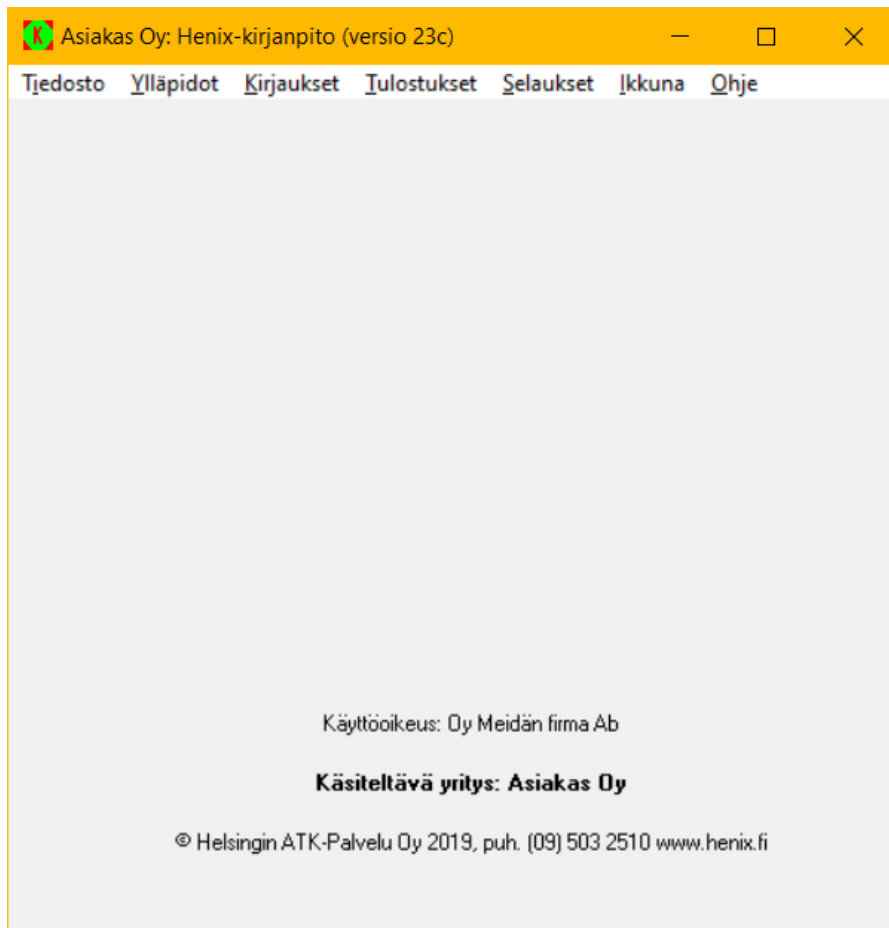

Henix-kirjanpito- ohjelman käyttöohje versio 23c

© Helsingin ATK-Palvelu Oy 2020

puh. 09-503 2510, www.henix.fi, henix@henix.fi

Hakemisto

Sivu

Hakemisto.....	1
1. Yleistä.....	3
2. Ohjelman käyttöönottovaihe.....	4
2.1. Parametrien avaus.....	4
2.2. Tilien avaus.....	4
2.3. Ryhmien nimien avaus.....	4
3. Yleinen työn kulku (=normaali päivittäinen toiminta).....	5
4. Ohjelman kuvaruudut ja valikot.....	6
5. Tietojen ylläpito.....	9
5.1. Tilien ylläpito.....	9
5.2. Tilikartan massamuutos.....	16
5.3. Tilimuutos useille yrityksille kerralla (kun on avattu useita yrityksiä).....	17
5.4. Ryhmänimien ylläpito.....	18
5.4.1. Tositelajien ylläpito.....	18
5.4.2. Kustannuspaikkojen ylläpito.....	18
5.4.3. Laskentakohteiden ylläpito.....	18
5.4.4. Projektit, työlajit, työkohteet.....	18
5.4.5. Saldoreskontra-asiakkaiden ylläpito.....	18
5.5. Alkusaldojen syöttö/muutos.....	19
5.6. Vertailukausien summien syöttö (ed. vuosi, budjetit).....	20
5.7. Parametrit.....	21
5.7.1. Parametrit.....	21
5.7.1.1. Parametrit.....	22
5.7.1.2. Yrityksen tiedot.....	23
5.7.1.3. Määritykset.....	24
5.7.1.4. Kirjanpidon parametrit.....	26
5.7.1.5. Kirjausparametrit.....	28
5.7.1.6. Tulostusparametrit.....	29
5.7.1.7. Kielet/tulostus toisella kielellä.....	30
5.7.1.8. Tasekirja.....	31
5.7.1.9. Kausiveroilmoitus.....	33
5.7.2. Verolomakkeiden parametrit.....	34
5.7.2.1. Yleiset.....	34
5.7.2.2. Lomake 6B (sivu 1).....	35
5.7.2.3. Lomake 6B (sivut 2 ja 3).....	36
5.7.2.4. Lomake 6B (sivu 4,5).....	37
5.7.2.5. Lomake 62.....	38
5.7.2.6. Lomake 73 ja 8A.....	38
5.8. Listat/Lomakkeet.....	39
5.8.1. Lomakkeiden muokkaus.....	39
5.8.2. Omien listojen määrittäminen.....	39
5.8.3. Listojen muokkaus.....	40
5.8.4. Tarra-arkin määrittäminen.....	40
5.8.5. Tarran määrittäminen.....	40
5.9. Tyhjennykset ja nollaukset.....	41
5.9.1. Vuodenvaihdeajo.....	41
5.9.3. Tietojen poisto.....	41
5.10. Varmuuskopiointi.....	42
5.10.1. Varmuuskopiointi.....	42
5.10.2. Varmuuskopioinnin palautus.....	43
5.10.3. Automaattinen varmuuskopiointi.....	44
5.11. Apuohjelmat.....	46
5.11.1. Tietokannan eheytykset.....	46
5.11.2. Ohjelman päivitykset.....	46
5.11.3. Tietojen luku välitiedostosta.....	46
5.11.4. Alkuperäisten lomakemallien palautus.....	46
5.11.5. Lisäyrytysten asennus.....	46
5.11.6. Tietokannan muokkaus.....	47
5.11.7. Tietojen luku muista tietokannoista.....	47
5.11.8. Ohjelman lisätoiminnot.....	48
6. Kirjaukset päiväkirjaan.....	49
6.1. Tositteiden tallennus (tapa 1).....	50
6.2. Päiväkirjan selaus/korjaus.....	53

6.3. Tositteiden luku osto- ja myyntikortista	54
6.4. Tositteiden luku laskutusohjelmasta	54
6.5. Lue tiliote tositteeksi (TITO)	55
8. Tulostukset	58
8.1. Päivä- ja pääkirja	61
8.1.1. Päiväkirja	61
8.1.2. Pääkirja	61
8.2. Tuloslaskelma ja tase	62
8.2.1. Tuloslaskelma	64
8.2.2. Tuloslaskelma (kaikki kuukaudet)	64
8.2.3. Tase	64
8.2.4. Tase (alkusaldo, muutos, vuosisaldo)	64
8.2.5. Tuloslaskelma/tase/laskelma: oma määrittely	64
8.3. Tilit	65
8.4. Graafiset tulostukset	65
8.4.1. Katevertailu 12 kk	65
8.5. Verolomakkeet ja tyvi-aineisto	65
8.6. Muut listat	66
8.6.1. Saldoluettelo	66
8.6.2. Saldoreskontralista	66
8.6.3. Saldoreskontralista laskuittain	66
8.6.5. Kausiveroilmoitus (Oma-aloitteiset verot)	67
8.6.6. Tase-erittelyt	68
8.6.7. Tunnusluvut	68
8.6.8. Tasekirja/tilinpäätös	68
8.7. Omat listat (omien listojen tulostus)	68
9. Selaukset	69
9.1. Analyysiselaukset	69
9.2. Taulujen selaus	70
9.3. Dynaamiset selaukset	71
9.4. Tiliselailu	72
9.5. Raporttiselaukset	72
9.6. SQL-selaus (sql-kysely)	73
9.7. Tallennustilasto	73
9.8. Alv-automaattikirjausten selaus	73
9.9. Omien raporttien määrittely	73
9.10. Tositepohjien määrittely	73
9.11. Yhteenveto vientisummista	73
9.12. Alv-tilien selaus ja muutos	74
10. Ikkuna	75
11. Tietojen siirto muihin ohjelmiin	75
12. Ohjelman asennus	76
13. Kysymyksiä ohjelman käytöstä	77
14. Vinkkejä ohjelman käyttöön	78
15. Näppäimistön käyttö	79
16. Selausrudut	80
16.1. Taulun selaus	81
16.2. Selaushaku nimellä	82
16.3. Selaushaku nimellä	83
17. Tekstilomakkeiden määrittely (rtf-muodossa) tekstinkäsittelyohjelmalla	84
18. Kirjausketju eli audit trail ja tiedon poraus alemmalle tasolle eli drill down	87
19. Tilikartan vaihto ja tietojen siirto toiseen tilikarttaan	89
19.1. Tilikartan vaihto perustilikarttaan	89
20. ALV-KÄSITTELY	91
Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus (eu-myyntien ilmoitus ja tyvi-aineisto)	95
21. LASKURESKONTRAN KÄSITTELY (saldoreskontra)	98
22. OMIEN RAPORTTIEN/LASKELMIEN MÄÄRITYS	103
23. TOSITEPOHJIEN MÄÄRITYS	105
24. TOSITTEIDEN LUKU JA TALLENNUS XML-MUOTOON	106
25. VEROLOMAKKEEN 5 MÄÄRITYKSET	107
26. Aakkosellinen hakemisto	109

1. Yleistä

Tämä on Helsingin ATK-Palvelu Oy:n Henix-kirjanpito-ohjelman käyttöohje windowsille. Ohjelmisto sisältää **kirjanpidon, budjetoinnin, kustannusseurannan, laskureskontran (saldoreskontran) ja raportoinnin**. Alv-käsittely on selitetty kappaleessa 20. Laskureskontra (saldoreskontra) on selitetty kappaleessa 21.

Henix-kirjanpito on tarkoitettu pienten ja keskisuurten yritysten kirjanpidon hoitamiseen, joten on tärkeää, että ohjelma on helppokäyttöinen ja riittävän monipuolinen. Ohjelma on myös suunniteltu erityisesti tilitoimistokäyttöön, jolloin on tärkeää tietojen nopea tallennus, tulosteiden monipuolisuus ja omien raporttien määritys sekä tietojen ja raporttien siirto muihin ohjelmiin, kuten Exceliin ja Wordiin, jotta kaikki asiakkaiden raportti- ja tilastointitarpeet voidaan toteuttaa.

Ohjelmisto on helppokäyttöinen eikä se edellytä käyttäjältä varsinaista tietokonetuntemusta. Kun jotain kooditietoa (esim. tilinumero, kustannuspaikka) kysytään, voidaan ko. tiedot valita selaustaulusta tekstitietoina (esim. jos ei muisteta tilin numeroa, tili voidaan etsiä nimen mukaan). Ohjelmistossa on pyritty minimoimaan ja automatisoimaan erilaisten koodien käyttö ja päivitysten ajo. Esim. kun tosite tallennetaan, ohjelma suorittaa välittömästi tietojen päivityksen, joten tuloslaskelma ja tase voidaan heti tulostaa viimeisillä tiedoilla. Ohjelmaan on myös lisätty erikoistoimintoja tiettyjä tilanteita varten. Nämä tilannekohtaiset valikot (*popup-valikot*) saadaan klikkaamalla hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä ja valitsemalla valikosta ko. tilanteeseen liittyvä toiminto. Nämä toiminnot on tarkemmin selitetty tässä käyttöohjeessa.

Ohjelma sisältää monipuoliset analyysiselaukset ja myös drill down (=tiedon poraus alemmalle tasolle) –toiminnon (kts. liite 18).

Käyttäjän toimien helpottamiseksi syöttökentissä (=kentät, joihin syötetään jokin tieto, esim. tilinumero kenttä), saadaan kenttäkohtainen ohje siitä, mitä tietoa kenttään syötetään. Automaattinen kenttäohje on yhden rivin pituinen, mutta hiiren oikeanpuoleista näppäintä klikkaamalla kentän kohdalla saadaan laajempi ohjetieto. Painamalla kentässä F1-näppäintä, saadaan ohjelman täydellinen ohje hypertexti-muodossa (windows-ohje), eli ruutuun tulee ohjelman käyttöohje, jossa voidaan siirtyä hiirtä klikkaamalla haluttuun kohtaan.

Ohjelmistossa on kirjanpidon perustulosteet (päiväkirja, pääkirja, tuloslaskelma, tase ja erilaisia vertailulaskelmia). Ohjelman tulostukset saadaan joko ruudulle (=esikatselu, samassa muodossa kuin tulostuisivat kirjoittimelle), kirjoittimelle tai tiedostoon (tekstimuodossa tai html-muodossa), jolloin tuloste voidaan lukea esim. johonkin tekstinkäsittelyohjelmaan tai taulukkolaskentaohjelmaan jatkokäsittelyä varten. Ohjelma käyttää Ms-Access -tietokantaa, joten useat windows-ohjelmat (esim. Excel, Word, Access ja erilaiset raportointiohjelmat) voivat suoraan lukea ohjelman tietoja. Useimmat tulostukset saadaan myös suoraan tulostusmuodossa siirrettyä ohjelman sisäiseen teksturiin tai Wordiin sekä Exceliin, kun Word/Excel on koneeseen asennettu. Lisäksi tulostukset saadaan tallennettua pdf-muodossa, jolloin ne voidaan lähettää sähköpostin liitteenä.

Ohjelman käyttöönotto tapahtuu asentamalla ohjelmisto (ohjelmiston asennus on opastettu kappaleessa 12). Ohjelmassa on perustilikartta, jota muokataan yritysakohtaisesti. Yritys voi lisätä ja poistaa tilejä. Aluksi syötetään tilikauden avauslaskot tasetileille ja tulostetaan avava tase. Kun alkusaldot on tallennettu, tositteiden tallennus voidaan aloittaa. Ohjelmassa tai käyttöohjeissa puhuttaessa taulusta (esim. tilitalu), tarkoitetaan samaa käyttämällä sanaa tiedosto tai rekisteri (tilitiedosto, tilitalu). Tietokoneen kuvaruudusta voidaan käyttää myös sanaa ikkuna.

Käyttötoiminnan nopeuttamiseksi ohjelmassa on toimintoja, joilla jokin tietty toiminto voidaan tehdä nopeasti. Esim. mistä ohjelman kohdasta tahansa päästään päävalikkoon painamalla §-näppäintä. *Ctrl+T* -näppäimillä päästään aina tilien ylläpitoon. *Ctrl+Shift+T* -näppäimillä päästään tilien selailuun. Ohjelmassa on myös kuvakkeita (ikoneja), joita klikkaamalla voidaan valita jokin toiminto. Myös ruudun kokoa voi muuttaa näppäinkomennoilla. *Ctrl+Shift+L* leventää ruutua 10% *Ctrl+Shift+K* lisää korkeutta 10% *Ctrl+Shift+W* palauttaa ruudun peruskohdistuksen eli alkuperäisasetuksen. Ohjelman näppäinkomennoista on lisää tietoa luvussa 15.

2. Ohjelman käyttöönottovaihe

Kun Henix-kirjanpito-ohjelmisto otetaan käyttöön, se täytyy ensin asentaa. Ohjelma asennetaan laittamalla asennuslevy cd-asemaan, jonka jälkeen asennusohjelma käynnistyy automaattisesti. Jos asennusohjelma ei käynnisty, on cd-levyiltä käynnistettävä Setup-ohjelma. Yksityiskohtaisemmat asennusohjeet ovat kappaleessa 12. Ohjelmiston asennuksen jälkeen suoritetaan seuraavat alkutoimet:

2.1. Parametrien avaus

Parametrien ruutuun päästään valitsemalla päävalikosta *Ylläpidot* → *Parametrit* → *Parametrit*. Parametritiedoissa syötetään *yrityksen tiedot* (mm. yrityksen nimi, osoite- ja pankkitiedot), *alv-määritykset*, käytössä olevat toiminnot (esim. käytetäänkö laskureskontraa (laskureskontra on saldoreskontra, jossa tapahtumat käsitellään laskukohtaisesti), kustannuspaikkoja, projektiseurantaa). Parametrien käsittely on selitetty tarkemmin kappaleessa 5.7.

2.2. Tilien avaus

Ohjelmaan on määritelty perustilikartta, jota voidaan muuttaa. Yritys voi haluttaessa kirjoittaa koko tilikartan uudestaan, mutta on suositeltavampaa ja helpompaa vain muokata olemassa olevaa tilikarttaa. Tilejä ja tiliryhmiä voidaan lisätä ja poistaa. Esim. yleensä riittää, että lisätään muutama yrityskohtainen kiinteiden kulujen tili. Tilejä voidaan lisätä milloin tahansa, joten niitä ei tarvitse vielä ohjelman käyttöönottovaiheessa lisätä, vaan vasta ennen kuin niille halutaan kirjata vientejä. Tilille voidaan määrittellä alv-määritykset (alv-prosentti ja käsittelytapa). Tilille voidaan määrittellä useampia alv-prosentteja, jolloin tositteiden tallennuksessa vientikohtaisesti valitaan, mikä alv-prosentti on ko. viennille. Tilien ylläpito on selitetty kappaleessa 5.1.

2.3. Ryhmien nimien avaus

Tositelajien, kustannuspaikkojen, laskentakohteiden, projektien, työkohteiden, työlajien ja laskureskontra-asiakkaiden nimien määrittely. Ryhmiä voidaan käyttää (viennit voidaan kohdistaa niihin), vaikka niille ei olisikaan avattu nimiä. Ryhmänimien ylläpito on selitetty kappaleessa 5.4.

3. Yleinen työn kulku (=normaali päivittäinen toiminta)

Tässä käsitellään normaaleihin päivittäisiin toimintoihin kuuluvat asiat. Normaaleihin päivittäisiin toimintoihin kuuluu luonnollisesti tositteiden tallennus. Ohjelma ei kuitenkaan millään tavalla vaadi, että tositteet kirjataan tiettyä ajankohtana, eli voidaan milloin tahansa myöhemmin kirjata myös vanhoja tositteita.

Tositteiden tallennus

Tositteiden tallennus edellyttää, että tilit, joille halutaan kirjata, on ensin avattu. Jos käytetään tosittelajeja, kustannuspaikkoja, projekteja tai laskureskontraa, on ko. tiedot määriteltävä ensin. Ryhmien nimityksiä ei kuitenkaan tarvitse etukäteen määrittellä. Tallennettuja tositteita/vientejä voidaan jälkikäteen joustavasti muuttaa ja korjata sekä vientejä voidaan myös lisätä ja poistaa. Tositteiden tallennus eli kirjaus päiväkirjaan on selitetty kappaleessa 6.

Listaukset/tulostukset

Normaalisti ei päivittäin tarvitse tulostaa päiväkirjaa, pääkirjaa tai muita tulosteita, mutta milloin tahansa voidaan tulostaa kaikki halutut listat. Ainoastaan kausiveroilmoituksen tulostus kysyy, tehdäänkö alv-automaattikirjaukset. Muut tulosteet eivät päivitä tietoja, joten niitä voi tulostaa/selata miten tahansa. Tulosteet saadaan ruudulle, kirjoittimelle ja tiedostoon sekä siirrettyä suoraan ohjelman sisäiseen teksturiin tai Wordiin ja Exceliin.

Päivitykset

Tilikauden vaihteessa ajetaan *vuodenvaihdeajo*, joka siirtää tilivuoden tiedot edelliselle vuodelle vertailua varten. Tilikauden vaihdeajo siirtää tilikauden voiton/tappion edellisen vuoden voittovarar-tilille ja nolaa tuloslaskelmasummat, taseeseen jätetään summat seuraavan vuoden alkusaldoiksi. Jos on kirjattu seuraavan vuoden vientejä etukäteen (määrittely otetaan käyttöön parametritiedoissa), siirtää vuodenvaihdeajo automaattisesti ko. tosittien normaalivienneiksi ja päivittää saldot.

Varmuuskopiointi

Varmuuskopiointi ohjelman tiedoista on syytä tehdä riittävän useasti. Tiedot saattavat mennä sekaisin esim. jos ohjelman käytön aikana tulee sähkökatko. Tietokone saattaa myös mennä rikki, jolloin mahdollisesti kaikki siinä oleva tieto katoaa. Ohjelmassa on valikosta valittavissa varmuuskopiointi, joka pakkaa tiedot levykkeelle tai haluttuun toiseen hakemistoon. Ohjelmassa on myös automaattinen varmuuskopiointi, jolla voidaan määrittellä, että esim. joka päivän alussa tai viikon ensimmäisellä käyttökerralla ohjelma kopioi kiintolevylle tietokannan pakattuna. **Ohjelman varmuuskopiointi on täysin ohjelman käyttäjän vastuulla, joten se on syytä suorittaa tarpeeksi usein ja siinä on syytä käyttää useampia levysarjoja.** Jos varmuuskopiointi tehdään levykkeille, tulee levykkeet aina alustaa (=formatoida) täydellisesti ennen käyttöönottoa, joten vaikka hankitaan valmiiksi alustettuja levykkeitä, ne on aina alustettava siinä koneessa, jossa niitä käytetään. Jos varmuuskopiointi tehdään kirjanpito-ohjelmasta cd:lle, täytyy myös cd formatoida.

Tietojen täsmäytys

Kirjanpidossa saadaan tulostettua tuloslaskelma, tase, pääkirja ja päiväkirja, jotka voidaan täsmäyttää keskenään sekä pankkitilit pankin tiliotteiden kanssa. Jos taseen tulostuksen jälkeen ei vastaavaa ja vastattavaa mene tasan, ilmoittaa ohjelma siitä. Ohjelmassa on myös kirjanpidon tarkastusajo (kts. kappaleesta 5.11.8.2.)

4. Ohjelman kuvaruudut ja valikot

Ohjelmassa voidaan montaa toimintoa käsitellä samanaikaisesti, eli useita yhtäaikaista ikkunoita voi olla auki. Esim. kun ollaan tositteiden tallennuksessa, voi viereisessä ikkunassa olla auki ikkuna tilien ylläpitoon ja toinen ikkuna tiliselaukseen.

Tässä on kuvaus ohjelman päävalikosta valittavista toiminnoista (suluissa toiminnon perässä selitetään lyhyesti ko. toiminto ja pikanäppäin, eli kuinka yhdellä näppäinyhdistelmällä päästään mistä tahansa ohjelman osasta ko. ikkunaan):

Tiedosto

- Yritysvalikko (yrityksen vaihto)

- Lopetus (lopettaa ohjelman suorituksen ja sulkee kaikki ohjelman tiedostot)

Ylläpidot

- Tilit (Ctrl+T)

- Ryhmänimet

 - Tositelajit

 - Kustannuspaikat

 - Laskentakohteet

 - Projektit

 - Työkohteet

 - Työlajit

 - Saldoreskontra-asiakkaat

- Alkusaldojen syöttö/muutos

- Vertailukaudet (esim. budjettivertailut)

- Parametrit

 - Parametrit: Yrityksen tiedot, kirjanpidon määritykset, tasekirja, kausiveroilmoitus

 - Verolomakkeiden ja tyvi-aineiston parametrit

- Listat/lomakkeet

 - Lomakkeiden muokkaus

 - Omien listojen määrittäminen (yksi taulu)

 - Listojen muokkaus

 - Tarra-arkin määrittäminen

 - Tarran määrittäminen

- Tyhjennykset ja nollaukset

 - Vuodenvaihdeajo

 - Aikaseurantatiedot/tallennustilasto

 - Tietojen poisto

- Varmuuskopiointi

 - Varmuuskopiointi

 - Varmuuskopioinnin palautus

 - Automaattinen varmuuskopiointi

- Apuohjelmat

 - Tietokannan eheytyminen

 - Ohjelman päivitys

 - Välitiedoston luku

 - Alkuperäisten lomakkeiden palautus

 - Yrityksen lisäys

 - Tietokannan muokkaus

 - Tietojen luku muista tietokannoista

 - Ohjelman lisätoiminnot

 - Kaikkien summien tyhjennys

 - Kirjanpidon tarkastusajo

 - Kopioi käyttöoikeus kaikille yrityksille

 - Kopioi levykkeeltä käyttöoikeustieto

 - Lue kirjanpidon välitiedosto (siirtotiedosto)

 - Lue TILIKARTTA ja tiedot Henix-dos/wkp-hakemistosta

 - Lue tilikartta välitiedostosta

 - Otetaan käyttöön tyhjä tietokanta

 - Palauta ennen ohjelmapäivitystä oleva tiedosto

 - Poista tietokanta Henix.mdb

 - RTF-editori

 - SIIRRÄ Henix-dos/wkp-summat uuteen tilikarttaan

 - Teksturi

 - Tiedostokäsittely

 - Tilikartan vaihto perustilikarttaan

Kirjaukset

- Tositteiden tallennus (Ctrl+K)
- Päiväkirjan selaus (Ctrl+S)
- (Tositteiden luku ostoreskontrasta)
- (Tositteiden luku laskutusohjelmasta)
- Lue tiliote tositteeksi (TITO)

Tulostukset

- Päivä- ja pääkirja
 - Päiväkirja
 - Pääkirja
- Tuloslaskelma ja tase
 - Tuloslaskelma
 - Tuloslaskelma (kaikki kuukaudet)
 - Tase
 - Tase (alkusaldo, muutos, saldo)
 - Tuloslaskelma/tase/laskelma: oma määrittely
- Tilit
 - Tililuettelo
- Graafiset tulostukset
 - Katevertailu 12 kk
- Verolomakkeet
 - Verolomake 6B (päälomake)
 - Verolomake 62 (erittely poistoista)
 - Verolomake 73 (erittely osinkotuloista)
 - Verolomake 8A (Luettelo arvopapereista)
 - Lista verolomakekoodittomista tileistä
 - Verolomakekoodit
 - Tyvi-aineisto (6B, 62, 72, 73, 8A)
- Muut listat
 - Saldoluettelo
 - Saldoreskontralista
 - Saldoreskontralista laskuittain
 - Arvonlisäverolaskelma
 - Kausiveroilmoitus
 - Tase-erittelyt
 - Tunnusluvut
 - Tasekirja

Selaukset (selausikkunassa valitut tiedot selattavissa ja valittavissa tulostukseen)

Analyyssiselaukset

- Päiväkirja
- Tuloslaskelma
- Tase
- Pääkirja
- Kustannuspaikat
- Laskentakohteet
- Projektit
- Viennit (myös ed. vuodet)

Tauluselaukset

- Tiliselaus
- Tosite
- Viennit
- Tositelaji
- Kustannuspaikka
- Laskentakohteet
- Projektit

Dynaamiset selaukset

- Päiväkirja/pääkirja

Tiliselaus

Raporttiselaus/muokkailu

Sql-kyselyt (näkyvät) (Ctrl+Q)

Tallennustilasto

Alv-automaattikirjausten selaus

Omien raporttien määrittäminen

Tositepohjien määrittäminen

Yhteenvedon vientisummista

Alv-tilien selaus ja muutos

Ohje

Ohje

Tietoja Henix-kirjanpito-ohjelmasta

5. Tietojen ylläpito

Tietojen ylläpito-ohjelmissa käsitellään tilien avausta, muutosta ja poistoa. Ylläpidoissa käsitellään myös vertailukausia, kustannuspaikkojen ja projektien nimityksiä sekä parametreja ja omien listojen sekä lomakkeiden muokkausta. Tositteiden tallennus kuitenkin tehdään kirjauksilla päiväkirjaan, eikä tietojenylläpitovalikon ohjelmilla.

5.1. Tilien ylläpito

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Tilit*

Pikavalintanäppäin: *Ctrl+T*

Tilien ylläpito-ohjelmalla avataan uudet tilit. Tällä ohjelmalla voidaan myös selata tilien tietoja ja muuttaa niitä tai tili voidaan poistaa. Tilit voidaan poistaa vain jos sillä ei ole saldoa eikä vientejä. *Tilikartan massamuutos* –valinnalla voidaan muuttaa yrityksen tilejä ryhmässä, eli tehdä sama muutos useammalle tilille kerralla.

Kun tilin tietoja on muutettu, tallennetaan tili painamalla *Talleta*-näppäintä tai painamalla *Ctrl+Enter*. Uuden tilin avaus tapahtuu antamalla tilinumero, jolla tiliä ei vielä ole. Tililuettelon tulostuksessa (Tulostukset → Tilit → Tililuettelo) saadaan tulostettua tilien numerot. Myös tiliselauksessa voidaan valita tili (myös otsikkotili) muokkausta varten. Tilin poisto tapahtuu antamalla tilinumero, jonka jälkeen ruutuun tulee poistettavan tilin tiedot. Nyt tili voidaan poistaa painamalla *Poista* -näppäintä. Tilin poistoa ei hyväksytä, jos tilillä on saldoa tai vientejä. Missä tahansa ohjelman kohdassa päästään tilien ylläpitoon painamalla näppäimiä *Ctrl+T* ja tilien selaukseen päästään painamalla näppäimiä *Ctrl+Shift+T*.

Tällä valikolla voidaan tilejä selata. Vasemmanpuoleisesta napista (|<) saadaan ensimmäisen tilin tiedot ruudulle, toisesta (<) edellinen, kolmannesta (>) seuraava tili ja oikeanpuoleisesta (>|) viimeisen tilin tiedot. F3/F4 tai +/- näppäimillä voidaan myös selata tilejä.

Tilin perustiedot:

Tilien ylläpito

Tilinnumero: 4000 S E |< >| Muutospvm: 080118 Luontipvm: 020501 Sulje

Tilin nimi: Ostot Tilikartan massamuutos Talleta

Tilin nimi, kieli 2: Tilien muutos usealle yritykselle Poista

Tilin perusmääritykset Kirjausmääritykset Lisämääritykset Tulostusmääritykset

Tilin tyyppi (tili vai otsikko)

Tili Katenimitys Otsikkotaso 1 (pääryhmä) Otsikkotaso 2 Otsikkotaso 3 Otsikkotaso 4 (alin taso)

Yhteissumma tasolle 1 (8) Yhteissumma tasolle 2 (9)

Alv-määritys: 30 = Verolliset ostot kotimaa

Alv-prosentti: 24,14,10,0 Alv-vastatili: 2939 2939=Arvonlisäverovelka

Alkusaldo euro:	0,00
Tapahtumat euro:	1 600,00
Vuosialdo euro:	1 600,00

Syötä käsiteltävän tilin numero ja paina Enter

Tilinnumero

- Tilinumero (1..9999 ja jos käytössä on alatilinumerot 1..999999)
- Jos käytetään perustililuetteloa (standarditililuetteloa), tilien otsikoissa voi olla myös alaviiva (_) ja sen jälkeen tyyppi, jotta voidaan yksilöidä otsikkotilit. Esim. taseen otsikko *Tilikauden voitto/tappio* –tilin numero on 237 (perustililuettelossa), ja otsikon tyyppi 2, joten Henix-kirjanpidossa yksilöitynä tilinumeroa käytetään numeroa 237_2.
- Parametreissa määritellään, onko tilinumero nelinumeroinen tai voiko sille syöttää myös alanumeroita (yksi tai kaksi alanumeroa). Jos alanumerot ovat käytössä niin esim. tili 3000.1 syötetään tilinumero-kenttään ilman pistettä muodossa 30001 ja tili 3000.01 muodossa 300001. Ks. käyttöohjeen kohta 5.7.1.4.
- F3/F4 -näppäimillä saadaan edellinen/seuraava tili. Ctrl+F3/F4 siirtyy ensimmäiseen/viimeiseen tiliin. F3/F4 sijasta voidaan käyttää miinus- ja plus-merkkejä (-/+)
- F6-näppäimellä tai tuplaklikkauksella voidaan tilejä selata selausruudussa. Selauksessa näkyy tilin numero, tilin nimi ja saldo. Jos painetaan Shift+F6, saadaan tilikartan tilejä selailtua taulukkomuodossa, jossa on tilin kaikki tiedot.
- F7-näppäimellä voidaan haluttu tili etsiä nimen mukaan. Jos F7-näppäintä painetaan jossain muussa kentässä, tiedon valinta tapahtuu ko. kentän mukaan. Esim. alv-prosenttikentässä etsitään alv-prosenttien mukaan.
- Jos annetaan olemassa oleva tilinumero, voidaan tilin tietoja muuttaa
- Jos annetaan numero, jolla tiliä ei ole, saadaan avattua uusi tili
- Uusi tili järjestetään tilinumeron mukaan, joten se tulostuu tuloslaskelmaan/taseeseen tilinumeron mukaiseen kohtaan. Parametrien tulostusvalinnoissa (kts. 5.7.6) määritellään tuloslaskelman katesummiin kuuluvat tilit ja taseen vastaavaan ja vastattavaan kuuluvat tilit.
- Viralliseen tuloslaskelmaan/taseeseen ja verolomakeeseen tilit valitaan verolomakekoodin mukaan, joten tilille on myös syötettävä oikea verolomakekoodi (*Lisämääritykset*-sivulla).

Tilin nimi

- Tilin nimi, max. 100 merkkiä

Tilin nimi toisella kielellä (Tilin_nimi_2)

- Parametreissa määritellään, annetaanko tileille myös nimi toisella kielellä, esim. englanniksi.
- Tuloslaskelman/taseen tulostus voidaan tällöin tehdä myös toisella kielellä. Parametreissa voidaan myös määritellä, millä kielellä suomen sanat korvataan tulostettaessa toisella kielellä. Jos tilille ei ole toisen kielen nimeä määriteltä, käytetään myös toisella kielellä tulostettaessa tilin suomenkielistä nimeä
- Käyttäjät voi itse myös määritellä omia laskelmia (kuten virallisen tuloslaskelman ja taseen) toisella kielellä.

Tilin tyyppi

- Onko kyseessä normaali tili vai otsikkotili. Otsikkotileille ei voi kirjata, ne ovat tulostusta varten. Tuloslaskelma ja tase ryhmitellään ja yhteisummat lasketaan otsikkomäärittysten mukaan. Parametritiedoissa määritellään viimeinen vastaavaa, vastattavaa ja tuloslaskelman katetilit, mutta muut tilikartan määrittymiset määritellään tässä kohdassa.
- Otsikkotasoa on neljä (lisäksi ylimpänä tasona katenimitystaso, joka tulostaa kaikki yhteensä). 1=ylin taso ja 4=alin taso.
- Kun tulostuksessa tulee eteen otsikkotili, tulostetaan ensin yhteisummat edellisestä samantasoisesta otsikosta lähtien, esim. kun seuraavan otsikkotilin taso on 1, tulostetaan ensin yhteisumma aikaisemmasta 3-tasosta (jos sillä on summia), sitten 2-tasosta (jos sillä on summia) ja sen jälkeen tasosta 1 (jos sillä on summia). Kun summat on tulostettu, tulostetaan käsiteltävä otsikkotili jne.
- Yhteisummataso 8 ja 9 tulostavat yhteisumman (summa tulostuisi myös automaattisesti, kun seuraava samantasoinen (1 tai 2) otsikko tulee. Kun tyyppi on 8 tai 9, voidaan myös määritellä yhteisumman eteen tuleva teksti. Tyyppi 8 tekee summan edellisestä 1-tason otsikosta ja 9 edellisestä 2-tason otsikosta lähtien.
- Otsikkotasot saattavan aluksi tuntuu vaikeasti hahmoteltavilta, mutta ne ovat kuitenkin varsin selkeät. Kun käytetään ohjelman perustilikarttaa, ei otsikoiden tasosta tarvitse välittää, kunhan uudet tilit lisätään halutun otsikkoryhmän alle. Otsikkotasosta pääsee parhaiten perille tulostamalla tililuettelon ja tuloslaskelman/taseen kaikista tileistä (myös nollasaldolliset). Tämän jälkeen voidaan verrata tuloslaskelmaa/tasetta tililuetteloon, jotta ymmärretään, kuinka yhteisummat kustakin ryhmästä lasketaan.

Valitaan viralliseen tuloslaskelmaan/taseeseen

- Tämä on käytössä vain as. oy:n ja yhdistyksen tilikartoissa
- Tämä ei vaikuta *Oman määrittymisen tuloslaskelmaan/taseeseen*

Alv-määrittäminen

- **Alv-käsittelystä ja alv-koodeista on enemmän selitetty kappaleessa 20.**
- Arvonlisäverollisille tileille täytyy määritellä alv-määrittäminen. Ohjelma tulostaa kausiveroilmoituksen alv-määrittämysten mukaan. Alv-määrittäminen tallentuu viennille tositteen tallennuksen yhteydessä, joten tilin alv-määrittäminen voidaan muuttaa kesken tilikauden, eikä se vaikuta taannehtivasti aikaisemmin tallennettuihin tositteisiin.
- Alv-määrittäminen on jokin seuraavista:
 - 0 = ei alv-tili
 - 10 = 0-verokannan alainen liikevaihto
 - 11 = veroton tavaramyynti muihin eu-maihin (yhteisömyynnit)
 - 12 = veroton palveluiden myynti muihin eu-maihin
 - 20 = verollinen myynti kotimaa
 - 21 = nettotilin myyntitili (veroton osuus), eli tili, johon nettokäsittelyssä kirjataan myynnin veroton osuus. Vero kirjataan tilille, jonka alv-määrittäminen on 50 (=nettokäsittelyn mukainen myynnin alv-velkatili). Parametreissa määritellään, tekeekö ohjelma alv-kirjauksen automaattisesti. Parametreissa myös määritellään, syötetäänkö veroton vai verollinen summa.
 - 30 = verolliset ostot kotimaa
 - 31 = netto-ostotili (veroton osuus), eli tili, johon netto-ostojen veroton osuus kirjataan. Vero kirjataan tilille, jonka alv-määrittäminen on 60.
 - 32 = verolliset tavaraostot muista eu-maista (annetaan myös yhteisömyyntien velka- ja saamistili)
 - 33 = verolliset palveluostot muista eu-maista (annetaan myös yhteisömyyntien velka- ja saamistili)
 - 34 = ulkomaiset ostot ns. käännetty verovelvollisuus
 - 40 = alv-velkatili
 - 43 = yhteisömyyntien (tavarat) alv-velka (tilinro syötetään alv-koodin 32-tilille)
 - 44 = yhteisömyyntien (tavarat) alv-saaminen (tilinro syötetään alv-koodin 32-tilille)
 - 46 = yhteisömyyntien (palvelut) alv-velka
 - 47 = yhteisömyyntien (palvelut) alv-saaminen
 - 50 = nettokäsittelyn mukainen myynnin alv-velkatili. Eli tili, johon alv kirjataan. Veroton osuus on kirjattu tilille, jonka alv-määrittäminen on 21 (=nettotilin myyntitili, veroton osuus)
 - 60 = nettokäsittelyn mukainen ostojen alv-saamistili. Veroton osuus on kirjattu tilille, jonka alv-määrittäminen on 31 tai 76.
 - 70 = käänteisen alv:n myynnit eli rakentamispalvelun myynnit 1.4. 2011 alkaen (käännetty verovelvollisuus)
 - 72 = käänteisen alv:n ostot (annetaan myös käänteisen alv:n velka- ja saamistili)
 - 73 = käänteisen alv:n velkatili
 - 74 = käänteisen alv:n saamistili
 - 76 = Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta, vähennyskelpoinen
 - 77 = Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta, vähennyskelpoton
 - 78 = Vero tavaroiden maahantuonnista EU:n ulkopuolelta

Alv-prosentit

- Tili voi sisältää useita eri alv-prosentteja. Tositteiden tallennus tallentaa viennille tilin sen hetkisen alv-määrityksen ja alv-prosentin, joten jos käytetään useita eri alv-prosentteja, tositteiden tallennuksessa määritellään, mitä prosenttia käsiteltävälle viennille käytetään. Vientien alv-prosentit tulostuvat päivä- ja pääkirjaan.
- Jos tili sisältää useita alv-prosentteja, ne erotellaan pilkulla. Esim. 24,14,10,0
- Tositteiden tallennus ehdottaa viennille alv-prosentteja samassa järjestyksessä kuin ne on tähän syötetty. Yleisimmin käytetty prosentti kannattaa siis syöttää listan ensimmäiseksi.
- Alv-prosentteja voi tässä tilikohtaisesti käsin lisätä tai poistaa tai muuttaa. Jos halutaan muuttaa tai poistaa alv-prosentteja kaikilta tileiltä kerralla (esim. kun alv-prosentit muuttuivat vuonna 2013), voidaan se tehdä valitsemalla ohjelmasta *Selaukset* → *Alv-tilien selaus ja muutos*. Ks. käyttöohjeen kohta 9.12.
- Parametreissa määritellään oletusprosentit ja voiko tilillä olla useita alv-prosentteja.

Alv-vastatilit

- Kun tehdään alv-kirjaus, kohdistetaan alv vastatilille, joka määritellään tässä.
- Parametreissa määritellään kullekin alv-prosentille oletusvastatili, mutta tässä se voidaan muuttaa.
- Jos tili sisältää useita alv-prosentteja ja näillä kaikilla on sama vastatili, riittää että tässä on määritelty yksi vastatilinumero (esim. tili 2939 perustilikartassa).

Yhteisöohjelmien alv-velkatili ja alv-saamistili

- **Tavarat:** Kun alv-määritys (alv-koodi) on 32 *Verolliset tavaraostot muista eu-maista (yhteisöostot)*, kysyy ohjelma yhteisöohjelmien (tavarat) alv-velkatilin (tilin, jonka alv-koodi on 43) ja alv-saamistilin (tilin, jonka alv-koodi on 44). Alv-velka- ja alv-saamistiliksi voi molempiin määritellä myös alv-velkatilin (perustililuettelossa tili 2939). Yhteisöostojen tili perustililuettelossa on 4110.
- **Palvelut:** Kun alv-määritys (alv-koodi) on 33 *Verolliset palveluostot muista eu-maista (yhteisöostot)*, kysyy ohjelma yhteisöohjelmien (palvelut) alv-velkatilin (tilin, jonka alv-koodi on 46) ja alv-saamistilin (tilin, jonka alv-koodi on 47). Myös tähän voidaan määritellä kumpaankin kohtaan normaali alv-velkatili (perustilikartassa tili 2939).

Kirjausmääritykset (tositteen tallennukseen vaikuttavia määrityksiä):

	Tilinro	Tilin nimi	Laskentakaava
*			

Lasku/saldoreskontratili

- Laskureskontralla (=saldoreskontra) voidaan hoitaa myynti- ja ostoreskontra kirjanpidossa. Ohjelmaan voidaan syöttää asiakkaiden ja toimittajien tiedot. Tositteiden tallennus kysyy uusille laskuille ja suorituksille asiakas/toimittajanumeron, johon lasku kohdistetaan ja suorituksille myös mihin laskuun suoritus kohdistetaan. Tulostuksista saadaan saldoreskontralista, johon tulostuu laskut ja niihin kohdistuneet suoritukset.
- Parametreissa määritellään, onko lasku/saldoreskontra käytössä
- Saldoreskontra on kätevä apuväline myös muihin velkojen seurantaan. Esim. alv-suoritukset voidaan kohdistaa alkuperäiselle velalle.

Tositteiden tallennuksessa tälle tilille kysyttävät tiedot:

- Vientiselitys
- Kustannuspaikka
- Laskentakohde
- Määrä
- Projekti
- Täsmäytys
- Tarkastettava
- Jos esim. kustannuspaikka otetaan käyttöön, on kohta *Kustannuspaikka kysytään*, merkittävä jokaiselle tilille, johon halutaan kustannuspaikka vientien tallennuksessa kohdistaa. Se voidaan muuttaa tässä kohtaa, mutta on helpompi käyttää *Tilikartan massamuutosta*, jossa voidaan nopeasti merkitä arvo esim. kaikille tuloslaskelman tilille. Tositteiden tallennuksessa voidaan kuitenkin popup-valikosta määritellä, että viennille kysytään kustannuspaikka, laskentakohde tai projekti, vaikka sitä ei olisi tässä merkitty.

Automaattiviennit (vastatili)

- Tilille voidaan syöttää automaattisia vastatilejä, jotka tositteiden tallennuksessa lisätään kirjauksiin automaattisesti.
- Tilinumeroita voidaan selata F6/F7 –näppäimillä
- Laskentakaavaan voidaan syöttää vakiosumma (esim. 100, -123,4) tai prosentiarvo, joka lasketaan alkuperäisestä viennistä, esim. syöttämällä 4%, ohjelma ottaa tilin summaksi 4 prosenttia alkuperäisen viennin arvosta.
- Taulukosta voidaan poistaa rivi klikkaamalla vasemman reunan harmaata neliötä, jolloin rivi tulee siniseksi. Tämän jälkeen painetaan del-näppäintä. Kaikki automaattiviennit voidaan myös poistaa popup-valinnalla.
- Huom! Ohjelmassa voidaan myös määritellä tositteiden pohjia, joilla voidaan kirjauksia automatisoida. Katso kappale 23.

Lisämääritykset:

Tase-erittelymääritys

- Valitaanko tili/tiliryhmä tase- tai tuloserittelyyn. Ks. kohta 8.6.6.
- Jos valittu *Saldo*, tulostetaan tilin saldo tase-erittelyihin. Jos otsikkotilille määritelty *Saldo*, tulostetaan saldo kaikista otsikon alla olevista tileistä seuraavaan otsikkoon saakka. Esim. jos *Rahat- ja pankkisaamiset* otsikkotilille valitaan tämä määrittely, tulostetaan saldot kassa-, shekki-, ym. rahatileistä.
- Jos valittu *Saldo+ viennit* (voidaan valita vain tileille, ei tiliryhmille), tulostetaan tilin viennit ja loppusaldo. Tätä käytetään esim. tuloslaskelmaerittelyä varten edustuskuulutuille.
- Jos valittu *Alkusaldo+ viennit + saldo* (voidaan valita vain tileille, ei tiliryhmille), tulostetaan tilin alkusaldo, tapahtumat/muutokset tilikauden aikana ja tilin loppusaldo. Tätä käytetään esim. kalustotileillä.

Laskennallinen tili

- Parametreissa määritellään, ovatko laskennalliset tilit käytössä
- Laskennalliset tilit ovat sisäistä laskentaa varten. Tulostuksissa kysytään, huomioidaanko laskennalliset tilit.

Verolomakekoodi (6B)

- Tilin verolomakekoodi on sama kuin verolomakkeessa 6B vuonna 2005 ja aikaisemmin. Vuoden 2006 verolomakkeissa verolomakekoodit muuttuivat, mutta ohjelmassa viitataan kuitenkin aikaisempiin verottajan verolomakekoodeihin.
- Ohjelma tulostaa verolomakkeiden (*Tulostukset* → *Verolomakkeet*) summat tämän määrittelyn mukaan.
- Tulostettaessa virallinen tuloslaskelma (*Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tuloslaskelma/tase/laskelma: oma määrittely*) ja tase huomioidaan tili tässä määritellyn verolomakekoodin mukaan. Kyseiset tulostuspohjat määritellään valitsemalla päävalikosta *Selaukset* → *Omien raporttien määrittely*.
- Tilille voi määrittää useita verolomakekoodeja pilkulla eroteltuna. Kuitenkaan yksi tili ei saa tulostua tuloslaskelmassa/taseessa kuin yhteen kohtaan.
- Ohjelmasta saadaan lista niistä tileistä joilla ei ole verolomakekoodeja valitsemalla päävalikosta *Tulostukset* → *Verolomakkeet* → *Lista verolomakkeettomista tileistä*.
- Ohjelmasta saadaan lista, jossa nähdään kuhunkin verolomakekoodin kuuluvat tilit (*Tulostukset* → *Verolomakkeet* → *Verolomakekoodit*).
- Tyvi-aineiston teko (*Tulostukset* → *Verolomakkeet* → *Tyvi-aineisto*) tarkastaa tilit ja ilmoittaa tilit, jotka kuuluvat verolomakkeilla useampaan ryhmään tai joita ei huomioida verolomakkeiden tulostuksessa, joten tyvi-aineisto voidaan tehdä selvittämään onko tilien verolomakekoodeissa ristiriitaisuuksia.

Verolomake 5:n koodit

- * Ohjelma tulostaa verolomakkeen 5 summat tämän määrittelyn mukaan. Ks. käyttöohjeen luku 25.

Huomautustekstit

- * Tilille voidaan määrittellä huomautusteksti tai varmistuskysymys virheellisten kirjausten välttämiseksi.

Oletusvientiselitys

- * Tilille voidaan määrittellä oletusvientiselitys, jota ehdotetaan tositteen tallennuksessa (ei päiväkirjan selauksessa).

Kirjausohje

- * Tilin kirjausohje, eli mitä vientejä tilille kirjataan.

Tulostusmääritykset:

Tilinumero: 1900 [B] [E] [←] [←] [→] [→]

Tilin nimi: Käteisvarat

Luontipvm: 020501

StuJe

Talleta

Poista

Tilien muutos usealle yritykselle

Tilin perusmääritykset Kirjausmääritykset Lisämääritykset **Tulostusmääritykset**

Tilin apuhakukoodi: K

Raporttikoodit 1, 2, 3 ja 4: RA

Tunnuslukujen laskentamääritysvalinnat:

Vastaavaa:

- Käyttöomaisuus
- Vaihto-omaisuus
- Myyntisaamiset
- Rahoitusomaisuus
- Maksetut ennakot

Vastattavaa:

- Oma pääoma
- Vieras pääoma
- Lyhytaikainen vieras pääoma
- Ostovelat
- Saadut ennakot

Tuloslaskelma:

- Valmisteveraston lisäys
- Valmistus omaan käyttöön
- Muuttuvat kulut
- Ostot
- Vuokrat
- Leasing-vuokrat
- Poistot
- Suunnitelman mukaiset poistot
- Vapaaehtoisten varausten muutos

Tilin apuhakukoodi:

- * Tilille voidaan määrittää hakukoodi, jolla tili haetaan. Tilinumeroa kysyttäessä voidaan syöttää joko tilinumero tai hakukoodi (max 6 mrk), jolla ohjelma hakee tilin ja tuo tilinumeron ruutuun.
- * Esim. kassatilille annetaan apuhakukoodiksi ”K”, jolloin tilinumerokenttään voidaan syöttää ”K” ja tämän jälkeen ohjelma hakee kenttään tilinumeron 1900.

Raporttikoodit:

- * Tilille voidaan määrittää 4 raporttikoodia (max 6 mrk), joiden mukaisesti voidaan tehdä haluttuja raportteja *Omien raporttien määrittämisessä (Selaukset → Omien raporttien määrittäminen)*.

Tunnuslukujen laskentamääritysvalinnat:

- * Tunnuslukujen tulostus (*Tulostukset → Muut listat → Tunnusluvut*) edellyttää että tileille on määriteltä ryhmiä, joissa ne kirjanpidon tunnuslukuja laskettaessa huomioidaan. Ks. kohta 8.6.7.

PopUp-valikot

- * Tilien ylläpidossa saat toimintokohtaisen valikon klikkaamalla jotain tietokenttää hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä
- * Voit etsiä halutun tilin, saat listan viimeksi käsitellyistä tileistä, voit tulostaa tilin pääkirjan.
- * Voit myös tulostaa tilin tiedot lomakkeelle. Lomakkeen nimi on *Tilit.rtf* ja voit muokata sitä tekstinkäsittelyohjelmalla.

Käsiteltävä ikkuna voidaan tulostaa kirjoittimelle painamalla *Ctrl+Alt+P*. Tämä ns. PrintScreen-toiminto toimii ohjelman joka kohdassa. Esim. suoritusten kirjauksessa tai selausruudussa tämän käyttö on useinkin kätevää, kun saadaan muistilappu, mitä ruudussa oli.

5.2. Tilikartan massamuutos

Tilien ylläpitoruudusta voidaan valita **tilikartan massamuutos**. Ohjelmalla voidaan muokata tilikartan useita tilejä yhtä aikaa.

Tilikartan massamuutos tapahtuu seuraavasti:

Tilinro	Tilin nimi	Alv_koodi	Alv_prosentit	Alv_autom_vastatilit	Kustannuspaikka_kysytään	Verolomakekoodi
	Myyntituotot	0				
	Yleiset myyntitilit	0				
3000	Myynti	20	8,17,22	2939		101
3010	Myynti 2	20	8,17,22	2939		101
3020	Myynti 3	20	8,17,22	2939		101
3030	Myynti 4	20	8,17,22	2939		101
3040	Myynti 5	20	8,17,22	2939		101
3050	Myynti 6	20	8,17,22	2939		101
3060	Myynti 7	20	8,17,22	2939		101
3070	Myynti 8	20	8,17,22	2939		101
3080	Myynti 9	20	8,17,22	2939		101
3090	Myynti 10	20	8,17,22	2939		101
	Oheispalvelut	0				

Kenttä	Kentän arvo	Rajausarvot (filteri)	Uusi arvo
☒ Tilinro	3000,3010,3060	2999..9999	
☒ Tilin nimi	Myynti,Myynti 2,Myynti 7		
☐ Tyyppi			
☒ Alv-koodi	20		0 =Ei
☒ Alv-prosentit	8,17,22		
☒ Alv_autom_vastatilit	2939		
☐ Apu_hakukoodi			
☐ Laskennallinen_tili			
☐ Tase erittely			

Suorita rajausarvojen käsittely

Vasemmassa alareunassa voidaan määritellä mitä tilikartan tietoja (kenttiä) käsitellään. Kun kentän ruksi-kohta merkitään, kyseinen kenttä näytetään ruudun yläreunan tilikarttataulukossa. **Rajausarvoilla** voidaan rajata, mitkä tilit selausruutuun halutaan. Esim. tileiksi voidaan rajata tuloslaskelman tilit valisemalla 2999..9999. Valinnan jälkeen klikkaa **Suorita rajausarvojen käsittely** -näppäintä tai paina **ctrl+enter**. Jos **Tilinro**- tai **Tilin nimi** -kentässä syötetään yksi arvo ja painetaan enteriä, tilitaulukossa siirrytään valittuun tiliin.

Kentän arvo on valittujen tilien arvo. Käsiteltävät tilit valitaan taulukosta klikkaamalla, jolloin ne muuttuvat sinisiksi. Useampi tili voidaan valita pitämällä **shift**-näppäintä pohjassa ja klikkaamalla, jolloin valitaan kahden klikkauksen välissä olevat tilit. Jos pidetään **ctrl**-näppäintä pohjassa, voidaan valita yksittäisiä tilejä hiirellä klikkaamalla. Esimerkissä on valittu tilit 3000,3010 ja 3060, joiden tiedot näkyvät **Kentän arvo** -kohdassa. Jos tileillä on kentässä sama arvo, arvo näkyy vain kerran, esimerkiksi alv-koodi on valituilla 20, joten ruudun alareunassa alv-koodi näkyy vain kerran.

Uusi arvo kohdassa voidaan valituille tileille syöttää uusi arvo

- * Esim, valitaan alv-prosenttien rajausarvoksi 23 ja syötetään **Alv-prosentit** rivin **Uusi arvo** -kenttään 24 ja painetaan **enteriä**. Kun **Uusi arvo** -kentässä painetaan enteriä, muutetaan kentän arvo valituille tileille.
- * Jos halutaan, että tilille kysytään kustannuspaikka (tämä täytyy ensin määrittellä parametreissa), voidaan syöttää uudeksi arvoksi -1 (eli uudeksi arvoksi ei syötetä X vaan -1, joka tarkoittaa valintaa). Kuitenkin kentät, joiden arvo on kyllä/ei (nämä näkyvät ruudussa neliöinä), voidaan arvo asettaa tai poistaa klikkaamalla selausruudussa kyseisen tilin ko. kenttää. Jos halutaan, että kaikille tuloslaskelmatileille kysytään kustannuspaikka, se voidaan tehdä seuraavasti: klikataan tiliä 3000, sitten siirrytään selausruudussa tilikartan loppuun, painetaan **shift**-näppäin pohjaan ja klikataan tilikartan viimeistä tiliä. Nyt valitut tilit ovat sinisiä ja syötetään **Kustannuspaikka_kysytään** -kenttään **Uusi arvo**, eli arvoksi tulee **"-1"** ja painetaan **enteriä**. Nyt ohjelma muuttaa tileille annetun arvon.
- * Kun uusi arvo on syötetty ja painettu enteriä, muutos päivittyy valituille tileille, joten jos muutos halutaan perua, on syötettävä korjattu arvo.

Tilien poisto tilitaulukosta klikkaamalla voidaan tehdä seuraavasti: klikataan tilitaulukkoa hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä ja valitaan popup-valikosta **Poista klikkaamalla**. Kun toiminto on valittu, poistaa ohjelma tilin, kun sitä klikataan. HUOM! Ennen tätä toimintoa, ota varmuuskopio tilikartastasi. Tilien poistossa ole tarkkana, sillä sillä voidaan erittäin helposti poistaa tilejä. Jos haluat poistaa yksittäisiä tilejä, ne on parempi poistaa tilien ylläpidossa. Jos halutaan poistaa 100 tai 200 tiliä, se onnistuu nopeasti tällä toiminnolla.

Huom! Alv-prosentit voidaan muuttaa useille tileille valinnalla **9.12. Alv-tilien selaus ja muutos**.

5.3. Tilimuutos useille yrityksille kerralla (kun on avattu useita yrityksiä)

Tilien ylläpitoruudusta voidaan valita **tilien muutos usealle yritykselle**. Ohjelmalla voidaan muokata useamman yrityksen tilikarttoja kerralla. Jotta tätä toimintoa voidaan käyttää, on käytössä oltava vähintään 2 yritystä.

Usean yrityksen tilejä voidaan muokata seuraavasti:

Tilinro	Tilin_nimi
	Osakkeet ja osuudet
1893	Osakkeet
1894	Osuudet
	Muut arvopaperit
1896	Muut arvopaperit
	Rahat ja pankkisaamiset
▶ 1900	Kassa
1910	Merita shekkitili
1920	Leonia.x
1930	Oko
1940	Handelsbanken
	Vastattavaa
	OMA PÄÄOMA

Yritys	Tilinro	Tilin_nimi
▶ 000	1900	Kassa
001	1900	Kassa kolkki
002	1900	Kassa kolkki
005	<ei ole>	
006	1900	Kassa
007	1900	Kassa

Kenttä	Kentän arvo (pääryitys)	Rajausarvot pääryitykselle (filteri)
☒ Tilinro	1900	
☒ Tilin nimi	Kassa	
☐ Tyyppi		
☐ Alv-koodi		
☐ Alv-prosentit		
☐ Apu_hakukoodi		
☐ Laskennallinen_tili		
☐ Tase_erittely		
☐ Saldoreskontratili		

	Nro	Yritys
▶ ☒	000	Oy Meidän Liike Ab
☒	001	Kolkki yritys Oy
☒	002	Kolkki yritys Oy
☒	005	Vitasyritys
☒	006	Meitin yhdistys
☒	007	

Vasemman yläreunan valikolla voidaan valita pääryitys, jonka tilikarttaa verrataan muihin. PopUp-valikosta voidaan *Kopioi tilin nimi valituille yrityksille* kopioi pääryityksen tilin nimen muille yrityksille. Valinta *Kopioi (myös avaa) tilin tiedot valituille yrityksille* kopioi pääryityksen valitut tiedot muille yrityksille, jos tiliä ei ole, tili myös avataan annetulle numerolle.

Oikeassa alareunassa on kaikki yritykset, ruksi on niiden kohdalla, joiden tilikarttaa käsitellään yhtä aikaa. Jos jollain yrityksellä on oma erilainen tilikartta (esim. yhdistys), poista ruksi, jolloin muutos ei vaikuta siihen yritykseen. PopUp-valikosta voidaan kerralla poistaa tai asettaa kaikkien yritysten valinta (eli ruksi).

Oikeassa yläreunassa on valittujen yritysten käsiteltävä tili. Kun tieto on sama kuin pääryityksellä, sen taustaväri on valkoinen. Vihreällä on merkitty kentät, joiden arvo poikkeaa pääryityksen tiedoista. Sinisellä on merkitty rivi, jos tiliä ei yrityksellä ole.

Vasemmassa alareunassa voidaan määritellä mitä tilikartan tietoja käsitellään. Kun kentän ruksi-kohta merkitään, kyseinen kenttä näytetään yrityksen tiedoissa. Rajausarvoilla voidaan rajata, mitkä tilit pääryityksen selausruutuun halutaan. Esim. tileiksi voidaan rajata 1900<1940. Valinnan jälkeen klikkaa *Suorita rajausarvojen käsittely* -näppäintä tai paina *ctrl+enter*. Jos *Tilinro*- tai *Tilin nimi* -kentässä syötetään yksi arvo ja painetaan enteriä, tilitalukossa siirrytään valittuun tiliin.

Ohjelma lopetaan kun muutokset on tehty ja poistutaan ruudusta.

5.4. Ryhmänimien ylläpito

Ryhmänimien ylläpidossa avataan nimet tositelajeille, kustannuspaikoille, laskentakohteille, projekteille, työkohteille, työlajeille ja laskureskontran asiakkaille. Jos ryhmille ei ole nimiä avattu, niiden myyntitiedot eivät näy kaikissa raporteissa, joten on suositeltavaa, että kaikille käsiteltäville ryhmille avataan nimet.

F6-näppäimellä voidaan ryhmiä selata. F7-näppäimellä voidaan ryhmänimiä selata ja hakea nimen mukaan.

5.4.1. Tositelajien ylläpito

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Ryhmänimet* → *Tositelajit*

Parametreissa määritellään ovatko tositelajit käytössä.

Tositelajien ylläpito-ohjelmalla avataan uudet tositelajien nimet. Tällä ohjelmalla voidaan myös selata tositelajien nimiä ja muuttaa niitä tai tositelaji voidaan poistaa. Tositteiden tallennuksessa syötetään tositelaji, johon tositteita tallennetaan. Päivä ja pääkirja voidaan tulostaa tositelajeittain. Tositelajeja voivat olla esim. myyntitositteet, ostotositteet, pankkitositteet, kassatositteet. Kullekin tositelajille kirjatut tositteet ovat omana numerosarjanaan (esim. 1, 2, 3 ...).

Alv-automaattikirjausten tositelaji määritellään *Parametreissa Määriytykset*-sivulla.

Tositelajien ylläpito kysyy seuraavat tiedot:

Tositelaji

- * Tositelaji on max. nelimerkkinen hakuavain, jolla tositelajiin viitataan, esim. 1, 3344, TL4, OSTO, MYYN, PANK
- * Tätä hakuavainta käytetään, kun tositteiden tallennuksessa tälle tositelajille kirjataan tositteita.
- * Jos käytetään tositelajeina numeroita, parametreissa on valintakohta (*Tulostukset*-sivulla), että tulostusrajoituksissa käsitellään rajoitukset numeroarvoina (tositelajit, kustannuspaikat, laskentakohteet, projektit).
- * Älä käytä hakuavaimessa väliviivaa -

Tositelajin nimi

- * Tositelajin nimitys
- * Nimitys, jota ko. tositelajista halutaan käyttää, esim. *Pankkitositteet*, *Kassatositteet*, *Myyntitositteet*, *Ostotositteet*.

5.4.2. Kustannuspaikkojen ylläpito

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Ryhmänimet* → *Kustannuspaikat*

Parametreissa määritellään ovatko kustannuspaikat käytössä.

Tilikohtaisesti määritellään, kysytäänkö kustannuspaikka tositteiden tallennuksessa. Tositteiden tallennuksessa voidaan myös popup-valikosta määritellä että käsiteltävälle viennille kysytään kustannuspaikka.

Alv-automaattikirjaus huomioi kustannuspaikat.

5.4.3. Laskentakohteiden ylläpito

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Ryhmänimet* → *Laskentakohteet*

Jos laskentakohteet ovat käytössä (määritellään parametreissa), tässä saadaan kullekin laskentakohteelle määriteltyä nimitys.

5.4.4. Projektit, työlajit, työkohteet

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Ryhmänimet* → *Projektit/työlajit/työkohteet*

Jos projektit ovat käytössä (määritellään parametreissa), tässä saadaan projekteille, työkohteille ja työlajeille määriteltyä nimitys.

Alv-automaattikirjaus huomioi projektit, työkohteet ja työlajit, kun parametreihin on näin määritelty. Ks. kohta 5.7.1.4.

5.4.5. Saldoreskontra-asiakkaiden ylläpito

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Ryhmänimet* → *Saldoreskontra-asiakkaat*

Parametreissa määritellään, onko saldoreskontra (=laskureskontra) käytössä. Tässä saadaan määriteltyä saldoreskontra-asiakkaille nimet.

5.5. Alkusaldojen syöttö/muutos

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Alkusaldojen syöttö/muutos*

Tilinho	Tilin nimi	Alkusaldo_euro	Viennit_euro	Vuosisaldo_euro	Edellinen_vuosi_alkusaldo_euro	Edellinen_vuosi_euro
1905	Valuuttakassat	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
	Pankkisaamiset	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1910	Nordea	15000,00 euro	-376,00 euro	14624,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1919	Pankkitili 1 shekkitiliimitti	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1920	Osuuspankki	20000,00 euro		20000,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1929	Pankkitili 2 shekkitiliimitti	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1930	Handelsbanken	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1940	Säästöpankki	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1950	Pankkitili 5	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1960	Lyhytaikaiset talletukset	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1961	Lyhytaikaiset lähdeveronalaiset talletukset	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1970	Sijoitustili	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1984	Valuuttatili	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1986	Valuuttatalletukset	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
	Rahansiirrot ja täsmätykset	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1991	Täsmätykset	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
1995	Rahansiirrot matkalla	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
	V A S T A T T A V A A					
	OMA PÄÄOMA	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
	Osakepääoma	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
2001	Osakepääoma	-25000,00 euro		-25000,00 euro	0,00 euro	0,00 euro
	Osakeanti	0,00 euro		0,00 euro	0,00 euro	0,00 euro

Debet-saldot syötetään positiivisina ja kredit-saldot negatiivisina

Alkusaldojen syöttö/muutos-ohjelmalla syötetään **tilien alkusaldo**. Normaalisti tätä tarvitaan vain ohjelman käyttöönottovaiheessa, jolloin taseen tileille syötetään alkusaldo. Jos ohjelma otetaan käyttöön kesken tilikauden, voidaan myös tuloslaskelman tileille syöttää alkusaldo. Jos alkusaldoja muutetaan myöhemmin, kun on jo kirjattu tositteita, muuttaa ohjelma samalla automaattisesti myös tilikauden loppusaldoa. Alkusaldoille ei voi syöttää kustannuspaikkaa.

Tällä ohjelmalla voidaan syöttää myös **edellisen vuoden alkusaldo ja vuosisaldo**.

Kredit-summat syötetään negatiivisina, eli osakepääoma on esim. -25.000,00 euro.

Jos nollaat saldon, syötä 0. Jos muutat olemassa olevaa summaa, on kenttä ensin tyhjennettävä (muuten ruutuun saattaa tulla virheilmoitus: Data type mismatch during field update). Älä tyhjenä kenttää *Delete*-näppäimellä.

Kun kentässä on painettu enteriä, summa tallentuu välittömästi. Lopuksi sulje ruutu normaalisti ilman eri tallennusta.

Popup-valikosta voidaan valita *Täsmäytä summat*, jolloin ohjelma tarkistaa että tilien loppusaldo on alkusaldo + tapahtumat.

Huom! Kun olet muuttanut rivin summaa, ennen ruudun sulkemista siirry jollekin toiselle riville, jotta ohjelma tekee tilin saldoon päivityksen.

5.6. Vertailukausien summien syöttö (ed. vuosi, budjetit)

Valinta päävalikosta: Ylläpidot → Vertailukaudet (ed. vuosi, budjetit)

Tilinro	Tilin nimi	euro
	Myyntituotot	
	Yleiset myyntitilit	
3000	Myynti	-12300000,00 euro
3010	Myynti 2	-10000,00 euro
3020	Myynti 3	
3030	Myynti 4	
3040	Myynti 5	
3050	Myynti 6	
3060	Myynti 7	
3070	Myynti 8	
3080	Myynti 9	
3090	Myynti 10	
	Oheispalvelut	
3200	Puhelintuotot	-5000,00 euro
3210	Veikkaustuotot	
3220	Automaattituotot	

Tällä ohjelmalla voidaan syöttää budjettisummia. Budjettisummat kohdistetaan tileille ja ne voidaan kohdistaa yksilöidymmin myös tilin kustannuspaikoille, laskentakohteille ja projekteille.

Tallennetuista vertailukausista voi tulostaa normaalit tulosteet (esim. tuloslaskelma ja tase). Vertailukausi löytyy *Aikavalintalistasta* tulostusrajauksessa.

Koska vertailukaudet tallennetaan nimellä ja summat kohdistetaan ainoastaan tileille, voi vertailukaudet olla vapaasti mitä vain, esim. normaaleja budjettitietoja, alan keskimääräisiä summia, jonkin kilpailevan yrityksen summia, kustannuspaikkavertailuja halutuille kausille, projekti-budjetteja, kustannuspaikka-laskentakohde-viikko –rajauksella määriteltävä budjetti jne.

Uuden vertailukauden syöttö tapahtuu seuraavasti:

- * Valitse vertailukaudeksi *Uusi vertailukausi*
- * Anna vertailukaudelle max. 4-merkkinen hakuavain, esim. B1. Hakuavaimessa ei saa olla välilyöntiä.
- * Anna vertailukauden nimitys, esim. *Vuoden 2012 budjetti* tai *Vuoden 2012 kustannuspaikan 1 budjetti*
- * Syötä tilien vertailusummat. Kredit-summat syötetään negatiivisina, eli myyntibudjetti on esim. -5000000
- * Lopuksi tallenna tiedot *Tallenna*-näppäimellä. Jos suljet ruudun tallentamatta, ei syötetyt tiedot tallennu.

Älä tyhjennä kentän tietoa *delete*-näppäimellä (kentän ollessa tyhjä tulee tallennettaessa *Runtime error 13, type mismatch*).

5.7. Parametrit

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Parametrit*

Kun muutokset parametritietoihin on tehty, ne tallennetaan painamalla *Ok*-nappia. *Peruuta*-näppäimellä poistutaan tallentamatta (jos halutaan hylätä muutokset). Parametreissa määritellään yrityksen vakiotiedot.

5.7.1. Parametrit

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Parametrit*

5.7.1.1. Parametrit

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Parametrit* → *Parametrit*

Päivitetään tilinumero/kustannuspaikka/yms. kaikkiin ruutuihin

- * Jos kentässä on ruksi, silloin kun tilinumero, kustannuspaikka ym. muuttuu, se päivitetään aukioleviin ikkunoihin ko. kenttään
- * Esim. jos tilien selausruutu ja ylläpitoruutu on auki ja tositteiden tallennuksessa annetaan tilinumero, tilien selausruudussa ja tilien ylläpitoruudussa haetaan käsiteltävälle kohdalle annetun tilinumeron tiedot
- * Yleensä tässä kannattaa aina olla ruksi

Ylläpitoruuduissa päivitetään vain kenttiin, joista ko. selaus valittu

- * Jos edellisessä kentässä ei ole ruksia, ei tällä kentällä ole merkitystä
- * Jos tässä ei ole ruksia, päivitetään tositteiden talletuksessa kustannuspaikka, laskentakohde ym. aina kun se muuttuu selausruudussa (eli ei tarvitse olla ko. kentässä)
- * Jos tässä on ruksi, päivitetään tiedot selausruuduista kustannuspaikkakenttään, laskentakohdekenttään ym. ainoastaan kun ollaan ko. kentässä (esim. jos ollaan tositteen tallennuksessa laskentakohdekentässä, ei kustannuspaikkaa vaihdeta, vaikka kustannuspaikkojen selausruudussa se muutetaan).

Tulostusrajauksissa ehdotetaan minimi- ja maksimiarvot

- * Kun valitaan jokin tulostuslista, näytetäänkö tulostusrajauksen mistä- ja mihin-kentät tyhjinä vai näytetäänkö niissä tämänhetkinen pienin arvo ja suurin arvo, joka kentälle on talletettu
- * Esim. jos on avattu kustannuspaikat *10,13,14,22,1234* ja jos tässä on ruksi, kustannuspaikkojen tulostuksessa kenttään *mistä kustannuspaikkanumerosta lähtien* ehdotetaan arvoa 10 ja kenttään *mihin kustannuspaikkaan saakka* ehdotetaan arvoa 1234.
- * Oletuksena ja yleensä tässä ei kannata olla ruksia.

Pääruudussa näytetään vihjeteksti

- * Näytetäänkö kirjanpito-ohjelman päävalikkoruudussa vihjeteksti (vinkkiteksti) ohjelman käytöstä.

Näytetään käsiteltävän kentän ohjerivi ruudun alareunassa

- * Kun hiirellä liikutaan jonkin kentän yli (tai syöttökenttä aktivoituu), näytetäänkö ruudun alareunassa ko. kentän ohje

Näytetään käsiteltävän kentän ohje automaattisesti

- * Näytetäänkö kustakin kentästä erillinen ohjeruutu automaattisesti aina kenttään tultaessa tai kun hiiri on kentän päällä. Kaikille kentille ei ole kuitenkaan syötetty ohjetekstiä.

Tekstimuotoilut käytössä kentissä, jotka tukevat ko. toimintoa

- * Henix-kirjanpidon tositeselitykset ja vientiselitykset voivat sisältää myös tekstimuotoiluja. Selityksissä voidaan käyttää eri kirjasintyyppisiä (fontteja) ja kirjasinkokoja.
- * Tekstimuotoilut eivät näy selausruuduissa, muotoilut näkyvät tositteiden tallennuksessa ja päiväkirjan selauksessa käsiteltävän viennin tiedot näkyvät. Tulostuksissa selitykset näkyvät muotoiltuina.
- * Normaalkäytössä tähän ei tule ruksia.

Poista näppäinstatuksen automaattinen muutos

- * Jos tässä ei ole ruksia, muuttaa ohjelma syöttökentissä pienen alkukirjaimen suureksi ja muut kirjaimet pieneksi, jos ensimmäinen kirjain on pieni ja toinen iso. Jos tässä on ruksi, ei kyseinen toiminta ole päällä.

Kunkin ruudun (formin/ikkunan) otsikkoriville yrityksen nimi

- * Ohjelma näyttää yrityksen nimen (joka on *Yrityksen tiedot* -sivulla) kun ruudun ylärivillä, jolloin on helpompi muistaa mitä yritystä ollaan käsittelemässä (kun tehdään useamman yrityksen kirjanpitoa).

Formin koon muutos muuttaa

- * Kun käsiteltävän formin (=ikkuna, ruutu) kokoa muutetaan, muutetaanko myös ikkunassa olevien kenttien kokoa ja merkkien kokoa vastaavasti
- * Jos tässä on arvo **ei mitään**, muutettaessa ikkunan kokoa, jää kenttien ja kirjasinten koko ennalleen, joten osa tiedoista saattaa siirtyä ikkunan ulkopuolelle.
- * Jos tässä on arvo **kentät**, ikkunan koon muutos muuttaa kenttien koon siten, että sama määrä kenttiä mahtuu myös ikkunan koon muutoksen jälkeen ruutuun. Tämä vaihtoehto ei muuta kenttien sisällä olevaa merkistöä, joten kenttien sisältö ei välttämättä ikkunaa pienennettäessä näy kokonaan.
- * Jos tässä on arvo **kaikki**, ikkunan koon muutos muuttaa kenttien koon ja myös merkistöt uutta kokoa vastaavaksi. Jos esim. ikkunan teksti on pientä, suurentamalla ikkunaa saadaan suurennettua myös ikkunan tekstit.
- * Oletuksena ja yleensä tässä on valittu **kaikki**.

5.7.1.2. Yrityksen tiedot

Yrityksen tiedoissa määritellään seuraavat tiedot:

Yrityksen nimi

- * Käsiteltävän yrityksen nimi.
- * Käsiteltävän yrityksen nimi näkyy päävalikossa ja se saadaan haluttaessa näkymään kunkin ikkunan/formin yläreunaan laittamalla ruksi *Parametrit*-sivulla kohtaan *Kunkin ruudun (formin/ikkunan) otsikkoriville yrityksen nimi*.

Katuosoite

- * Yrityksen katuosoite, esim. Atomitie 5 B

Pnro

- * Postinumero ja postitoimipaikka, esim. 00370 Helsinki

Puhelinnumero

Faxi

Yhteyshenkilö

Yhteyshenkilön puhelinnumero (suora)

Tilikauden avauspäivämäärä

- * Päivämäärä, jolloin tämä tilikausi on alkanut, esim. 010113 (= 1.1.2013)

Tilikauden päättämispäivämäärä

- * Päivämäärä, jolloin tilikausi päättyy, esim. 311213
- * Jos tilikauden päättämispäivämäärä muuttuu kesken tilikauden, se täytyy muuttaa myös tähän. Tilikauden päättämispäivää voi vapaasti muuttaa suuremmaksi, mutta pienemmäksi vain jos uudempia tapahtumia ei ole tallennettu.
- * Jos tositteen tallennuksessa syötetään pvm, joka ei ole tässä määriteltyjen päivämäärien rajoissa (eikä seuraavan tilikauden rajoissa, mikäli on määritelty että voidaan syöttää seuraavan tilikauden tositteita) niin pvm-kenttä muuttuu punaiseksi eikä tositetta voi tallentaa.
- * Kun rajataan tulostus aikavallinnalla *vuosisaldo*, tulostetaan myös tässä määritelty päivämäärä/päivämäärät.

Y-tunnus

- * Yrityksen liikeyrityksen tunnusnumero, yksityisliikkeessä henkilön sotu-tunnus.
- * Y-tunnus tulostuu veroilmoitukseen ja tallentuu tyvi-aineistoon.

Kotipaikka

- * Yrityksen kotipaikka. Tämä tieto tulostuu tasekirjaan/tilinpäätökseen.

Salasana

- * Tässä saadaan syötettyä salasana, jonka ohjelma pyytää yritystä käynnistettäessä.
- * Salasana vain estää kirjanpito-ohjelman käynnistyksen, mutta ei muuten salaa tietoja. Tietojen salausta varten on käytettävä jotain erillistä salausohjelmaa.

Huomautusteksti

- * Vapaata lisätietoa, joka halutaan ohjelmaan tallentaa
- * Esim. jos kirjanpitäjä vaihtuu tai muuta kirjanpitoon liittyvää tietoa

5.7.1.3. Määritykset

Näihin parametreihin annetaan arvonlisäveromääritykseen ja varmuuskopiointiin liittyvät tiedot.

Alv-prosentti	Oletusvastatili	Tilin nimi
23	2939	Arvonlisäverovelka
18	2939	Arvonlisäverovelka
13	2939	Arvonlisäverovelka
8	2939	Arvonlisäverovelka
6	2939	Arvonlisäverovelka
0	2939	Arvonlisäverovelka
22	2939	Arvonlisäverovelka

Alv-määritykset, alv-prosentit

- * Tässä määritellään käytössä olevat alv-prosentit ja niiden oletusvastatilit
- * Tilien ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti tilille hyväksytyt alv-prosentit ja niiden vastatilit
- * Voit selata tilejä F6- ja F7-näppäimillä
- * Alv-käsittelystä on enemmän selitetty kappaleessa 20.

Alv-siirtovelkatili

- * Alv-siirtovelkatilin tilinumero
- * Alv-siirtovelkatilille kirjataan maksettava alv

Alv-saaminen käsitellään automaattisesti tilillä

- * Tällä tilillä käsitellään mahdollinen negatiivinen alv kausiveroilmoituksen tulostuksen yhteydessä.
- * Kun tähän on määritelty tilinumero, tulostuu seuraavan kuukauden kausiveroilmoitukseen edelliseltä kuukaudelta jäänyt mahdollinen negatiivinen vero. Edelliseltä tilikaudelta jäänyttä negatiivista alv:a ohjelma ei huomioi.
- * Tili tulee määritellä ennen alv-automaattikirjauksen tekoa kk:lta, jona negatiivista alv:a syntyy.
- * Huom. Vuonna 2010 voimaan tulleen kausiveroilmoituksen myötä, tätä kohtaa ei enää käytetä.

Alv-automaattikirjauksen tositelaji

- * Mille tositelajille ohjelma kirjaa alv-automaattikirjauksen kausiveroilmoituksen tulostuksen yhteydessä

Kausiveroilmoituksen (alv-aineiston) tyvi-tiedoston nimi

- * Mihin tiedostoon tehdään kausiveroilmoituksen (alv-kk-aineiston ja työnantajasuoritusten) tyvi-tiedosto. Tulostettaessa kausiveroilmoitus tekee ohjelma tyvi-aineiston automaattisesti tähän tiedostoon.
- * Kausiveroilmoituksen työnantajasuoritusten tiedot määritellään *Kausiveroilmoitus*-sivulla.
- * Esim. C:\tyvi\kausiveroilmoitus.txt
- * Jos nimeen lisää määrittelyn (k) tai (kk) tai (v) niin tallennettaessa nimeen lisätään valitun kauden kuukauden numero tai nimi tai vuosiluku. Esim. määrittelyllä C:\tyvi\kausiveroilmoitus_(k)_(kk)_(v).txt tallentuu tammikuun 2018 aineisto nimellä *kausiveroilmoitus_1_tammikuu_2018.txt*.

Tilien ylläpito näyttää tilin saldon ja Tilien ylläpidossa voidaan muuttaa tilin saldo

- * Alkusaldot syötetään normaalisti alkusaldojen syötössä. Jos tässä on ruksi, voidaan saldot nähdä/muuttaa myös tilien ylläpidossa, esim. ohjelman käyttöönottovaiheessa kun avataan tili, voidaan sille myös syöttää suoraan alkusaldo.

Tilille voidaan antaa useita eri alv-prosentteja

- * Tilien ylläpidossa määritellään, mitä alv-prosentteja voidaan tilille käyttää
- * Jos tilille voidaan antaa eri alv-prosentteja, tositteiden tallennus kysyy, mitä alv-prosenttia käsiteltävälle viennille käytetään. Vientien alv-prosentit tulostuvat päivä- ja pääkirjaan. Kausiveroilmoitus laskee tilin summat kunkin eri alv-prosentin mukaan.

Kirjausruutu näyttää tilin alv-prosentin

- * Jos tässä on ruksi, nähdään tositteiden tallennusruudussa tilin alv-prosentti.
- * Jos tilille voidaan antaa useita eri alv-prosentteja (ed. kohta), ei tällä kohdalla ole merkitystä.

Kirjausruudun alv-automaattikirjaus EI käytössä

- * Jos tässä on ruksi, ei ohjelma tee nettomyyntien (alv-koodi 21) ja netto-ostojen (alv-koodi 31) alv-automaattikirjausta tositteiden tallennuksessa. Eli käyttäjän täytyy itse kirjata veron osuus taseen tilille.
- * Jos tässä on ruksi, ei ohjelma tee myöskään käänteisen alv:n vientejä tosittien tallennuksessa (esim. alv-koodit 32 ja 72). Tällöin asiakkaan tulee itse kirjata esim. eu-ostojen ja rakennusalan käänteisen alv:n viennit käsin.
- * Yleensä on suositeltavaa, että tässä **ei ole ruksia**, jolloin ohjelma tekee alv-kirjauksen tositteesta tilin alv-laskennan mukaisesti.
- * Jos tässä on ruksi, ei kahdella seuraavalla määrittelyllä ole merkitystä.
- * Tämä valinta koskee vain nettoperiaatteella tehtäviä kirjauksia, bruttoperiaatteella kirjattaessa alv-automaattikirjaus tehdään kausiveroilmoituksen tulostuksen yhteydessä.

Alv-nettomyyntien kirjauksessa syötetään netto-osa

- * Jos ylläolevassa kohdassa *Kirjausruudun alv-automaattikirjaus EI käytössä* on ruksi, ei tällä kysymyksellä ole merkitystä.
- * Kun alv-nettomyynneissä (alv-koodi 21) syötetään tuloslaskelman myyntitilille myyntisumma, syötetäänkö laskun verollinen summa vai veroton osuus.
- * Jos tässä ei ole ruksia, syötetään laskun koko summa (=verollinen summa), jonka ohjelma muuttaa verottomaksi. Esim. syötetään 124 euroa, jolloin viennin tallennuksen aikana ohjelma muuttaa summan 100 euroon ja tekee alv-automaattiviennin 24 eurolle
- * Jos tässä on ruksi, syötetään veroton osuus. Esim. syötetään 100 euroa ja ohjelma tekee automaattiviennin 24 eurolle

Alv-netto-ostojen kirjauksessa syötetään netto-osa

- * Tämä koskee alv-netto-ostojen (alv-koodi 31) tositteiden tallennusta. Kts. edellinen kysymys.

Tilin varoitustekstit käytössä

- * Tilien ylläpidossa voidaan tilikohtaisesti määrittellä tilille varoitusteksti tai huomautuskysymys, joka huomioidaan tositteiden tallennuksessa

Varmuuskopiointimäärittäminen, varmuuskopioinninpalautusmäärittäminen

- * Ohjelmassa on valikosta valittava varmuuskopiointi, joka oletuksena pakkaa tietokannan zip-muotoon. Jos halutaan käyttää omaa varmuuskopiointitapaa lisäksi, tässä voidaan se määrittää. Komento voi olla esim. `xcopy c:\program files\Henixkp\Henix.mdb d:\varmuuskopiot\kirjanpidon varmuuskopio`
- * Normaalisti nämä kentät ovat tyhjiä, koska varmuuskopiointi suoritetaan ohjelman sisään tehdyllä kopiointi- ja pakkausohjelmalla
- * Ohjelmassa kannattaa myös ottaa automaattivarmistus käyttöön, jolloin ohjelmaa käynnistäessä ohjelma kopioi kiintolevylle tiedot talteen.
- * Jos halutaan ottaa varmuuskopio kaikista yrityksistä kerralla, tulee määrittäytykseksi `xcopy henix.mdb c:\varmuuskopio /s`
 - Ei ole väliä mihin yritykseen määrittäminen tehdään
 - Hakemisto `c:\varmuuskopio` tilalle voidaan laittaa esim. cd-aseman määrittäminen, esim. jos cd-asema on d-asema, niin määrittäytykseksi tulee `d:` tai `d:\varmuuskopio`
 - Varmuuskopioinnissa valitaan tämä valinta ennen varmuuskopioinnin suoritusta (varmuuskopiointivalikkoon on tullut tämä lisäkohta).

5.7.1.4. Kirjanpidon parametrit

Kirjanpidon parametreissa määritellään, ovatko kustannuspaikat, laskentakohteet, projektit ja laskureskontra käytössä.

The screenshot shows the 'Parametrit' window with the following settings:

- Tilinumero kentän pituus:** 5 nroa (selected), 4 nroa, 6 nroa
- Tilikartan tyyppi:** Perustililuettelo (selected), Muu tililuettelo
- Tositenumeroon hyväksytään myös desimaaliarvot:** 0
- Checkboxes:**
 - Tositelajit käytössä
 - Kustannuspaikat käytössä
 - Laskentakohteet käytössä
 - Projektit käytössä
 - Lasku/saldoreskontra käytössä
 - Vientien täsmäytysmerkintä käytössä
 - Vientien 'tarkastettava' -merkintä käytössä
 - Määräkäsitely käytössä
 - Laskennalliset tilit käytössä
 - Alv-automaattika käsittelee myös projektit, työkohteet ja työlajit (huomioidaan alv-automaattikirjauksissa)
 - Mk käytössä
 - Euro käytössä
- Ed. vuosien tietojen taulu:** 20121231
- Edellisen tilikauden avauspvm:** 010112
- Edellisen tilikauden päättymispvm:** 311212
- Oletusvaluutta/yrityksen sisäinen valuutta:** Euro (selected), Mk

Tilinumero kentän pituus

- * Kuinka monta numeroa tilinumero kentässä voi olla. Tilinumero sisältää aina vähintään 4 numeroa. Lisäksi voidaan määrittellä 1 tai 2 alnumeroa. Ohjelma lajittelee tilit ensimmäisen neljän numeron mukaan ja jos neljä ensimmäistä numeroa on samat, lajitellaan tilin viidennen ja kuudennen numeron mukaan. Eli jos on useampi samanumeroinen (4 ensimmäistä numeroa on samat) tili, ne lajitellaan seuraavasti: 6400, 64003, 640020, 640025

Tilikartan tyyppi/muoto

- * Tätä arvoa ei voi muuttaa, sillä se ilmoittaa tilikartan rakenteen.
- * Suosittelemme yrityksille perustilikartan käyttöä. Jos käytössä on jokin muu tilikartta, saadaan se halutessa ohjelmallisesti muutettua perustililuetteloksi (ks. 19.1).

Tositenumeroon hyväksytään myös desimaaliarvot

- * Normaalisti tositenumero on kokonaisluku, esim. 1, 33, 444, 2000100, 2001034, mutta tässä voidaan määrittellä, voiko tositenumero sisältää myös desimaaleja, esim. pankin tiliote voidaan numeroida siten, että kukin rivi on tositteen desimaaliosan numero
- * Tositteen numeroinnin ei tarvitse olla enää aukoton, sillä numeroinnin tarkoituksena on vain yksilöidä tositte ja löytää se vaivattomasti tositemerkintöiden joukosta. Eli tositenumeron ainoaksi merkitykseksi jää toimiminen hakuavaimena.

Tositelajit käytössä

- * Tositteet voidaan ryhmitellä tositelajeittain. Esim. myyntitositteet omaan tositesarjaan, ostotositteet, kassatositteet, pankkitilitositteet omaan
- * Jos tositelajit on käytössä, tositteiden tallennuksessa annetaan ensin tositelaji, jonka jälkeen ohjelma ehdottaa tositenumeroiksi käsiteltävän tositelajin viimeksi kirjattua tositenumeroa yhtä suurempaa ja kirjauspäiväksi ko. tositelajin viimeksi tallennetun tositteen päivämäärää
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan tositelajeille nimet

Kustannuspaikat käytössä

- * Kirjaukset voidaan kohdistaa kustannuspaikoille.
- * Tositteiden tallennuksessa voidaan viennit kohdistaa kustannuspaikoittain.
- * Kustannuspaikat tulostuvat päivä- ja pääkirjaan ja niistä voidaan tulostaa myös tuloslaskelma.
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan kustannuspaikoille nimet.
- * Tilien ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille kustannuspaikka.
- * Alv-automaattikirjaus kohdistuu kustannuspaikoille.
- * Ks. myös käyttöohjeen kohta 9.11. *Yhteenveto vientisummista.*

Laskentakohteet käytössä

- * Kirjaukset voidaan kohdistaa laskentakohteille. Laskentakohte toimii kuten kustannuspaikka ja sitä voidaan käyttää joko rinnakkaisena kustannuspaikkana tai alakustannuspaikkana.
- * Tositteiden tallennuksessa voidaan viennit kohdistaa laskentakohteittain.
- * Laskentakohteet tulostuvat päivä- ja pääkirjaan ja niistä voidaan tulostaa myös tuloslaskelma.
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan laskentakohteille nimet
- * Tilien ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille laskentakohte

Projektit käytössä

- * Kirjaukset voidaan kohdistaa projekteille
- * Tositteiden tallennuksessa voidaan viennit kohdistaa projektille, työnumerolle ja kohteelle.
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan projekteille, työnumeroille ja kohteille nimet
- * Tilien ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille projekti
- * Alv-automaattikirjaus kohdistuu projekteille, työkohteille ja työlajeille, jos asettaa ruksin kohtaan *Alv-automaatiikka käsittelee myös projektit, työkohteet ja työajat.*

Lasku/saldoreskontra käytössä

- * Onko laskureskontra (=saldoreskontra) käytössä
- * Tositteiden tallennuksessa uudet osto- ja myyntilaskut voidaan kohdistaa asiakkaille ja toimittajille. Laskujen suoritus voidaan kohdistaa alkuperäiselle laskulle. Laskuista saadaan tulostettua pääkirjatyyppinen avointen laskujen lista.
- * Tilien ylläpidossa määritellään, onko tilille laskureskontra käytössä
- * Tätä voidaan käyttää myös muiden velkojen seurantaan
- * Saldoreskontrasta on kerrottu enemmän kappaleessa 21

Vientien täsmäytysmerkintä käytössä

- * Halutaanko viennit erikseen täsmäyttää, esim. pankin tiliotteen kanssa

Vientien 'tarkastettava' -merkintä käytössä

- * Jos tiettyjen tilien viennit halutaan tarkastaa.

Määräkäsittely käytössä

- * Tileille voidaan syöttää määräsumma. Esim. sähkötilille kulunut sähkömäärä kWh
- * Tilien ylläpidossa määritellään, kysytäänkö tilille määrä

Laskennalliset tilit käytössä

- * Halutaanko käyttää sisäiseen seurantaan laskennallisia tilejä.
- * Tilien ylläpidossa määritellään, onko kyseessä laskennallinen tili.
- * Tulostuksissa voidaan valita, tulostetaanko myös laskennalliset tilit.

Ed.vuosien tietojen taulu

- * Kun vuodenvaihdeajo tehdään, ohjelma kopioi kuluvan vuoden tiedot edelliselle vuodelle. Tässä on sen taulun nimitys, jossa on edellisen vuoden tiedot. Nimitys on tilinpäätöksen päivämäärä muodossa vvvvkkpp, esim. 20041231. F6-näppäimellä voi tarvittaessa vaihtaa taulua, mutta tätä ei normaalisti tule tehdä.

Edellisen tilikauden avaus- ja päättymispvm:t

- * Tasekirjan tulostus laittaa ed. tilikauden tuloslaskelman ja taseen otsikoihin nämä päivämäärät.
- * Kun rajataan tulostus aikavälinnalla *Edellinen vuosi euro*, tulostetaan otsikkoon myös tässä määritelty päivämäärä/päivämäärä

Alv-automaatiikka käsittelee myös projektit, työkohteet ja työajat (huomioidaan alv-automaattikirjauksissa)

- * Jos projektit ovat käytössä ja tässä on ruksi, kohdistuvat alv-automaattikirjaukset projekteille, työkohteille ja työlajeille.

5.7.1.5. Kirjausparametrit

Parametrit

Peruuta OK

Tulostukset Kielet Tasekirja Kausiveroilmoitus

Parametrit Yrityksen tiedot Määitykset Kirjanpito Kirjaukset

Ostoreskontran hakemisto: C:\Henix\Ostoreskontra\Ost003\HENIX.MDB S

Laskutusohjelman hakemisto: C:\Henix\Laskutus\Lask001\HENIX.MDB S

Suurin kirjattu päivämäärä: 010511

Voidaan kirjata etukäteen seuraavan vuoden tositteita

Seuraavan tilikauden avauspvm: 010112

Seuraavan tilikauden päättymispvm: 311212

Ostoreskontran hakemisto

- * Jos käytössä on erillinen Henix-ostoreskontraohjelma ja tositteet siirretään ostoreskontrasta automaattisesti kirjanpitoon, tähän tulee ostoreskontran hakemisto. Hakemisto on esim. *c:\Program Files\Ostoreskontra\Ost001\Henix.mdb*
- * Kun ostoreskontran hakemisto on määritelty, on kirjausvalikossa lisävalintana *Tositteiden luku ostoreskontrasta*.

Laskutusohjelman hakemisto

- * Jos käytössä on erillinen Henix-laskutusohjelma ja tositteet siirretään laskutuksesta automaattisesti kirjanpitoon, tähän tulee laskutusohjelman hakemisto. Hakemisto on esim. *c:\Program Files\Wlasku\Henix.mdb*

Suurin kirjattu päivämäärä:

- * Suurin päivämäärä, jolla on tilikauden tositteita kirjattu.
- * Ohjelma päivittää tätä kenttää automaattisesti. Päivämäärä muuttuu, kun tositteen tallennuksessa kirjataan tosite entistä päivämäärää myöhemmälle päivälle, mutta ei jos pvm korjataan päiväkirjan selauksessa.
- * Tulostuksiin tulee päivämääräksi tämä päivämäärä. *Tulostukset*-sivulla voidaan lisäksi määritellä, että tulostuksiin tulee tämän päivämäärän lisäksi kuluva päivämäärä sekä kellonaika.

Voidaan kirjata etukäteen seuraavan vuoden tositteita

- * Jos ennen tilinpäätöstä halutaan syöttää seuraavan tilikauden tositteita, laitetaan tähän ruksi ja annetaan myös seuraavan tilikauden avauspvm ja loppupvm.
- * Kirjattaessa valitaan, kirjataanko tilikauden vai seuraavan kauden tositteita. Jos kirjataan seuraavan tilikauden tositteita, laitetaan ruksi kirjausrudun oikeassa alareunassa olevaan *Seuraavan tilikauden tosite – valintaan*.
- * Päiväkirjan, pääkirjan ja tuloslaskelman tulostuksessa voidaan valita, käsitelläänkö tilikauden vai seuraavan kauden tositteita.
- * Kun on tehty tilinpäätös ja ajetaan tilikauden vaihde, muuttaa ohjelma automaattisesti seuraavan vuoden tositteet varsinaisiksi tositteiksi ja päivittää saldot niiden mukaisiksi.

5.7.1.6. Tulostusparametrit

Tulostusparametreissa määritellään katetilit tuloslaskelman ja taseen tulostusta varten.

Parametrit	Yrityksen tiedot	Määntykset	Kirjanpito	Kirjaukset
Tulostukset	Kielet	Tasekirja	Kausiveroilmoitus	Kirjaukset
Viimeinen VASTAAVAA-tili	1999	S	<=1999	
Viimeinen VASTATTAVAA-tili	2999	S	<=2999	
Viimeinen LIIKEVAIHTO-tili	3599	S	<=3599	
Viimeinen LIIKEVOITTO-tili	8999	S	<=8999	
Viim. VOITTO ennen satunnaisia eriä	9699	S	<=9699	
Viim. VOITTO ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	9799	S	<=9799	
Voiton paikka taseessa	2375	S	<=2375	
Voittovarot tili (ed. tilikauden voittovarot)	2251	S	Edellisten tilikausien voitto/tappio	
☐ Taseen vastaavaa ja vastattavaa aina eri sivuille				
☐ Tulostuslistoihin kuuluva pvm				
☐ Tulostuslistoihin myös kelloaika				
☐ Tulostusrajauksissa käsitellään rajaukset numeroarvoina kun mistä- ja mihin-arvot ovat numeroita (tositelajit, kust.paikat, lask.kohteet, projektit)				

Viimeinen tilinumero ennen kuin tulostetaan Liikevaihto

Tuloslaskelman ja taseen tulostukseen vaikuttavat Ryhmän viimeiset tilit

- * Tilinumerot, jotka ovat käsiteltävän ryhmän viimeiset
- * Tiliä ei tarvitse olla olemassa, kunhan numero on pienempi kuin seuraavan ryhmän ensimmäinen tili
- * Tuloslaskelma ja tase käyttävät näitä rajoja kyseisiin katenimityksiin
- * Voit selata tilejä F6- ja F7-näppäimillä
- * Satunnaiset erät ovat poistuneet käytöstä, mutta kohta on jäljellä vanhojen vuosien tietojen tulostusta varten. Kohtaa Voitto ennen satunnaisia eriä ei tulosteta tuloslaskelmalle, jos tuon tilinumeron jälkeen ei ole tulostettavia saldollisia tilejä. Kiinteistöyhtiön tilikartassa syötä kenttään numero 0.

Voiton paikka taseessa

- * Tämän tilin jälkeen tulostetaan taseeseen tilikauden voitto
- * Yleensä tähän tulee *Edellisten tilikausien voitto (tappio)* tilin jälkeinen numero

Voittovarot tili (ed. tilikauden voittovarot)

- * Tälle tilille vuodenvaiheajo kumuloi (lisää) tilikauden voiton/tappion
- * Yleensä tähän tulee *Edellisten tilikausien voitto/tappio* –tilin numero
- * Voit selata tilejä F6- ja F7-näppäimillä. Esim. paina F7 ja syötä ”edell”, jotta löydät edellisten tilikausien voitto/tappio –tilin.

Taseen vastaavaa ja vastattavaa aina eri sivuille

- * Tulostetaanko taseen vastattavaa heti vastaavaa-puolen perään vai aina uudelle sivulle.

Tulostuslistoihin kuuluva pvm ja kelloaika

- * Tulostuslistoihin tulostuu aina suurin kirjattu pvm (parametrien *Kirjaukset*-sivulla voidaan suurin kirjauspvm muuttaa).
- * Tässä määritellään, tulostetaanko listoihin myös kuuluva päivämäärä ja kelloaika. Kuluvan ajan eteen listoihin tulostuu sana *Ajopvm*. Jos tilinpäätöksen yhteydessä tulostetaan paljon samoja listoja ja niiden välillä tehdään tilinpäätösvientejä, auttaa kelloaika tietämään listojen ajojärjestyksen

Tulostusrajauksissa käsitellään rajaukset numeroarvoina

- * Jos tositelajien, kustannuspaikkojen, laskentakohteiden ja projektien max. nelimerkkiset hakuavaimet ovat numeroita, saadaan tällä määriteltyä että tulostettaessa tulostusrajaus tehdään numerojärjestyksessä. Ilman ruksia ohjelma lajittelee numerot esim. 1, 15, 182, 19, 2, 28. Ruksin kanssa 1, 2, 15, 19, 28, 182.

5.7.1.7. Kielet/tulostus toisella kielellä

Ohjelmassa voidaan tileille syöttää nimi toisella kielellä, esim. englanniksi. Tuloslaskelman ja taseen tulostusrajauksessa valitaan, käytetäänkö tilin ensisijaista nimeä vai toista nimeä. Myös tuloslaskelman ja taseen muut tekstit voidaan määrittellä halutulla kielellä. Lisäksi tasekirjan tulostusrajauksessa voidaan valita, että se tulostetaan toisella kielellä.

Tilien nimet myös ulkomaan kielisenä (toinen kieli)

- * Halutaanko tileille syöttää tilin nimi myös toisella kielellä
- * Tuloslaskelman ja taseen tulostus kysyy, käytetäänkö suomea vai käyttäjän määrittämää kieltä

Kielen nimitys

- * Kielen nimitys tulostusvalikoissa, jossa käyttäjä sen valitsee. Esim. englanti.

Tekstien käännös

- * Tässä ruudussa voidaan syöttää toisen kielen käännösteksti.
- * Kun tulostusvalikossa on valittu, että teksti käännetään, käy tulostus tässä kohtaa määritellyt sanat läpi. Jos sana löytyy, vaihtaa ohjelma tulosteeseen käännössanan.
- * Yhdellä rivillä määritellään yhden tekstin käännös (ei siis yksittäistä sanaa, vaan sanajono/lause/tekstirivi). Teksti on ensin suomeksi ja sitten toisella kielellä. Käännös erotetaan pystyviivalla, esim: *Sivu/Page* ja *Vuosi euro/Year euro*. Eli jos käännösmäärittämissä on *Vuosi/Year*, niin muutos tehdään vain, kun tulostetaan yksittäisiä sanoja, eikä muutettaisi esim. lausetta *Vuosi euro*
- * Eli yhdellä rivillä määritellään ainoastaan yksi käännös, esim. kahdesta rivistä:
Sivu/Page
Vuosi euro/Year euro
Vuosi/Year
- * Tekstin alussa tai lopussa ei saa olla ylimääräistä välilyöntiä

5.7.1.8. Tasekirja

Tilinpäätökseen (ent. tasekirja) tulostuvat tiedostot määritellään tässä. Tuloslaskelman ja taseen määrittelytiedostot ovat muotoa .mää. Näitä voi vaihtaa alavetovalikosta (kentän oikeassa reunassa). Samat tiedostot saadaan tulostettua myös valitsemalla ohjelmasta *Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tuloslaskelma/tase/laskelma: oma määrittely*. Ks. kohta 8.2.5. Määrittelytiedostojen muokkaus on neuvottu käyttöohjeen kappaleessa 22.

Myös tilinpäätökseen tulostuvat tekstitiedostot määritellään tässä. Jos ohjelma on asennettu johonkin muuhun kuin oletushakemistoon, etsi s-painikkeen avulla tiedostot oikeasta hakemistosta. Voit myös vaihtaa oletustiedostoa s-painikkeen avulla. Esimerkiksi *Tilinpäätöksen liitetiedot* -kohtaan on valmiina useampia vaihtoehtoja. Lisäksi määritellään muut ruudussa näkyvät tiedot. Kun kysytään henkilön nimi ja titteli, tulee niiden väliin pystyviivamerkki (|), joka saadaan painamalla *Alt Gr* ja z-näppäimen vasemmalla puolella olevaa näppäintä samanaikaisesti.

Tiedostot ovat rtf-muotoisia tekstitiedostoja. Niitä voidaan muokata ohjelman sisäisellä teksturilla (siihen päästään painamalla *Ctrl+X*) tai muulla tekstinkäsittelyohjelmalla, esim. Word-tekstinkäsittelyllä. Parametrien kautta tiedostoja ei voi muokata.

Ennen kuin muutat tiedostoja, tulosta tilinpäätös nähdäksesi kuinka nykyiset tiedot tulostuvat. Tilinpäätös tulostetaan valitsemalla ohjelmasta *Tulostukset* => *Muut listat* => *Tasekirja/tilinpäätös*.

Esimerkki tiedoston (tilinpäätöksen liitetietojen) muuttamisesta:

Kirjoita paperille tiedoston ja hakemiston nimi: *C:\Henix\Kirjanpito\Tilinpäätöksen liitetiedot.rtf*

Talleta parametriruutu (koska sen aikana ei voi ohjelman teksturia käyttää).

Käynnistä ohjelman sisäinen teksturi painamalla *Ctrl+X* (sen voi käynnistää myös valitsemalla *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman lisätoiminnot* → *Teksturi*).

Avaa käsiteltävä tiedosto valitsemalla *Tiedosto* → *Avaa*. Nyt voit valita tiedoston *C:\Henix\Kirjanpito\Tilinpäätöksen liitetiedot.rtf*

Jos käsittelet kirjanpito-ohjelmalla useita yrityksiä, voit tallentaa tiedoston toiselle nimelle. Tämä on muutenkin suositeltavaa, sillä ohjelmapäivityksissä tulevat uudet tiedostomäärittelyt samoilla nimillä.

Nyt voit muuttaa tulostuvan tekstin haluamaksesi. Ks. myös käyttöohjeen kappale 17.

Tallenna lopuksi tiedosto uudella nimellä valitsemalla *Tiedosto* → *Tallenna nimellä*. Anna tiedostolle oma nimi. Tiedoston tulee olla rtf-muodossa, esim. *Tilinpäätöksen liitetiedot Virtanen Oy 2018.rtf*

Jos tallensit tiedoston toisella nimellä, tulee ko. tiedoston nimi määritellä tasekirjan parametreissa oikeassa kohdassa, jotta ohjelma osaa tulostaa oikean tiedoston.

Tiedostot voivat sisältää määrittämiä (=muuttujia), joille ohjelma antaa arvon tulostettaessa. Mm. seuraavat määrittämit ovat käytössä:

<u>Muuttuja</u>	<u>Selitys</u>
<Parametrit.Yrityksen_nimi>	Parametreista tulostetaan yrityksen nimi
<#Tilikausi>	Parametreista tilikausi (esim. 1.1.2018 – 31.12.2018)
<Parametrit.Tilikauden_loppupvm>	Parametreista tilikauden päätöspvm
< #Parametrit:Tasekirja:Hallituksen_allekirjoituspaikka_pvm >	Parametreista hallituksen allekirjoituspaikka.
< #Parametrit:Tasekirja:Toimitusjohtaja_HallituksenJäsenet:S2E3 >	Parametreista toimitusjohtajan ja hallituksen nimet sekä tittelit. Rivin perässä oleva määrittäminen S2E3 tarkoittaa, että nimet tulostetaan kahdessa sarakkeessa ja nimien jälkeen on 3 riviä tyhjää.
< #Parametrit:Tasekirja:Tilintarkastajien_tilinpäätösmerkintä >	Parametreista tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä. Tekstin voi myös kirjoittaa suoraan tiedostoon ilman muuttujamäärittämiä.
< #Parametrit:Tasekirja:Tilintarkastajien_allekirjoituspaikka_pvm >	Parametreista tilintarkastajien allekirjoituspaikka.
< #Parametrit:Tasekirja:Tilintarkastajat:S2E3 >	Parametreista tilintarkastajien nimet ja tittelit.
<#TilikaudenVoittoTappioPositiivisena>	Tilikauden voitto tai tappiosumma ilmoitettuna positiivisena
<#VoittoaVaiTappiotaTekstinä>	Tulostaa tekstinä ”voittoa” tai ”tappiota” tilikauden tuloksen mukaisesti.

5.7.1.9. Kausiveroilmoitus

Tässä määritellään kausiveroilmoituksen tulostukseen vaikuttavia tietoja. Katso myös *Määrytykset*-sivulla olevat alv-määrytykset.

Tulostettavat summat voidaan määrittellä tulostumaan tileiltä. Esim. tilin 5000 viennit voidaan tulostaa määrytyksellä "T:5000[viennit]". Kausiveroilmoituksen tulostuksessa valitaan haluttu kuukausi ja ohjelma laskee summan tämän määrytyksen mukaisista ko. kuukauden vienneistä. Summamäärytykset tehdään samoin kuin verolomakkeiden laskentamäärytyksissä (kts. kohta 5.7.2.2.). Tilien summat tulostetaan kuitenkin aina vienneistä eikä tilin saldosta. Vakiosumma voidaan tulostaa syöttämällä tähän määrytys S: (esim. jos tulostettava summa on tuhat, niin syötetään "S:1000").

Kausiveroilmoituksen tulostus tapahtuu valitsemalla päävalikosta *Tulostukset* → *Muut listat* → *Kausiveroilmoitus*. Ks. käyttöohjeen kohta 8.6.5.

Ohjelma tulostaa maksettavasta summasta pankkisiirron, jos ko. kohdassa on ruksi.

Pankkitilin numero voidaan syöttää suomalaisessa muodossa tai iban-muodossa. Voidaan myös syöttää tilinumero suomalaisessa muodossa ja painaa F2-näppäintä, jolloin ohjelma muuntaa sen iban-muotoiseksi tilinumeroksi. Kun tilinumero-kentässä painaa enteriä, lisää ohjelma automaattisesti bic-tiedon.

Jos tässä määritellään, että pankkisiirrolle tulostetaan myös eräpvm, ehdottaa kausiveroilmoituksen tulostusrajaus eräpäivää.

Tulostettavista tiedoista saadaan tyvi-aineisto tehtyä tiedostoon, kun *Määrytykset*-sivulla on annettu tyvi-tiedoston nimi.

Huomioi, että työnantajasuoritustiedot ilmoitetaan vuoden 2019 alusta alkaen tulorekisteriin, ei enää kausiveroilmoituksella.

5.7.2. Verolomakkeiden parametrit

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Parametrit* → *Verolomakkeiden 6B parametrit*

Tässä määritellään verolomakkeiden 6B, 62, 73 ja 8A sekä konekielisen tyvi-aineiston parametrit. Verolomakkeen 5 ohjeet löytyvät käyttöohjeen luvusta 25.

Tulostettaessa verolomake tai tyvi-aineisto, tarkastaa ohjelma tietojen oikeellisuutta. Verolomakkeiden parametrien tallennuksen jälkeen kannattaakin tehdä tyvi-aineisto, jonka jälkeen ohjelma tulostaa virhelistan virheellisistä parametritiedoista. Tyvi-aineistoa ohjelma ei suostu tekemään, jos ohjelma löytää tiedoista yhdenkin virheen, vaan silloin ohjelma ainoastaan tulostaa virhelistan.

5.7.2.1. Yleiset

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Parametrit* → *Verolomakkeiden parametrit* → *Yleiset*

Veroilmoituksen allekirjoittajan nimi

Verolomakkeiden tulostusten jälkeen tarkastusta varten tulostettavat tuloslaskelma ja tase

- * Voidaan määrittellä laskelmat, jotka tulostetaan verolomakkeiden tulostuksen jälkeen tarkastusta varten. Laskelmissa näkyy mihin verolomakkeen kenttään summa on tulostettu.
- * Tähän kannattaa määrittellä tuloslaskelma sekä taseen vastaavaa ja vastattavaa.

Tyvi-aineiston tiedosto:

- * Mihin tiedostoon tyvi-aineisto tallennetaan, esim. C:\tyvi\Tyviaineisto Oy Meidän Liike Ab.txt
- * Huom! Kun syötät hakemistopolun, varmista että kansio, johon haluat tallentaa tiedoston, on valmiiksi luotuna tietokoneella. Eli esimerkissä kansio nimeltä *tyvi* tulee olla jo luotuna valmiina C-aseamalla.
- * Tiedoston päätteeksi on syytä olla .txt
- * Vaikka tyvi-aineistoa ei lähetetä verovirastoon, kannattaa tähän laittaa tiedostonimi, jolloin voidaan ajaa tyvi-aineisto ja saada ohjelman virhelista.

5.7.2.2. Lomake 6B (sivu 1)

Valinta päävalikosta: Ylläpidot → Parametrit → Verolomakkeiden parametrit → Lomake 6B (sivu 1)

Verolomakkeiden parametrit 2019

Peruuta Ok

Yleiset 6B (sivu 1,6) 6B (sivu 2,3,4,5) 6B (sivu 4,5) 62 73 8A

071, 072: Toimiala: 12345 Testaus

527: Toimipaikan osoite (ellei sama kuin yrityksen) Kauppakatu 1

041: Veroilmoitusta täydentäviä tietoja antaa: Ville Veroilmoituksen tekijä 042: Puhelin: (09) 334 555 044: Sähköposti: Ville@Yritys.fi

Osakkeenomistajia enemmän kuin 4, Lisälomake [lomake 72] on täytetty 185: Kaikkien osakkaiden omistusosuus alle 10 %

I Osakkeenomistajat sekä heille ja heidän omaisilleen kirjatut korot, vuokrat, luovutushinnat ym.

Nimi	Henkilö- tai Y-tunnus	Osakkeiden lkm	Osakaslainat	Suor. vuokrat	Suor. korot	Suor. luov.	Suor. muut
▶ Olli Osakkeenomistaja	150578-666A	10	S:10000				
Toinen Omistaja	020252-666T	110	S:5000,20				
Neljäs	020252-UUUU	30	S:600				
Viides	121274-UUUU	60	S:8989,89				
Pääomistaja Eka 1	150578-666A	250	S:10000				

II Yhtiön omistamat huoneistot ja kiinteistöt, joita yrittäjäosakas tai hänen perheensä on verovuonna käyttänyt asuntona

Osakkaan henkilö- tai Y-tunnus	Kiint/as.oy:n nimi	Käyttöaika	Nettovarallisuuslaskelmassa
▶ 050585-UUUU	Testikiinteistö As. Oy	01012019-20022019	S:150000,50
*			

III Jaettavaksi päätetty osinko ja osakepääoman muutokset tilikauden päättymisen jälkeen

* 522: Osinko ja sijaisosinko yht: S:10000 * 591: Osakepääomaa korotettiin: S:2000 * 592: Alennettiin:

580: Osakelkm muutoksen jälkeen: 200 * 582: Os.nim.arvo muut. jälk. S:10 537: Osingonjakopäätös pvm (ppkkvvvv): 01012019

538: Osinko nostettavissa pvm (ppkkvvvv): 01022019 * 583: Uuden os. merk. hinta: 585: Merk.hintaa käyt. os. mat. Kyllä Ei Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet: 200

565: Korotus: Maksullinen (2) Maksuton (3) Yhtiö on lunastanut/hankkinut/luovuttanut omia osakkeitaan

Ruudussa on tekstikenttiä sekä laskennallisia kenttiä. Laskennalliset kentät on merkitty tähdellä (*). Laskennalliset kentät voivat sisältää vakiosumman tai kirjanpidon tileiltä lasketun summan.

Laskentamäärittelykset:

- * **Vakiosummaa** ennen täytyy olla teksti "S:". Esim kohta 18 lis. erät, joita ei huomioida tappiota laskettaessa sisältää summana 44,44 euroa, jolloin kenttään tulee kokonaisuudessa "S:-44,44". Kredit-summat esitetään negatiivisina.
- * **Verolomakekoodista** laskettava summa esitetään määritteellä "VL:". Esim jos osakepääomaan valitaan verolomakekoodi 603, tulee kenttään arvoksi "VL:603". Jos halutaan tietyt verolomakekoodit, ne voidaan erotella pilkulla, esim. "603,912,607". Jos halutaan tietty verolomakekoodit, saadaan se määrittämällä ensimmäinen ja viimeinen verolomakekoodi, esim. "603-610". Näitä voidaan myös yhdistellä, esim. "601,603-610,622,640-650". Tileille määritellyt verolomakekoodit ovat samoja jotka ovat verolomakkeilla sekä ohjelman virallisten tulosteiden määrittelyissä.
- * **Tileistä** laskettava summa esitetään määritteellä "T:". Esim. jos edustuskulut on tilillä 7950, tulee kenttään "T:7950". Tai jos halutaan useita tilejä, ne erotellaan pilkulla, esim. "7950,7980" tai "7950-7980, 8200".
- * **Raporttikoodista** laskettava summa esitetään määritteellä "RA1..4:". Tilien ylläpidossa voidaan määrittellä kullekin tilille 4 eri raporttikoodia. Esim. jos edustustileille on määritelty ensimmäiseen raporttikoodikenttään "EDUS", saadaan ko. tileistä summa määrittelyksellä: "RA1:EDUS".
- * Jos määrittelyksen perässä on [Alkusaldo] tai [Debetviennit] tai [Kreditviennit], tulostetaan tilivalinnoista ko. arvo. Esim. jos halutaan kalustotilin 1201 alkusaldo kenttään, tulee määrittelyksiksi: T:1201[Alkusaldo]. Määrittelyksen perässä voi olla myös [Saldo], mutta se on oletuksena, joten sitä ei tarvitse kirjoittaa. Haluttaessa sekä debet- että kredit-viennit, määrittelyksen perään tulee [Viennit]. Esim. T:1201[Viennit]

Jos ruudussa merkinnän perään merkitään kertomerkki (*), kääntää ohjelma kenttään tulevan summan (negatiivinen positiiviseksi ja positiivisen negatiiviseksi).

Huom! Kredit-summat esitetään negatiivisina. Kussakin kohdassa voi olla vain ko. kohtaan sopiva kredit/debet-luku. Verolomakkeen tulostus ja tyvi-aineiston teko ilmoittaa jos kredit-kenttään yritetään tulostaa debet-luku tai debet-kenttään kredit-luku.

5.7.2.3. Lomake 6B (sivut 2 ja 3)

Valinta päävalikosta: Ylläpidot → Parametrit → Verolomakkeiden parametrit → Lomake 6B (sivu 2 ja 3)

Verolomakkeiden parametrit 2008

Peruuta Ok

Yleiset 6B (sivu 1) **6B (sivu 2 ja 3)** 6B (sivu 4) 62 73 8A

IV) Tuloverolaskelman määrittäminen:

Kentän nimitys	Verolomakkeen kentän nro	Määrittäminen
A Elinkeinotoiminnan tuotot		
* Liikevaihto	330	VL:101
* Valmistus omaan käyttöön	331	VL:112
* Liiketoiminnan muut tuotot		
* Käyttöom. osakk. luovutusvoitot ja purkuvoitot	332	S:-9200
* Veronalainen osuus	333	
* Muun käyttöomaisuuden luovutusvoitot	334	
* Saadut avustukset ja tuet	335	
* Muut liiketoiminnan muut tuotot	336	VL:114
* Rahoitustuotot		
* Saadut osingot (kts. Lomake 73)		
* Veronalainen osuus		
* Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	339	VL:290
* Korkotuotot omistusyrityksiltä	340	VL:288
* Muut korkotuotot	341	VL:292
* Voitto-osuudet yhtiöistä	342	
* Tulo-osuuksien veronalainen osuus	343	
* Rahoitusomaisuuden luovutusvoitot	344	
* Muut rahoitustuotot	345	
* Palautuvat arvonalennukset	346	
* Veronalainen osuus	347	
* Satunnaiset tuotot	348	S:-200,22
* Veronalainen osuus	349	
* Varausten vähennykset	350	
* Veronalainen osuus	351	
* Osuus välyhteisiin tuottoon (erittely lomakkeella 74)	352	S:-1000

* 504: Erät, joita ei oteta huomioon tappiota vahvistettaessa:

5.7.2.4. Lomake 6B (sivu 4,5)

Valinta päävalikosta: Ylläpidot → Parametrit → Verolomakkeiden parametrit → Lomake 6B (sivu 4,5)

Verolomakkeen kentän nro	Määrittäminen
459	
461	VL:751,752,755,760,762,763,775,767,1465
462	VL:711,712,715,720,722,723,735,727,1464
463	VL:1463
464	VL:1464
465	VL:1465
470	VL:603
495	
496	
497	
474	T:2251
677	
678	
679	
680	

Popup-valikossa on valinta *Laita kenttiin oletuslaskentamäärittäykset*, jolloin ohjelma laittaa tälle sivulle ruudussa näkyvät verolomakekoodit (VL:).

Ruudussa lukee tekstin perässä [kredit] silloin, kun kentän arvona on oltava negatiivinen (=kredit) summa. Jos kredit-kentän summaksi syötetään debet-summa tai toisinpäin, se onnistuu lisäämällä kentän perään *-merkki. Esim. jos *Muut vähennykset* -kohtaan syötetään tilimäärittäminen, joiden tuloksena on debet-summa, saadaan ohjelma kääntämään summa kreditiksi lisäämällä kertomerkki (*) määrittämissivun perään.

Huom! Verolomakkeen kohtien 456, 459, 463, 464 ja 465 verolomakekoodimäärittäykset ovat muista poiketen 1456, 1459, 1463, 1464 ja 1465. Katso yllä olevasta kuvasta kuinka näiden kohtien määrittäminen tulee tehdä. Muista lisätä vl-määrittäykset myös kohtiin 461 ja 462 (Lyhyt-/pitkäaikaiset velat yhteensä).

Verolomakemäärittäysten muutoksen jälkeen on hyvä tulostaa verolomake 6B sekä tehdä tyvi-aineisto, jolloin ohjelma raportoi havaitsemistaan virhetiedoista.

5.7.2.5. Lomake 62

Valinta päävalikosta: Ylläpidot → Parametrit → Verolomakkeiden parametrit → Lomake 62

Verolomakkeiden parametrit 2008

Peruuta Ok

Yleiset 6B [sivu 1] 6B [sivu 2 ja 3] 6B [sivu 4] **62** 73 8A

Erittely varauksista ja kuluvan vuoden käyttöomaisuuden poistoista

Kentän nimitys	Verolomakekoodi	Määritys
I Erittely kirjanpidossa tehdyistä varauksista		
1 Toimintavaraukset [kredit]	871	T:2481
2 Jälleenhankintavaraukset [kredit]	872	T:2451,2453
3 Luottotappiovaraukset [kredit]	873	T:2461
4 Takuuvaraukset [kredit]	874	T:2471
5 Asuintalovaraukset [kredit]	877	T:2493
6 Pakolliset varaukset (KPL 5:14§) [kredit]	881	
7 Muut varaukset [kredit]	865	
II Erittely arvonnoutoksista		
Tulosvaikutteiset arvonnoutokset	866	
Arvonnoutosten veronalainen osuus	867	
Tulosvaikutteiset arvonnoutumiset	868	
Arvonnoutumisten vähennykelpoinen osuus	869	
III Erittely poistoista		
Irtain käyttöomaisuus (EVL 30 ja 31 §)		
1 Verotuksessa jäljellä oleva menojaännös verovuodesta	800	T:1201[Alkusaldo]
2 Lisäykset	801	T:1201[Debetviennit]
Vähennykset		
3 Luovutushinnat ja vakuutuskorvaukset [kredit]	802	
4 Katettu jälleenhankintavarauksella [kredit]	803	
5 Säännönmukainen poisto (EVL) [kredit]	804	T:1201[Kreditviennit]
6 Lisäpoisto (EVL 32 §) ja kehitysalueiden veronhuojot	805	
7 Verotuksessa jäljellä oleva menojaännös verovuodesta	806	T:1201
8 Kirjanpidossa tulosta rasittava poisto (suunnitelman)	807	

Saldomääritys: S:<summa> => esim. S:123,45 T:<tili> => esim. T:1200-1290,1350 VL:<verolomakekoodit> => esim. VL:205-207,210
Voidaan lisäksi valita alkusaldo, esim. T:1215[Alkusaldo] tai viennit, esim. T:1215[Debetviennit] tai T:1215[Kreditviennit] tai T:1215[Viennit]. Jos kentän määrityksen loppuun laitetaan kertomerkki (*), niin tulostus kääntää summan (kredit <-> debet). Esim. T:1200-1290*

Ruudussa lukee tekstin perässä [kredit] silloin, kun kentän arvona on oltava negatiivinen (=kredit) summa. Jos kredit-kentän summaksi syötetään debet-summa tai toisinpäin, se onnistuu lisäämällä kentän perään *-merkki.

Rajaus voi olla myös

- * Valittujen tilien debet-viennit: T:1161-1249[Debetviennit]
- * Valittujen tilien kredit-viennit: T:1161-1249[Kreditviennit]
- * Valittujen tilien debet ja kredit-viennit yhteensä: T:1161-1249[Viennit]
- * Valittujen tilien alkusaldo: T:1161-1249[Alkusaldo]

5.7.2.6. Lomake 73 ja 8A

Valinta päävalikosta: Ylläpidot → Parametrit → Verolomakkeiden parametrit → Lomake 73/8A

5.8. Listat/Lomakkeet

5.8.1. Lomakkeiden muokkaus

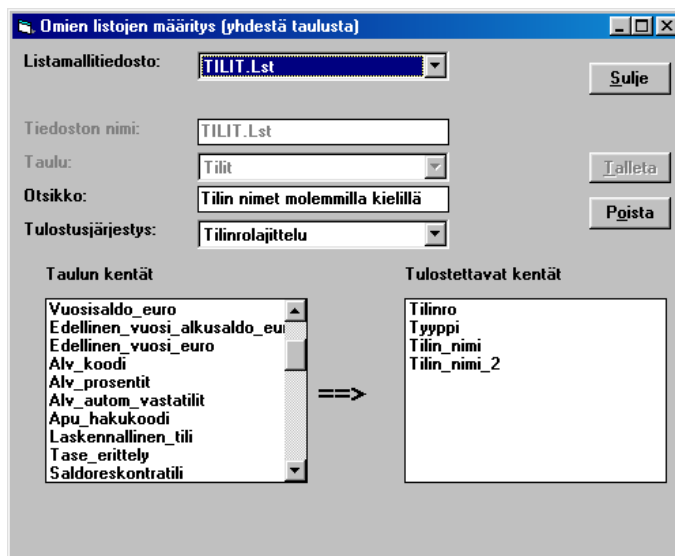
Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Listat/Lomakkeet* → *Lomakkeiden muokkaus*

Tämä toiminto on erityiskäyttöön eikä koske normaaleja ohjelman käyttäjiä.

5.8.2. Omien listojen määrittäminen

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Listat/Lomakkeet* → *Omien listojen määrittäminen*

Ohjelmassa on kattavat perustulosteet, mutta jos ne eivät riitä, voidaan omia listoja määrittellä helposti. Tällä ohjelmalla voidaan aikaisemmin tehtyjä listamalleja muuttaa tai voidaan tehdä uusia listamäärittelyjä. Tulostusvalikossa on alavalikko *omat listat*, josta voidaan määriteltä listamalli tulostaa. Tällä ohjelmalla voidaan tehdä kerralla vain yhteen tauluun (esim. tilitalu, vientitalu) vaikuttavia listauksia. Jos halutaan yhdistää tietoja useammasta taulusta, se onnistuu sql-kyselyllä. Myös selausruuduissa pystyt tallentamaan haluttuja rajausehtoja ja lajittelukenttiä, ja halutut tiedot saat tulostettua.

Jos halutaan muokata olemassa olevaa listamallia, valitaan *listamallitiedostovalikosta* haluttu lista. Jos halutaan luoda uusi listamalli, valitaan *listamallitiedostovalikosta* valinta *Uusi lista*.

Listamallien määrittämisessä käsitellään seuraavat tiedot:

Listamallitiedosto

- * Valikossa on levyiltä löytyneet listamallit
- * Uuden listamallin luonti tapahtuu valitsemalla tästä valikosta *Uusi lista* -valinta

Tiedoston nimi

- * Tiedoston nimi, jolla listamalli on levyille tallennettu. Tiedoston nimi voidaan antaa vain uuden listan luonnissa.

Taulu

- * Tässä valitaan käsiteltävä taulu (tiedosto), eli mistä taulusta halutaan tehdä listamalli. Tauluksi voidaan valita esim. tili- tai vientitalu
- * Tätä arvoa voidaan muokata vain uusille listoille tai kun *Tulostettavat kentät* -lista on tyhjä
- * Kun lista tehdään tällä ohjelmalla, voidaan käyttää vain yhden taulun tietoja

Otsikko

- * Raportin otsikko, joka tulostuu sivun yläreunaan

Tulostusjärjestys

- * Minkä kentän mukaan tulostus lajitellaan, oletusarvona on taulun pääavain, esim. tilitalussa oletusarvona on tilinumero.

Taulun kentät

- * Tästä listasta voidaan klikkaamalla valita tulostettavaksi halutut kentät

Tulostettavat kentät

- * Tässä listassa on ne kentät, jotka on valittu listamallille tulostettaviksi. Jos jokin kenttä halutaan poistaa listamallista, se tapahtuu klikkaamalla kenttää tässä ruudussa.

5.8.3. Listojen muokkaus

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Listat/Lomakkeet* → *Listojen muokkaus*

Tällä ohjelmalla voidaan muokata itse luotuja listoja, joiden teko on neuvottu ed. kohdassa 5.8.2.

5.8.4. Tarra-arkin määrittäminen

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Listat/Lomakkeet* → *Tarra-arkin määrittäminen*

Tällä ohjelmalla määritellään käytettävän tarra-arkin tiedot: montako tarraa vierekkäin ja allekkain, tarran leveys ja korkeus, oletuskirjoitin yms. Katso myös *tarran määrittäminen*. Normaalisti ei kirjanpidossa tulosteta tarroja.

5.8.5. Tarran määrittäminen

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Listat/Lomakkeet* → *Tarran määrittäminen*

Normaalisti kirjanpito-ohjelmasta ei tulosteta tarroja.

Tällä ohjelmalla määritellään käytettävän tarran tiedot. Katso myös *tarra-arkin määrittäminen*.

5.9. Tyhjennykset ja nollaukset

Tyhjennysvalikon alla on vuodenvaihdeajo, joka ajetaan tilikauden vaihteessa. Muita tyhjennyksiä ei tarvitse tehdä.

5.9.1. Vuodenvaihdeajo

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Tyhjennykset ja nollaukset* → *Vuodenvaihdeajo*

Ohjelma siirtää tilikauden voiton edellisen vuoden voittovarar –tilille ja siirtää tilivuoden summat vertailua varten edelliselle vuodelle sekä nolaa tilikauden tuloslaskelman summat. Taseen summat jäävät seuraavan tilikauden alkusaldoiksi.

Tilikauden voitto/tappio lisätään parametreissa määritellylle *Voittovarar* –tilille.

Vuodenvaihdeajo tekee seuraavat toiminnot:

- * Siirtää loppusaldot edellisen vuoden vertailusaldoiksi
- * Kopioi tilikauden tilit ja viennit talteen vertailusaldoiksi
- * Kumuloi tilikauden voiton/tappion edellisen vuoden voittovarar –tilille. Tämä tili määritellään parametreissa.
- * Nollaa tuloslaskelman summat
- * Muuttaa parametreissa tilikauden avauspäivämäärää ja tilikauden loppumispäivämäärää vuodella suuremmiksi
- * Jos on syötetty seuraavan tilikauden tositteita etukäteen, muuttaa ohjelma ne normaalivienneiksi ja päivittää saldot niiden mukaisesti.

Huom! Ennen vuodenvaihdeajoa on otettava varmuuskopio kirjanpidon tiedoista. On suositeltavaa ajaa myös kirjanpidon tarkastusajo ja tarvittaessa tietokannan eheytytys. (Ks. käyttöohjeen kohdat 5.11.1 ja 5.11.8.2)

Huom! Parametreissa voidaan määritellä, että voidaan syöttää seuraavan vuoden tositteita ennen tilinpäätöstä. Kirjattaessa seuraavan tilikauden tositteita ennen vuodenvaihdeajoa, täytyy merkitä ruksi kirjausruidun alalaidan kohtaan *Seuraavan tilikauden tosite*.

Jos vuodenvaihdeajo ilmoittaa, että se on jo ajettu parametreissa määritellylle tilikauden päättymispäivämäärälle, vaihda tuota päivämäärää esim. 311210 => 301210. Noin voi käydä, jos edellisenä vuonna on erehdyksessä ajettu vuodenvaihdeajo kahteen kertaan.

5.9.2. Aikaseurantatietojen/tallennustilaston poisto

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Tyhjennykset* → *Aikaseurantatiedot/tallennustilasto*

Ohjelma tekee automaattisesti tilastoa ohjelman käynnissäoloajasta ja tositteiden tallennuksesta. Tallennustilastoa voidaan selata ja se voidaan tulostaa valitsemalla päävalikosta *Selaukset* → *Tallennustilasto*. Tällä ohjelmalla saadaan tilaston tiedot poistettua.

5.9.3. Tietojen poisto

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Tyhjennykset* → *Tietojen poisto*

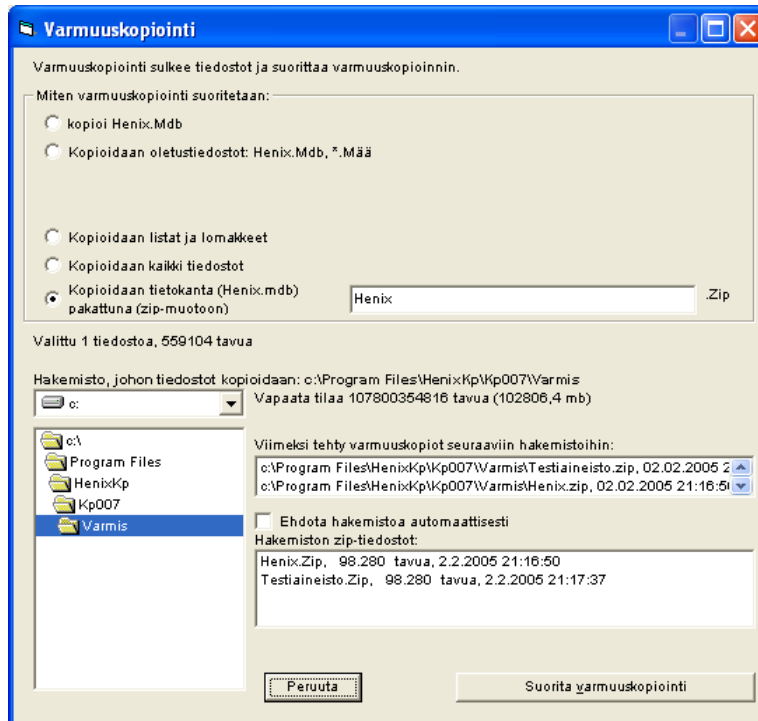
Kun tehdään vuodenvaihdeajo, kopioi ohjelma tilikartan ja viennit tietokantaan toiseen tauluun. Tämä lisää tietokannan kokoa ja hidastaa varmuuskopiointia. Vanhojen vuosien tiedot voidaan poistaa tällä ohjelmalla. Kuitenkaan edellisen vuoden tietoja ei voi poistaa vaan ainoastaan sitä vanhemmat vuodet.

5.10. Varmuuskopiointi

Varmuuskopiointilla saadaan tehtyä varmuuskopio kirjanpidon tietokannasta. Tietokanta sisältää tilit, tositteet, parametrit, budjettitiedot ja tositelajien, kustannuspaikkojen, laskentakohteiden projektien sekä laskureskontran asiakkaiden nimet. Varmuuskopiointi kopioi käsiteltävän yrityksen tietokannan, joten jos ohjelmaan on avattu useita yrityksiä, on varmuuskopio otettava kustakin yrityksestä erikseen. Katso myös kohta *Tietokannan eheyty*s.

5.10.1. Varmuuskopiointi

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Varmuuskopiointi* → *Varmuuskopiointi*

Tällä ohjelmalla voidaan kiintolevyllä oleva kirjanpidon tietokanta (tilit, tositteet ja parametrit) ja muut ohjelman tiedot kopioida tietovälineelle (cd, levyke, muistitikku, ulkoinen kovalevy tms.) tai kiintolevyllä toiseen hakemistoon.

TEE varmuuskopiot tiedostoistasi säännöllisin väliajoin.

Parametritiedoissa voidaan määrittellä haluttu oma varmuuskopiointikomento.

Ohjelma ehdottaa, että varmuuskopio tehdään tietokannasta (Henix.mdb), joka sisältää tilit, tositteet ja muut ohjelman tiedot. Pakkaus pakkaa tietokannan, joten pakattuna se menee noin 70% pienempään tilaan. Ohjelma ehdottaa varmuuskopiointin tekoa kirjanpito-ohjelman alla olevaan *Warmis*-hakemistoon. Varmuuskopiointi on syytä tehdä ulkoiselle tallenteelle: cd-levylle, levykkeelle, muistipalikalle, nauhavarmistimelle tai muulle varmuuskopiointivälineelle.

Oletuksena pakattu varmuuskopio tehdään tiedostoon *Henix.zip*, mutta tiedoston alkuosan *Henix*-sana on hyvä muuttaa esim. *Kirjanpito 2008 tammikuu* tai *Henix-kirjanpidon varmuuskopio Oy Yritys Ab*. Älä käytä nimessä erikoismerkkejä.

Ruudussa näkyy ne hakemistot joihin on viimeiset varmuuskopiot tehty. Kun aikaisempaa varmuuskopiota klikataan, muutetaan hakemisto viittaamaan siihen hakemistoon. Jos kentässä *Ehdota hakemistoa automaattisesti* on ruksi, ehdotetaan ruudun vasemmassa reunassa olevassa hakemistossa automaattisesti sitä hakemistoa, johon on viimeksi tehty varmuuskopio.

Ruudussa näkyvät myös valitussa hakemistossa olevat zip-tiedostot. Jos varmuuskopio tallennetaan samalla nimellä kuin aikaisempi varmuuskopio, niin aikaisempi varmuuskopio tuhoutuu ja uusi korvaa sen.

Jos teet varmuuskopion cd-levylle, täytyy cd-asemaan ensin laittaa alustettu (=formatoitu) cd-levy.

Huom! Jos tietokone sammutetaan kesken ohjelman suorituksen tai tulee sähkökatko, saattavat ohjelman tiedostot mennä sekaisin. Ota varmuuskopio riittävän usein ja säilytä varmuuskopio eri paikassa kuin tietokone.

Huom! Katso myös *Automaattinen varmuuskopiointi*

5.10.2. Varmuuskopioinnin palautus

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Varmuuskopiointi* → *Varmuuskopioinnin palautus*

Tällä ohjelmalla voidaan palauttaa varmuuskopio tietokoneen kovalevyille.

Palautus täytyy tehdä samantyyppisesti kuin varmuuskopiointikin oli tehty. Eli jos varmuuskopio on pakattu levykkeelle, täytyy palautukseen valita varmuuskopion purku levykkeeltä.

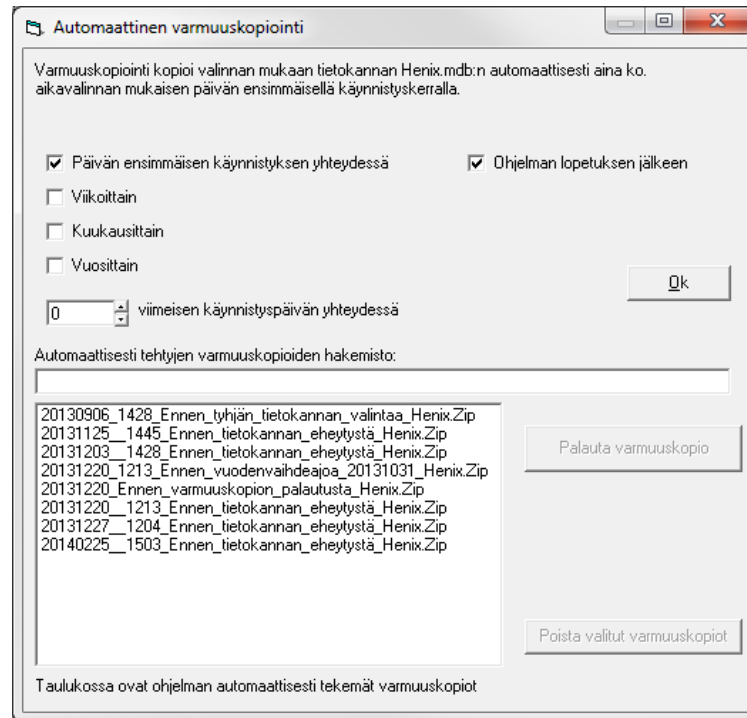
Kun varmuuskopio palautetaan, kopioi ohjelma aikaisemman tietokannan automaattisesti talteen kiintolevyille. Tämä tapahtuu vain päivän ensimmäisen varmuuskopioinnin palautuksen yhteydessä. Jos palautus ei onnistu, esim. levyke on rikki, voit palauttaa ennen varmuuskopiointia olevan tietokannan kohdan 5.10.3 mukaisesti. Jos levyke on rikki, voi varmuuskopioinnin palautus aiheuttaa sen, ettei ohjelma enää käynnisty normaalisti, vaan tulee käynnistysvirhe ja valikko, josta voit palauttaa edellisen tilanteen kohdan 5.10.3 mukaisesti.

Ruudussa näkyy viimeksi tehdyt varmuuskopiot. Voit palauttaa varmuuskopion klikkaamalla aikaisemmin tehdyn varmuuskopion nimeä. Mutta jos varmuuskopiointi on tehty levykkeelle tai muulle ulkoiselle asemalle, on tietysti ko. levyke tai varmuuskopiointiväline asetettava ennen palautusta asemaan (ja vasta sen jälkeen saa klikata palautusta ko. laitteelta).

Jos kentässä *Ehdota hakemistoa automaattisesti* on ruksi, ehdotetaan ruudun vasemmassa reunassa olevassa hakemistossa automaattisesti sitä hakemistoa, johon on viimeksi tehty varmuuskopio.

5.10.3. Automaattinen varmuuskopiointi

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Varmuuskopiointi* → *Automaattinen varmuuskopiointi*

Jos halutaan, että ohjelma tekee automaattisen varmuuskopiointin tietokannasta (Henix.mdb) tietyin väliajoin, se voidaan määrittää tällä ohjelmalla. Kun kyseinen yritys käynnistetään ko. ajanjaksona ensimmäisen kerran, kopioi kirjanpito-ohjelma automaattisesti tietokannan talteen. Voidaan valita myös, että automaattinen varmuuskopio luodaan ko. yrityksen sulkemisen yhteydessä. Tietokanta (Henix.mdb) sisältää kaikki kirjanpidon tiedot omia listoja lukuunottamatta. Eli tietokanta sisältää tilit, saldot, tositteet, parametrit, kustannuspaikat, laskentakohteet, projektit, laskureskontran asiakkaat ja vertailukausien tiedot. Tämä valinta koskee vain yhtä yritystä eli jos ohjelmalla tehdään usean yrityksen kirjanpito, täytyy automaattinen varmuuskopiointi asettaa joka yritykselle erikseen.

Haluttaessa tällä ohjelmalla voidaan **palauttaa jokin aikaisempi tilanne**. Tällöin tilanne palautuu ko. ajanjaksoon ja kaikki sen jälkeen tallennetut tiedot poistuvat. Aikaisemman varmuuskopion palautus tapahtuu valitsemalla listasta haluttu ajanjakso ja klikkaamalla *Palauta varmuuskopio* -näppäintä.

Automaattinen varmuuskopiointi voidaan määrittellä tehtäväksi päivittäin, viikoittain, kuukausittain ja vuosittain. Useampi tai kaikki määrittelyt voidaan määrittellä kerralla. Esim. jos on ruksattu *Päivän ensimmäisen käynnistyksen yhteydessä*, tehdään automaattinen varmuuskopiointi aina silloin kun kirjanpito-ohjelma käynnistetään ensimmäisen kerran kyseisenä päivänä.

Voidaan myös määrittellä **viimeisten 1..99 käynnistyspäivän yhteydessä**. Annetaan lukumäärä, kuinka monta viimeikäynnistyspäivän varmistusta ohjelma pitää tietokoneessa. Tämä valinta ei vaikuta muihin valintoihin. Esim. jos luku on 10, niin kun ohjelma tekee 11:n käynnistyspäivävarmistuksen, poistetaan samalla vanhin. Nämä varmistukset nimetään muodossa <pvm>_Viimeikäynnistyspäivät_Henix.Zip, esim. 20010316_Viimeikäynnistyspäivät_Henix.Zip.

Kun suoritetaan normaali varmuuskopiointin palautus (ei siis tässä kohdassa automaattisen varmistuksen palautusta), ohjelma kopioi edellisen tietokannan talteen (ainoastaan päivän ensimmäisen palautuksen yhteydessä). Nämä varmistukset nimetään esim. 20010316_Ennen_varmuuskopion_palautusta_Henix.Zip.

Kun suoritetaan tietokannan eheytyksen, ohjelma kopioi tietokannan talteen. Näihin tiedostonimiin tulee myös kelloaika (tunnit+minuutit), esim. 20010316_0315_Ennen_tietokannan_ehetytystä_Henix.Zip.

Jos ohjelmapäivityksen jälkeen ohjelma tekee muutoksia tietokantaan, kopioidaan aikaisempi tietokanta nimellä *_Ennen_Tietokannan_päivitystä_Henix.zip*

Myös ennen vuodenvaihdetoja ohjelma tekee automaattisen varmuuskopion.

Automaattinen varmuuskopiointi tehdään kiintolevyille käsiteltävän hakemiston alle hakemistoon *”./Automaattiset_varmistukset”* tai hakemiston voi itse määrittellä. Kutakin varmuuskopiota varten ohjelma tekee oman tiedoston, joka sisältää kopiointipäivän, ajanjakson nimen. Esim. päivittäisen varmuuskopion nimi on *vvvkkpp_päivä_vvvkkpp*, eli esim. 20010316_Päivä_20010316_Henix.Zip. Kuukausittain tehtävän varmuuskopion nimi on vastaavasti sanan *Kuukausi* ja *vvvkk*, esim. 20010316_Kuukausi_200103_Henix.zip, viikkopäivitys sisältää vuoden ja viikon numeron. Automaattiset varmuuskopiot ovat listassa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan (uusin on alimmainen).

Popup-valikossa on *Näytä lokitiedot* –komento, jolla saadaan lista ohjelman tekemistä automaattisista varmuuskopioista.

Koska automaattisia varmuuskopioita ohjelma ei itse poista (paitsi käytettäessä n kpl viimeisen käynnistyspäivän varmistusta), käyttäjän on ne tietyin välein poistettava. **Poisto** täytyy ainakin suorittaa, ennen kuin kiintolevy täyttyy. Poisto tapahtuu valitsemalla poistettavat varmuuskopiot ja klikkaamalla *Poista valitut varmuuskopiot* –näppäintä. Klikkaamalla taulukosta voidaan valita yksi tiedosto. Kun samalla painetaan ctrl-näppäintä, voidaan valita useampia. Jos samalla painetaan shift-näppäintä, valitaan edellisen valitun ja klikatun välillä olevat tiedostot. Kaikki saadaan valittua klikkaamalla ensimmäistä ja sitten pidetään shift-näppäintä pohjassa ja klikataan viimeistä tiedostonimeä.

Automaattinen varmuuskopiointi pakkaa tiedot, joten varmistus vie noin 30 % pakkaamattoman tietokannan koosta.

5.11. Apuohjelmat

Apuohjelmat sisältää ohjelmia, joita ei normaalitoiminnassa käytetä. Tällaisia on mm. tietokannan eheytytys ja ohjelman päivitys.

5.11.1. Tietokannan eheytytys

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Tietokannan eheytytys*

Jos tietokone on sammutettu kesken ohjelman suorituksen tai on tullut sähkökatko, saattavat ohjelman tiedot mennä sekaisin. Jos ohjelma kuitenkin käynnistyy, tietokannan eheytytys yrittää mahdollisuuksien mukaan korjata sekaantuneet tiedot. Jos tietokoneen kuvaruudussa on virransäätötoiminto, eli se menee tietyn ajan jälkeen pimeäksi (virta sammuu), saattaa ohjelman käyttäjä luulla tietokoneen olevan sammutettuna ja painaa virtakytkimestä. Jos tällöin on kirjanpito-ohjelma päällä, saattaa sen tiedot mennä sekaisin. Joten suosittelemme, että kuvaruudun virransäätötoimintoa ei käytetä.

Muista ottaa varmuuskopiot tietokannastasi riittävän useasti, jotta saat palautettua tiedot, jos tietokone menee sekaisin.

Jos ohjelma tai valittu yritys ei käynnisty, pidetään käynnistettäessä shift-näppäin alhaalla, jolloin valikosta voidaan valita tietokannan eheytytys (voidaan myös valita varmuuskopioinnin palautus).

5.11.2. Ohjelman päivitys

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman päivitys*

Helsingin ATK-Palvelu Oy:n Henix-ohjelmia parannellaan jatkuvasti ja kun niihin on tehty suurempia muutoksia, asiakkaille lähetetään tarjous ohjelman päivittämiseksi uudempaan versioon. Ohjelman päivitys voidaan ajaa vain, kun on saatu uusi versio Henix-ohjelmasta. Vaikka ohjelman uusi versio tekee automaattisesti aikaisempien tietojen muutoksen uuden version käyttöön, on kuitenkin hyvä ottaa varmuuskopio ennen ohjelman päivitystä. Tällä ohjelmalla ohjelmapäivitys suoritetaan ainoastaan, kun ohjelmapäivitys on tullut levykkeellä ja levykkeen päällä on ohje, jossa kerrotaan päivitys asennettavan tällä ohjelmalla.

Jos ohjelmapäivitys on tullut cd-levyllä, päivitetään ohjelma cd-levyllä olevalla setup-ohjelmalla.

Huom! Jos ohjelmapäivityksen mukana on tullut erillinen ohje, ei ohjelmapäivitystä saa suorittaa tällä valinnalla.

5.11.3. Tietojen luku välitiedostosta

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Tietojen luku välitiedostosta*

Ohjelma sisältää mahdollisuuden lukea määrämutoista tietoa muista ohjelmista, jotka tekevät ko. aineistoa. Henix-ohjelman lukeman aineiston kuvauksen saa tarvittaessa Helsingin ATK-Palvelu Oy:ltä.

5.11.4. Alkuperäisten lomakemallien palautus

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Alkuperäisten lomakkeiden/määritysten palautus*

Kun ohjelmassa ensimmäisen kerran muokataan lomake- tai tarramääritystä, kopioi ohjelma alkuperäisen määrittelyn talteen, jotta se voidaan tarvittaessa palauttaa. Tällä ohjelmalla voidaan palauttaa muokatun lomake- tai tarramäärittelyn alkuperäinen määrittely. Kun tämä ohjelma suoritetaan, ohjelma tuo valintalistan, jossa on kaikkien muokattujen alkuperäislomakkeiden nimet. Listasta valitaan palautettava lomake.

Kun/jos kirjanpidon ohjelmapäivitys on suoritettu, kopioi ohjelma vanhat lomake- ja tarramäärittelyt talteen. Nämä saadaan myös haluttaessa palautettua.

5.11.5. Lisäyritysten asennus

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Yrityksen lisäys*

Tällä ohjelmalla voidaan lisätä yrityksiä. Kun yritys lisätään, valitaan yritykselle tilikartaksi yrityksen, yhdistyksen tai kiinteistöyhtiön tilikartta. Tässä kohdassa ei vielä anneta yritykselle nimeä, vaan se lisätään lisäyksen jälkeen normaalisti yrityksen parametritiedoissa.

Lisäyrityksen asennus ei vaadi levykettä A-asemaan. Kuitenkin A-asemaan voidaan laittaa levyke, jossa on lisätilikarttoja.

Yrityksiä voi yhdessä tietokoneessa olla max. 999 kpl.

Yrityksen lisäyksen jälkeen ohjelman käynnistyksessä tulee valintalista, jossa uusi yritys näkyy esim. nimellä *kp002*. Avaa yritys ja syötä yrityksen nimi ja muut tiedot parametreihin, jolloin yrityksen nimi näkyy tässä listassa.

5.11.6. Tietokannan muokkaus

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Tietokannan muokkaus*

Tällä ohjelmalla voidaan tietokantaan lisätä tietokenttiä, joita voi tilien ylläpidossa lisätä ylläpitoruutuun. Jos lisätään kenttiä tilitauluun (Tilit), voidaan tilien ylläpidossa määritellä, että ne kysytään siellä tilikohtaisesti. Tässä lisätyt kentät näkyvät myös automaattisesti selausruudussa ja niitä voidaan tulostaa tekemällä omia listamäärittelyksiä. Ennen tämän ohjelman suoritusta on kaikki muut ikkunat suljettava.

Uuden kentän lisäys tapahtuu seuraavasti:

- * Valitse taulu, johon haluat kentät lisätä. Ruudussa lukee esim. *Käsiteltävä taulu: Tilit*
- * Klikkaa *Uusi kenttä* -näppäintä
- * Anna kohtaan *Kenttä*: kentän nimi (ohjelma ehdottaa nimeksi *Uusi_kenttä*)
- * Kohtaan kentän tyyppi tulee kentän tyyppi:
 - Boolean; Kyllä/ei -valinnat (vain arvo kyllä tai ei)
 - Byte; merkki (yksi kirjain)
 - Integer; kokonaisluku (-32767 .. 32768)
 - Long; pitkä kokonaisluku (-2,147,483,648 .. 2,147,483,647)
 - Currency; euro-kenttä
 - Single; liukuluku (normaali desimaaliluku, noin 7 numeroa)
 - Double; pitkä liukuluku (desimaaliluku, noin 16 numeroa)
 - Date; päivämäärä
 - Text; tekstiä, syötä myös kentän pituus merkkeinä
 - Memo; tekstikenttä (pituus 9999 merkkiä tässä ohjelmassa)
- * Klikkaa *Lisää kenttä* -näppäintä, jolloin kenttä siirtyy *Lisätyt kentät* -valintaan
- * Toista edellinen kaikille lisäämillesi kentille
- * Lopuksi klikkaa *Suorita tietokannan muokkaus* -näppäintä, jonka jälkeen ohjelma lisää kentät tietokantaan. Muutokset tulevat voimaan, kun ohjelma seuraavan kerran käynnistetään.

Klikkaamalla kenttien nimien taulukkoa hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä voidaan popup-valikosta valita *Tulosta kentät esikatseluun*, jossa nähdään kunkin tietokentän nimi, tyyppi ja pituus.

5.11.7. Tietojen luku muista tietokannoista

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Tietojen luku muista tietokannoista*

Tällä ohjelmalla voidaan Henix-kirjanpito-ohjelman tietokantaan lukea tietoa muiden ohjelmien tietokannoista. Luku ymmärtää yleisimmät tietokantamuodot. Esim. muista Access-tietokannoista voidaan ohjelmaan lukea esim. tilitietoja ja kustannuspaikkojen nimiä.

Muiden ohjelmien kirjanpitolietoja, kuten tilejä tai tositteita ei ohjelmaan kuitenkaan voi lukea.

5.11.8. Ohjelman lisätoiminnot

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman lisätoiminnot*

Tämän valinnan alle on tehty muutama lisätoiminto, joita harvemmin tarvitaan.

5.11.8.1. Kaikkien summien tyhjennys

- * Jos kaikki tiedot halutaan poistaa ja jättää vain tyhjä tilikartta, se onnistuu tällä ohjelmalla. Ennen tyhjäntymistä ota varmuuskopio tietokannasta. Ohjelma poistaa kaikki viennit, summat ja muut tiedot, vain tilikartta jätetään. Normaalisti tätä ei tarvita.

5.11.8.2. Kirjanpidon tarkistusajo

- * Tarkastaa kirjanpidon tietoja. Ilmoittaa tositteista, jotka eivät mene tasan. Myös muita tarkistuksia tietoihin ja summiin tehdään sekä ilmoitetaan löydettyistä virheellisyyksistä ja korjataan mahdollisia virheitä.
- * Tämä kannattaa ajaa esim. ennen vuodenvaiheajoa tai jos huomaa kirjanpidon tulosteissa jotain poikkeuksellista.

5.11.8.3. Kopioi levykkeeltä käyttöoikeustieto

- * Jos yrityksen nimi/käyttöoikeustieto muuttuu, tällä valinnalla saadaan uusi käyttöoikeustiedosto kopioitua ohjelmaan. Uusi käyttöoikeustiedosto tilataan Helsingin ATK-Palvelu Oy:ltä.

5.11.8.4. Lue kirjanpidon välitiedosto (siirtotiedosto)

- * Lukee päiväkirjan viennin siirtotiedostosta. Esim. kun siirretään tietoa muista Henix-ohjelmista määrätystä muodossa. Lukemisen jälkeen käynnistää ohjelma uudestaan ja aja tarvittaessa kirjanpidon tarkistusajo.

5.11.8.5. Lue TILIKARTTA ja tiedot Henix-dos/wkp -hakemistosta

- * Lukee Henix-dos-version tai aikaisemman Henix-windows-version 1.8 tilikartan ja tapahtumat tietokantaan. Tätä ei normaalisti tulisi käyttää, koska aikaisempien versioiden tilikartta on eri muodossa, eli siinä on myyntikate ym. aikaisemmat määrittelyt.
- * Huom! Tämä toiminta on tehty vain erikoistilanteisiin, eikä tätä saa normaalikirjanpidossa käyttää, vaan käytetään kohtaa 5.11.8.11.

5.11.8.6. Lue tilikartta välitiedostosta

- * Lukee tilikartan ja vuosisaldon csv-tyyppisestä tiedostosta. Tämä edellyttää tiedostoa, jossa tilikartta on määritellyssä muodossa.

5.11.8.7. Otetaan käyttöön tyhjä tietokanta

- * Jos kirjanpidon tiedot halutaan tyhjentää, se voidaan tehdä valitsemalla tästä valikosta *Kaikkien summien tyhjennys*. Jos tilikartta halutaan vaihtaa toiseksi tyhjäksi tilikartaksi, se tehdään tällä valinnalla. Ohjelmassa on valmiina tyhjet tilikartat yrityksille, yhdistyksille ja kiinteistöyhtiöille. Kun uusi tilikartta otetaan käyttöön, aikaisemmat kaikki syötetyt tiedot poistuvat ja vain tyhjä tilikartta jää.

5.11.8.8. Palauta ennen ohjelmapäivitystä oleva tiedosto

- * Kun ohjelma on viimeksi päivitetty, on ohjelma kopioinut lomake- ja tarramääritykset talteen ohjelman alle *\vanhat* -hakemistoon. Tällä valinnalla voidaan haluttu aikaisempi lomake- tai tarramääritys palauttaa. Ohjelma on myös kopioinut tietokannan (=tilit, tositteet ym.) tähän hakemistoon ja sekin voidaan tarvittaessa palauttaa.

5.11.8.9. Poista tietokanta *Henix.mdb*

- * Tämä poistaa ohjelman tietokannan. Tietokanta sisältää tilit, tositteet ja muut kirjanpito-ohjelman tiedot
- * Tätä toimintoa tarvitaan vain jos ohjelma on asennettu uudestaan aikaisempien tietojen päälle, eikä ohjelman käynnistysvalikko enää löydä yrityksiä. Tällöin ohjelman käynnistys ilmoittaa, että ohjelmahakemiston alla on lisäyrityksiä, joita ei kuitenkaan käsitellä.
- * **Huom! Tietokantaa ei saa normaalisti poistaa.**

5.11.8.10. RTF-editori

- * Suppea tekstieditori, jolla voidaan muokata tekstipohjia.

5.11.8.11. SIIRRÄ Henix-dos/wkp –summat uuteen tilikarttaan

- * Tällä ohjelmalla voidaan siirtää summat ja viennit Henix-dos-kirjanpidosta tai Henix-wkp 1.8 –versiosta käsiteltävään tilikarttaan.
- * Katso kappale 19, jossa toiminta on selitetty

5.11.8.12. Teksturi

- * Word-tyyppinen teksturi, jolla voidaan muokata tekstipohjia (rtf-tekstejä) tai käyttää tekstin kirjoittamiseen.
- * Katso liite 17.

5.11.8.13. Tiedostokäsittely

- * Toiminto on tehty erikoiskäyttöön, eikä sitä normaalisti pidä käyttää

5.11.8.14. Tilikartan vaihto perustilikarttaan

- * Yrityksille suosittelemme perustilikartan käyttöä. Jos käytetään jotain muuta tilikarttaa, voidaan se vaihtaa perustilikarttaan. Ks. kohta 19.1.

6. Kirjaukset päiväkirjaan

Valinta päävalikosta: *Kirjaukset*

Tositteet tallennetaan ohjelmaan päiväkirjan kirjausohjelmalla. Tositteita voidaan selata ja vientejä voidaan muuttaa, poistaa ja lisätä päiväkirjan selaus/korjaus -ohjelmalla. Tosite koostuu tositteen tiedoista (tositelaji, tositeselitys, tositepvm) ja tositteeseen kuuluvista vientien tiedoista (tili, vientiselitys, kustannuspaikka, laskentakohde, alv-määritys, projekti, laskureskontramääritykset)

6.1. Tositteiden tallennus (tapa 1)

Valinta päävalikosta: Kirjaukset → Tositteiden tallennus

Pikavalintana: Ctrl+K

Tositteet (viennit) kirjataan päiväkirjaan kirjausohjelmalla. Kun tosite on kirjattu (talletettu) ohjelmaan, päivittää ohjelma välittömästi viennin tiedot tilin saldoihiin. Heti kirjauksen jälkeen voidaan tulostaa ajan tasalla olevat päiväkirja, pääkirja, tuloslaskelma, tase ja muut tulostukset.

Kirjausruudussa näkyvät ne toiminnot, jotka parametreissa on otettu käyttöön:

The screenshot shows the 'Kirjaus päiväkirjaan' window. It contains two tables of transactions and a detailed form for account 1900.

Tositelaji	Tositeno	Pvm	Tilinro	Tilin nimi	Vienti_euro	Vientiselitys	Alv_prosentti	Alv_koodi
MY	1	1.1.2003	1701	Myyntisaamiset 1	1000,00 euro	Myyty tavaraa Virtaselle	0	0
MY	1	1.1.2003	3000	Myynti	-1000,00 euro	Myyty tavaraa Virtaselle	22	20

Tositelaji	Tositeno	Pvm	Tilinro	Tilin nimi	Euro	Selitys	Alv-pros	Alv-koodi
KA	1000	3.1.2003	1201	Kalusto ja muu itäin	852,60 euro			0

Form details for account 1900:

Tositelaji: KA S Kassatapahtuma
Tositenumero: 1000 Päivämäärä: 030103
Tositelitys: Ostettu uusi kirjoituskone
Tilinnumero: 1900 S Käteisvarat Euro: 852,60- Alv-pros: Vientiselitys: maksettu käteisellä
Kredit yhteensä: 0,00 Debet yhteensä: 852,60 Erotus: 852,60
Tilin 1900 Käteisvarat saldo=12 378,40 euro (uusi=11 525,80 euro)

Jos parametreissa on määritelty, että käytössä ovat myös kustannuspaikat, laskentakohteet, määräkäsittely, täsmäytetty-merkintä, tarkastettava-merkintä, projektit sekä saldoreskontra ja että voidaan kirjata seuraavan tilikauden tositteita, on kirjausruutu seuraavanlainen:

The screenshot shows the 'Kirjaus päiväkirjaan' window with advanced options. It contains two tables of transactions and a detailed form for account 1900.

Tositelaji	Tositeno	Pvm	Tilinro	Tilin nimi	Vienti_euro	Vientiselitys	Kustannuspaikka	Lasken
LAN	29	28.11.2006	3003	Myynti, siirretty w/ask	-64,35 euro	Laskutusasiakas 4	20	
LAN	29	28.11.2006	1703	Myyntisaamiset 3	12,20 euro	Laskutusasiakas 4	10	
LAN	29	28.11.2006	3003	Myynti, siirretty w/ask	-12,20 euro	Laskutusasiakas 4	10	

Tositelaji	Tositeno	Pvm	Tilinro	Tilin nimi	Euro	Selitys	Kustannu	Laskenta	Projekti
LAN	30	29.11.2006	1201	Kalusto ja muu itäin	123,50 euro	Dymo LabelWriter			
LAN	30	29.11.2006	8620	Toimistotarvikkeet	20,00 euro	Tarroja			
LAN	30	29.11.2006	4230	Ostojen alennukset	-6,30 euro	Saatu alennusta			

Form details for account 1900:

Tositelaji: LAN S
Tositenumero: 30 Päivämäärä: 291106
Tositelitys: Ostettu tarratulostin
Tilinnumero: 1900 S E Käteisvarat Euro: 137,20- Alv-pros: Vientiselitys: maksettu käteisellä
Kustannuspaikka: Laskentakohte: Määrä: Täsmäytetty: Tarkastettava:
Projektin tiedot: Projekti: Kohde: Työlaji:
Saldoreskontratiedot: 0=e Asnro: S E U
Vienti, johon suoritus kohdistetaan: Selaa
Kredit yhteensä: 6,30- Debet yhteensä: 143,50 Erotus: 137,20 Seuraavan tilikauden tosite
Tilin 1900 Käteisvarat saldo=333 713,18 euro (uusi=333 575,98 euro)

Eli kirjausruudussa olevat tiedot ovat ne, jotka ohjelman käyttäjä on parametreissa ottanut käyttöön.

Ruudun yläreunassa näkyy tallennetut tositteet. Popup-valikosta voidaan viennit tulostaa, tallentaa tai siirtää. Voidaan myös tulostaa muistiotosite. Klikkaamalla tilinumerokenttää hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä, voidaan popup-valikosta tulostaa käsiteltävän tilin pääkirja. Jos tilille ei ole määritelty, että sille syötetään kustannuspaikka, laskentakohte yms., se voidaan kuitenkin syöttää valitsemalla popup-valikosta ko. toiminta.

Tositteen tallennus kysyy tositteen otsikkotiedot ja vientirivit.

Tositteen tiedot:

Tositelaji

- * Parametreissa määritellään, ovatko tositelajit käytössä
- * Tositteet voidaan ryhmitellä, esim. ostolaskut, myyntilaskut, kalusto
- * Päiväkirja ja pääkirja saadaan tulostettua tositelajeittain
- * Ryhmänimien ylläpidossa avataan tositelajien nimitykset
- * Tositelajeja voidaan selata tuplaklikkaamalla kenttää, painamalla S-näppäintä tai painamalla F6-näppäintä
- * Tositelaji voidaan valita nimen mukaan painamalla F7-näppäintä
- * F2:lla voidaan valita tositepohja. Tämä edellyttää, että tositepohjat/automaattitositteet on määritelty. Katso kappale 23 *Tositepohjat*.

Tositenumero

- * Ohjelma ehdottaa tositenumeroiksi juoksevasti edellistä yhtä suurempaa
- * Parametreissa määritellään, voiko tositenumero sisältää myös desimaaleja (esim. tositenumero 5.2)
- * Jos tositenumeroiksi (ja tositelajiksi) annetaan edellisen tositteet arvot, jatkaa ohjelma edellistä tositetta. Edellistä tositetta voidaan jatkaa myös painamalla päivämäärän kohdalla J-kirjainta.
- * F2:lla voidaan valita tositepohja. Tämä edellyttää, että tositepohjat/automaattitositteet on määritelty.

Päivämäärä

- * Ohjelma ehdottaa viimeistä kirjauspäivää
- * Päivämäärästä käytetään muotoa ppkkvv (esim. 150308). Päivämäärä syötetään ilman vuosisataa, joten vuoden 2008 päivämäärät syötetään vuodelle 08.
- * Riittää, että syötetään muuttunut alkukohta, esim. pvm on 150308 ja syötetään 20, jolloin ohjelma ottaa edellisestä päivämäärästä loppuosan, eli päivämääräksi tulee 200308
- * Plus-merkillä saadaan seuraava pvm ja miinus-merkillä edellinen pvm. Myös F3/F4 toimivat samoin
- * F2:lla voidaan valita tositepohja. Tämä edellyttää, että tositepohjat/automaattitositteet on määritelty.
- * Edellistä tositetta voidaan jatkaa painamalla J-kirjainta.

Tositaselitys

- * Tositteelle voidaan syöttää tositekohtainen selitys, joka koskee koko tositetta. Tämän lisäksi kullekin viennille voidaan syöttää vientiselitys. Esim. tositeselitys voisi olla *Autokulut* ja jos on useita vientejä, voisi vientiselitykset olla *Bensa* ja *Jäänestoaine* sekä *Auton pesu*
- * Parametreissa määritellään, voiko tositeselitys sisältää merkkimuotoiluja. Jos toiminto on käytössä, F6-näppäimellä voidaan muuttaa tekstin tyyppi (fontti) ja tekstin koko (fonttsize). Muotoiltu vientiselitys tulostuu muotoiltuna päiväkirjaan ja pääkirjaan, mutta ei näy muotoiltuna selausruuduissa. Normaalisti ei tätä toimintaa kannata käyttää.
- * Popup-valikosta voidaan valita, että ehdotetaan edellistä tositeselitystä

Kun olet syöttänyt tositteen tiedot, ohjelma kysyy tositteen vientien tiedot:

Tilinumero

- * Tilinumero, jolla tili on avattu tilikarttaan
- * Tilinumeroja voidaan selata tuplaklikkaamalla kenttää tai painamalla S-näppäintä tai painamalla F6-näppäintä. Painamalla Shift+F6 saadaan tiliseläus taulumuodossa.
- * Tili voidaan etsiä nimen mukaan painamalla F7-näppäintä
- * Tilin ylläpidossa voidaan tilille määritellä max. nelimerkkinen apuhakukoodi, jolla tili voidaan myös hakea.
- * Ohjelma tarkastaa, että tili on avattu tilikarttaan, joten virheellisiä numeroita ei voi käyttää. Myös kesken kirjauksen voidaan mennä tilien ylläpitoon avaamaan uusi tili ja sitten jatkaa tositteen kirjausta.
- * Popup-valikosta saadaan kentässä olevasta tilistä pääkirjaseläus

Euro-summa

- * Viennin summa. Debet-summa syötetään positiivisena. Kredit-summa syötetään negatiivisena. Sillä ei ole ohjelmalle merkitystä, missä järjestyksessä debet- ja kredit-summat syötetään. Kirjaus voidaan yhtä hyvin aloittaa kredit-summalla kuin debet-summalla.
- * Popup-valikosta voidaan valita, että kredit-summat näytetään **punaisina**.
- * Ohjelma ehdottaa sitä summaa, jolla tosite menee tasan. Kun tosite menee tasan, ohjelma olettaa, että tositteen syöttö on loppu. Jos tällaisessa tapauksessa kuitenkin tositteessa oli vielä lisärivejä, onnistuu tositteen jatkaminen painamalla tositenumero kentässä J-kirjainta (kts. yllä kohta *tositenumero*).
- * Jos syötetään summa ja prosentimerkki (%), laskee ohjelma kenttään kyseisen prosentin mukaisen summan tositteen avoinna olevasta summasta. Esim. jos tositteelle on syötetty debet-vientejä yhteensä 200 euroa, ehdotetaan summaksi -200 euroa. Kenttään syötetään 15%, jonka jälkeen ohjelma laskee summaksi 15%:a 200:sta, eli kenttään tulee summaksi 30.
- * Yhdessä tositteessa voi olla 100 vientiriviä. Tito-tositteessa tätä rajoitetta ei ole.

Alv-prosentti

- * Parametreissa määritellään, voiko tilillä olla useita eri alv-prosentteja
- * Viennin alv-prosentit tulostuvat päivä- ja pääkirjaan
- * Jos kenttä on harmaana, on tilille määritelty korkeintaan yksi alv-prosentti, eikä sitä voi kirjattaessa muuttaa
- * Parametreissa myös määritellään, tekeekö ohjelma alv-kirjauksen automaattisesti. Jos ko. toiminta on käytössä, ohjelma tekee annettujen määritysten mukaisesti erillisen alv-viennin tileille, joiden alv-koodi on 21 tai 31.
- * Jos tilille on määritelty useita alv-prosentteja, ne näkyvät valikossa siinä järjestyksessä kuin ne on tilin ylläpidossa määritelty.

Vientiselitys

- * Vientikohtainen selitys. Jos tositeselitys on annettu, se koskee koko tositetta ja vientiselitys on ko. viennin selitys (esim. tositeselitys voi olla *Palkat toukokuu* ja vientiselitys palkansaajan nimi; *Virtanen ja Korhonen*).
- * Tositteelle voidaan syöttää tositekohtainen selitys, joka koskee koko tositetta. Tämän lisäksi kullekin viennille voidaan syöttää vientiselitys. Esim. tositeselitys voisi olla *Autokulut* ja jos on useita vientejä, voisi vientiselitykset olla *Bensa* ja *Jäänestoaaine* sekä *Auton pesu*
- * Parametreissa määritellään, voiko vientiselitys sisältää merkkimuotoilua. Jos toiminto on käytössä, F6-näppäimellä voidaan muuttaa tekstin tyyppi (fontti) ja tekstin koko (fontsize). Muotoiltu vientiselitys tulostuu päiväkirjalle ja pääkirjalle, mutta ei näy selausruuduissa.
- * Tilin ylläpidossa voidaan määritellä oletusvientiselitys. Popup-valikosta voidaan valita *Tilin oletusvientiselitys vain ensimmäiselle viennille*.

Kustannuspaikka

- * Kustannuspaikka, johon vienti kohdistetaan
- * Parametreissa määritellään, ovatko kustannuspaikat käytössä
- * Tilin ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille kustannuspaikka
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan kustannuspaikkojen nimet

Laskentakohde

- * Laskentakohde, johon vienti kohdistetaan
- * Parametreissa määritellään, ovatko laskentakohteet käytössä
- * Tilin ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille laskentakohde
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan laskentakohteille nimet

Määrä

- * Viennin määrä, esim. bensatilille voidaan syöttää litramäärä ja sähkölaskulle kwh-määrä
- * Parametreissa määritellään, onko määräkäsittely käytössä
- * Tilin ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille määrä

Täsmäytetty

- * Onko vienti täsmäytetty. Esim. pankkitilit voidaan määritellä täsmäytettäväksi, jolloin tarkastetaan, että summa täsmää pankin tiliotteen kanssa.
- * Parametreissa määritellään, onko täsmäytyskäsittely käytössä
- * Tilin ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille täsmäytys

Tarkastettava

- * Onko vienti tarkastettava, esim. ostotilien epäselvät ostolaskut voisi määritellä tarkastettaviksi
- * Parametreissa määritellään, onko *tarkastettava*-merkintä käytössä
- * Tilin ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille *tarkastettava*-merkintä

Projekti, kohde, työlaaji

- * Projekti, työkohde ja työlaaji, johon vienti kohdistetaan
- * Parametreissa määritellään, onko projektiseuranta käytössä
- * Tilin ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille projekti
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan projekteille, työkohteille ja työlajeille nimitykset

Laskureskontratiedot

- * Onko kyse laskureskontraviennistä/saldoreskontraviennistä
- * Parametreissa määritellään, onko laskureskontra käytössä
- * Tilin ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti, kysytäänkö tilille laskureskontratiedot
- * Ryhmänimien ylläpidossa annetaan laskureskontra-asiakkaille nimet. Valinnalla *U* (Asnro-kentän vieressä) voidaan tässä luoda uusi saldoreskontra-asiakas.

Ruudun keskellä olevia vientejä ei ole tallennettu, joten jos kirjausruutu suljetaan ennen kuin tosite on tasan, ei tositetta tallenneta. Ennen tositteen tallennusta voidaan yksittäisiä vientejä muuttaa tai poistaa klikkaamalla haluttua vientiä hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä ja valitsemalla popup-valikosta **viennin muutos tai poisto**. Popup-valikosta voidaan myös määritellä, että uudelle tositteelle ehdotetaan edellisen tositteen selitystä. Voidaan myös määritellä kredit-summien näkyminen **punaisina**. Popup-valikosta voidaan myös valita tositteiden luku xml-tiedostosta. Ks. käyttöohjeen luku 24.

6.2. Päiväkirjan selaus/korjaus

Valinta päävalikosta: Kirjaukset → Päiväkirjan selaus

Pikavalintana: Ctrl+S

Tällä ohjelmalla voidaan päiväkirjaa selata ja vientejä voidaan muuttaa, poistaa ja lisätä.

Tositelaji	Tositenumero	Pvm	Tilinro	Vienti_Euro	Vientiselitys	Kustannuspaikka	Projekti	Työkohde	Työlaji	Saldores
	1	05.01.2006	3030	1,87	Alv bruttomyyntistä					0
	1	05.01.2006	2939	-244,20	Alv bruttomyyntistä					0
	1	05.01.2006	3030	244,20	Alv bruttomyyntistä					0
	3	05.04.2006	3030	-300,00						
	3	05.04.2006	1910	300,00						
	7	11.01.2006	1920	0,00	Koonti					0
KDEET	8	12.01.2006	1920	0,00	Koonti					0
	9	13.01.2006	1920	0,00	Koonti					0

Ruudun yläreunassa on tallennetut viennit.

Ruudun keskellä voidaan selausruutuun **rajata halutut viennit**, esim. halutun tilin viennit tai halutun kauden (esim. tammikuu) viennit. Voidaan syöttää esim. *Tositenro*-kenttään 19, jolloin ruudussa on vain tosittien 19 viennit. Jos *Pvm*-kenttään syötetään *2001 Maaliskuu*, valintalistassa on maaliskuun viennit. Voidaan myös rajata useammalla ehdolla, esim. Kustannuspaikka 3:n helmikuun viennit. Jos *Laskentakohde*-rajaukseen laitetaan $3 < 8,27$, tulee rajaukseen ne, joiden laskentakohde on 3,4,5,6,7,8,27.

Ruudun alareunassa on muokattavan viennin tiedot. Vienti saadaan muokattavaksi valitsemalla se päiväkirjan selausruudusta.

Taulukon tiedot saadaan **lajiteltua** klikkaamalla sarakkeet otsikkoriviä.

Taulukossa ohjelma yhdistää saman arvon sisältävän tiedon. Esim. tositenumeroalkio on korkeampi, koska sama tieto on useammalla rivillä. Jos halutaan tiedot riveittäin ilman yhdistelyä, se onnistuu valitsemalla popup-valikosta valinta *Riveittäin*.

Tositteen tulostus tapahtuu rajaamalla ensin taulukkoon halutut tositteet ja tämän jälkeen valitsemalla popup-valikosta *Tulosta* tai *Päiväkirja* tai *Pääkirja*.

Klikkaamalla päiväkirjan selausruutua hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä saadaan popup-valikko, josta voidaan valita **Viennin lisäys** tai **Viennin poisto** tai **Poista tosite** (tositteen lisäys tapahtuu tositteiden tallennuksessa normaalikirjauksena). Valikosta voidaan myös valita **vientien tulostus**, **vientien siirto Wordiin tai Exceliin**. Taulukossa olevista tiedoista voidaan tulostaa myös **päiväkirja**, **pääkirja** ja **tuloslaskelma**. Voidaan myös tulostaa **muistiotosite**. Popup-valikosta voidaan myös valita tositteiden **tallennus xml-tiedostoon** (ks. luku 24) tai voidaan lisätä **välisummasarake**. Valinnalla **Katsele vanhojen vuosien tositteita** voidaan valita ensin minkä vuoden tositteita halutaan katsella ja sen jälkeen nuo tositteet näkyvät päiväkirjan selauksessa.

Kun vientiä on muutettu, se tallennetaan klikkaamalla *Talleta vienti* -näppäintä.

Jos **Tarkastettava**-merkintä käytössä, saadaan selausruutuun ne, joissa on ruksi antamalla rajausarvoksi *Tarkastettava*-kentälle ”-1”. Ne joissa ei ole ruksia, saadaan antamalla rajausarvoksi nolla. Haluttaessa vain tietyn tilin tarkastamattomat, annetaan rajausarvot *Tilinumero*- ja *Tarkastettava*-kentille.

Saldoreskontratapahtumien korjaus/muutos on selitetty kappaleessa 21.

Alv-automaattikirjausta ei tule tässä muuttaa vaan koko alv-automaattikirjaus on parempi poistaa *Alv-automaattikirjausten selauksessa* (Selaukset → Alv-automaattikirjausten selaus).

Jos tosite on luettu tito-tiliotteesta, on ruudussa tositenumeron vasemmalla puolella *Tito*-näppäin jolla tiliote voidaan tulostaa.

Popup-valikosta voidaan määritellä kredit-lukujen väriksi **punainen**.

6.3. Tositteiden luku ostoreskontrasta

Valinta päävalikosta: *Kirjaukset* → *Tositteiden luku ostoreskontrasta*

Tämä valinta on käytössä vain, jos tietokoneeseen on asennettu erillinen Henix-ostoreskontraohjelma ja kirjanpidon parametreissa on määritely ostoreskontran hakemisto.

Henix-kirjanpito-ohjelmassa on vakiona suppeampi saldoreskontra, jota voidaan käyttää osto- ja myyntireskontraan. Joten jos ostolaskuja on vain vähän, ei erillistä ostoreskontraohjelmaa tarvita.

Tässä siirrossa valitaan halutut ostoreskontratositteet. Tositteet saadaan rajattua tositenumeroiden ja päivämäärien (myös arvopvm) mukaan, jolloin saadaan ostolaskut oikean kuukauden kausiveroilmoitukselle. Kun olet syöttänyt rajausarvot, paina lopuksi enteriä, jotta ohjelma näyttää rajatut tiedot taulukossa. Ohjelma myös huomioi päivämäärän perusteella, jos tosite on kirjattu seuraavalle tilikaudelle.

6.4. Tositteiden luku laskutusohjelmasta

Valinta päävalikosta: *Kirjaukset* → *Tositteiden luku laskutuksesta*

Tämä valinta on käytössä vain jos tietokoneeseen on asennettu erillinen Henix-laskutusohjelma ja kirjanpidon parametreissa on määritely laskutusohjelman hakemisto.

Henix-kirjanpito-ohjelmassa on vakiona suppeampi saldoreskontra, jota voidaan käyttää osto- ja myyntireskontraan.

Tässä siirrossa valitaan halutut laskutustositteet. Tositteet saadaan rajattua tositenumeroiden ja päivämäärien mukaan, jolloin saadaan laskut oikean kuukauden kausiveroilmoitukselle. Kun olet syöttänyt rajausarvot, paina lopuksi enteriä, jotta ohjelma näyttää rajatut tiedot taulukossa.

6.5. Lue tiliote tositteeksi (TITO)

Valinta päävalikosta: *Kirjaukset* → *Lue tiliote tositteeksi*

Ohjelmaan voidaan lukea pankista haettu konekielinen tiliote (tito, myös xml-muotoinen). Ohjelma tiliöi tapahtumat annettujen tiliointiehtojen mukaisesti. Jos pankista noudetaan kuukausitiliote, tallentuvat kaikki tuon kuukauden viennit samalle pvm:lle. Tiliöinnille kannattaa määritellä *Tiliointiehdotukset*, jolloin ohjelma tiliöi ehdotukset täyttävät tiliöinnit automaattisesti. Tämä helpottaa kirjanpidon tekemistä huomattavasti. Etenkin jos yritys (yhdistys tai taloyhtiö) ei ole alv-verovelvollinen ja kirjanpito voidaan kokonaan tehdä suoriteperusteisesti, on tästä toiminnosta huomattavaa hyötyä.

Tito-tietojen luku edellyttää, että parametreissa on määritelty tosittelajien olevan käytössä.

Ohjelma tiliöi viennit ja tallentaa ne tositteina. Tämän jälkeen niitä voi käsitellä samoin kuin ne olisi tallennettu käsin tositteiden tallennuksessa.

Tiliote tiedoston (TITO) nimi

- * TITO-tiedot sisältävä tiedosto, joka on saatu pankista esim. verkkopankin avulla.
- * Tiedoston nimi voidaan syöttää tai se voidaan hakea S-näppäimellä.
- * Ohjelma ehdottaa tiedoston nimeksi edellistä käytettyä tiedostonimeä.
- * Kun tiedoston nimi löytyy, aktivoituu *Lue TITO-tiedosto* -näppäin.

Lue TITO-tiedosto

- * Tämä nappi aktivoituu kun edelliseen kenttään on annettu tiedoston nimi.
- * Ohjelma lukee tiedoston ja tuo tiliotteen tiedot ruutuun.
- * Ohjelma ilmoittaa jos parametreissa oleva yrityksen nimi on eri kuin TITO-tiedostossa oleva.
- * Ruudulla näkyy miltä ajalta tiliotteet ovat ja montako niitä on. Lisäksi näkyy pankkitilin alkusaldo, panot ja otot, sekä loppusaldo.
- * Ohjelma huomioi myös seuraavan tilikauden tositteet.

Tulosta tiliotteet

- * Tiliotteet pitää tulostaa paperille ennen kuin ne tallennetaan tositteiksi.
- * Voidaan määritellä, että halutaan tulostaa myös **nollatiliotteet**, eli ne joilla ei ole tapahtumia.
- * Tiliotteet voidaan tulostaa *Nordean käyttämässä muodossa* tai ohjelman omassa *Henix-muodossa*. *Henix-muoto* on tiiviimpi ja selkeämpi. Tiliotteet voidaan tulostaa myös molemmissa muodoissa. Näin kannattaakin aluksi tehdä, jolloin voi verrata, kumpaa tulostusmuotoa haluaa käyttää. Tulostusmuoto ei vaikuta siihen, millä tavalla tositteet tallentuvat ohjelmaan. Myöskään sillä ei ole merkitystä, minkä pankin TITO-aineistosta on kyse.
- * Tiliotteet kannattaa ensin tiliöidä, jolloin tiliotteen tulostukseen tulee mukaan kirjanpidon tilinumero.
- * *Henix-muotoisen* tiliotteen tulosteessa **suluissa olevat summat** eivät ole varsinaisia tiliotesummia vaan ne määrittävät varsinaisen summan jakoa usealle tiliöintiriville. Pankista tullut tiliöinnin koontisummarivi (yksi summa) näkyy tulosteessa keltaisella ja sen jälkeiset erittelyrivit vaaleamman keltaisella taustalla ja erittelysummat ovat suluissa. Kun käyttäjä on määritellyt pankista tulleen enn. pidätyksen ja sotun summan jakaantumaa useammalle tiliöinnille, näkyvät nämä muuten tulosteessa tavallisesti valkoisella pohjalla, mutta ensin jaetut tiliointisummat suluissa ja heti niiden jälkeen pankista tullut yksi kokonaissumma tavanomaiseen tapaan ilman sulkuja.

Näytä otot/panot

- * Näytetäänkö *tiliointitaulukossa* otot ja panot vai vain jommatkummat.

Näytä tiliöimättömät/tiliöidyt

- * Näytetäänkö *tiliointitaulukossa* tiliöimättömät ja tiliöidyt eli kaikki tapahtumat vai vain jommatkummat. Ennen kuin tiliotetiedot voidaan tallentaa tositteiksi, on kaikille vienneille määriteltävä kirjanpidon tili.

TITO-tapahtumat ja niille ehdotetut tiliöinnit -taulukko

- * Taulukossa on luetun TITO-aineiston tapahtumat. Taulukossa voidaan muuttaa kirjanpidon tiliointiä ja kirjausselitettä.
- * **Panot** näkyvät **vihreällä** ja **otot punaisella**.
- * **Debet- ja kredit-tili** -sarakkeisiin tulee kirjanpidon tilinumero, jolle tapahtuma tiliöidään. Panoille annetaan kredit-tili ja otoille debet-tili. Tilinumeroa vastaava kirjanpidon tilin nimi näkyy **Kirjanpidon tilin nimi** -sarakeessa. *Tiliointiehdotukset*-taulukossa kannattaa määritellä tapahtumille tiliointi, jolloin jatkossa esim. tietyn tilinumeron tai yrityksen nimen tapahtuma kirjataan automaattisesti tietylle tilille.
- * Kirjanpidon vastatilinä on aina taulukon alla oleva pankkitilin kirjanpidon tilinumero.
- * **Kirjausselite** ilmoittaa tapahtuman tyypin. Viitepanoilla lukee *705 Viitepanot*. Maksupalvelun kautta maksetuilla laskuilla *720 Maksupalvelu*. Tekstit ovat tulleet pankista ja ne ovat standardoitu.
- * **Yritys**-sarakeessa on asiakasyrityksen nimi, joka on tehnyt suoritukset tai jolle on maksettu suoritus.
- * **Saajan pankkitili** ilmoittaa asiakasyrityksen pankkitilin.
- * **Alv-koodi** määrittää viennin alv-käsittelyn samoin kuin vienti olisi kirjattu normaalina käsinkirjauksena.
- * **Alv-prosentti** määrittää viennin alv-prosentin samoin kuin se tapahtuu normaalissa kirjauksessakin. Jos alv-prosenttia halutaan muuttaa, se voidaan tehdä tapahtumien tallennuksen jälkeen *päiväkirjan selauksessa*.
- * **Tiliotenro** tulee olemaan tapahtuman tositenumero. Yhden tiliotteen tapahtumat kirjataan yhdelle tosittelle. Päiväkirjan selauksesta saadaan tulostettua tosittien tiliote myös myöhemmin.

- * **Vientiselitys** tallentuu viennille. *Tiliöintiehdotuksissa* voidaan määrittellä haluttu vientiselitys. Jos sitä ei ole määriteltä, ehdottaa ohjelma tapahtumassa olevaa yrityksen nimeä tai muuta tapahtumaan liittyvää selitystä.
- * **Selitys/Viite/Lisätieto** sarakkeessa ovat muut pankista tulleet tapahtumaan liittyvät tiedot.
- * **Huomautukset**-sarakkeessa näkyy ohjelman huomautuksia epäselvissä tilanteissa. *Tiliöintiehdotuksissa* voidaan myös määrittellä tähän tulevia huomautuksia. Esim. alv-maksulle voidaan määrittellä, että ”*Tarkasta että on oikein*”.
- * **Rivi** on tapahtuman juokseva rivinumero.
- * Popup-valikosta voidaan **tulostaa** taulukko paperille.

Pankkitilin kirjanpidon tilinumero

- * Kirjanpidon vastatilin eli pankkitilin tilinumero.

Tositelaji

- * Mille kirjanpidon tositelajille tapahtumat tallennetaan. Tositenumeroiksi tulee tiliotteen numero.

Tallenna TITO-tositteet päiväkirjaan

- * Tämä näppäin aktivoituu, kun tiliotteet on tulostettu ja kaikki tito-tapahtumat tiliöity.
- * Tämä tallentaa tito-tapahtumat tositteiksi ja vienneiksi ohjelmaan. Tämän jälkeen niitä voidaan käsitellä kuten ohjelman muitakin tositteita ja vientejä.
- * Ennen tätä kannattaa (ainakin opetteluvaiheessa) tulostaa yläosan taulukko popup-valikosta paperille.
- * Ohjelma käsittelee automaattisesti myös seuraavan tilikauden tositteet, kunhan parametreissa on ruksattu määrittämys seuraavan tilikauden tositteiden käsittelystä.

Tiliöintiehdotukset:

Tiliöintiehdotuksilla saadaan tiliöintiä automatisoiduksi. Ensimmäisellä kerralla ei tietysti ole yhtään tiliöintiä, mutta kun uusille tapahtumille määritellään kirjanpidon tilinumero, niin jatkossa ne tiliöityvät automaattisesti.

Tiliöintiehdotus voidaan tehdä useilla eri tavoilla. Tito-tapahtuman mukaisesti voidaan tietyille yrityksen nimelle, pankkitilinumeroille tai kirjausselitteelle määrittellä kirjanpidon tilinumero jolle tapahtuma tiliöidään.

Tiliöintiehdotustaulukossa on seuraavat tiedot:

Pano/Otto

- * Yksi tiliöintiehdotus koskee vain joko panoa tai ottoa. Panolle määritellään kirjanpidon kredit-tilinro ja otolle kirjanpidon debet-tilinro.

Debet-tili/Kredit-tili

- * Kirjanpidon tilinumero. Panolle kredit-tilinro ja otolle debet-tilinro. Vastatili tapahtumalle on aina ruudun keskellä määriteltä pankin tilinumeron kirjanpidon tilinumero.

Tilin nimi

- * Kun on syötetty debet- tai kredit-tili, näkyy tässä tilin nimi.

ALV-koodi

- * Tähän tulee automaattisesti kirjanpidon tilille määriteltä alv-koodi.

Alv-prosentti

- * Tähän tulee automaattisesti kirjanpidon tilille määriteltä alv-prosentti. Jos tilin ylläpidossa tilille on määriteltä useita alv-prosentteja, tulee tähän niistä ensimmäinen prosentti. Jos halutaan jokin muu prosentti, se voidaan muuttaa tapahtumien tallennuksen jälkeen *päiväkirjan selauksessa (Kirjaukset → Päiväkirjan selaus)*.

Kirjausselite, Yritys, Saajan pankkitili, Viitenumero

- * Näillä sarakkeilla määritellään ehdot, joiden mukaan kyseistä tiliöintiehdotusta käytetään.
- * Jos rivillä on useita ehtoja, pitää niiden kaikkien täytyä.
- * Jos samalle tapahtumalle on useita tiliöintiehdotuksia, valitsee ohjelma sen, joka parhaiten soveltuu tapahtumalle. Ensin tarkastetaan pankkitilinumero. Sitten yrityksen nimi. Kirjausselite vasta viimeksi jos muut ehdot eivät toteudu. Jos sama yritys tai pankkitili on usealla ehdotuksella, tarkastetaan täsmääkö viiterajaus.
- * Yläosan taulukossa voit popup-valikon avulla tehdä uuden tiliöintiehdotuksen. Kun klikkaat yläosan *tiliöintitaulukossa* hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä *kirjausselite-*, *yritys-* tai *saajan pankkitilisaraketta*, tulee ruutuun popup-valikko, josta voit valita *Lisää tiliöintiehdotus*. Tämän jälkeen ohjelma tekee alaosan tiliöintiehdotustaulukon loppuun uuden rivin. Tapahtumasta ohjelma tietää onko kyseessä pano vai otto, jolloin ohjelma pyytää ko. puolen kirjanpidon tilinumeroa.

- * *Tiliöintiehdotus yrityksen nimellä*: yrityksen nimi voidaan kirjoittaa *Yritys*-sarakeeseen. Se saadaan myös kun yläosan taulukossa klikataan haluttua yritystä hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä ja valitaan popup-valikosta *Lisää tiliöintiehdotus*. Tämän jälkeen alaosan taulukkoon tulee uusi rivi, jossa on valmiina yrityksen nimi. Samoin toimii *Kirjausselite*-sarake. *Saajan pankkitili* –sarake toimii muutoin samoin, mutta se tuo pankkitilin lisäksi myös yrityksen nimen.
- * *Viitenumeron* mukaan voidaan myös valita tapahtuma. Yleensä pelkkää viitenumeroarajasta ei käsitellä, vaan riville on myös syötetty joko yrityksen nimi tai pankkitilinumero.
- * *Viitenumeroarajaukseen* voidaan syöttää vain osa numerosta, esim. *1234*, jolloin valitaan tapahtumat joiden viitenumero sisältää annetun numerosarjan. Jos riville on annettu muita rajoituksia, tulee niiden myös täyttyä. Jos viitenumeron pitää alkaa tietyllä numerosarjalla, määritellään *V:1234*, jolloin numeroiden täytyy olla viitteen vasemmasta reunasta lähtien samat. Jos taas oikeasta reunasta samat, määrittely on *O:1234*. Jos valinta halutaan tehdä tito-tapahtuman selityksessä olevan tekstin mukaan, alkaa määrittely ”X:”-merkeillä. Esim. X:solo-sopimus

Käyttökä ja Viim. käytetty

- * Kuinka monta kertaa ehdotusta on käytetty ja milloin viimeksi.
- * Vanhat ehdotukset voi poistaa jos niitä ei enää tarvitse.

Luontipvm

- * Milloin ehdotusmäärittely on tehty.
- * Kuinka monta kertaa ehdotusta on käytetty ja milloin viimeksi.

Viite pakollinen

- * Jos tässä on ruksi eikä tapahtumalla ole viitetietoa, tulee yläosan taulukon *Huomautus*-sarakeeseen siitä ilmoitus.

Huomautta

- * Tämä teksti tulee punaisella yläosan *Huomautus*-sarakeeseen kun kyseistä ehdotusta on käytetty.

Jako tileille

- * Tällä voidaan yksi tito-rivi jakaa usealle kirjanpidon tilille.
- * Popup-valikosta voidaan valita *Muokkaa jakoehdotusta*.
- * Jako tileille saadaan myös painamalla F8-painiketta (toimii myös tiliotteen taulukossa).
- * TITO-tiliöintien jakomäärittely –ikkunassa voidaan määrittellä, kuinka tiliöinnin jako tapahtuu. Kaavaksi voidaan määrittellä tarkka eurosumma (esim. 300), prosentiosuus kokonaissummasta (esim. 5%), prosentiosuus jäännössummasta (esim. 50%) tai koko jäännössumma (kaava-kenttä jätetään tyhjäksi). Lukujen edessä voi olla myös miinusmerkki, esim. -5%
- * Voidaan myös määrittellä viennille kustannuspaikka (KP).

Käsittele tiliöintiehdotukset

- * Kun tito-tiedosto luetaan, tiliöi ohjelma tapahtumat automaattisesti. Mutta kun tiliöintiehdotuksia lisätään, täytyy tätä näppäintä painaa, jotta uudet määritykset huomioidaan.
- * Kun *Käsittele myös tiliöidyt* –valinnassa on ruksi, käsitellään kaikki tiliöinnit uudestaan. Tästä on hyötyä jos olet tehnyt tarkempia määrityksiä joillekin tito-tiliöinneille.

Näytä ylätaulukossa vain valitun ehdon täyttävät

- * Kun tässä on ruksi, näyttää ohjelma ylätaulukossa ne tito-rivit, jotka tiliöidään tämän ehdon mukaisesti.

Tiliöintiehdotustaulukosta voidaan poistaa rivi valitsemalla popup-valikosta *Poista rivi*. Popup-valikosta voidaan myös tulostaa kummatkin taulukot.

Päiväkirjan selauksessa tito-tiliöityjä tapahtumia käsiteltäessä näkyy ruudussa *Tito*-näppäin, jolla voidaan myös myöhemmin tulostaa tiliote yhdestä tositteesta.

Vuodenvaiheajossa ohjelma tarkistaa, että pankkitilin saldo on oikein tilikauden vaihteessa.

8. Tulostukset

Valinta päävalikosta: *Tulostukset*

Ohjelmassa on kattavat perustulosteet tileistä, vienneistä, laskureskontrasta yms. Jos ohjelman vakiotulostukset eivät riitä, voi käyttäjä määrittellä omia tulostuksia ohjelmalla *Omien listojen määrittäminen* sekä ohjelmalla *Omien raporttien määrittäminen*. Ks. käyttöohjeen kohdat 5.8.2 ja 22. Tulostusohjelmat eivät kausiveroilmoituksen alv-automaattikirjausta lukuunottamatta päivitä mitään, joten listat voidaan tulostaa kuinka usein ja kuinka monta kertaa tahansa. Myös selausruuduista (tiliselaus, tosiseselaus ym.) voit tulostaa halutuilla valinnoilla popup-valikon avulla.

Listat voidaan tulostaa *ruudulle* (esikatselua tai pdf-tallennusta varten), *kirjoittimelle* tai *tiedostoon* (tekstinä, rtf-tekstinä, pdf-muodossa tai html-muodossa, jolla lista voidaan lähettää sähköpostilla tai lukea esim. Excelliin, jolloin tiedot ovat omilla sarakkeissa). Pdf-tallennus voidaan tehdä myös ruututulosteen avulla. Tämä tapa on selitetty jäljempänä tässä luvussa. Tulostus saadaan myös suoraan listamuodossa ohjelman teksturiin tai Wordiin (tämä edellyttää, että tietokoneeseen on asennettu Word-tekstinkäsittelyohjelma) muokattavaksi ennen lopullista tulostusta. Lisäksi tiedot voidaan suoraan siirtää Excelliin (tämä edellyttää, että tietokoneeseen on asennettu Excel-taulukkolaskentaohjelma). Listoille voidaan myös asettaa ylä-, ala- ja vasen marginaali sekä merkistön (fontin) nimi ja koko (nämä saadaan keltaisesta viivaimet-kuvakkeesta). Jos leveä tulostus (A4 vaakatasossa) tulostetaan pystysuunnassa, ohjelma skaalaa tulostustekstin pienemmäksi, jotta teksti sopii sivulle.

Halutun listan valinnan jälkeen ohjelma kysyy:

Tulostusrajaus

Tulostuksen otsikko:

Tulostetaan:

Kirjoittimelle Ruudulle Tiedostoon Teksturiin Wordiin Excelliin

Kirjoitin:

Paperin suunta: Pysty Vaaka

Mitkä arvot

Aikavalinta:	<input type="text" value="Vuosisaldo_euro"/>	<input type="text" value="Vuosisaldo_euro"/>
Aikavalinta2:	<input type="text" value="2007 Tammikuu"/>	<input type="text" value="2007 Tammikuu"/>
Aikavalinta3:	<input type="text" value="ei"/>	<input type="text"/>
Aikavalinta4:	<input type="text" value="ei"/>	<input type="text"/>
Aikavalinta5:	<input type="text" value="ei"/>	<input type="text"/>
Aikavalinta6:	<input type="text" value="ei"/>	<input type="text"/>

Tulostetaan nollaryhmät
 Tulostetaan nollasaldolliset tilit
 Tulostetaan vain ryhmäsummat (ei yksittäisiä tilejä) Normaaliviennit Seur. vuoden viennit

Tulostetaan myös graafisesti
 Tulostetaan vertailuprosentit liikevaihdosta

Edelliset käytetyt rajausvalinnat tässä tulostuksessa:

Talletetut rajausvalinnat:

Ei tallenneta aikavalintoja rajausvalintaan

Ok

Aluksi valitaan tulostetaanko esim. **ruudulle, kirjoittimelle vai tiedostoon**. Tiedostoon tulostettaessa, ohjelma kysyy tiedoston nimen, johon lista tallennetaan. Ruudulle tulostuksen jälkeen voidaan tulostaa kirjoittimelle valitsematta tulostuslistaa uudestaan.

Voidaan valita 1-6 aikavalintaa. Aikavalinnat tulostuvat vierekkäisiin sarakkeisiin, jolloin lukuja voi verrata toisiinsa. Nämä valitaan painamalla Aikavalinta-rivin vasemmanpuoleisen kentän reunassa olevaa nuolipainiketta. Esim. kuluvan tilikauden saldot saadaan valitsemalla aikavalinta *Vuosisaldo_euro* ja edellisen tilikauden saldot valinnalla *Edellinen_vuosi_euro*.

Mitkä arvot

Aikavalinta:	<input type="text" value="Vuosisaldo_euro"/>	<input type="text" value="Vuosisaldo_euro"/>
Aikavalinta2:	<input type="text" value="Edellinen_vuosi_euro"/>	<input type="text" value="Edellinen_vuosi_euro"/>
Aikavalinta3:	<input type="text" value="Vuosisaldo_euro"/>	<input type="text" value="Alkusaldo_euro"/>
Aikavalinta4:	<input type="text" value="Edellinen vuosi euro"/>	<input type="text"/>
Aikavalinta5:	<input type="text" value="Tilit_20101231_Alkusaldo_eur"/>	<input type="text"/>
Aikavalinta6:	<input type="text" value="Tilit_20101231_Vuosisaldo_eu"/>	<input type="text"/>

Jos halutaan tehdä tarkempia rajauksia, nämä tehdään painamalla ensin Mitkä arvot –sarakkeen oikeassa reunassa olevaa **S**-painiketta. Ohjelma kysyy tällöin **raja-arvot** tulostettaville kentille. Listalle voidaan valita vain halutut tiedot antamalla haluttuihin kenttiin mistä- ja mihin-arvot, joiden väliset tiedot valitaan tulostukseen. Rajausvalinta-ikkunassa saattaa olla oletusrajauksia. Näillä ei kuitenkaan ole vaikutusta rajaukseen vaan ainoastaan kenttiin syötetyt tiedot vaikuttavat tulostukseen. Rajauskentissä, joissa syötetään päivämäärä, saadaan popup-valikko, kun klikataan *mistä*-arvoa hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä. Valikosta voidaan valita *mistä* ja *mihin* kenttiin haluttu arvo: tämä päivä, tämä kuukausi, tämä vuosi, viime kuukausi, viime vuosi. Rajattuasi halutut tiedot, paina Ok-painiketta. Rajaus näkyy tämän jälkeen Mitkä arvot –kentässä. Ks. myös käyttöohjeen kohta 8.2.

Mitkä arvot –kentän tietoa ei normaalisti tarvitse syöttää, koska ohjelma lisää tämän tiedon tehtyjen rajausten mukaan automaattisesti. On kuitenkin mahdollista syöttää kenttään esim. teksti *Kustannuspaikka 1*. Tällöin tulostuu vuosisaldo rajatun kustannuspaikan mukaan ja tulostuksen otsikkoon tulostuu kustannuspaikan numero ja nimi, esim. *1 Jäsenmaksut*.

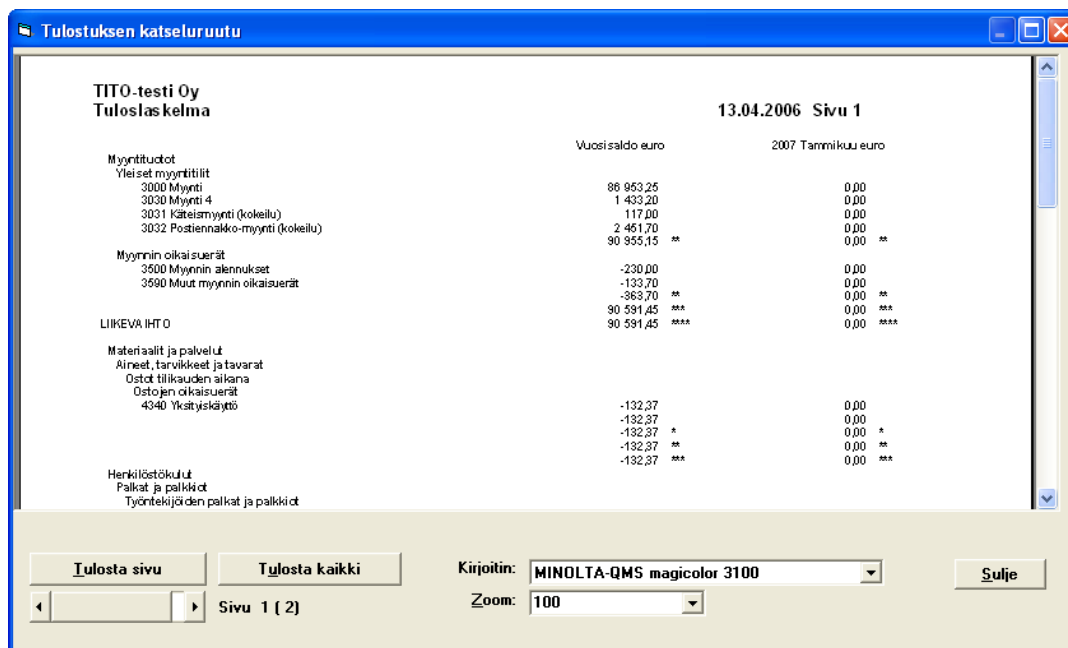
Tulostuslistasta riippuen ruudussa on myös muita valintakohtia kuten *Tulostetaan vain ryhmäsummat (ei yksittäisiä tilejä)* tai *Tulostetaan nollaryhmät*. Näillä valinnoilla voidaan vaikuttaa siihen mitä tietoja tulostukseen otetaan tai jätetään tulostamatta. Tarkemmat ohjeet löytyvät kunkin tulostuslistan kohdalta käyttöohjeesta.

Ohjelma muistaa 10 edellistä tulosrajausta ja halutut rajaukset voidaan valita valitsemalla haluttu kohdasta *Edelliset käytetyt rajausvalinnat tässä tulostuksessa*. Käyttäjä voi myös itse tallentaa halutut rajausvalinnat, jolloin ne on myöhemmin helppo saada yhdellä valinnalla. Tällainen rajausvalinta voidaan myös määrittellä oletusvalinnaksi aina kun tullaan tulosteen rajausvalintaan. Jos halutaan tehdä rajausvalinta ilman että siihen tulee aikavalintatietoja, laitetaan ruksi kohtaan *Ei tallenneta aikavalintoja rajausvalintaan*. Popup-valikosta voidaan listamäärittys poistaa sekä määrittää se oletusarvoksi. Listamäärittystä voi muuttaa tallentamalla uudet tiedot samalle nimelle kuin edellinen listamäärittys.

Tulostusmarginaali-ikonia klikkaamalla voidaan tulostusmerkistö ja merkistön koko valita. Kun tulostusmarginaalit muutetaan, *Ok*-valinnalla ne otetaan käyttöön ohjelman sulkemiseen saakka. Jos tulostusmarginaalit tallennetaan *Talleta*-näppäimellä, muutetut tulostusmarginaalit ovat seuraavilla käynnistyskerroilla automaattisesti käytössä. Jos esim. haluat tulostaa leveän lomakkeen pystyasennossa, muuta lomakkeen tulostus pystysuuntaan ja valitse riittävän pieni kirjasin (=fontti), jotta tulostus mahtuu leveysuunnassa lomakkeelle.

Esikatseluruutu

Tulostuksen katseluruutu

TITO-testi Oy
Tuloslas kelma

13.04.2006 Sivu 1

	Vuosisaldo euro	2007 Tammikuu euro
Myyntitodot		
Yleiset myyntitilit		
3000 Myynti	88 953,25	0,00
3030 Myynti 4	1 433,20	0,00
3031 Kätesmyynti (kokeilu)	117,00	0,00
3032 Postiennako-myynti (kokeilu)	2 451,70	0,00
	90 955,15 **	0,00 **
Myyntiin oikaisuerät		
3500 Myyntiin alennukset	-230,00	0,00
3590 Muut myyntiin oikaisuerät	-133,70	0,00
	90 591,45 ***	0,00 ***
LIIKEVAIHTO	90 591,45 ****	0,00 ****
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Ostojen oikaisuerät	-132,37	0,00
4340 Yksityskäyttö	-132,37	0,00
	-132,37 *	0,00 *
	-132,37 **	0,00 **
	-132,37 ***	0,00 ***
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Työntekijöiden palkat ja palkkiot		

Tulosta sivu Tulosta kaikki Kirjoitin: MINOLTA-QMS magicolor 3100 Sulje

Sivu 1 [2] Zoom: 100

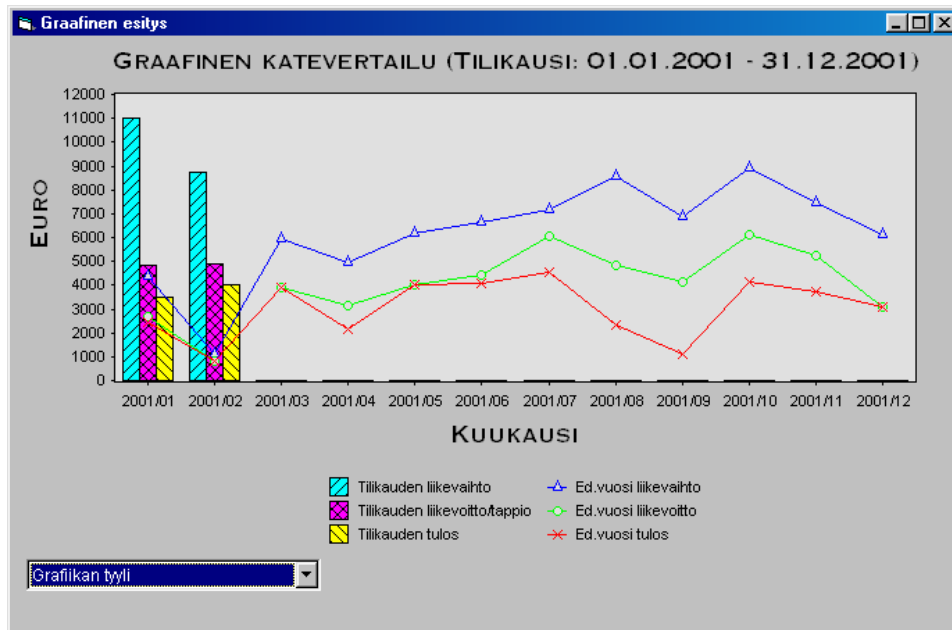
Esikatseluruudusta voidaan tulostaa kirjoittimelle *Tulosta kaikki* -komennolla. Käsiteltävä sivu saadaan tulostettua *Tulosta sivu* -komennolla. Kirjoitin voidaan valita *Kirjoitin*-valinnasta. Kirjoitin olisi kuitenkin parempi valita tulostuksen aloitusvalikosta ennen tulostusta. Esikatselukokoa voidaan muuttaa *Zoom*-komennolla. Ruudussa voidaan tulostusta selata sivuttain sivurullausvalinnalla, eli voidaan katsoa haluttua sivua.

Klikkaamalla ruudun harmaata aluetta hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä saadaan popup-valikko, jolla voidaan etsiä listasta haluttu tieto ja lista voidaan tallentaa tiedostoon pdf-muodossa, esim. lähetettäväksi sähköpostilla. Voidaan valita käsiteltävän sivun tai koko tulostuksen tallennus (joko kaikki sivut samaan tiedostoon tai joka sivu omaan tiedostoonsa)

Tulosteilla näkyvät tähdet rivien lopussa kertovat yhteissummarivien tasosta. Mitä enemmän tähtiä sitä ylemmän tilitason yhteissummasta on kyse.

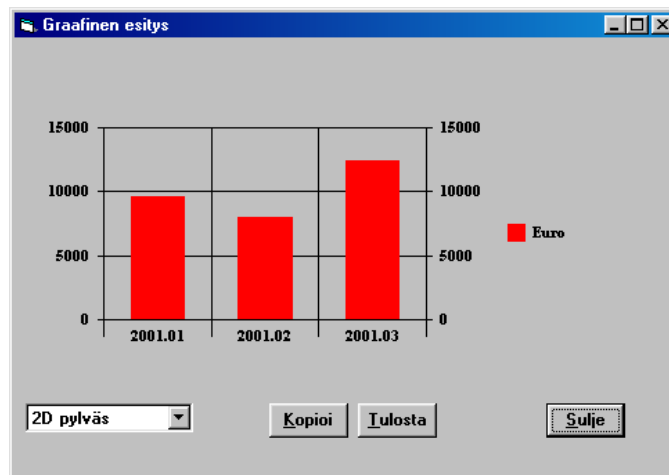
Graafiset tulostukset

Ohjelmassa saadaan useita erilaisia graafisia tulostuksia. Valitsemalla päävalikosta *Tulostukset* → *Graafiset tulostukset* → *Graafinen katevertailu*, saadaan seuraavanlainen tuloste:

Popup-valikosta voidaan valita kuvan tulostus kirjoittimelle, kuvaan voidaan lisätä arvoviivat (vasemman reunan summien viivat kuvaan) tai numeroarvo kunkin pisteen kohdalle tai voidaan kopioida kuva leikepöydälle.

Jos graafinen tulostus valitaan tiliselailusta (valitaan päävalikosta *Selaukset* → *Tiliselaukset*) ja annetaan tilinumero, jonka jälkeen saadaan popup-valikosta valittua graafinen esitys, esim. tilin kuukausimuutokset:

Jos on valittu graafinen tulostusesitys (=tulostetaan tiedot graafisessa muodossa), tapahtuu tulostus aina ensin kuvaruudulle, josta kuva voidaan tulostaa kirjoittimelle, tallentaa levyllä tai kopioida leikepöydälle (clipboard) muihin ohjelmiin siirtoa varten. Osa listatulostuksista tekee aina myös graafisen tulostuksen automaattisesti listatulostuksen ohella.

Kuva voidaan **kopioida leikepöydälle** (clipboard) *Kopioi*-komennolla. Kun kuva on kopioitu, siirrytään haluttuun ohjelmaan ja valitaan siitä *liitä*-komento (=paste). Kuva voidaan siirtää esim. Excel-taulukkolaskentaan, Word-tekstinkäsittelyyn tai Paint-piirto -ohjelmaan.

Tulostus kirjoittimelle tapahtuu painamalla *Tulosta*-näppäintä. Kuva tulostuu samassa koossa, kun se on ruudulla. Jos haluat tulostaa kuvan suurempana, muuta sitä ensin suuremmaksi kuvaruudulla.

Ruudun (ikkunan) kokoa muutettaessa kuvan koko muuttuu vastaavasti. Voit suurentaa ruutua, jolloin saat kuvankin suuremmaksi.

Graafinen tulostus saadaan myös normaalista tuloslaskelmasta, kun tulostusvalintaan laitetaan ruksi ko. kohtaan.

8.1. Päivä- ja pääkirja

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Päivä- ja pääkirja*

Tulostusrajausvalikosta voidaan valita haluttu kuukausi, kustannuspaikka, laskentakohde. Kun valittaessa painetaan samalla shift-näppäintä, lisätään valinta aikaisempaan. Esim. jos halutaan maaliskuun vienneistä, ne jotka on kohdistettu kustannuspaikoille 1 ja 8. Valitaan ensin maaliskuu ja tämän jälkeen pidetään shift-näppäintä painettuna ja valitaan kustannuspaikka 1 ja tämän jälkeen pidetään shift-näppäintä painettuna ja valitaan kustannuspaikka 8. Tulostusrajaus voidaan myös rajata vienneistä klikkaamalla *Aikavalinta*-rivin perässä olevaa S-komentoa.

Pääkirja voidaan tulostaa halutussa järjestyksessä. Myös voidaan tulostaa vain halutut tilit. Tilirajaukseen voidaan ottaa halutut tilivälit ja yksittäiset tilit, esim. tilit ”3000-3200,5000,6000,7000-7100”

8.1.1. Päiväkirja

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Päiväkirja*

Päiväkirjaan tulostuu tositteiden tiedot, myös viennin alv-prosentti.

Päiväkirja saadaan tulostettua halutussa järjestyksessä.

Analyysiselauksissa on päiväkirjan selaus (*Selaukset* → *Analyysiselaukset* → *Päiväkirja*), jossa vientejä voidaan selata halutussa järjestyksessä ja tulostaa halutut tiedot päiväkirjaan, pääkirjaan tai tuloslaskelmaan.

Arvonlisäverovientien selauksessa (*Selaukset* → *Alv-automaattikirjausten selaus*) saadaan tulostettua päiväkirja halutun alv-kirjauskerran vienneistä.

8.1.2. Pääkirja

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Pääkirja*

Pääkirjaan tulostuu tilijärjestyksessä tositteet. Myös vientien alv-prosentit. Oletuksena paperi on vaakatasossa ja jos tulostetaan A4 pystysuunnassa, ohjelma pienentää tekstin, jotta se sopii sivulle.

Jos tulostusrajauksessa on ruksi kohdassa *Tulostetaan kumuloitu saldo*, tulostetaan kunkin viennin jälkeen tilin kumuloitu saldo. Tällä tavalla saadaan tulostettua kassakladi.

Jos tulostusrajauksessa on ruksi kohdassa *Myös saldolliset tilit*, tulostetaan myös tilit, joilla on saldo (vaikka ei ole tapahtumia).

Pääkirjaan voidaan tulostaa vain halutut tilit. Tilirajaukseen voidaan ottaa halutut tilivälit ja yksittäiset tilit, esim. tilit ”3000<3200,5000,6000,7000<7100”

Analyysiselauksissa on pääkirjan selaus (*Selaukset* → *Analyysiselaukset* → *Pääkirja*), jossa vientejä voidaan selata halutussa järjestyksessä ja tulostaa halutut tiedot.

Arvonlisäverovientien selauksessa (*Selaukset* → *Alv-automaattikirjausten selaus*) saadaan tulostettua pääkirja halutun alv-kirjauskerran vienneistä.

Jos laitat listan mappiin ja haluat tyhjää vasempaan reunaan, se onnistuu muuttamalla tulostusmarginaaleja.

Pääkirja tulostuu tileittäin, mutta vientien järjestys voidaan itse valita, esim. tositenumerojärjestys tai pvm-tositelaji –järjestys.

Kun syötetään seuraavan tilikauden tositteita ennen vuodenvaihdeajoa, voidaan valita tulostetaanko pääkirjaan normaaliviennit (=avoimen tilikauden viennit) vai seuraavan tilikauden viennit.

8.2. Tuloslaskelma ja tase

Valinta päävalikosta: Tulostukset → Tuloslaskelma ja tase

Aikavalinta 1..6

- * Voidaan valita max. 6 summaa samaan tuloslaskelmaan
- * Rivin perässä olevalla S-näppäimellä voidaan rajata viennit tosienumeroittain, kustannuspaikoittain jne. Kts. ohje alempana.
- * Aikavalinta voi myös olla laskentakaava, esim. jos Aikavalinta 1 on vuosisaldo ja Aikavalinta 2 on edellinen vuosi, voi Aikavalinta 3 olla esim. niiden erotus, jolloin laskentakaavaksi tulee *Sarake1-Sarake2*. Eli Sarake1 tarkoittaa ensimmäistä saraketta (Aikavalinta1:tä), Sarake2 Aikavalinta2:sta jne. Jos sarakkeeseen 3 halutaan toteutusprosentti, laskentakaavaksi tulee *Sarake2/Sarake1*100*
- * Aikavalintalistasta löytyvät myös mahdolliset tallennetut vertailukaudet

Tulostetaan nollaryhmät

- * Tulostetaan ryhmät, joissa ei ole summia
- * Yleensä on turha tulostaa nollaryhmiä. Katso myös seuraava kohta.

Tulostetaanko nollasaldolliset tilit

- * Tulostetaanko nollasaldolliset tilit. Kun nollasaldollisia tilejä ei tulosteta, saadaan tulostuksesta lyhyempi.
- * Jos nollasaldolliset tilit tulostetaan, tulostaan aina myös nollaryhmät (kts. yllä)

Tulostetaan vain ryhmäsummat (ei yksittäisiä tilejä)

- * Tulostus suoritetaan vain ryhmistä, yksittäisiä tilisummia ei tulosteta.

Tulostetaan myös laskennalliset tilit

- * Parametreissa määritellään, onko laskennalliset tilit käytössä
- * Tulostus voidaan tulostaa laskennallisten tilien kanssa tai ilman niitä

Virallinen muoto

- * Tämä valinta on käytössä vain kiinteistöyhtiön ja yhdistyksen tilikartoissa (ei siis koske yrityksiä)
- * Ohjelmaan on erikseen tehty tulostus yrityksen virallista tuloslaskelmaa ja tasetta varten (kts. kohta 8.2.5).

Tulostetaan myös graafisesti

- * Ohjelma tulostaa myös graafisen esityksen summista

Tulostetaan vertailuprosentit liikevaihdosta

- * Tulostetaanko summien perään prosenttivertailu liikevaihtoon

Tulostustarkkuus

- * Voidaan valita, tulostetaanko myös sentit vai vain täydet eurot, voidaan myös valita tuhat-tarkkuus ja miljoona-tarkkuus.

Klikkaamalla aikavalinnan perässä olevaa S-näppäintä päästään rajausvalintaan, josta voidaan valita halutut viennit:

	• Tilikauden vienneistä		○ Ed. kauden vienneistä	
Mitkä päivämäärät:	010104	010305	020104	010105
Mitkä tositelajit:				
Mitkä tositenumerot:	1	75	1	67
Mitkä kustannuspaikat:	2	4		
Mitkä laskentakohdeet:		1		
Projektit				
Työkohteet				
Työlajit				
Valitaanko kaikki summat:	☒ Debet-luvut	☒ Kredit-luvut		
Vientiselitys				

Valinnassa 229 vientiä

Ohjelma ehdottaa vientien mukaisia arvoja. Ehdotettavat arvot eivät vaikuta tulostukseen vaan ainoastaan tähän syötetyillä rajauksilla on vaikutusta. Kun on painettu Ok-painiketta, näkyvät tehdyt rajaukset ko. rivin *Mitkä arvot* -kentässä.

Jos halutaan laskea vienneistä vain debet- tai kredit-summa, voidaan se tehdä. Esim. jos halutaan tuloslaskelmaan omaan sarakkeeseen debet+kredit -summa (kuten normaalisti), sitten toiseen sarakkeeseen vain kredit-summat ja kolmanteen vain debet-summat.

Jos halutaan laskea summat edellisen tilikauden vienneistä, täytyy kohdassa *Ed. kauden vienneissä* olla ruksi.

8.2.1. Tuloslaskelma

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tuloslaskelma*

Tuloslaskelma halutuista saldoista. Voidaan valita max. 6 saldoa rinnakkain.

Huom. Jos haluat tulostaa virallisen muodon tuloslaskelmasta, tämä tulostetaan *oma määrittys* –valinnalla, ks. kohta 8.2.5.

8.2.2. Tuloslaskelma (kaikki kuukaudet)

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tuloslaskelma (kaikki kuukaudet)*

Rinnakkain tulostetaan vienneistä laskien tilikauden kaikki kuukaudet. Kuukausia voi olla 1-18 kpl. Jos tulostus ei mahdu sivusuunnassa paperille, ohjelma pienentää automaattisesti tekstityyppiä, jotta kaikki tiedot sopivat sivulle. Kun tulostuksessa on monta kuukautta, sarakkeita saadaan kapeammaksi muuttamalla tulostustarkkuus suuremmaksi, esim. tuhansiksi.

8.2.3. Tase

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tase*

Tase saldoista. Voidaan valita max. 6 saldoa rinnakkain.

Tulostettaessa valittu kuukausi, kyseessä on kuukaudenhetkinen saldo. Jos halutaan tulostaa kuukauden muutos, on valittava pvm-rajaus ja rajattava päivämäärillä haluttu kuukausi, jolloin ohjelma näyttää taseen aikavälin muutoksesta.

Huom. Jos haluat tulostaa virallisen muodon taseesta, tämä tulostetaan *oma määrittys* –valinnalla, ks. kohta 8.2.5.

8.2.4. Tase (alkusaldo, muutos, vuosisaldo)

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tase (alkusaldo, muutos, vuosisaldo)*

Taseeseen tulostetaan tilikauden alkusaldo, muutos tilikauden aikana ja tilikauden loppusaldo.

8.2.5. Tuloslaskelma/tase/laskelma: oma määrittys

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tuloslaskelma/tase/laskelma: oma määrittys*

Valmiiksi ohjelmaan on tehty mm. virallinen tuloslaskelma sekä virallinen vastaavaa ja vastattavaa.

Valitse ensin Tulostusmäärittys, esim. *Virallinen tuloslaskelma.mää* ja vasta sen jälkeen rajaa *Aikavalinnat* (max. 6 valintaa). Voidaan myös valita halutaanko tulostaa nollaryhmät tai nollasaldolliset tilit sekä tulostetaanko vain ryhmäsummat (ei yksittäisiä tilejä). Virallisten laskelmien yhteydessä valitaan yleensä *Tulostetaan vain ryhmäsummat (ei yksittäisiä tilejä)*.

HUOM! Jos jokin tili/tilit ei tulostu valitsemallesi viralliselle laskelmalle (kun käytössä on perustilikartta) vaikka pitäisi, niin tarkista tilin/tilien verolomakekoodi tilien ylläpidossa (*Ylläpidot* → *Tilit* → *Lisämäärittymiset* → *Verolomakekoodi*). Tarkista myös laskelman määrittymisen kyseinen kohta ”VL:nnn”. Nämä määrittymiset löytyvät valitsemalla *Selaukset* => *Omien raporttien määrittys*.

Ohjelmassa voidaan myös itse määrittellä tuloslaskelma/tase –muodossa omia laskelmia. Näiden laskelmien määrittymisen muutos on selitetty kappaleessa 22.

8.3. Tilit

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Tilit*

Tililuetteloon tulostuu tilien tiedot. Tilinumerot tulostetaan myös otsikkotileille.

Tilin tyyppi on -1=tili, 0..3=otsikkotili.

Alv-koodit, alv-prosentit ja alv-prosenttien vastatilit.

Verolomakekoodi on sama kuin verolomakkeessa verottajan koodi (vuonna 2005).

Tase-erittelymäärittys, eli tulostetaanko tili/tiliryhmä tase-erittelyyn tai tuloserittelyyn.

Saldoreskontramäärittys, eli onko kyseessä laskureskontran/saldoreskontran tili.

Rajausvalinnalla *R* voidaan valita halutut tilit pilkulla eroteltuna (esim. 5200,6310,7431).

8.4. Graafiset tulostukset

8.4.1. Katevertailu 12 kk

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Graafiset tulostukset* → *Katevertailu 12 kk*

Graafinen katevertailu tulostaa liikevaihdon, liikevoiton ja tilikauden voiton 12:lta kuukaudelta. Vertailuun tulostuu myös edellisen vuoden vastaavat tiedot.

PopUp-valikosta voidaan graafinen tuloste *tulostaa kirjoittimelle, kopioida leikepöydälle* tai *nähdä arvot myös numeroina*.

8.5. Verolomakkeet ja tyvi-aineisto

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Verolomakkeet*

Parametreissa (*Ylläpidot* → *Parametrit* → *Verolomakkeiden parametrit*) määritellään verolomakkeiden ja tyvi-aineiston tulostuksessa vaadittavat parametrit.

Ohjelma tulostaa verolomakkeet 6B, 62, 72, 73 ja 8A. Tilien ylläpidossa määritellään tileittäin verottajan verolomakekoodi (vuoden 2005 verolomakekoodien mukainen), jonka mukaan ohjelma tietää, mikä tili tulostuu kuhunkin kohtaan.

Täsmäytä tulostetut verolomakkeet tuloslaskelman ja taseen kanssa.

Voidaan myös tulostaa *Lista verolomakekoodittomista tileistä* ja *Verolomakekoodit*, jolla saadaan listattua haluttujen verolomakekoodien mukaiset tilit.

Tyvi-aineiston teko tarkastaa tilien verolomakekoodit, joten se voidaan ajaa, jotta saadaan tarkastuslista virheellisistä tileistä, vaikka konekielistä tyvi-aineistoa ei verottajalle lähetettäisikään.

Verolomakkeet ja tyvi-aineisto on tehtävä ennen vuodenvaihdetta, sillä vuodenvaihdetta nollaa summat.

8.6. Muut listat

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat*

8.6.1. Saldoluettelo

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat* → *Saldoluettelo*

Tulostaa halutut saldot.

8.6.2. Saldoreskonralista

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat* → *Saldoreskonralista*

Saldoreskontra tulostaa tileittäin/asiakkaittain saldoreskontratapahtumat.

Laskureskontrasta (saldoreskontra) on kerrottu enemmän kappaleessa 21.

8.6.3. Saldoreskonralista laskuittain

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat* → *Saldoreskonralista*

Saldoreskontra tulostaa tileittäin/asiakkaittain saldoreskontratapahtumat.

Laskureskontrasta (saldoreskontra) on kerrottu enemmän kappaleessa 21.

8.6.5. Kausiveroilmoitus (Oma-aloitteiset verot)

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat* → *Kausiveroilmoitus*

Kausiveroilmoitukseen eli oma-aloitteisten verojen ilmoitukseen tulostetaan alv:n ja muiden verojen tiedot sekä vuoden 2018 loppuun asti myös työnantajasuoritusten tiedot. Työnantajasuoritukset ilmoitetaan vuoden 2019 alusta tulorekisteriin.

The screenshot shows a web form titled "Kausiveroilmoitus (Oma-aloitteiset verot)". It is divided into several sections:

- Ilmoitetaan (tulostetaan) alv-tiedot:** Includes fields for "Arvonlisäveron tiedot" (Arvonlisävero, Vuosi, Viennit), "Arvonlisäveron alarajajouennus huomioidaan:" (Alarajajouennukseen oikeuttava liikevaihto, Alarajajouennukseen oikeuttava vero, Alarajajouennuksen määrä), and "Ei toimintaa".
- Ilmoitetaan (tulostetaan) työnantajasuoritusten tiedot (HUOMI EI KÄYTÖSSÄ ENÄÄ 2019):** Includes fields for "Työnantajasuoritusten tiedot" (Ilmoitusjakso, Viennit) and "Pankkisiirron eräpäivä: 120819".
- Ilmoitetaan (tulostetaan) muiden oma-aloitteisten verojen tiedot:** Includes a table for "Muiden oma-aloitteisten verojen tiedot" with columns for "Veron tunnus", "Ilmoitusjakso", "Kohdekausi", "Vuosi", and "Maksettava vero".
- Ilmoitetaan (tulostetaan) arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus (EU-myyneis):** Includes a table for "Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus (EU-myyneis)" with columns for "Maatunnus", "Ostajan arvonlisäverotunnus", "Tavaramyynnin euroa", "Palvelumyynnin euroa", and "Kotikauppa euroa".

Buttons for "Tulosta kausiveroilmoitus" and "Tulosta muistiotite" are visible at the bottom right.

Kausiveroilmoitukseen voidaan valita alv-tiedot, työnantajatiedot sekä muiden oma-aloitteisten verojen tiedot.

Alv-tulostuksen jälkeen ohjelma kysyy, tehdäänkö automaattinen alv-kirjaus. Jos tehdään, ohjelma lisää alv-tositteen automaattisesti tositteisiin. Kun automaattinen alv-kirjaus on tehty, voidaan kausiveroilmoitus tulostaa uudestaan, mutta ohjelma ei salli samoista vienneistä uutta automaattikirjausta (eli vahingossa ei voi tehdä automaattivientiä kahta kertaa). Alv-käsittelystä on kerrottu enemmän kappaleessa 20.

Parametreissa *Määrittelyt*-sivulla on alv-tietojen määrittäksiä ja *Kausiveroilmoitus*-sivulla työnantajasuoritusten tietoja sekä tiedot kausiveroilmoituksen allekirjoittajasta ja pankkisiirron tulostuksesta. Ohjelma ehdottaa pankkisiirrolle tulostettavaa eräpäivää, jos näin on parametreissa määriteltä.

Ilmoitetaan ko. tiedot

- * Laita ruksi niihin kohtiin, jotka haluat kausiveroilmoitukselle tulostaa: alv-tiedot, työnantajasuoritusten tiedot, muiden oma-aloitteisten verojen tiedot
- * Ohjelma tulostaa ilmoitussivun yksi vain jos on ruksattu ainakin toinen ko. sivulle tulostuvista valinnoista (alv tai työnantajasuoritusten tiedot).
- * Sivun 2 tulostetaan vain jos on syötetty muiden oma-aloitteisten verojen tiedot.

Ilmoitusjakso

- * Ilmoitusjakso on yleensä kuukausi. Verottaja voi antaa luvan ilmoittaa alv:n neljännesvuosittain tai kerran vuodessa (alv).

Ei alv-toimintaa

- * Verottaja hyväksyy kerralla max. 6 kuukauden ilmoittamisen.

Tulostus tapahtuu valinnalla *Tulosta kausiveroilmoitus*. Tulostusrajausruutu jää kuitenkin näkyviin myös tulostuksen jälkeen ja se suljetaan erikseen ruudun oikean yläreunan ruksista. Jos määritellystä alv-kaudesta on jo laadittu alv-automaattikirjaus, voidaan siitä tulostaa muistiotosite painamalla *Tulosta muistiotosite* -painiketta.

Jos on valittu kohta *Tulostetaan lomakkeelle myös tyvi-koodit*, tulostuu lomakkeen kenttiin myös verottajan tyvi-koodit (yleensä tätä ei tarvitse käyttää).

Tyvi-aineisto

- * Jos parametreissa *Määrittelyt*-välilehdellä on määriteltä tyvi-tiedoston nimi, niin ohjelma tekee tulostuksen yhteydessä tiedoista myös konekielisen tyvi-aineiston, jonka voi lähettää verottajalle.

Kausiveroilmoituksen tulostuksesta löytyy lisää tietoa verottajalta saadusta omaveroilmoituksen täyttöohjeesta (tietoa on myös verottajan internetsivulla www.vero.fi).

8.6.6. Tase-erittelyt

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat* → *Tase-erittelyt*

Tulostaa tase-erittelyn ja tuloserittelyt.

Tilien tase-erittelymäärittelyt tehdään valinnalla *Ylläpidot* → *Tilit* → *Lisämäärittelyt*. Ks. käyttöohjeen kohta 5.1.

8.6.7. Tunnusluvut

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat* → *Tunnusluvut*

Ohjelma tulostaa kirjanpidon yleisimmät tunnusluvut, kuten *ostovelkojen kiertoaika* ja *current ratio*.

Tilien ylläpidossa *Tulostusmäärittelyt*-välilehdellä valitaan, otetaanko tili mukaan tunnuslukujen laskentaan. Ks. käyttöohjeen kohta 5.1.

8.6.8. Tasekirja/tilinpäätös

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Muut listat* → *Tasekirja/tilinpäätös*

Ohjelma tulostaa tilinpäätöksen (ent. tasekirja). Parametreissa määritellään tasekirjaan vaikuttavat tiedot. Ks. käyttöohjeen kohta 5.7.1.8.

8.7. Omat listat (omien listojen tulostus)

Valinta päävalikosta: *Tulostukset* → *Omat listat*

Valikossa on itse määritellyt listat. Omia listoja voidaan määritellä ohjelmalla *Omien listojen määrittely*.

9. Selaukset

Valinta päävalikosta: *Selaukset*

Ohjelmassa on useita tapoja selata tietoja. Tulostukset voidaan tulostaa ruudulle esikatseluruutuun, jota voidaan selata. Varsinaisissa selausruuduissa voidaan selata tilejä, vientejä, kustannuspaikkoja, laskentakohteita, laskureskontra-asiakkaita ja projekteja.

Selausruutuja voidaan myös käyttää tulostuksiin, koska niissä saadaan halutut tiedot rajattua haluttuun järjestykseen.

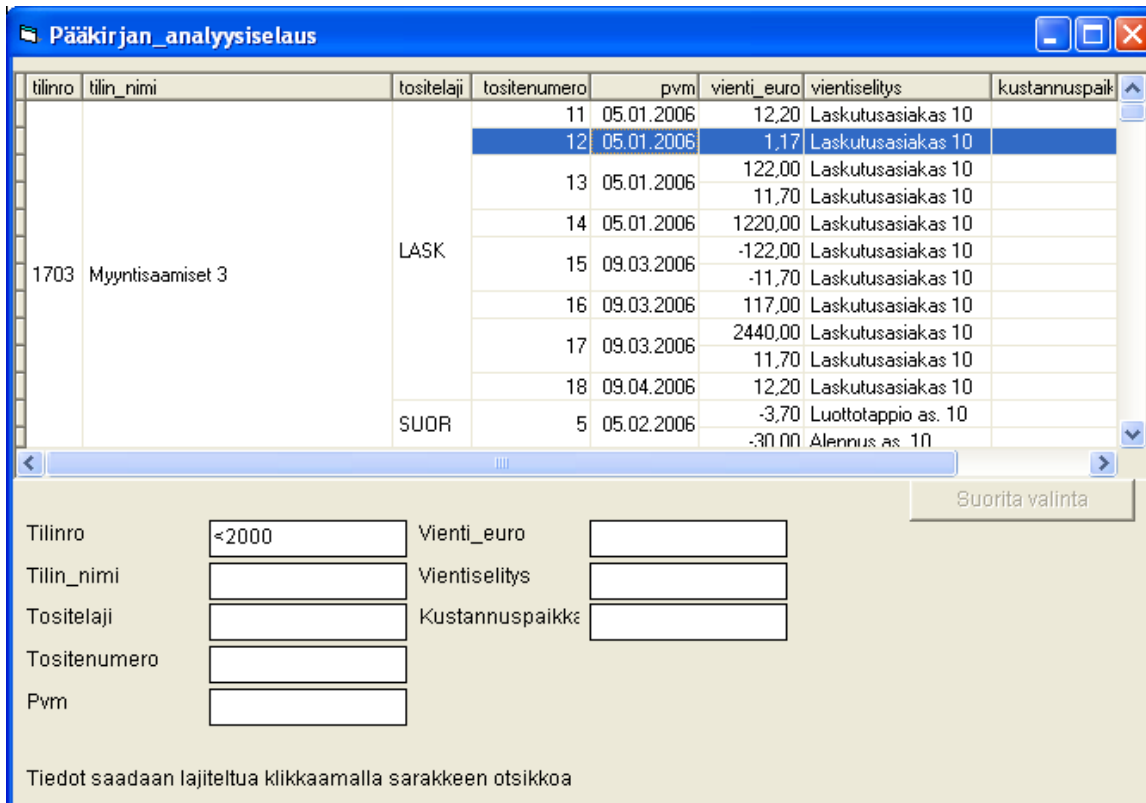
Katso myös kohta *Selausruudut*.

9.1. Analyysiselaukset

Analyysiselauksissa voidaan selata haluttuja tietoja.

Päivä- ja pääkirjatiedot voidaan selata halutussa järjestyksessä. Tiedot saadaan myös rajattua haluttuihin tietoihin.

Analyysiselaukset sisältävän myös drill down –toiminnon, katso tarkemmin kappaleesta 18.

tilinro	tilin_nimi	tositelaji	tositenumero	pvm	vienti_euro	vientiselitys	kustannuspaik
1703	Myyntisaamiset 3	LASK	11	05.01.2006	12,20	Laskutusasiakas 10	
			12	05.01.2006	1,17	Laskutusasiakas 10	
			13	05.01.2006	122,00	Laskutusasiakas 10	
			14	05.01.2006	11,70	Laskutusasiakas 10	
			15	09.03.2006	1220,00	Laskutusasiakas 10	
			16	09.03.2006	-122,00	Laskutusasiakas 10	
			17	09.03.2006	-11,70	Laskutusasiakas 10	
			18	09.03.2006	117,00	Laskutusasiakas 10	
			19	09.03.2006	2440,00	Laskutusasiakas 10	
		20	09.03.2006	11,70	Laskutusasiakas 10		
		SUOR	5	05.02.2006	-3,70	Luottotappio as. 10	
					-30,00	Alennus as. 10	

Tiedot saadaan lajiteltua klikkaamalla sarakkeen otsikkoa

Ruudun keskellä on **rajausmäärittämissä**, joilla voidaan rajata taulukossa näkyvät tiedot. Esim. voidaan halutut tilit (esim. "1900" tai "1900..3000" tai "1900<1940" tai ">4000" tai "<2000"), haluttu pvm-väli (esim. "010300..310300" tai "2000 maaliskuun" tai pelkkä "maaliskuun" valitsee kuluvan vuoden maaliskuun). Välimerkeinä käytetään joko kahta pistettä (..) tai väliviivaa (-), desimaalierotin summassa on piste (.). Tekstikentät valitaan, jos syötetty merkkijono löytyy vientiselityksestä, esim. syöttämällä vientiselityksen kohtaan "kirja", valitaan ne viennit, joissa on ko. sana. Jos rajauserityksiä muutetaan, täytyy klikata *Suorita valinta* -nappia, jolloin taulukko päivitetään.

Tarttumalla otsikkosarakkeeseen, sitä voidaan siirtää. Esim. tartutaan *pvm*-sarakkeen otsikkoon ja siirretään se vasemmanpuoleiseksi, tositteet ryhmitellään *pvm*-järjestykseen.

Jos sarakkeen otsikkoa **klkataan** kerran, tiedot lajitellaan sarakkeen mukaan **pienimmästä suurimpaan**. Jos lajittelun jälkeen sarakkeen otsikkoa klikataan uudestaan, tiedot lajitellaan **suurimmasta pienimpään**.

Klikkaamalla taulukkoa hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä saadaan popup-valikko, josta voidaan valita haluttu toiminto, esim. taulukko saadaan **tulostettua**, taulukon tiedot saadaan **siirrettyä Exceliin tai Wordiin**, tiedot voidaan tallentaa levyllä tai niistä saadaan graafinen esitys. Popup-valikosta voidaan myös **tulostaa päiväkirja, pääkirja ja tuloslaskelma**.

9.2. Taulujen selaus

Taulujen selauksessa voidaan PopUp-valikosta tiedot *tulostaa, siirtää tiedot Wordiin/Exceeliin* tai *tallentaa HTML-muodossa* muihin ohjelmiin. Kts. kappale 16.

Selausruudussa näkyvät tiedot voidaan rajata *Filteri*-toiminnolla. Tiedot voidaan myös rajata halutun kentän mukaan.

Tiliseläus

- * Selataan tilien tietoja
- * Pikavalintanäppäin: *Ctrl+Shift+T*
- * Kun tilinumeroa kysytään, tähän päästään F6-näppäimellä

Tosite

- * Tositteiden selaus

Viennit

- * Yksittäisten vientien selaus
- * Viennin tyyppi: 0 = tämän tilikauden vienti, 1 = seuraavan tilikauden vienti, 8 = edellisten vuosien saldoreskontratapahtuma, 9 = sisäinen vienti (laskennallinen tili)

Tositelajit

- * Tositelajien ja niiden nimien selaus

Kustannuspaikat

- * Kustannuspaikkojen ja niiden nimien selaus

Laskentakohteet

- * Laskentakohteiden ja niiden nimien selaus

Projektit

- * Projektien ja niiden nimien selaus

9.3. Dynaamiset selaukset

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Dynaamiset selaukset* → *Päiväkirja/pääkirja*

Dynaamisilla selauksilla voidaan selata tietoja eri näkökulmista (myös pivot-taulukot).

Esim. Halutaan nähdä tuloslaskelman tilit kustannuspaikoittain eriteltyinä kuukausittain:

Vuosi	Kuukausi	01	02	03	04	05	06	Total	Yhteensä
3000	1	-201,00	-190,00	-380,00	-860,00	-300,00	-800,00	-900,00	-9371,00
	2					-400,00	-420,00	-160,00	-2000,00
	Yhteensä	-201,00	-190,00	-380,00	-9300,00	-1220,00	-1060,00	-12351,00	-12351,00
3841	1				-123,45				-123,45
	Yhteensä				-123,45				-123,45
3842	1				-1000,00				-1000,00
	Yhteensä				-1000,00				-1000,00
4000	1				700,00				700,00
	2				700,00	120,00	50,00		170,00
	Yhteensä				700,00	120,00	50,00		870,00
6013	1			120,00					120,00
	Yhteensä			120,00					120,00
6014	1				80,00				80,00
	Yhteensä				80,00				80,00
6043	1				70,00				70,00
	Yhteensä				70,00				70,00
6441	1				77,70				77,70
	Yhteensä				77,70				77,70
6770	1				200,00				200,00
	Yhteensä				200,00				200,00
6954	1				120,00				120,00
	Yhteensä				120,00				120,00
	Yhteensä	-201,00	-190,00	17,70	-9453,45	-1100,00	-1010,00	-11936,75	-11936,75

* Vasemmalla reunalla on tilinumero ja sen jälkeen siihen kohdistuneet kustannuspaikat. Rivin perässä on kuukaudet 1-6, joilla on summia kyseisen tilin ko. kustannuspaikalle. Kentän perässä on nuoli alas, jota klikkaamalla voidaan määrittellä, mitkä arvot tulostetaan, esim. tilinro-sarakkeeseen on määritelty vain tuloslaskelman tilit.

* Sarakkeita voi siirtää yläriville (viikko, työlaji, työkohte, projekti, laskentakohde, tositelaji), jolloin niitä ei käsitellä, vasemmalle keskelle (tilinro, kustannuspaikka), jolloin tiedot ryhmitellään niiden mukaan ja keskelle ylös (vuosi, kuukausi), jolloin sarakkeiksi tulee valittu tieto.

* Yläriviltä voi tietoja vetää ja pudottaa (drag and drop) muihin kohtiin, jolloin tiedot ryhmitellään myös niiden mukaan.

Kun nyt kustannuspaikka vedetään tilinumeron vasemmalle puolelle, saadaan tiedot kustannuspaikoittain/tilieittäin:

Vuosi	Kuukausi	01	02	03	04	05	06	Total	Yhteensä
3000	1	-201,00	-190,00	-380,00	-860,00	-300,00	-800,00	-900,00	-9371,00
	2				-1000,00				-1000,00
	Yhteensä	-201,00	-190,00	-380,00	-9300,00	-1220,00	-1060,00	-12351,00	-12351,00
3841	1				-123,45				-123,45
	Yhteensä				-123,45				-123,45
4000	1				700,00				700,00
	2				700,00	120,00	50,00		170,00
	Yhteensä				700,00	120,00	50,00		870,00
6013	1			120,00					120,00
	Yhteensä			120,00					120,00
6014	1				80,00				80,00
	Yhteensä				80,00				80,00
6043	1				70,00				70,00
	Yhteensä				70,00				70,00
6441	1				77,70				77,70
	Yhteensä				77,70				77,70
6770	1				200,00				200,00
	Yhteensä				200,00				200,00
6954	1				120,00				120,00
	Yhteensä				120,00				120,00
	Yhteensä	-201,00	-190,00	17,70	-9330,00	-800,00	-900,00	-2000,00	-9703,30

Jos siirretään tilinro ja kustannuspaikka keskelle ylös ja vuosi ja kuukausi vasemmalle, saadaan tietojen järjestys vaihdettua.

Vuosi	Kuukausi	1	2	Yhteensä	3841	Yhteensä	3842	Yhteensä	4000	2	Yhteensä	6013	Yhteensä	6014	Yhteensä
2001	01	-201,00		-201,00											
	02	-190,00		-190,00											
	03	-380,00		-380,00											
	04	-860,00	-300,00	-400,00	-9300,00	-123,45	-123,45	-1000,00	-1000,00	700,00		700,00		80,00	80,00
	05		-800,00	-420,00	-1220,00					120,00		120,00			
	06		-900,00	-160,00	-1060,00					50,00		50,00			
	Total	-9371,00	-2000,00	-980,00	-12351,00	-123,45	-123,45	-1000,00	-1000,00	700,00	170,00	870,00	120,00	120,00	80,00
Yhteensä	-9371,00	-2000,00	-980,00	-12351,00	-123,45	-123,45	-1000,00	-1000,00	700,00	170,00	870,00	120,00	120,00	80,00	80,00

PoPup-valikosta voidaan *tiedot tulostaa esikatseluruutuun*. Siitä voidaan myös tallentaa taulukon muoto; kun muoto on saatu halutuksi, seuraavalla kerralla luetaan muotomääritys levyltä, jolloin tiedot on samassa muodossa.

9.4. Tiliselailu

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Tiliselailu*

Tiliselailussa voidaan selata halutun tilin vientitapahtumia. Jos tapahtumia ei ole, ruutu on tyhjä.

Ohjelman tilinumerokenttien perässä olevaa S-näppäintä painamalla saadaan ruutuun tiliseläus, josta voidaan valita vain tapahtumalliset tilit selaukseen ja tämän jälkeen ne voidaan popup-valikosta myös tulostaa paperille.

Valitaan tili ja sen jälkeen voidaan valita selaukseen

- * Tilin viennit
- * Kuukausimuutokset (tilin kuukausien debet ja kredit yhteensä), PopUp-valikosta myös graafisesti.
- * Saldoreskontratapahtumat, PopUp-valikosta voidaan myös merkitä saldoreskontratapahtuma suoritetuksi kokonaan tai halutulla summalla. Saldoreskontrasumman muutos ei vaikuta kirjanpitoon, sillä kullakin viennillä on erikseen summakenttä, jossa on saldoreskontran suorituksen osuus. Ks. myös käyttöohjeen kohta 13.

PopUp-valikosta voidaan valita graafinen tulostus, siirtää tiedot Excelliin/Wordiin, tallentaa tiedot levyille tai tulostaa. Esim. voidaan valita haluttu myyntitili graafisesti kk-tasolla.

9.5. Raporttiselaus

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Raporttiselaus/muokkailu*

Tällä ohjelmalla voidaan tehdä yksinkertaisia omia raportteja. Voidaan valita halutut tilit, joista ohjelma laskee summat.

Esim. halutaan tiedot rahatilanteesta, joten tehdään raportti, johon tulostuu rahatilit, myyntisaamiset ja ostovelat:

Otsikko	Tilimääritys
Rahoitusomaisuus	1900-1940
Myyntisaamiset	1700
Ostovelat	2670
	yhteensä

Laskentatiedot valinnalla *Otsikko*-sarakkeeseen voidaan syöttää vapaamuotoista tekstiä. *Tilimääritys*-sarakkeessa on tilit, joiden summa lasketaan kyseiseen kohtaan. Jos halutaan yhteissumma, syötetään kenttään *Yhteensä*-teksti. PopUp-valikosta voidaan valita, että kentän tieto tulostetaan leveänä (Fontbold).

Kun valitaan *Tulostus (summat)*, laskee ohjelma summat:

Otsikko	Vuosialdo euro
Rahoitusomaisuus	25 184,24
Myyntisaamiset	25,57
Ostovelat	15 781,92
	40 991,73

PopUp-valikosta voidaan tiedot tulostaa esikatseluruutuun. Uusi raportti voidaan tehdä kirjoittamalla vasempaan yläkulmaan uuden raportin nimi. Uuden raportin pohjaksi tulee edellinen käsitelty raportti.

Katso myös *Omien raporttien määritys*, jossa voidaan tehdä laajempia laskelmia.

9.6. SQL-selaus (sql-kysely)

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Sql-kyselyt*

Pikavalintänäppäin: *Ctrl+Q*

Tällä ohjelmalla voidaan tehdä sql-muotoisia kyselyjä tietokantaan. Ohjelmassa on kattavat tulosteet, joten tätä toimintaa ei normaalisti tarvita.

9.7. Tallennustilasto

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Tallennustilasto*

Kun kirjanpito-ohjelmaa käytetään, tallentaa ohjelma aloitusajan ja lopetusajan. Myös tositteiden tallennuksessa ohjelma tallentaa tositteelle kirjausajan. Tiedoista saadaan eritelty lista ja pvm-tilasto.

Tällä ohjelmalla voidaan seurata kirjanpitoon kulutettua aikaa kokonaisuudessa sekä tositteiden tallennukseen kulunutta aikaa. Tilitoimistot voivat tällä seurata ajankäyttöään ja saavatko asiakkaalta riittävän veloituksen kirjanpidon hoitamisesta. Kirjanpidon tekijä voi myös etsiä tositteet, joiden kirjaus on kestänyt kauan ja jatkossa nopeuttaa tällaisten tositteiden tallennusta, esim. tekemällä niille tositepohjan.

Tallennustilasto on vain ohjelman lisätoiminto, eikä vaikuta millään tavalla varsinaiseen kirjanpitoon, joten tilastotiedot voidaan poistaa milloin tahansa. Tallennustilasto saadaan poistettua valitsemalla päävalikosta *Ylläpidot* → *Tyhjennykset ja nollaukset* → *Aikaseurantatilasto/tallennustilasto*

9.8. Alv-automaattikirjausten selaus

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Alv-automaattikirjausten selaus*

Tämä toiminto on selitetty kappaleessa 20. *Alv-käsittely*.

9.9. Omien raporttien määrittäminen

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Omien raporttien määrittäminen*

Tämä toiminto on selitetty kappaleessa 22. *Omien raporttien määrittäminen*.

9.10. Tositepohjien määrittäminen

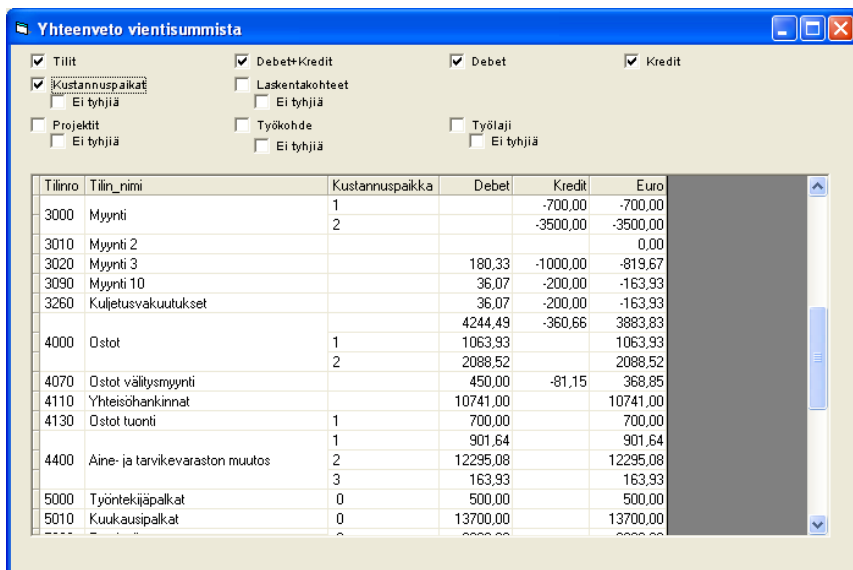
Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Tositepohjien määrittäminen*

Tämä toiminto on selitetty kappaleessa 23. *Tositepohjien määrittäminen*.

9.11. Yhteenveto vientisummista

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Yhteenveto vientisummista*

Ohjelma laskee summat vienneistä (tositteista).

Tilinro	Tilin_nimi	Kustannuspaikka	Debet	Kredit	Euro
-3000	Myynti	1		-700,00	-700,00
		2		-3500,00	-3500,00
3010	Myynti 2				0,00
3020	Myynti 3		180,33	-1000,00	-819,67
3090	Myynti 10		36,07	-200,00	-163,93
3260	Kuljetusvakuutukset		36,07	-200,00	-163,93
			4244,49	-360,66	3883,83
4000	Ostot	1	1063,93		1063,93
		2	2088,52		2088,52
4070	Ostot välilymsmyynti		450,00	-81,15	368,85
4110	Yhteisöankinnat		10741,00		10741,00
4130	Ostot tuonti	1	700,00		700,00
		1	901,64		901,64
4400	Aine- ja tarviketaraston muutos	2	12295,08		12295,08
		3	163,93		163,93
5000	Työntekijäpalkat	0	500,00		500,00
5010	Kuukausipalkat	0	13700,00		13700,00

PopUp-valikosta voidaan valita graafinen tulostus, siirtää tiedot Exceliin/Wordiin, tallentaa tiedot levyille tai tulostaa.

Myös tulostettaessa tuloslaskelmaa (*Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tuloslaskelma*) tai tasetta voidaan eri sarakkeille valita debet- ja kredit-summat.

9.12. Alv-tilien selaus ja muutos

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Alv-tilien selaus ja muutos*

Ohjelmalla voidaan muuttaa usean tilin alv-prosentit kerrallaan.

Tilinro	Tilin nimi	Alv_koodi	Alv_prosentit	Vientikm
2956	Rakennusalan käänteisen alv:n velkätili	73		0
2957	Rakennusalan käänteisen alv:n saamistili	74		0
3000	Myynti	20	24,14,10,0	15
3001	Netto-myyntit	21	24	3
3010	Myynti 2	20	24,14,10	2
3011	Rakennusalan myynnit	70		1
3020	Myynti 3	20	24,14,10	0
3030	Myynti 4	70	24,14,10	0
3040	Myynti 5	20	24,14,10	0
3050	Myynti 6	20	24,14,10	0
3060	Myynti 7	20	24,14,10	0
3070	Myynti 8	20	24,14,10	0
3080	Myynti 9	20	24,14,10	0
3090	Myynti 10	20	24,14,10	0
3100	Myyntit, siirto laskutusohjelmasta	20	24	21
3200	Puhelintuotot	20	24	0

Tilikartan alv-koodit: Vain viennilliset tilit

11 Veroton tavaramyynti muihin EU-maihin
 12 Veroton palveluiden myynti muihin EU-maihin
 20 Verollinen myynti kotimaa
 21 Nettotilin myyntitili (veroton osuus)
 30 Verolliset ostot kotimaa
 31 Netto-ostotili (veroton osuus)
 32 Verolliset tavarastot yhteisö
 33 Verolliset palveluostot yhteisö
 70 Käänteisen alv:n myynnit eli rakentamispalvelun myynnit 1.4.2011 alkaen (käännetty verovelvollisuus)
 72 Käänteisen alv:n ostot
 73 Käänteisen alv:n velkätili
 74 Käänteisen alv:n saamistili

Alv-prosentit
 Ei alv-prosenttia
 0
 10
 14
 23
 24

Käsittele alv-prosentti:

Poista alv-pros. 23 Uusi alv-prosentti:

Muuta alv-pros. 23% => 24%
Lisää alv-pros. 24%

Taulukkoon saadaan valittua haluttujen alv-koodien ja alv-prosenttien tiedot.

Taulukko saadaan tulostettua popup-valikosta (klikkaamalla taulukkoa hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä).

Alv-prosentti voidaan poistaa valitsemalla se käsiteltäväksi ja klikkaamalla *Poista alv-pros.*-näppäintä. Voidaan myös lisätä uusi alv-prosentti painamalla *Lisää alv-pros.* -näppäintä.

Alv-prosenttien muutos muuttaa kerralla kaikkien taulukossa näkyvien tilien alv-prosentin. Muutos tapahtuu valitsemalla *Käsiteltävä alv-prosentti* ja *Uusi alv-prosentti* sekä sen jälkeen klikkaamalla *Muuta alv-pros.*-näppäintä. Ohjelma muuttaa alv-prosentit ja tulostaa tilit joille muutos tehtiin:

Oy Testitytys Ab
Tilien alv-prosentin muutos: 22 -> 23 02.01.2009 Sivu 2

Tili	Alv-koodi	Alv-prosentit	Uudet alv-prosentit
7460 Vartiointi- ja turvallisuuskulut	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7470 Muut toimintakulut	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7500 Ajoneuvo leasing	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7510 Leasinghyvitykset	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7520 Ajoneuvovuokrat	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7530 Ajoneuvojen polttoaine	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7540 Ajoneuvojen huolto ja korjaus	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7550 Renkaat ja autotarvikkeet	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7560 Ajoneuvojen lukiset maksut	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7570 Ajoneuvovakuutukset	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7580 Kötärrätingit	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7590 Maksetut vahingonkorvaukset	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7600 Maksetut ajoneuvovakuutukset	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7610 Muut ajoneuvokulut	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7640 Atk-laitte- ja ohjelmistoleasing	30	22,17,8,0	23,17,8,0
7650 Atk-laitte- ja ohjelmistovuokrat	30	22,17,8,0	23,17,8,0

Tulosta sivu Tulosta kaikki Kirjitin: Kpocera FS-C5025N KX Sulje

Sivu 2 (3) Zoom: 100

Tulosta kaikki ruututulosteella olevat sivut

Huom! Katso myös kohta 5.2 *Tilikartan massamuutos*, jossa voidaan myös muuttaa tilien alv-prosentteja. Jos alv-prosentteja halutaan lisätä kerralla usealle tilille, se tulee tehdä tilikartan massamuutoksella.

10. Ikkuna

Valinta päävalikosta: *Ikkuna*

Tämä valikko näyttää Henix-kirjanpito-ohjelman avoinna olevat ruudut (=ikkunat). Tästä voidaan klikkaamalla siirtyä haluttuun ruutuun. Tässä on myös valinta *Sulje kaikki ikkunat*, joka sulkee Henix-kirjanpito-ohjelman avoinna olevat ikkunat päävalikkoa lukuunottamatta.

11. Tietojen siirto muihin ohjelmiin

Ohjelmassa voidaan tietoja siirtää muihin ohjelmiin tallentamalla tulostukset tiedostoon, jolloin tallennus tapahtuu CSV-muodossa tai HTML-muodossa (html-muotoa lukee suoraan esim. Word ja Excel, joten sen käyttö siirrossa on suositeltavampaa).

Tulostukset saadaan suoraan siirrettyä ohjelman sisäiseen teksturiin. Jos koneeseen on asennettu Word ja Excel, saadaan tulostukset myös suoraan niihin ohjelmiin.

Ohjelma käyttää tietojen tallentamiseen Microsoftin Access -muotoa, joten useat ohjelmat pystyvät suoraan lukemaan ohjelman käyttämiä tietoja (esim. tilitietoja ja tositetietoja). Tietoja pystyy suoraan lukemaan esim. Word-tekstinkäsittelyohjelma ja Excel-taulukkolaskentaohjelma sekä lähes kaikki raportointiohjelmat.

Katso myös kohta *Tietojen luku muista tietokannoista*.

Sql-kyselyistä ja selausruuduista saadaan tiedot siirrettyä Excelliin ja Wordiin suoraan ilman erillistä siirtotiedostoa.

Esimerkki päiväkirjan siirto tiedostontallennuksen kautta html-muodossa Word-tekstinkäsittelyohjelmaan (tai Excel-taulukkolaskentaohjelmaan tai mihin muuhun ohjelmaan tahansa, joka lukee html-muotoista tietoa):

- Valitse päiväkirjan tulostus (*Tulostus* → *Päiväkirja* → *Päiväkirjan tulostus*)
- Valitse tulostus *Tiedostoon* (jos koneessa on Excel/Word, voit valita suoraan siirron ko. ohjelmiin, jolloin siirto tapahtuu helpommin)
- Tee muut rajausvalinnat, esim. valitse haluttu kuukausi
- Klikkaa *Ok*
- Nyt ohjelma kysyy tiedoston nimen, johon html-muotoinen tiedosto tallennetaan. Ohjelma ehdottaa tiedostoa *Tulostus.Htm*, ja hakemistoa *Omat tiedostot*. Jos olet ohjelmassa käyttänyt sen käynnissäoloaikana muuta hakemistoa, ehdottaa ohjelma ko. hakemistoa. Jos et ole tottunut hakemistojen käyttöön, anna tiedoston nimeksi *"c:\tulostus.htm"* (eli lainausmerkkien välissä oleva nimi ilman lainausmerkkejä), jolloin ohjelma tallentaa tiedoston c-aseman päähakemistoon nimellä *tulostus.htm* (tiedosto voidaan myös tallentaa tekstinä tai rtf-muotoisena tekstinä tai pdf-muodossa).
- Klikkaa *Ok*, jonka jälkeen tulostus tapahtuu ruudulle ja samalla tiedostoon
- Tiedot on ruudussa tulostuksen esikatseluruudussa ja ohjelma ilmoittaa tallentaneensa tiedot myös tiedostoon
- Käynnistä nyt MS-Word-tekstinkäsittelyohjelma (tai Excel-taulukkolaskentaohjelma tai muu ohjelma, joka lukee html-muotoista tietoa)
- Kun word (tai muu ohjelma on käynnissä), lue tiedosto levyltä: Valitse kyseisestä ohjelmasta *Tiedosto* → *Avaa*
- Voit hakea tallentamasi tiedoston. Voit myös suoraan syöttää tiedoston nimen, jolla tiedosto on tallennettu, eli anna tiedoston nimeksi *c:tulostus.htm*
- Nyt tiedot on ohjelman käytössä

12. Ohjelman asennus

Ennen kuin uutta ohjelmaa voidaan käyttää, se täytyy asentaa tietokoneeseen. Ennen ohjelman asennusta lopeta muut ohjelmat, koska ne saattavat häiritä asennusohjelmaa. **Sulje myös MS-Officen käynnistysvalikko ohjelman asennuksen ajaksi.**

Ohjelman asennus tapahtuu seuraavasti:

1. Aseta cd-asennuslevy cd-asemaan. Odota hetki ja jos asennusohjelma alkaa automaattisesti, hyppää kohtaan 5, muuten jatka kohdasta 2. Jos teet asennuksen päivitys-cd:ltä niin valitse cd:ltä Asennus-hakemisto.
2. Tuplaklikkaa *Oma tietokone* –kuvaketta
3. Tuplaklikkaa *Cd-aseman* –kuvaketta, jossa lukee *Henix*
4. Tuplaklikkaa sinistä *Setup*-ikonina.
5. Asennusohjelma kysyy mihin asemaan ja hakemistoon ohjelma asennetaan. Ohjelma ehdottaa hakemistoksi *C:\Ohjelmätiedostot\HenixKp* tai *C:\program files\HenixKp* tai *C:\Henix\Kirjanpito*. Jos haluat käyttää jotakin muuta asemaa, voit vaihtaa hakemiston. Jos tietokoneen käyttöjärjestelmänä on Windows Vista tai uudempi, suosittelemme hakemistoksi *C:\Henix\Kirjanpito*. Paina tämän jälkeen *OK* –painiketta.
6. Jos ohjelman asennuksessa (tiedostoja kopioitaessa) tulee huomautus, että koneessa on jo uudempi versio jostakin tiedostosta ja suositus, ettei sen päälle kopioitaisi vanhempaa, vastaa kysymykseen aina **kyllä** (että uudempi tiedosto pysyy koneessasi). Tämä kysymys saattaa tulla asennuksen aikana useamman kerran.
7. Asennusohjelma ilmoittaa, kun ohjelma on asennettu. Poista cd-levy cd-asemasta. Windowsiin on lisätty ohjelman käynnistyskuvake (=ikoni) omaan ohjelmaryhmään. Voit avata ohjelman valitsemalla *Käynnistä* → *Kaikki ohjelmat* → *HenixKp* → *HenixKp*
8. Kun ohjelma ensimmäisen kerran käynnistetään, kysyy ohjelma käyttöoikeustiedostoa (jos asennus ei kopioinut sitä jo asennuksessa cd-levyltä). Käyttöoikeustiedoston on oltava Henix-kirjanpito-ohjelman käyttöoikeustiedosto (jos käytössä on muita Henix-ohjelmia, ei niiden käyttöoikeustiedosto käy vaan on oltava kirjanpidon käyttöoikeustiedosto). Jos asennat ohjelman uuteen koneeseen ja olet hukannut käyttöoikeuslevyksen eikä käyttöoikeustiedostoa ole cd-asennuslevyllä, voit kopioida vanhasta koneesta tiedoston *pparamet.p00* esim. muistitikulle tai ohjelman asennuksen jälkeen ohjelmahakemistoon suoraan jollain muulla tavalla.
9. **Ohjelman asennus uuteen koneeseen:** Suorita ensin ohjelman asennus yllä olevien kohtien 1-8 mukaan. Jos ohjelma on aikaisemmin asennettu toiselle koneelle ja tiedot halutaan siirtää vanhasta koneesta uuteen, se voidaan tehdä esim. ottamalla vanhassa koneessa varmuuskopio muistitikulle tms. ja sitten palauttamalla varmuuskopio uuteen koneeseen. (ks. käyttöohjeen kohta 5.10.) Jos ohjelma pyytää ohjelmaa käynnistettäessä käyttöoikeustiedostoa (*pparamet.p00*), voidaan sekini kopioida vanhasta koneesta. Jos käytössä on useampia Henix-ohjelmia (palkanlaskenta, laskutus, ostoreskontra), tulee kuhunkin ohjelmaan siirtää oma käyttöoikeustiedostonsa eli sama *pparamet.p00*-tiedosto ei käy kaikkiin ohjelmiin. Huom! Ohjelma täytyy asentaa cd:ltä eli ei riitä, että ohjelmahakemisto siirretään esim. muistitikulla vanhan koneen kovalevyltä uudelle koneelle. Jos vanhassa koneessa on tehty useita kirjanpitoja (*kp001*, *kp002* jne.) niin ne voidaan siirtää kukin omalla varmuuskopiolla. Tällöin täytyy ensin aina luoda uusi yritys ao. ohjeen mukaan ja sitten palauttaa seuraava varmuuskopio uuteen yritykseen.
10. Jos ruudulle ei automaattisesti muodostu **pikakuvaketta**, voit luoda sen itse. Klikkaa ruutua hiiren oikeanpuoleisella painikkeella. Valitse *Uusi* => *Pikakuvake* => *Selaa* ja etsi hakemisto *C:\Henix\Kirjanpito\Henixkp.exe*.

Yritysten lisäys

Yrityksen lisäys tapahtuu seuraavasti:

1. Avaa Henix-kirjanpito-ohjelma
2. Valitse ohjelman päävalikosta *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Yrityksen lisäys*
3. Valitse valikosta haluamasi tilikartta.
4. Lisäyritykset voidaan jatkossa avata numeron ja nimen perusteella yritysvalikosta ohjelman käynnistyksen yhteydessä.
5. Yrityksen lisäyksen jälkeen sille syötetään nimi ja muut parametrit normaalisti käynnistämällä ensin uusi yritys (eli tässä lisäyskohdassa ei vielä anneta yrityksen nimeä).

13. Kysymyksiä ohjelman käytöstä

Pitääkö kirjanpito-ohjelman demo poistaa ennen varsinaisen ohjelman asennusta?

Ohjelman uusi asennus menee vanhan päälle, joten sitä ei tarvitse poistaa

Lähetättekö ohjelmapäivitykset automaattisesti?

Normaalisti pyrimme lähettämään ilmoituksen ohjelmaan tehdyistä muutoksista kerran vuodessa. Tällöin kerromme ohjelmaan tehdyistä muutoksista ja päivityksen hinnan. Jos asiakkaalla on ylläpitosisopimus, lähetetään ohjelmapäivitykset automaattisesti. Ylläpitosisopimus on voimassa aina 1.11. – 31.10. välisen ajan. Asiakas voi lopettaa ylläpitosisopimuksen ilmoittamalla siitä ennen ylläpitosisopimuskauden päätyttyä.

Ohjelmassa on yrityksen tilikartta, teen yhdistyksen kirjanpitoa, voiko tilikartan vaihtaa?

Tilikartta voidaan vaihtaa valinnalla *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman lisätoiminnot* → *Otetaan käyttöön tyhjä tietokanta*. Tilikartaksi voidaan valita yrityksen, yhdistyksen tai taloyhtiön tilikartta. Kun tilikartta vaihdetaan, ohjelma tyhjentää samalla kaikki syötetyt saldot ja tositteet. Kuitenkin olemassa oleva tilikartta voidaan vaihtaa perustilikarttaan niin, että ohjelma siirtää siihen tilien summat ja tositteet. Tämä tapahtuu valinnalla *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman lisätoiminnot* → *Tilikartan vaihto perustilikarttaan*

Käytän ohjelman automaattista varmuuskopiointia, joka kopioi joka päivä tiedot kiintolevyille, tarvitseeko minun tehdä varmuuskopiointia muualle?

Kyllä, cd-levyille tai muistitikulle tms. varmuuskopiointi on ehdottomasti tehtävä säännöllisin väliajoin. Jos tietokone hajoaa tai tietokone varastetaan tai toimitila palaa, täytyy tiedot olla tallessa jossain muualla kuin toimistossa.

Kausiveroilmoituksen kk-summat ei täsmää pääkirjan kk-summien kanssa?

Katso tiliselailussa vastaako vientien alv-määritys tilin määritystä. Valitse *Selaukset* → *Tiliselailu* ja laita ruksi kohtaan viennit, joiden alv-tieto on tilin määrityksestä poikkeava. Korjaa virheelliset päiväkirjan selauksessa. Jos virhettä ei löydy, aja *tietokannan eheyty*s ja sitten *kirjanpidon tarkastusajo*.

Asensin ohjelman uuteen koneeseen ja käynnistettäessä ohjelma pyytää yrityksen käyttöoikeuslevykettä, jota en kuitenkaan löydä?

Katso onko asennuslevyn päähakemistossa käyttöoikeustiedostoa *pparamet.p00*. Saat myös tehtyä käyttöoikeuslevyksen kopioimalla vanhasta koneesta ohjelmahakemistosta tiedoston *pparamet.p00*. Ohjelma kysyy käynnistettäessä, onko käyttöoikeuslevyke levykeasemassa. Jos tiedosto onkin esim. muistitikulla, vastataan kysymykseen Ei. Tämän jälkeen ohjelma kysyy, kopioidaanko tiedosto muualta, mihin vastataan Kyllä ja ohjataan ohjelma noutamaan tiedosto muistitikulta. Käyttäjä voi kopioida käyttöoikeustiedoston ohjelman hakemistoon myös muulla tavalla.

Miten yrityksen voi poistaa?

Ohjelmassa ei ole toimintoa yrityksen poistoon vaan tämä täytyy tehdä Windowsin resurssienhallinnalla. Tarkista ensin ohjelman käynnistyksessä yritysvalikosta poistettavan yrityksen numero, esim. kp003. Yrityksen tietojen hakemiston näet myös käynnistämällä halutun yrityksen ja valitsemalla päävalikon popup-valikosta *Muokkaa* → *Ruudun tietoja*, jolloin ohjelma näyttää esim. *Datahakemisto: C:\Henix\Kirjanpito\Kp003*. Jos ohjelmahakemistosta poistetaan kansio nimeltä kp003, tämä yritys poistuu yritysvalikosta.

Kuinka voin ottaa toisen yrityksen tilikartan uuteen yritykseen?

1. Ota varmuuskopio yrityksestä, jonka tilikartan haluat kopioida (esim. kp001)
2. Avaa uusi yritys (esim. kp002) ja palauta siihen kohdassa 1 tekemäsi varmuuskopio.
3. Aja uudessa yrityksessä (kp002) Kaikkien summien tyhjennys. (*Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman lisätoiminnot* → *Kaikkien summien tyhjennys*) Tämä tyhjentää tietokannasta muut tiedot paitsi tilikartan. Nyt voit syöttää uuden yrityksen tiedot.

Miten toimia marginaaliverotuksen suhteen ohjelmassa?

Ohjelma ei käsittele automaattisesti marginaaliveroja. Nämä viennit voi kirjata esim. nettoperiaatteella (koodit 21+31) ellei tuota käytetä muutoin. Tällöin viennit näkyvät omassa kohdassaan kausiveroilmoituksen tulostuksessa, jolloin niitä voi siinä seurata alv:n tapaan. Parametreihin voi asettaa ruksin, ettei kirjausruudun alv-automaattikirjaus ole käytössä. Huomioi kuitenkin, että tämä valinta vaikuttaa myös käänteisen alv:n alv-koodeihin kuten yhteisöohjelmointeihin tai rakennusalan käänteisen alv:n vienteihin.

Kuinka saan listan tilikauden aikana käytetyistä tileistä?

Valitse ohjelmassa *Ylläpidot* => *Tilit*. Paina tilinumeron oikealla puolella olevaa S-painiketta, jolloin avautuu *Tilien selailu/valinta* -ikkuna. Merkitse ruksi kohtaan *vain tapahtumalliset tilit*. Taulukon saa tulostettua popup-valikosta.

Saldoreskontralistassa näkyy suoritus, jonka olen poistanut päiväkirjan selauksessa

Valitse ohjelmassa *Selaukset* => *Tiliseläus* ja valitse tilinumeron saldoreskontratapahtumat. Etsi kyseisen tapahtuman rivi ja sarakkeessa *saldoreskontra suoritettu euro* valitse popup-valikosta *syötä saldoreskontratapahtuman suoritus*. Ks. luku 21.

Olen syöttänyt seuraavan tilikauden tositteita, mutta unohtanut merkitä tosittelle ruksin ko. kohtaan?

Ruksia ei voi lisätä tosittelle jälkikäteen. Voit tallentaa seuraavan tilikauden tositteet xml-tiedostoon popup-valikosta päiväkirjan selauksessa. Tositteet täytyy poistaa ennen vuodenvaihdetta, jotta ne eivät vaikuttaisi tilikauden saldoihin. Vuodenvaihdteen jälkeen voit lukea tositteet xml-tiedostosta tositteiden tallennuksessa. Ks. kohdat 6.1 ja 6.2.

14. Vinkkejä ohjelman käyttöön

Päävalikkoon pääset suoraan painamalla §-näppäintä.

Ctrl+§ -näppäintä painamalla saat listan Henix-kirjanpidon avoimista ikkunoista ja voit siirtyä mihin niistä tahansa.

Ctrl+Alt+P -näppäimellä tulostetaan käsiteltävä ikkuna (ruutu) kirjoittimelle. Näppäimistöä on PrintScr -näppäin, joka kopioi käsiteltävän ikkunan leikepöydälle, jolloin se voidaan liittää esim. tekstinkäsittelyohjelmaan. Myös popup-valikossa voit valita *Muokkaa* → *Tulosta ruutu kirjoittimelle*

Henix-kirjanpito-ohjelman päävalikosta voidaan ohjelma lopettaa, vaikka ikkunoita olisi auki; ohjelma sulkee ikkunat automaattisesti. Jos jotain ylläpitotietoa (esim. tiliä) ei ole talletettu, kysy ohjelma varmistuskysymyksen; *Suljetaanko tallentamatta*.

Tilien ylläpitoon pääset mistä kohtaa ohjelma tahansa painamalla *Ctrl+T*. Tiliselaukseen pääset painamalla Ctrl+Shift+T.

Tositteiden tallennukseen pääset painamalla *Ctrl+K*.

Postinumero kenttään (parametreissa tai saldoreskontra-asiakkaiden osoitetiedoissa) riittää, kun syötetään postinumero (esim. 00370); ohjelma hakee automaattisesti oikean postitoimipaikan.

Jos ruudussa on useita ikkunoita (ylläpitoja ja selausruutuja ym.), voit sulkea ne kaikki kerralla valitsemalla päävalikosta *Ikkuna* → *Sulje kaikki ikkunat*

Klikkaamalla hiiren oikeanpuoleista näppäintä, saat ko. kenttää koskevan valikon eli **popup-valikon**, josta voit valita kenttäkohtaisen ohjeen, leikkaa/liitä -toiminnon, ruudun tulostuksen kirjoittimelle ja mahdollisesti muita ko. kenttään liittyviä aputoimintoja. Esim. tilinro-kentässä saat käsiteltävän tilin pääkirjan. Popup-valikosta voidaan valita myös mm. *Muokkaa* => *Suurennna ruutua 20%*

Selausruuduissa voidaan tallentaa omia määrittymiä nimellä. Tätä voi käyttää myös omien raporttien teossa.

Kun tilinumeroa, kustannuspaikan nimeä yms. kysytään, voit F6-näppäimellä selata tietoja. F7-näppäimellä voit etsiä tiedot nimen mukaan.

Jos haluaa opetella sql-kyselyn käyttöä, kannattaa ensin tulostaa jokin lista ja katsoa kuinka ohjelma on tehnyt siitä sql-kyselyn.

Vientien selausruuduista (esim. päiväkirjan selauksissa, analyysiselauksissa) saadaan valituista vienneistä tulostettua päiväkirja, pääkirja tai tuloslaskelma.

Laskureskontraa (saldoreskontraa) voidaan käyttää myös muiden velkojen ja saamisten seuraamiseen. Kun suoritukset kohdistetaan aina alkuperäiseen tapahtumaan, saadaan lista avoimista (kohdistamattomista) tapahtumista.

Voit vaihtaa käsiteltävää yritystä sulkematta ohjelmaa, valitsemalla *Tiedosto* → *Yritysvalikko*.

Ruudun kokoa voi muuttaa näppäinkomennoilla. *Ctrl+Shift+L* alentaa ruutua 10% *Ctrl+Shift+K* lisää korkeutta 10% *Ctrl+Shift+W* palauttaa ruudun peruskohdistuksen eli alkuperäisasetuksen. Ruudun kokoa voi suurentaa myös näppäinkomennoilla *Ctrl+Alt+Shift+X*. Enemmän tietoa näppäinkomennoista on luvussa 15.

15. Näppäimistön käyttö

Ohjelmiston näppäimistö toimii kuten windows-ohjelmat yleensäkin. Muutama poikkeus ja erikoisnäppäin on kuitenkin käytössä. Alla on lueteltu ohjelman käytössä olevat näppäimet. Joissakin kentissä on käytössä kenttäkohtaisia erikoisnäppäimiä, jotka on selitetty käyttöohjeen ko. kohdassa.

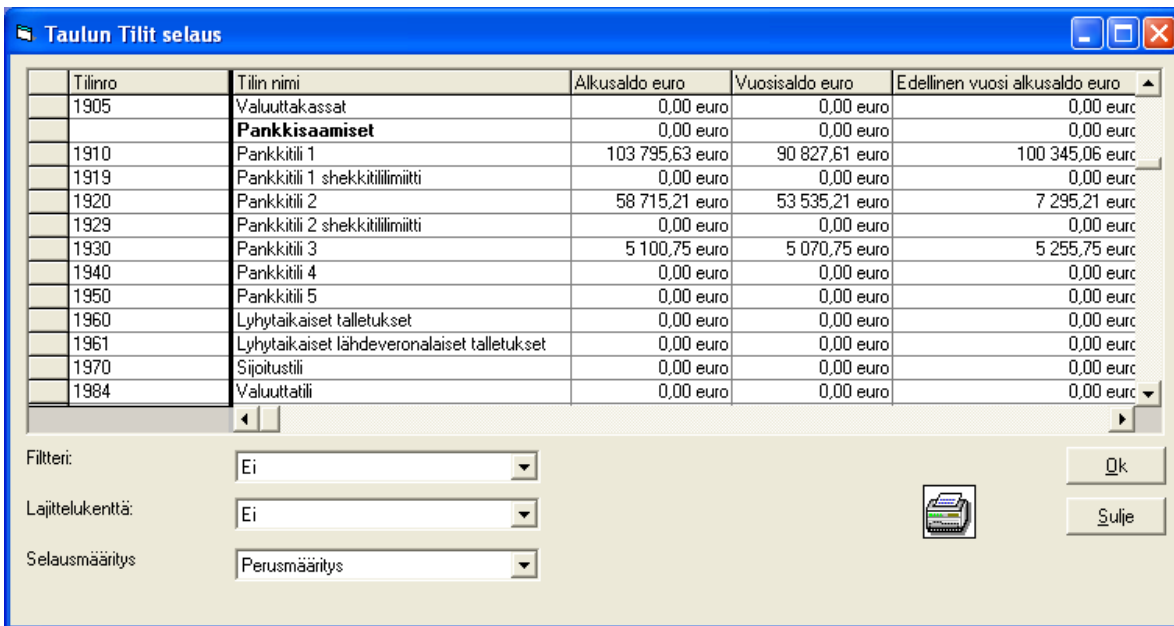
<u>Näppäimet</u>	<u>Toiminto</u>
Enter tai Tab tai nuoli alas	Siirrytään seuraavaan kenttään
Ctrl+Enter	Tallentaa käsiteltävän tiedon (sama kuin klikattaisi <i>Ok</i> - tai <i>Tallenna</i> -näppäintä)
Shift+Tab tai nuoli ylös	Siirrytään edelliseen kenttään
Plus-merkki (+) tai F4	Kenttään seuraava arvo, esim. edellinen tili. Numerokenttään ko. arvo+1. Pvm-kenttään seuraava päivä, kuukauden viimeisen päivän jälkeen seuraavan kuukauden ensimmäinen päivä
Miinus-merkki (-) tai F3	Kenttään edellinen arvo. Pvm-kenttään kuukauden ensimmäisen päivän jälkeen edellisen kuukauden viimeinen päivä
Pykälämerkki (§)	Siirrytään päävalikkoon
Ctrl+§	Valinta, jossa on Henix-kirjanpito-ohjelman ikkunat; voidaan siirtyä haluttuun ruutuun
Ctrl+K	Tositteiden kirjausruutu
Ctrl+Alt+P	Tulostaa käsiteltävän ikkunan kirjoittimelle (PrintScreen). Tämä saadaan myös PopUp-valikosta.
Ctrl+Q	Sql-kyselyruutu, sql-näkymän syöttö/selaus
Ctrl+S	Päiväkirjan selaus/korjaus –ruutu
Ctrl+T	Tilien ylläpitoruutu
Ctrl+Shift+T	Tilien selausruutu
Ctrl+U	Muuttaa kentän kirjaimet suuriksi/pieniksi, esim. <i>Abc => ABC => abc => Abc</i>
Shift+Ctrl+U	Lisää kirjainten väliin tyhjät merkit, esim. <i>Vastaavaa => V a s t a a v a a</i>
Ctrl+X	Ohjelman sisäinen teksturi
Ctrl+Z	Kun kentän tietoa muutetaan, tämä palauttaa kentän alkuperäisen tiedon niin kauan, kunnes kentästä on poistettu.
F6	Jos kentän tietoja voidaan selata (esim. tilinumerokentässä, kustannuspaikkakentässä), F6:lla päästään selausruutuun. Selausruutu saadaan myös tuplaklikkauksella.
F7	Tietojen selaus nimen mukaan
F9	Laskin
F11 tai Ctrl+C tai Ctrl+Insert	Kopioi kentän sisällön leikepöytään
F12 tai Shift+Insert	Liittää leikepöydän sisällön käsiteltävään kenttään
Backspace	Poistaa kentästä kohdistimen vasemmanpuoleisen merkin. Jos kentästä on osa valittuna, poistetaan valittu osa.
Ctrl+Backspace	Tyhjentää käsiteltävän kentän
Home	Siirtyy käsiteltävän kentän alkuun
End	Siirrytään käsiteltävän kentän viimeiseen merkkiin
Delete	Poistaa kohdistimen päällä olevan merkin
Ctrl+Shift+L	Leventää ruutua
Ctrl+Shift+Alt+L	Kaventaa ruutua
Ctrl+Shift+K	Lisää ruudun korkeutta
Ctrl+Shift+Alt+K	Vähentää ruudun korkeutta
Ctrl+Shift+Alt+X	Suurentaa ruutua
Ctrl+Shift+Alt+W	Pienentää ruutua

16. Selausruudut

Ohjelmassa on useita tapoja selata tietoja. Selausruutuja voidaan käyttää myös raportoinnin apuna.

- *Taulun selaus* -tavalla voidaan selata yhden taulun (esim. tilitalun, kustannuspaikkojen nimien taulun) tietoja. Kun tilinumeroa kysytään, saadaan F6-näppäimellä (tai tuplaklikkauksella tai painamalla S-näppäintä) tilitalun selausruutu.
- *Selaushaku nimellä* -tavalla voidaan selata yhden taulun nimikkeitä. Esim. tilitalussa selataan tilinumeroita ja tilien nimiä tilin nimen mukaan. Selausruutuun voidaan syöttää haluttu merkkijono, jonka sisältävät tiedot ovat selausruudussa. Tämä selausruutu saadaan kun tilinumerokentässä tai esim. kustannuspaikkakentässä painetaan F7-näppäintä. Myös ylläpitoruuduissa painamalla F7-halutun kentän kohdalla voidaan tietoja hakea ko. kentän mukaan.

16.1. Taulun selaus

Tilinro	Tilin nimi	Alkusaldo euro	Vuosisaldo euro	Edellinen vuosi alkusaldo euro
1905	Valuuttakassat	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
	Pankkisaamiset	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1910	Pankkitili 1	103 795,63 euro	90 827,61 euro	100 345,06 eurc
1919	Pankkitili 1 shekkitilimitti	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1920	Pankkitili 2	58 715,21 euro	53 535,21 euro	7 295,21 eurc
1929	Pankkitili 2 shekkitilimitti	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1930	Pankkitili 3	5 100,75 euro	5 070,75 euro	5 255,75 eurc
1940	Pankkitili 4	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1950	Pankkitili 5	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1960	Lyhytaikaiset talletukset	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1961	Lyhytaikaiset lähdeveronalaiset talletukset	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1970	Sijoitustili	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc
1984	Valuuttatili	0,00 euro	0,00 euro	0,00 eurc

Filteri: Ei
Lajittelukenttä: Ei
Selausmääritys: Perusmääritys

Ok Sulje

Selusruutuun päästään joko selausvalikosta tai painamalla F6-näppäintä tilinumerokentässä tai ryhmänimen avaimen kentässä (esim. kustannuspaikkakentässä).

Selusruuduissa voidaan rullata (scrollata) tietoja tai etsiä halutun arvon sisältävä kenttä. Selautiedot voidaan myös tulostaa kirjoittimelle suoraan selusruudusta. Jos selusruutuun on tultu ylläpitoruudusta tai laskun syöttöruudusta, voidaan selusruudusta klikkaamalla valita ko. tieto ylläpitoruutuun.

Filterillä (=rajausarvo) saadaan selusruutuun rajattua vain halutut arvot, esim. tilit 3000-4000 ym. Filterin valinta tapahtuu valitsemalla ensin filterivalinnasta haluttu kenttä ja sen jälkeen ohjelma kysyy halutut raja-arvot. Kun syötät uuden filterin, poistuu edellinen. Jos haluat syöttää useamman filterin, pidä shift-näppäintä (=vaihtonäppäin) pohjassa kun klikkaat filterivalinnasta kentän nimeä.

Lajittelukentällä saadaan selusruutu järjestettyä haluttuun järjestykseen. Esim. voidaan valita tilinumerojärjestys tai kustannuspaikka+tilinumero -järjestys. Lajittelukentän valinta tapahtuu valitsemalla lajittelukenttävalinnasta haluttu kentän nimi. Tällöin edellinen lajitteluavain poistuu. Jos haluat lajitella selusruudun useamman lajittelukentän mukaisesti, pidä shift-näppäintä (=vaihtonäppäin) pohjassa kun klikkaat lajittelukenttävalinnasta kentän nimeä.

Klikkaamalla selusruuduissa rivialuetta hiiren oikeanpuoleista näppäintä saadaan **popup**-valikko, josta voidaan valita lajittelu, filteri, etsiä haluttu tieto tai poistaa sarake näkyvistä. Popup-valikossa on myös toiminto, jolla ruudussa olevat tiedot saadaan siirrettyä välittömästi Excelliin tai Wordiin (tämä edellyttää, että tietokoneeseen on asennettu ko. ohjelma).

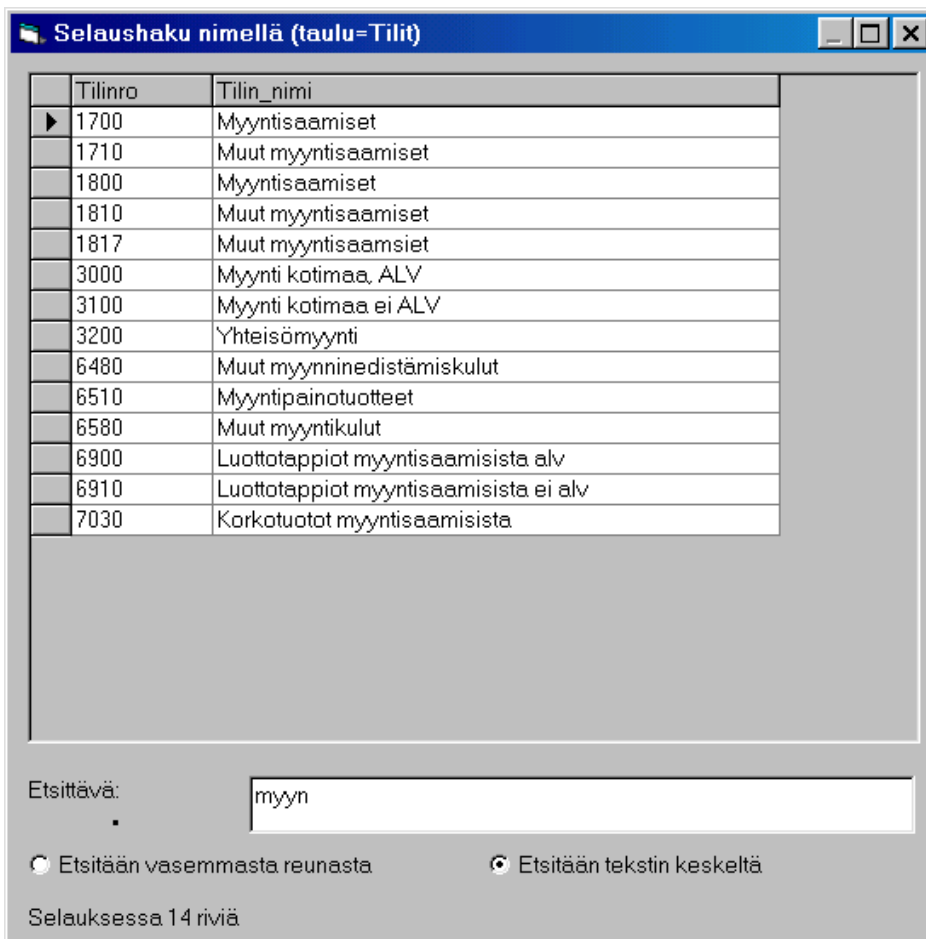
Joihinkin selusruutuihin on myös *pikavalintänäppäin*, jolla mistä tahansa ohjelman osasta päästään suoraan ko. selusruutuun.

Sql-kyselyllä (näkyvällä) voidaan antaa haluttu kyselyehto, jolla valitaan halutut kentät selusruudulle.

Selusruuduissa voidaan määrittellä myös omia selausmäärittämiä, joita voidaan tallentaa nimellä. Selausmäärittäksen tallennus tapahtuu seuraavasti (esim. halutaan tilien selusruudusta tehdä oma selausmäärittäys):

- * Valitse haluamasi sarakkeet. Klikkaa *Tilinro*-saraketta hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä ja valitse popup-valinnasta toiminto *Valitse sarake*. Valitse samalla tavalla sarakkeet *Tilin_nimi* ja *Vuosisaldo_euro*. Jos valitset väärän sarakkeen, valitse toiminto *Poista sarake valituista*. Valinta *Näytä valitut* sarakkeet kertoo mitkä sarakkeet olet valinnut.
- * Voit valita halutun *filterin* (rajausehdon), jolla saat selaukseen vain haluamasi tilit
- * Valitse lajittelukentäksi *Tilin_nimi*
- * Nyt määrittäksen valinnat on tehty ja se tallennetaan. Valitse popup-valikosta *Tee valituista selausmäärittäys*. Anna selausmäärittäkselle nimi, esim. *Tilit ja saldot tilinimijärjestyksessä*.
- * Nyt olet tehnyt uuden selausmäärittäksen ja saat sen käyttöön valitsemalla *Selausmäärittäys*-valikosta tekemäsi määrittäksen.
- * Kun määrittäys on valittu, se saadaan oletukseksi (jatkossa selusruutu käynnistyy ensin oletusmäärittäksellä) valitsemalla popup-valikosta *Selausmäärittäys* oletukseksi.
- * Tällä tavalla saat esim. halutun kustannuspaikan viennit vieni euron mukaan lajiteltuna. Tätä voidaan hyödyntää myös tulostuksessa, jossa ruudulla valitaan halutut tiedot ja lopuksi tulostetaan halutut tiedot kirjoittimelle.

16.2. Selaushaku nimellä

The screenshot shows a window titled "Selaushaku nimellä (taulu=Tilit)". It contains a table with two columns: "Tilinro" and "Tilin_nimi". The table lists 14 accounts. Below the table, there is a search field labeled "Etsittävä:" with the text "myyn" entered. There are two radio buttons: "Etsitään vasemmasta reunasta" (unselected) and "Etsitään tekstin keskeltä" (selected). At the bottom left, it says "Selauksessa 14 riviä".

Tilinro	Tilin_nimi
1700	Myyntisaamiset
1710	Muut myyntisaamiset
1800	Myyntisaamiset
1810	Muut myyntisaamiset
1817	Muut myyntisaamiset
3000	Myynti kotimaa, ALV
3100	Myynti kotimaa ei ALV
3200	Yhteisömyynti
6480	Muut myynninedistämiskulut
6510	Myyntipainotuotteet
6580	Muut myyntikulut
6900	Luottotappiot myyntisaamisista alv
6910	Luottotappiot myyntisaamisista ei alv
7030	Korkotuotot myyntisaamisista

Kun tilinumeroa, kustannuspaikkaa, laskentakohdetta, projektia tai laskureskontra-asiakasta kysytään, voidaan F7-näppäimellä hakea tieto nimen mukaan.

Anna merkkijono (=kirjaimet), joiden sisältävät tiedot valitaan. Jos on ruksattu kohta *Etsitään vasemmasta reunasta*, on etsittävän merkkijonon oltava tiedon vasemmassa reunassa. Jos on ruksattu kohta *Etsitään tekstin keskeltä*, voi syötetty merkkijono olla missä kohtaa tietoa tahansa. Esim. valinnalla *atk* löydetään *Helsingin ATK-Palvelu Oy* ja *Matkun Saha*.

Ikkunassa kirjaimet voidaan syöttää missä kohtaa tahansa, ne lisätään aina etsittävään merkkijonoon. Nuolinäppäimillä siirrytään selaustaulukossa.

Enterillä tai esc-näppäimellä ikkuna suljetaan ja palataan edelliseen ikkunaan. Selausrutu sulkeutuu myös automaattisesti, jos hiirellä klikataan kirjanpito-ohjelman jotain toista ikkunaa.

Kysymysmerkki (?) vastaa mitä tahansa yhtä merkkiä etsinnässä. Esim. valinnalla *a?k* löydetään *Oy Lanka Ab* ja *Ankkuri Ky*.

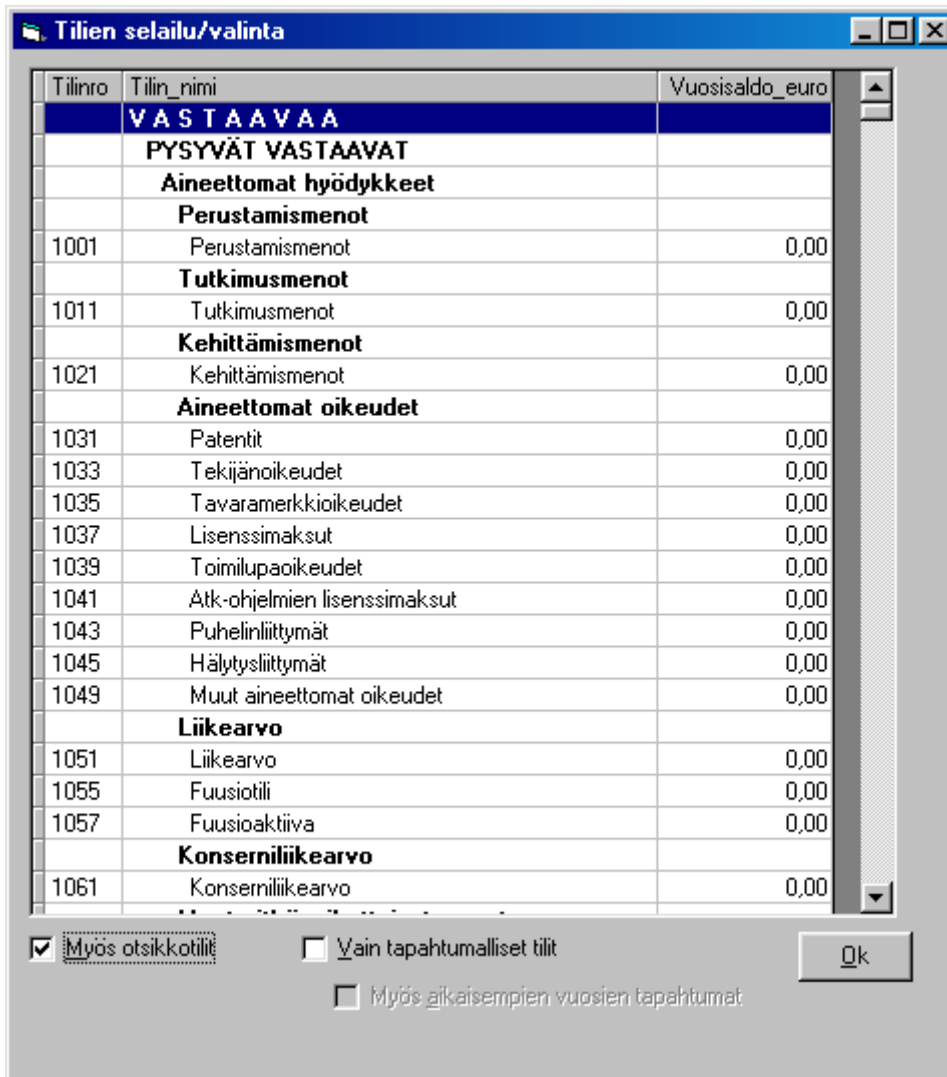
Risuaitemerkki (#) vastaa mitä tahansa yhtä numeroa (0-9) etsinnässä. Esim. valinnalla *#* löydetään *Suomen 3M* ja *Computer 2000*.

Kertomerkki (*) vastaa mitä tahansa merkkijonoa. Esim. valinnalla *a*k* löydetään *Oy Auran Kukko Ab* ja *Ab Laku Oy*.

Hakasuluissa [] voidaan määritellä halutut merkit joiden on sisällyttävä etsittäviin. Esim. valinnalla *[szc]* löydetään ne, joissa on ko. kirjain. Tästä on hyötyä, jos valitaan etsintä vasemmasta reunasta, eikä muisteta millä kirjaimella *Cwerqlt Limited* alkaa. Kun etsitään vasemmasta reunasta, saadaan valinnalla *[a-d]* kirjaimilla a, b, c ja d alkavat. Jos haku alkaa huutomerkillä, valitaan muut kuin listassa olevat merkit. Haulla *[!a-d]* löydetään muut, paitsi a, b, c ja d -kirjaimilla alkavat.

16.3. Selaushaku nimellä

Kun tilinumeroa kysytään, Shift+F6:lla saadaan tilejä selailtua taulumuodossa, jos painetaan pelkästään F6-näppäintä, saadaan tilien selausruutu:

Tilinro	Tilin_nimi	Vuosisaldo_euro
	VASTAAVA	
	PYSYVÄT VASTAAVAT	
	Aineettomat hyödykkeet	
	Perustamismenot	
1001	Perustamismenot	0,00
	Tutkimusmenot	
1011	Tutkimusmenot	0,00
	Kehittämismenot	
1021	Kehittämismenot	0,00
	Aineettomat oikeudet	
1031	Patentit	0,00
1033	Tekijänoikeudet	0,00
1035	Tavaramerkkioikeudet	0,00
1037	Lisenssimaksut	0,00
1039	Toimilupaoikeudet	0,00
1041	Atk-ohjelmien lisenssimaksut	0,00
1043	Puhelinliittymät	0,00
1045	Hälytysliittymät	0,00
1049	Muut aineettomat oikeudet	0,00
	Liikearvo	
1051	Liikearvo	0,00
1055	Fuusiotili	0,00
1057	Fuusioaktiiva	0,00
	Konserniliikearvo	
1061	Konserniliikearvo	0,00

Myös otsikkotilit Vain tapahtumalliset tilit Myös aikaisempien vuosien tapahtumat

Ok

Selaukseen voidaan valita vain tilit tai myös otsikkotilit.

Selaukseen saadaan haluttaessa vain ne tilit, joille on kirjattu tapahtumia tilikauden aikana tai myös edellisten kausien aikana.

17. Tekstilomakkeiden määrittäminen (rtf-muodossa) tekstinkäsittelyohjelmalla

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman lisätoiminnot* → *Teksturi*

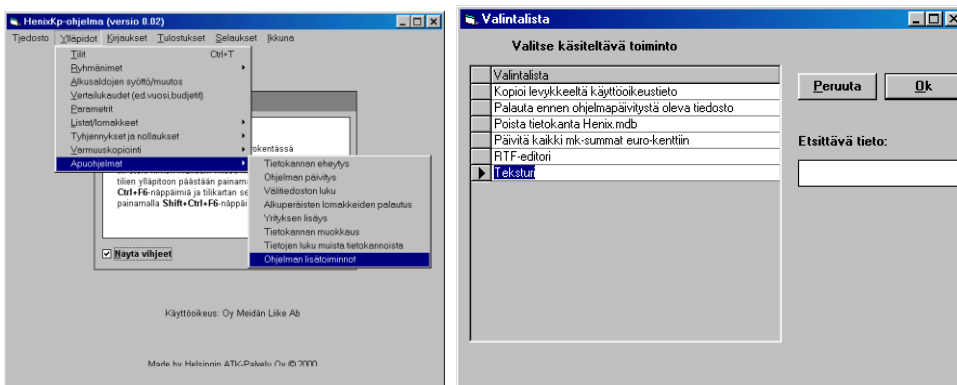
Pikavalintana: *Ctrl+X*

Henix-kirjanpito-ohjelman listatulosteet saadaan suoraan siirrettyä teksturiin, jossa niitä voidaan muokata ennen lopullista tulostusta.

Voit myös tulostaa tilin ylläpidossa tilitiedot (määrittäminen on tiedostossa *Tilitiedot.rtf*). Kun tulostetaan lomake, ohjelma täyttää tekstiin määrättyihin kohtiin käsiteltävän tilin/viennin/kustannuspaikan ym. tiedot ja tekstiä voidaan vielä tämän jälkeen ennen tulostusta muuttaa. Käyttäjä voi itse muuttaa ohjelmassa olevia tekstilomakepohjia (=kirjepohjia) tai lisätä omia tekstilomakepohjia.

Kun tekstin tulostus on aloitettu, teksti on ensin tekstin muokkausruudussa, jossa sitä voidaan ennen varsinaista tulostusta vielä vapaasti muokata.

Teksturi on Word-tyyppinen. Jos käytössäsi on Word-tekstinkäsittely tai jokin muu tekstinkäsittelyohjelma, joka käsittelee rtf-muotoisia tekstitiedostoja, voit myös käyttää sitä.

Esim. tilien ylläpidossa saadaan popup-valikosta *Muu tulostus*, josta voidaan valita haluttu tulostusmäärittäminen (rtf-tiedosto). Voit tallentaa omia malleja ottamalla pohjaksi ohjelmassa valmiiksi olevan *Tilin_tiedot.rtf*-tiedoston ja tallentamalla sen esim. *OmaMalli.rtf*.

Malli tiedostosta *C:\Ohjelmatiedostot\HenixKp\Tilin_tiedot.rtf*

Tili:	<Tilit.Tilinro> <Tilit.Tilin_nimi>	<#PVM>
Alkusaldo:	<Tilit.Alkusaldo_euro> euro	
Loppusaldo:	<Tilit.Vuosisaldo_euro> euro	
Alv-koodi:	<Tilit.Alv_koodi>	
Alv-prosentit	<Tilit.Alv_prosentit>	
Alv-vastatilit	<Tilit.Alv_autom_vastatilit>	

Malli, kun ylläoleva tulostetaan tilien ylläpidossa:

Tili:	1900 Kassa	02.03.2011
Alkusaldo:	2500,00 euro	
Loppusaldo:	2800,00 euro	
Alv-koodi:	0	
Alv-prosentit		
Alv-vastatilit		

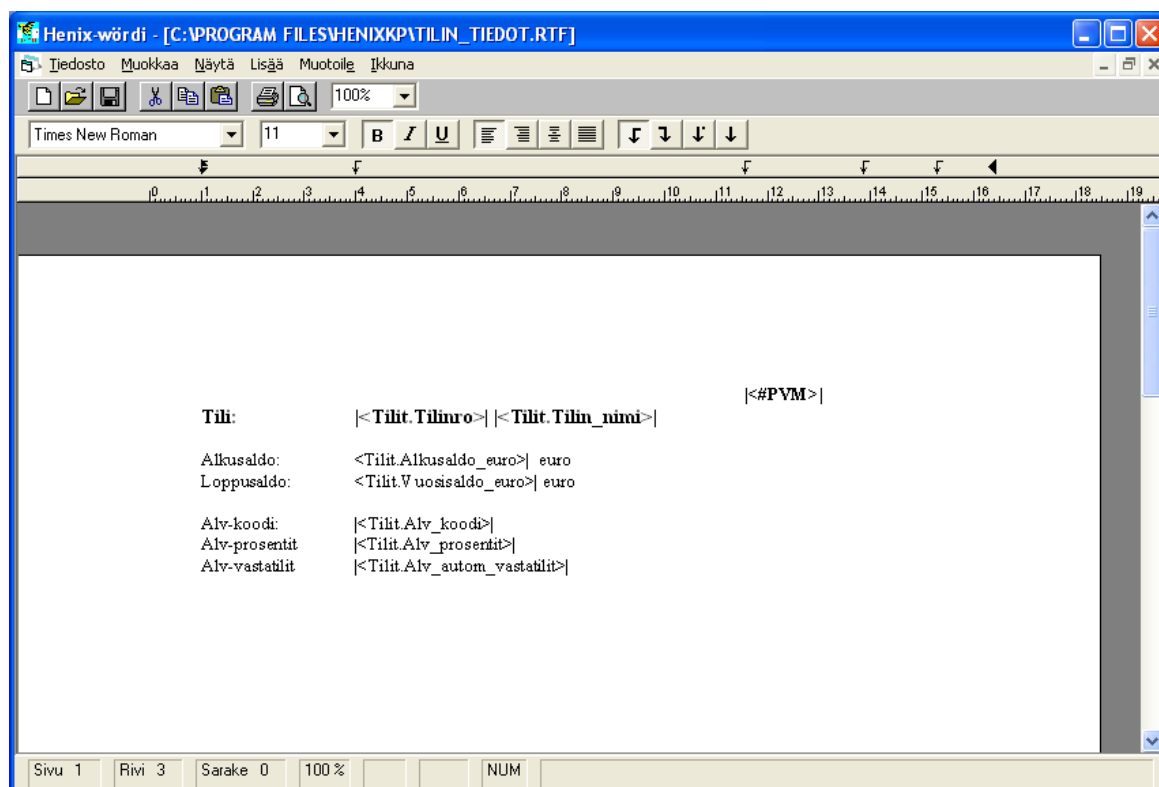
Hakasten välissä on tietokantakentän nimi. Kentän nimi voidaan kirjoittaa pienillä tai suurilla kirjaimilla. Tietokantakenttä koostuu taulusta (esim. Parametrit, Tilit, Vienti) ja kentästä. Kenttien nimet ovat samat, mitkä näkyy taulujen selauksessa (esim. tilien, laskureskontran asiakkaiden ja kustannuspaikkojen selausruutu), lomakkeiden ylläpidossa, omien listojen määrittämisessä ja sql-kyselyssä. Esim. sql-kyselyllä saadaan kaikki tilit-taulun kentän komennolla *Select * from tilit*. Teksturissa saadaan kenttien nimet myös painamalla F6-näppäintä ja valitsemalla sitten haluttu taulu (esim. tilit tai vienti) klikkaamalla ja sen jälkeen klikataan haluttua kenttää jonka jälkeen tekstiin voidaan siirtää kentän nimi tai sen tämänhetkinen arvo.

Esimerkkejä kentistä:

Kenttä	Kuvaus
<Parametrit.Yrityksen_nimi>	parametreista otetaan yrityksen nimi
<Tilit.Tilinro>	otetaan käsiteltävän tilin numero
<#pvm>	käsiteltävä päivämäärä

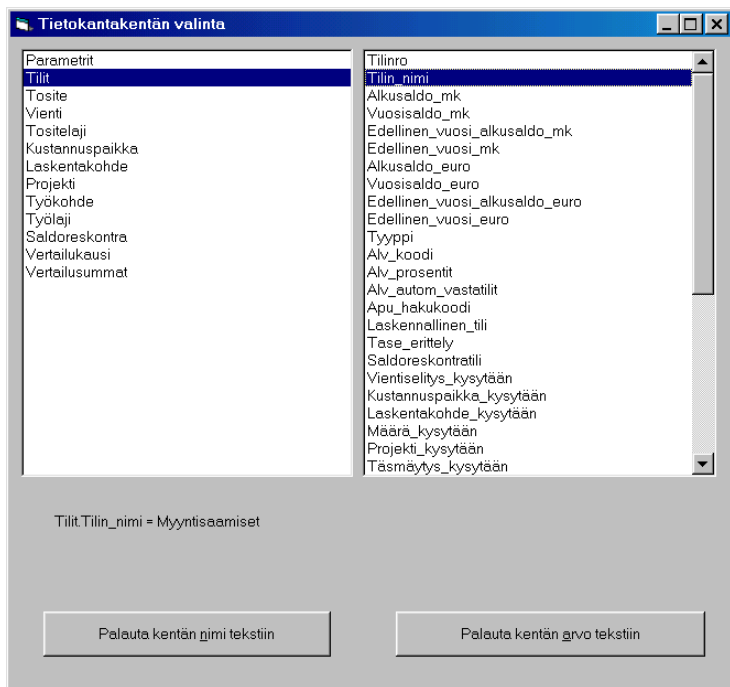
Teksturiin luetaan haluttu tekstilomakemalli valitsemalla *Tiedosto → Avaa*

Kun tekstilomaketta on muutettu, se tallennetaan valitsemalla *Tiedosto → Tallenna*. Jos haluat tallentaa muutetun tiedoston uudella nimellä, valitse *Tiedosto → Tallenna nimellä*

Teksturi on Word-tyyppinen, mutta siinä ei ole kaikkia Wordin ominaisuuksia. Yleisimmät tekstimuutokset siinä on ja niitä voidaan lomakkeissa käyttää. Jos koneessasi on Word-tekstinkäsittelyohjelma tai muu rtf-tekstiä ymmärtävä tekstinkäsittelyohjelma, voit muokata tekstejä myös siinä (Wordissä tai muissa tekstinkäsittelyohjelmissa et kuitenkaan voi F6:lla valita taulua ja tietokenttää, vaan ne on aina kirjoitettava).

Kun tekstilomake on ruudussa, siihen voidaan kirjoittaa halutun kentän nimi. Kenttä saadaan myös siirtymällä haluttuun kohtaan tekstissä ja painamalla F6-näppäintä, jonka jälkeen ruutuun tulee *Tietokantakentän valinta*:

Valintalistasta voit valita minkä tahansa tietokannassa olevan kentän tai kentän arvo. Vakiotekstilomakepohjaan valitaan kentän nimi, jolloin käsiteltävään kohtaan lisätään hakaset ja kentän nimi, esim. |<Tilit.Tilin_nimi>|.

18. Kirjausketju eli audit trail ja tiedon poraus alemmalle tasolle eli drill down

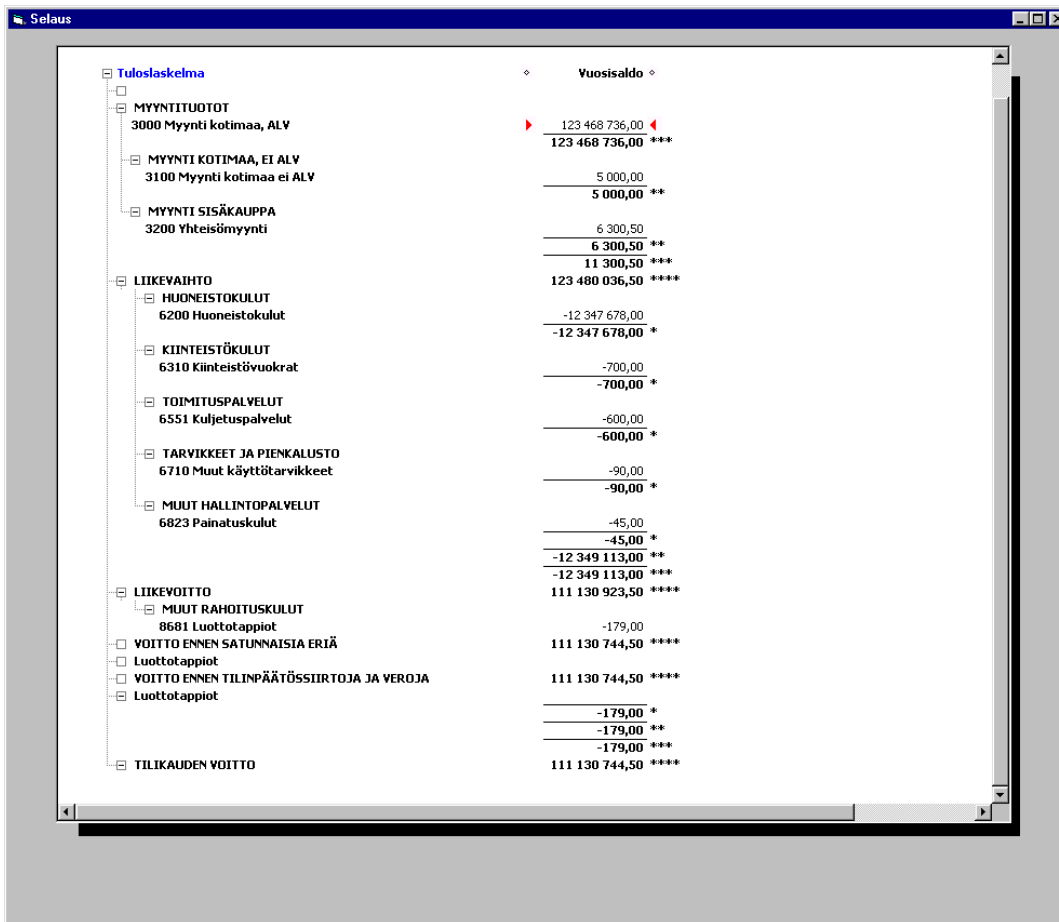
Kirjanpitolain 2 luvun 6. pykälä määrittelee kirjausketjun: *Liiketapahtumat on merkittävä kirjanpitoon siten, että kirjausten yhteys tositteesta peruskirjanpitoon ja pääkirjanpitoon sekä pääkirjanpidosta tuloslaskelmaan ja taseeseen on vaikeuksitta todettavissa.*

Kun tosite tallennetaan, siihen syötetään aina tositteiden tiedot, eli useampi vienti joista ilmenee tositenumero, päivämäärä, tilit, summat, vientiselitteet ym.. Tilin summat koostuvat tilille kirjatusta vienneistä. Kun halutaan selvittää, mistä jonkin tuloslaskelmassa tai taseessa olevan tilin summat koostuvat, tulostetaan ko. tililtä pääkirja. Jos halutaan selvittää jonkin pääkirjassa olevan viennin vastatilit, tulostetaan päiväkirja halutusta tositteesta.

Henix-kirjanpito-ohjelmassa kirjausketju on konekielinen, jolloin tilille kuuluvat viennit on helppo selvittää ruudulla drill down -toiminnolla, jossa tuloslaskelman tai taseen yksittäistä riviä klikkaamalla voidaan päästä ao. riville kirjattujen vientien luetteloon pääkirjassa. Tämä tapahtuu valitsemalla analyysiselauksista halutut ikkunat yhtäaikaan ruudulle. Esim. valitaan tuloslaskelmaselaus (*Selaukset → Analyysiselaukset → Tuloslaskelma*) ja pääkirja (*Selaukset → Analyysiselaukset → Pääkirja*). Jos halutaan pääkirjasta vientiä klikkaamalla nähdä päiväkirjasta ko. tosite, valitaan myös päiväkirjaselaus (*Selaukset → Analyysiselaukset → Päiväkirja*). Samoin voidaan valita kustannuspaikat ja laskentakohteet.

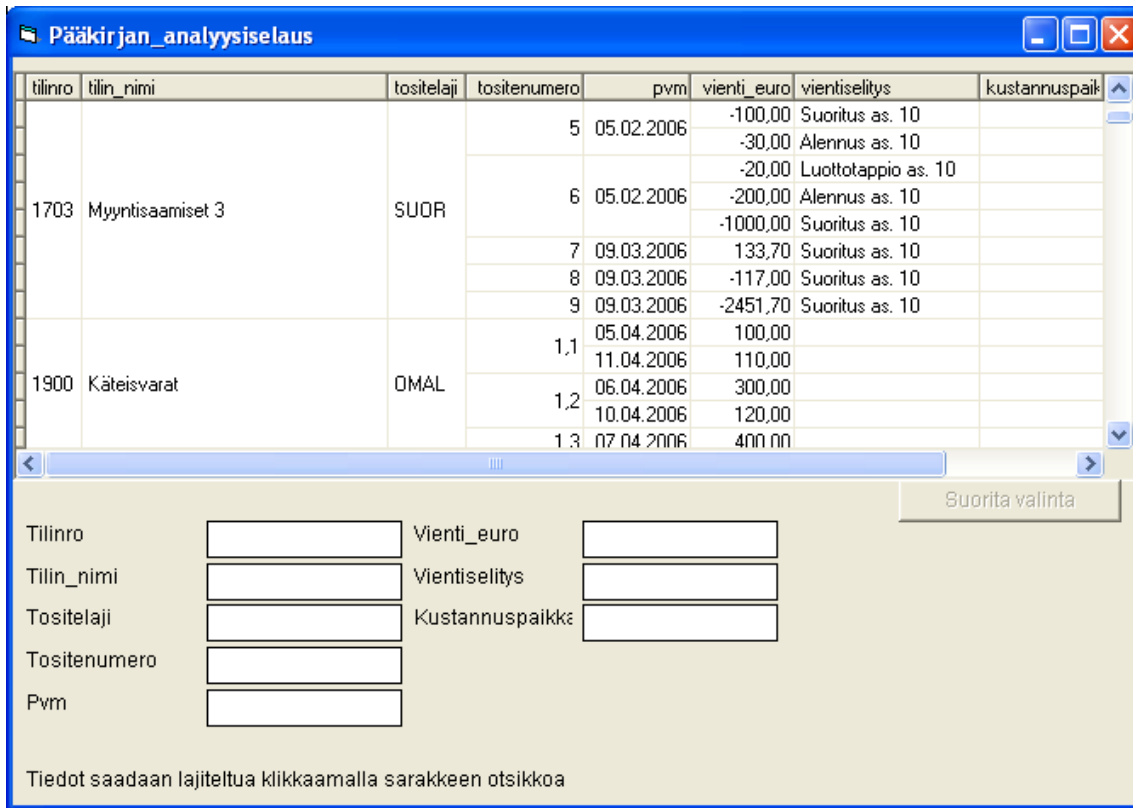
Esim. halutaan tuloslaskelmaa klikkaamalla nähdä klikatun tilin tapahtumat:

Käynnistä analyysiselauksista tuloslaskelmaselaus (*Selaukset → Analyysiselaukset → Tuloslaskelma*):

Tuloslaskelma		Vuosisaldo	
MYYNITUOTOT			
3000 Myynti kotimaa, ALV		123 468 736,00	***
		123 468 736,00	***
MYYNTI KOTIMAA, EI ALV			
3100 Myynti kotimaa ei ALV		5 000,00	**
		5 000,00	**
MYYNTI SISÄKAUPPA			
3200 Yhteisömyynti		6 300,50	**
		6 300,50	**
		11 300,50	***
		123 480 036,50	****
LIIKEVAIHTO			
HUONEISTOKULUT			
6200 Huoneistokulut		-12 347 678,00	*
		-12 347 678,00	*
KIINTEISTÖKULUT			
6310 Kiinteistövuokrat		-700,00	*
		-700,00	*
TOIMITUSPALVELUT			
6551 Kuljetuspalvelut		-600,00	*
		-600,00	*
TARVIKKEET JA PIENKALUSTO			
6710 Muut käyttötarvikkeet		-90,00	*
		-90,00	*
MUUT HALLINTOPALVELUT			
6823 Painatuskulut		-45,00	*
		-45,00	*
		-12 349 113,00	**
		-12 349 113,00	***
		111 130 923,50	****
LIIKEVOITTO			
MUUT RAHOITUSKULUT			
8681 Luottotappiot		-179,00	*
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		111 130 744,50	****
Luottotappiot			
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		111 130 744,50	****
Luottotappiot			
		-179,00	*
		-179,00	**
		-179,00	***
TILIKAUDEN VOITTO		111 130 744,50	****

Käynnistä analyysiselauksista pääkirjaselaus (Selaukset → Analyysiselaukset → Pääkirja):

The screenshot shows a window titled "Pääkirjan_analyysiselaus" with a table of transactions. The table has columns: tilinro, tilin_nimi, tositelaji, tositenumero, pvm, vienti_euro, vientiselitys, and kustannuspaik. Below the table is a search form with fields for Tilinro, Tilin_nimi, Tositelaji, Tositenumero, Pvm, Vienti_euro, Vientiselitys, and Kustannuspaikka, along with a "Suorita valinta" button. A note at the bottom states: "Tiedot saadaan lajiteltua klikkaamalla sarakkeen otsikkoo".

tilinro	tilin_nimi	tositelaji	tositenumero	pvm	vienti_euro	vientiselitys	kustannuspaik
1703	Myyntisaamiset 3	SUOR		5	05.02.2006	-100,00	Suoritus as. 10
						-30,00	Alennus as. 10
						-20,00	Luottotappio as. 10
				6	05.02.2006	-200,00	Alennus as. 10
						-1000,00	Suoritus as. 10
1900	Käteisvarat	OMAL		7	09.03.2006	133,70	Suoritus as. 10
				8	09.03.2006	-117,00	Suoritus as. 10
				9	09.03.2006	-2451,70	Suoritus as. 10
				1,1	05.04.2006	100,00	
					11.04.2006	110,00	
				1,2	06.04.2006	300,00	
					10.04.2006	120,00	
					1,3	07.04.2006	400,00

Sovita ikkunat ruudulle, jotta molemmat näkyvät yhtä aikaa.

Klikkaamalla tuloslaskelmasta halutun tilin riviä, sen viennin näkyvät pääkirjaselauksessa. Jos avaat myös päiväkirjaselausruudun, voit pääkirjasta riviä klikkaamalla nähdä ko. viennin tositteen.

Jos avaat analyysiselauksen myös kustannuspaikoista tai laskentakohteista, näet ko. ruuduissa kyseisen kustannuspaikan tai laskentakohteen viennit.

Popup-valikosta voit tulostaa analyysiselauksen tiedot kirjoittimelle tai valita muita toimintoja.

19. Tilikartan vaihto ja tietojen siirto toiseen tilikarttaan

Ohjelman käyttämä vanhempi tilikartta voidaan vaihtaa standardityöryhmän luomaan standardiin *perustililuetteloon* (=perustilikartta) ohjeen 19.1. mukaisesti. Muihin tilikarttoihin ei voida vaihtaa kesken tilikauden.

19.1. Tilikartan vaihto perustilikarttaan

Valinta päävalikosta: *Ylläpidot* → *Apuohjelmat* → *Ohjelman lisätoiminnot* → *Tilikartan vaihto perustilikarttaan*

Huom! Yleensä yritysten käytössä on jo perustilikartta (ohjelman alusta asti), joten tätä ohjelmaa ei normaalisti tarvita.

Huom! Tätä ohjelmaa käytetään vain, kun vaihdetaan yrityksen tilikartta standardityöryhmän perustililuetteloon (=perustilikarttaan). Perustilikartta koskee vain yrityksiä (oy, ky, tmi jne.), ei yhdistyksiä eikä taloyhtiöitä. Tilikartta voidaan ottaa käyttöön milloin tahansa ja ohjelma muuttaa tilikartan tilitiedot sekä tilin vientien tilinumeron uudelle numerolle. Ohjelma myös muuttaa syötettyjen vertailusaldojen tilinumerot. Ennen siirtoa ota varmuuskopio, jotta haluttaessa voit palauttaa aikaisemman tilanteen (aikaisemman tilikartan, tositteet ja muut tiedot).

Jos on käytetty Henix-kirjanpidon aikaisempaa tilikarttaa, ohjelma ehdottaa automaattisesti mihin tileille perustilikartassa kukin tili siirretään. Tilit, jotka käyttäjä on itse avannut, täytyy määrittellä, mihin perustilikartan tilille tilin summat siirretään.

Tnro	Tilin nimi	Mihin siirretään	Vuosisaldo euro	Ed. vuosi
1240	Kalusto	1201	13.000,00	
1243	Tietokoneet ja -verkot	1165	500,00	
1400	Osakkeet ja osuudet	1453	200.000,00	
1603	Aineet ja tarvikkeet	1501	5.000,00	
1640	Arvopaperit	1543	15.000,00	
1700	Myyntisaamiset	1601	1.500,00	
1900	Kassa	1900	35.000,00	
1910	Merita	1910	9.000,00	
1930	Oko	1930	15.000,00	
2000	Omakatteiset rahastot	2001	9.000,00-	
2020	Toimintapääoma		600,00-	
2100	Muut sidotut rahastot	2021	200,00-	
2310	Lainat rahoituslaitoksil	2621	50.000,00-	
2902	Vuokratulot	2951	10.000,00-	
3000	Toimintatuotot	3000	14.000,00-	
3100	Palkat	3090	30.000,00	

Tilinro	Tilin nimi
	Sijoitukset yhteensä
	VAIHTUVAT VASTAAVAT
	Vaihto-omaisuus
	Aineet ja tarvikkeet
1501	Aineet ja tarvikkeet
	Keskeneräiset tuotteet
1511	Keskeneräiset tuotteet
	Valmiit tuotteet
1521	Valmiit tuotteet
	Tavarat
1531	Tavarat
1533	Matkalla olevat tavarat
	Muu vaihto-omaisuus
1541	Kiinteistöt
1543	Arvopaperit
1549	Muu vaihto-omaisuus
	Ennakkomaksut

Vasemmassa reunassa on luettavan yrityksen aikaisempi tilikartta, eli ne tilit, joilla on saldoa tai tapahtumia. Kenttä *Mihin siirretään*, kertoo tilinumeron uudessa tilikartassa. Ohjelman ehdottaa Helsingin ATK-Palvelu Oy:n aikaisemman Henix-tilikartan uutta perustilikarttaa vastaavia numeroita. Tileille, jotka asiakas on itse tilikarttaan lisännyt, täytyy määrittää mihin tilille uudessa perustilikartassa summat siirretään. Ruudussa kenttä on sininen, jos tiliä ei ole lainkaan määritelty. Vihreällä on ne numerot, joita ei uudessa tilikartassa ole, nämä siirto-ohjelma avaa uuteen tilikarttaa annetulla numerolla. PopUp-valikolla voit **tulostaa** tiedot. Tilit voidaan **lajitella** haluttuun järjestykseen klikkaamalla sarakkeen otsikkoriviä.

Oikeassa reunassa on uusi perustilikartta, josta voidaan valita tili, johon vasemman reunan tili siirretään. Tilit voidaan lajitella tilinumeron tai tilin nimen mukaan, lajittelu tapahtuu klikkaamalla sarakkeen otsikkoriviä.

Kenttään *Mihin siirretään*, voit syöttää uuden tilikartan tilinumeron. Voit myös tarttua (drag and drop) vasemman reunan tilinumeroon tai tilin nimeen ja pudottaa sen oikeanpuoleisen tilin kohdalle. Tällöin ohjelma laittaa pudotetun tilin kohtaan *Mihin siirretään*.

Jos käytössä on tilitoimistoversio tai useampi yritys, jonka tilit siirretään, valitsemalla *Talleta määrittely* ohjelma tallentaa aikaisemmat tilinumerot ja Mihin siirretään –tilinumerot, jotta ne ovat valmiina, kun seuraavan yrityksen tiedot siirretään. Kun valitaan tietojen siirto, ohjelma aina ennen siirtoa myös automaattisesti tallentaa määrittelyksen.

Kun kaikki tilit on määritelty (yhtään sinistä ruutua ei saa olla), tiedot voidaan siirtää valitsemalla *Suorita siirto*. Jos ruutu suljetaan siirtämättä, ei mitään tietoja siirretä.

Siirron yhteydessä ohjelma tulostaa esikatseluruutuun tiedot, mihin on siirretty:

Tulostuksen katseluruutu

Oma Yhdistys ry.
Siirretään tiedot uuteen tilikarttaan 15.11.2012

15.11.2012 Sivu 1

Mikä tili	Vuosisaldo euro	Ed. vuosi euro	==>Mille tilille
1015 Tutkimusmenot	3.000,00	0,00	1011 Tutkimusmenot
1200 Koneet ja kalusto	13.000,00	0,00	1161 Koneet ja laitteet
1470 Osakkeet ja osuudet	10.000,00	0,00	1457 Pankkiosuudet
1603 Aineet ja tarvikkeet	15.000,00	0,00	1501 Aineet ja tarvikkeet
1700 Myyntisaamiset	1.000,00	0,00	1601 Pitkäaikaiset myyntisaamiset
1900 Kassa	35.000,00	0,00	1900 Käteisvarat
1910 Merita	9.000,00	0,00	1910 Pankkitili 1
1930 Oko	10.000,00	0,00	1930 Pankkitili 3
2000 Omakatteiset rahastot	9.000,00-	0,00	2041 Omien osakkeiden rahasto
2020 Toimintapääoma	600,00-	0,00	2001 Osakepääoma
2100 Muut sidotut rahastot	200,00-	0,00	2021 Ylikurssirahasto
2310 Lainat rahoituslaitoksilta	50.000,00-	0,00	2621 Pitkäaikainen rahoituslaitoslaina 1
2902 Vuokratulot	10.000,00-	0,00	2951 Vuokratulot (siirtovelat)
3000 Toimintatuotot	14.000,00-	0,00	3000 Myynti
3100 Palkat	30.000,00	0,00	5000 Työntekijäpalkat

Tulosta sivu Tulosta kaikki Kirjoitin: Kyocera FS-C5025N KX Sulje

Sivu 1 (1) Zoom: 100

Listasta nähdään mikä tili on siirretty uuteen tilikarttaa ja mille tilille. Jos tili on avattu uuteen tilikarttaa, ohjelma näyttää myös ne.

HUOM! TULOSTA SIIRTOTIEDOT AINA KIRJOITTIMELLE JA PIDÄ LISTA TALLESSA.

Kun olet siirtänyt tiedot, käynnistä ohjelma uudestaan ja tulosta tuloslaskelma sekä tase täsmäytystä varten.

20. ALV-KÄSITTELY

Ohjelma sisältää arvonlisäverokäsittelyn netto- tai bruttoperiaatteella, myös yhteisöohjelmien alv-käsittelyn. Käyttäjä voi määrittää, tekeekö ohjelma automaattisesti alv-kirjauksen. Tileittäin määritellään alv-tyyppi ja alv-prosentit (tili voi sisältää useamman alv-prosentin kirjauksia). Kirjauksen yhteydessä ohjelma laittaa viennille alv-käsittelytavan ja alv-prosentin, joten jos tilin alv-määrittäminen muutetaan, ei aikaisempia vientejä ohjelma muuta. Kun ohjelma on tehnyt alv-automaattikirjauksen, voidaan myöhemmin tulostaa laskelmaan vaikuttaneet viennit päiväkirjamuodossa tai pääkirjamuodossa. **Alv-automaattikirjaus voidaan myös poistaa** (*Selaukset* → *Alv-automaattikirjausten selaus*), minkä jälkeen se voidaan tehdä uudestaan. Kausiveroilmoitus voidaan myöhemmin tulostaa uudestaan.

Kun ohjelma tulostaa kausiveroilmoituksen, se tulostetaan vienneistä, joten tilien tulostushetken alv-määrittämisillä ei ole merkitystä. Eli koska tallennettaessa tositteita, viennille merkitään tilin sen hetkinen alv-määrittäminen ja alv-prosentti, voidaan tilien alv-käsittelyä muuttaa, eikä se vaikuta jo tallennetuille vienneille. Toisin sanoen, jos viennillä on väärä alv-koodi ja koodia muutetaan tilin ylläpidossa, viennin alv-koodi ei muutu.

Parametreissa (*Ylläpidot* → *Parametrit* → *Määrittäminen*) määritellään alv-käsittelyn periaatteet.

Alv-prosentti	Oletusvastatili	Tilin nimi
23	2939	Arvonlisäverovelka
22	2939	Arvonlisäverovelka
13	2939	Arvonlisäverovelka
12	2939	Arvonlisäverovelka
9	2939	Arvonlisäverovelka
8	2939	Arvonlisäverovelka
0	2939	Arvonlisäverovelka

Alv-velkätili (Maksettava alv): Arvonlisäverovelka

Alv-saaminen käsitellään automaattisesti tilillä: Alv-saamisen automaattitili

Alv-automaattikirjauksen tositelaji:

Alv (kausiveroilmoituksen) Tyvi-tiedoston nimi:

Tilille voidaan antaa useita eri alv-prosentteja
 Kirjausruutu näyttää tilin alv-prosentin

Kirjausruudun alv-automaattikirjaus EI käytössä
 Alv-nettomyyntien kirjauksessa syötetään netto-osa
 Alv-netto-ostojen kirjauksessa syötetään netto-osa

Tilien ylläpito näyttää tilin saldon
 Tilien ylläpidossa voidaan muuttaa tilin saldo

Tilin varoitustekstit käytössä
Varmuskopiointimäärittäminen:
Varmuskopiointin palautus:

Määritellään **käytössä olevat alv-prosentit**, kaikki myyntien ja ostojen alv-prosentit määritellään.

Kun ohjelma tekee **alv-automaattikirjauksen**, voidaan määrittää alv-kirjauksille oma tositelaji. Tämä edellyttää, että tositelajit ovat käytössä. Jos kustannuspaikat ovat olleet käytössä, alv-automaattikirjaus kohdistuu kustannuspaikoittain.

Alv (kausiveroilmoituksen) tyvi-tiedoston nimi annetaan, jos halutaan, että ohjelma tekee konekielisen tyvi-aineiston kausiveroilmoituksen tulostuksen yhteydessä. Esim. C:\tyvi\kausiveroilmoitus.txt

Tilille voidaan antaa useita alv-prosentteja, jolloin kirjausruudussa valitaan alv-prosentti. Jos tili voi sisältää vain yhden alv-prosentin, voidaan määrittellä, näyttääkö kirjausruutu tilin alv-prosentin.

Nettokirjaustavalla ohjelma normaalisti tallennuksen yhteydessä tekee alv-kirjauksen, mutta jos käyttäjä voi myös poistaa automaattikirjauksen käytöstä.

Nettomyyntien ja netto-ostojen alv-kirjauksessa voidaan määrittellä, syötetäänkö verollinen summa (esim. 124 euroa, jonka ohjelma muuttaa 100 euroksi) vain veroton netto-osa (esim. 100 euroa), joiden jälkeen automaattikirjaukseen tulee 24 euroa alv-tilille.

Tilien ylläpidossa (*Ylläpidot* → *Tilit*) määritellään tilin alv-käsittely, alv-prosentit ja alv-vastatilit.

Tilin alv-määrittely on seuraava:

- * 0 = ei alv-tili
- * 10 = 0-verokannan alainen liikevaihto. Tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 309.
- * 11 = veroton tavaramyynti muihin eu-maihin (yhteisömyynnit). Kausiveroilmoituksen kohta 311.
- * 12 = veroton palveluiden myynti muihin eu-maihin. Kausiveroilmoituksen kohta 312.
- * 20 = verollinen myynti kotimaa, bruttotapa (lisäksi määritellään alv-prosentit ja vastatilit). Kuukauden lopussa tulostetaan alv-laskelma (kausiveroilmoitus) ja ohjelma tekee alv-automaattikirjauksen, jolloin alv:t siirretään tuloslaskelmatililtä taseen tilille.
- * 21 = nettomyynnin myyntitili (veroton osuus) (lisäksi määritellään alv-prosentit ja vastatilit). Kun kirjataan alv 24%:n myynti, esim. 124 euroa, ohjelma muuttaa summan 100 euroksi ja tekee automaattisesti viennin 24 euroa alv-velkatilille.
 - o Parametreissa määritellään syötetäänkö nettokirjauksessa netto-osuus (esim. 100 euroa) vai brutto-osuus (esim. 124 euroa, jonka ohjelma muuttaa 100 euron nettosummaksi).
 - o Kun ohjelma tekee automaattisesti vastaviennin, tulee vastaviennin alv-koodiksi aina automaattisesti 50 (eli vaikka vastatilin alv-koodina olisi 0, arvoksi tulee 50). Parametreissa voidaan määrittellä, että automaattisen vastaviennin kirjaus ei ole käytössä, jolloin vastatilinä täytyy käyttää tiliiä, jonka alv-koodiksi on määritetty 50.
- * 30 = verolliset ostot kotimaa. Toimii kuten kohta 20 myynneillä.
- * 31 = netto-ostotili (veroton osuus). Toimii kuten kohta 21 myynneillä. Vero kirjataan tilille, jonka alv-määrittely on 60.
- * 32 = verolliset tavaraostot muista EU-maista (laskettava laskennallinen tuonin vero saadaan vähentää)
 - o Tilille syötetään alv-prosentit
 - o Tilille määritellään vastatileiksi *Yhteisö Hankintojen alv-velkatili* ja *Yhteisö Hankintojen alv-saamistili*. Ko. tilien alv-koodit voivat olla 43 ja 44, mutta alv-koodit voi myös jättää nollaksi, sillä ohjelman automaattinen alv-kirjaus laittaa ko. tilien vienneille oikean alv-koodin. Voidaan myös antaa sekä alv-velka- että alv-saamistiliksi sama tili, kuten perustilikartassa tili 2939.
 - o Tilille kirjattu summa tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 313 ja toisensa kumoavat alv-kirjaukset kohtiin 305 (viennin alv-koodi 43) ja 307 (viennin alv-koodi 44).
 - o Alv-summat kumoavat toisensa. Esim. kirjattaessa 24% eu-osto kun veroton ostohinta on 100 euroa. Ensimmäiselle automaattiselle vastaviennille (alv-velka) ohjelma kirjaa -24 euroa ja laittaa alv-koodiksi 43 sekä toiselle vastaviennille (alv-saaminen) ohjelma kirjaa +24 euroa ja laittaa alv-koodiksi 44.
- * 33 = verolliset palveluostot muista EU-maista. Muuten toimii samoin kuin ed. kohta (alv-koodi 32), mutta ostosumma tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 314 ja toisensa kumoavat alv-summat kohtaan 306 (automaattikirjaus on laittanut viennin alv-koodiksi 46) ja kohtaan 307 (viennin alv-koodi 47).

- * 34 = ulkomaiset ostot ns. käännetty verovelvollisuus (esim. ostot Kiinasta, Venäjältä jne.). Kirjauksissa automaattisille vastavienneille ohjelma laskee tilin alv-prosentin mukaiset summat, jotka kumoavat toisensa. Vienneille tulee alv-koodeiksi 50 ja 60, joten ne näkyvät kausiveroilmoituksessa kohdassa 301 (maksettavana verona) ja kohdassa 307 (sama summa vähennettävänä verona).
- * 40 = alv velka-tili
- * 43 = yhteisö Hankintojen (tavarat) alv-velkatili (tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 305)
 - o Yhteisö Hankinnat kannattaa kirjata tilille, jonka alv-koodi on 32, jolloin ohjelma automaattisesti laittaa vastaviennille alv-koodin 43. Tällöin tilille ei tarvitse määritellä alv-koodia 43.
- * 44 = yhteisö Hankintojen (tavarat) alv-saamistili (tulostuu alv-koontiin kohtaan 206)
 - o Yhteisö Hankinnat kannattaa kirjata tilille, jonka alv-koodi on 32, jolloin ohjelma automaattisesti laittaa vastaviennille alv-koodin 44.
- * 46 = yhteisö Hankintojen (palvelut) alv-velka (kuten 43, mutta koskee palveluja)
- * 47 = yhteisö Hankintojen (palvelut) alv-saaminen (kuten 44, mutta koskee palveluja)
- * 50 = nettokäsittelyn mukainen myynnin alv-velkatili
 - o Taseen tili, tuloslaskelmassa myynnin netto-osa on kirjattu tilille, jonka alv-koodi on 21.
 - o Jos ohjelma tekee alv-nettokirjauksen automaattisesti kirjauksen yhteydessä, laitetaan alv-viennille aina alv-koodiksi 50, eli ei välitetä vastatiliin alv-määrittelyksestä.
- * 60 = nettokäsittelyn mukainen ostojen alv-velkatili
 - o Taseen tili, tuloslaskelmassa ostojen netto-osa on kirjattu tilille, jonka alv-koodi on 31 tai 76.
 - o Jos ohjelma tekee alv-nettokirjauksen automaattisesti kirjauksen yhteydessä, ohjelma laittaa alv-vastaviennille aina alv-koodiksi 60, eli ei välitetä vastatiliksi määritellyn tilin ylläpitoon tehdystä alv-määrittelyksestä.
- * 70 = käänteisen alv:n myynnit eli rakentamispalvelun myynnit 1.4.2011 alkaen (käännetty verovelvollisuus).
 - o Tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 319
- * 72 = käänteisen alv:n ostot (rakentamispalvelu)
 - o Tilille määritellään vastatiliksi *käänteisen alv:n velkatili* ja *käänteisen alv:n saamistili*. Tilien alv-koodit voivat olla 73 ja 74, mutta alv-koodit voi myös jättää nollaksi, sillä ohjelman automaattinen alv-kirjaus laittaa ko. tilien vienneille oikean alv-koodin. Voidaan myös antaa sekä alv-velka- että alv-saamistiliksi sama tili, kuten perustililikartassa tili 2939.
 - o Muuten toimii samoin kuin alv-koodi 32, mutta ostosumma tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 320 ja toisensa kumoavat alv-summat kohtaan 318 (automaattikirjaus on laittanut viennin alv-koodiksi 73) ja kohtaan 307 (viennin alv-koodi 74).
- * 73 = käänteisen alv:n velkatili (vero rakentamispalvelun ja metalliromun ostoista)
 - o Tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 318
- * 74 = käänteisen alv:n saamistili
 - o Tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 307
- * 76 = Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta (voimaantulo 1.1.2018), vähennyskelpoinen
 - o Tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 310.
 - o Kirjauksessa ostojen ja myyntien alv-tilille ohjelma laskee viennin alv-prosentin mukaiset summat, jotka kumoavat toisensa. Nämä tilit voivat olla sama, esim. perustililikartassa alv-velkatili 2939. Vienneille tulee automaattisesti alv-koodit 60 ja 78. Maksettava vero tulostuu kohtaan 304 Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta ja vähennettävä vero kohtaan 307 Verokauden vähennettävä vero.
 - o *Kirjauseimerkki:* Tehdään kirjaus -1000 euroa (alv 24%) tilille 4008, jonka alv-koodiksi on tilin ylläpidossa merkitty 76 ja velka- ja saamistiliksi 2939. Ohjelma lisää kirjausruudussa automaattisesti kaksi alv-vientiä tilille 2939, toinen -240 euroa (alv-koodiksi tulee 78) ja toinen 240 euroa (alv-koodiksi tulee 60). Tämän jälkeen tehdään loput kirjaukset, jotta tositemenee tasan.
- * 77 = Tavaroiden maahantuonnit EU:n ulkopuolelta (voimaantulo 1.1.2018), vähennyskelpoton
 - o Tulostuu kausiveroilmoituksen kohtaan 310.
 - o Kirjauksessa ostojen ja myyntien alv-tilille ohjelma laskee viennin alv-prosentin mukaiset summat siten, että maksettavalle alv:lle ohjelma laittaa automaattisesti alv-koodin 78 ja vastaviennille koodin 0. Nämä tilit voivat olla sama, esim. perustililikartassa alv-velkatili 2939. Maksettava vero tulostuu kohtaan 304 Vero tavaroiden maahantuonnista.
 - o *Kirjauseimerkki:* Tehdään kirjaus -1000 euroa (alv 24%) tilille 4008, jonka alv-koodiksi on tilin ylläpidossa merkitty 77 ja velka- ja saamistiliksi 2939. Ohjelma lisää kirjausruudussa automaattisesti kaksi alv-vientiä tilille 2939, toinen -240 euroa (alv-koodiksi tulee 78) ja toinen 240 euroa (alv-koodiksi tulee 0). Tämän jälkeen tehdään loput kirjaukset, jotta tositemenee tasan.
- * 78 = Vero tavaroiden maahantuonneista EU:n ulkopuolelta (voimaantulo 1.1.2018). Näkyy kausiveroilmoituksen kohdassa 304. Tälle koodille ei tarvitse avata omaa tiliä, ks. koodit 76 ja 77.

(Ohjelmassa on sisäisessä käytössä myös alv-koodit 81, 82, 83, 84, 85, 86, 91, 92, 93 ja 94. Nämä ovat sisäisiä koodeja, joita käyttäjä ei voi itse määrittellä.)

Kun kuukauden viennit on tallennettu, tulostetaan kausiveroilmoitus ja annetaan ohjelman tehdä alv-automaattikirjaus:

Tstön yleiset testit Oy Kausiveroilmoitus		Ajopvm:04.03.2011 01.05.2011 Sivu 1			
VEROTTOMAT MYYNIT: Rakentamispalvelun myynnit 1.4.2011 alkaen (käännetty verovelvollisuus)					
3011 Rakennusalan myynnit (käänteinen alv -testi)				-123,00	
				-----	-123,00
VEROLLISET MYYNIT					
	Viennit yht	Alv%	Veron peruste	Vero	Brutto
Nettokirjatut myynnit					
3001 Netto-myyntit (kokeilu)	-731,71	23	-731,71	-168,29	-900,00
	-----		-----	-----	-----
	-731,71		-731,71	-168,29	-900,00
Nettokirjatut myyntien alv-velat					
2939 Arvonlisäverovelka	-168,29	23	-731,70	-168,29	-899,99

	-168,29				
Bruttokirjatut myynnit					
3101 Hyvitysuskut (testi wasku)	1 740,38	23	1 414,94	325,44	1 740,38
3102 Käteismyyntit (testi wasku)	-61,00	22	-50,00	-11,00	-61,00
3102 Käteismyyntit (testi wasku)	-2 084,53	23	-1 694,74	-389,79	-2 084,53
3103 Postiennakkomyynnit (testi wasku)	-1 220,00	22	-1 000,00	-220,00	-1 220,00
3103 Postiennakkomyynnit (testi wasku)	-703,49	23	-571,94	-131,55	-703,49
	-----		-----	-----	-----
	-2 328,64		-1 901,74	-426,90	-2 328,64
VEROLLISET OSTOT					
	Viennit yht	Alv%	Veron peruste	Vero	Brutto
Bruttokirjatut vähennyskelpoiset ostot					
4000 Ostot	732,00	22	600,00	132,00	732,00
	-----		-----	-----	-----
	732,00		600,00	132,00	732,00
Rakennusalan käänteinen alv (alv-					

Kausiveroilmoitukseen tulevat mukaan valitun kuukauden alv-kirjaukset. Ohjelma tekee alv-automaattikirjauksen myös seuraavan tilikauden tositteista.

Jos kysymykseen, tehdäänkö alv-automaattikirjaus, vastataan Ei, ohjelma ei tee automaattikirjausta. Laskelmassa kuitenkin näkyy alv-automaattikirjauksen tiliöinti. Siitä voidaan katsoa, millaisen kirjauksen ohjelma olisi tehnyt, jos olisi vastattu Kyllä. Jatkossa, kun tuon kuukauden alv-laskelma (kausiveroilmoitus) tulostetaan, ohjelma kysyy uudelleen, tehdäänkö alv-automaattikirjaus, kunnes siihen vastataan *Kyllä*.

Jos halutaan poistaa tehty alv-automaattikirjaus, se tulisi tehdä *alv-automaattikirjausten selauksessa*, ei siis päiväkirjan selauksessa.

Kun kausiveroilmoituksen tulostuksen yhteydessä on tehty alv-automaattikirjaus, ohjelma on merkinnyt kyseiseen laskelmaan kuuluvat viennit. Myöhemmin voidaan tapahtumia selata (*Selaukset* → *Alv-automaattikirjausten selaus*). Voidaan valita haluttu alv-ajo, jonka jälkeen ruutuun tulee ko. alv-ajon kirjatut viennit ja ohjelman tekemät automaattiviennit.

Alv-tapahtumien selaus							
1: 2006 Tammikuu: 05.01.2006 .. 05.01.2006, vientikm= 9							
Tositelaji	Tositenumero	Pvm	Tilinro	Vienti_euro	Alv_koodi	Alv_prosentti	Vientiselitys
LASK	11	05.01.2006	3030	-12,20	20	22	Laskutusasiakas 10
	12	05.01.2006	3030	-1,17	20	17	Laskutusasiakas 10
	13	05.01.2006	3030	-11,70	20	17	Laskutusasiakas 10
	13	05.01.2006	3030	-122,00	20	22	Laskutusasiakas 10
	14	05.01.2006	3030	-1220,00	20	22	Laskutusasiakas 10
	1	05.01.2006	2939	-1,87	83	17	Alv bruttomyyneistä
	1	05.01.2006	3030	1,87	82	17	Alv bruttomyyneistä
	1	05.01.2006	2939	-244,20	83	22	Alv bruttomyyneistä
	1	05.01.2006	3030	244,20	82	22	Alv bruttomyyneistä

Poista käsitelty alv-automaattikirjaus

Uudelleentulosta alv-laskelma

Alv-automaattikirjaus voidaan poistaa, minkä jälkeen voidaan kyseisen kauden alv-vientejä muuttaa ja alv-ajo tehdä uudestaan. Alv-kirjauksen poisto tapahtuu klikkaamalla *Poista käsitelty alv-automaattikirjaus* –näppäintä, jolloin ohjelma poistaa alv-automaattiviennin (yllä olevassa ruudussa alv-automaattitapahtumat on kirjattu tositelajilla LASK) ja ohjelma poista myös muilta alv-vienneiltä merkinnän, että ne ovat olleet mukana laskelmassa.

Alv-laskelman **uudelleentulostus** tapahtuu klikkaamalla *Uudelleentulosta alv-laskelma* –näppäintä. Kausiveroilmoitus voidaan tulostaa uudestaan myös normaalitavalla valitsemalla päävalikosta *Tulostukset* → *Muut listat* → *Kausiveroilmoitus*

Popup-valikosta (klikkaa hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä taulukkoa) voidaan valita alv-tapahtumien tulostus **päiväkirjamuodossa** tai **pääkirjamuodossa** tai taulukkomuodossa. Viennit saadaan myös siirrettyä Excelliin tai Wordiin.

Arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus (eu-myyntien ilmoitus ja tyvi-aineisto)

Arvonlisäveron yhteenvetoilmoituksella ilmoitetaan EU:n maiden kanssa tehty tavaramyynti ja palvelumyynti. Ohjelma huomioi ilmoituksessa tilit, joiden alv-koodi on 11 (veroton tavaramyynti muihin EU-maihin) tai 12 (veroton palvelumyynti muihin EU-maihin). Tositteiden tallennuksessa vientiselitykseen voidaan kirjata ostajan arvonlisäverotunniste #-merkin jälkeen. Ennen #-merkkiä vientiselityksessä voi olla normaalia tekstiä ja vientiselityksen loppuun laitetaan ostajan alv-tunniste sisältäen myös maakoodin, esim. irlantilaisen ostajan tunnuksesta ja syötöstä ohjelmaan: #IE 0003335W. Tilin alv-koodista ohjelma tietää onko kyse tavara- vai palvelumyynnistä. Kolmikantakaupassa ennen ostajan arvonlisäverotunnistetta laitetaan kaksi #-merkkiä, esim. ##IE 0003335W. Alla on kuvattu eri vaihtoehdot kirjattaessa.

Tilinro	Tilin nimi	Alv-proscentti	Debet	Kredit	Kust. paikka	Vientiselitys
3361	Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin			-2 000,00		alv-testi #IE 0003335W
3362	Palveluiden myynnit muihin EU-maihin			-111,11		alv-testi #IE 0003335W
3362	Palveluiden myynnit muihin EU-maihin			-30,00		alv-testi #IE 0003335W
3361	Tavaroiden myynnit muihin EU-maihin			-50,00		alv-testi ##IE 0003335W
1900	Käteisvarat		2 191,11			alv-testi
Yhteensä 5 vientiä:			2 191,11	-2 191,11		

Kun Oma aloitteisten verojen (kausiveroilmoituksen) syöttöruudussa on valittu kausi, niin ehdottaa tulostettaviksi summiksi vienneistä kerätyt summat. Taulukkoa voidaan kuitenkin ennen tulostusta muokata käsin.

Kausiveroilmoitus (Oma-aloitteiset verot)

Ilmoitetaan (tulostetaan) alv-tiedot

ARVONLISÄVERON TIEDOT

Ilmoitusjakso
 Kuukausi 1/4-vuosi Vuosi

Viennit
 Tilikaudelta Seuraavalta tilikaudelta Edelliseltä tilikaudelta

2017 Tammikuu

Arvonlisäveron alarajahuojennus huomioidaan:
 315 Alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto:
 316 Alarajahuojennukseen oikeuttava vero:
 317 Alarajahuojennuksen määrä:
 Kaava: ((vero - (liikevaihto - 10.000) * vero) / 20.000)

Ei toimintaa

Ei palkanmaksua

Arvonlisäveron tiedot Työnantajasuoritusten tiedot
 Laskuvihe/Täyttövihe Verotarkastuksessa saatu ohjaus
 Oikeuskäytännön muutos Laintulkintavihe

Ilmoitetaan (tulostetaan) muiden oma-aloitteisten verojen tiedot

060 Veron tunnus 050 Ilmoitusjakso 052 Kohdekuusi 053 Vuosi 061 Maksettava vero

Ei	☒ Kuukausi ☐ 1/4-vuosi ☐ Vuosi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ei	☒ Kuukausi ☐ 1/4-vuosi ☐ Vuosi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ei	☒ Kuukausi ☐ 1/4-vuosi ☐ Vuosi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ei	☒ Kuukausi ☐ 1/4-vuosi ☐ Vuosi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ei	☒ Kuukausi ☐ 1/4-vuosi ☐ Vuosi	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Ilmoitetaan (tulostetaan) arvonlisäveron yhteenvetoilmoitus (EU-myyneis)

Ilmoitusjakso
 Kuukausi

2017 Tammikuu

IE	000335W	2 000,00 €	141,11 €	0,00 €
IE	000335W	0,00 €	0,00 €	50,00 €

Kun summat on ruudussa oikein, niin valitse Tulosta kausiveroilmoitus. Nyt ohjelma tulostaa lomakkeen ja tekee samalla tyvi-aineistotiedoston, jonka voit lähettää verottajalle.

Tulostuksen katseluruutu

VERO
 Verohallinto
 Oma-aloitteisten verojen optinen lukupalvelu
 PL 2008
 00052 VERO

ARVONLISÄVERON YHTEENVETOILMOITUS

Ilmoitusvelvoite nimen Y-tunnus Kuukausi Vuosi
 Oy Tyvi-Testineisto 2008-2011 Ab 6606441-0 1 2017

Maa-	Ostajan arvon lisäveron tunnus	Tavaratunnus	euroa	sentit	Palvelu-	tunnus	euroa	sentit	Kolm	kantakauppa	euroa	sentit
IE	000335W		2 000	00		141	11				0	00
IE	000335W		0	00		0	00				50	00
Tavarauden ja palvelujen EU-myynti yhteensä			2 000	00		141	11				50	00

Päiväys Allekirjoitus ja nimeskennys Puhelin
 06.01.2017 Keijo Kausikirjoittaja (09) 2399394

725011000 -2017

Tulosta sivu Tulosta kaikki Kirjoitin: HP LaserJet IIIIP Zoom: 100 Sulje

Sivu 1 (2)

Kysymyksiä alv-käsittelystä:

Mitä tehdä, jos alv-kirjauksessa ja/tai kausiveroilmoituksessa on epäselvyyksiä?

Aja tietokannan eheytyks ja kirjanpidon tarkastusajo. Ellei tuo korjaa ongelmaa, tarkista viennin alv-koodi *päiväkirjan selauksessa*. Ohjelma laittaa viennille sen alv-koodin, joka tilille on määritelty viennin kirjaushetkellä. Jos tilin alv-koodia muuttaa jälkikäteen, se ei muutu vanhoille vienneille. Jos ongelma on tuossa, kirjaa vienti uudelleen. Jos kyseessä on kirjausruudun alv-automaattikirjaus (esim. käänteisen alv:n koodien yhteydessä muodostuva automaattikirjaus), huomioi ettei näitä tule korjata päiväkirjan selauksessa. Poista vienti ja kirjaa se uudelleen. Myöskään kausiveroilmoituksen tulostuksen yhteydessä tehtyä alv-automaattikirjausta ei tule käsin korjata päiväkirjan selauksessa vaan ne voidaan poistaa valinnassa *Selaukset => Alv-automaattikirjausten selaus*. Tulostaessasi uudelleen kyseisen kauden kausiveroilmoituksen, ohjelma kysyy jälleen, tehdäänkö alv-automaattikirjaus. Eri alv-koodien toiminta on selostettu aiemmin tässä käyttöohjeen luvussa.

Miten voin kirjata sellaisen tosittien mikä on pelkkää arvonlisäveroa siten, että se tulee kausiveroilmoituksessa näkyviin oikeaan kohtaan? Tämä tulee esiin esim. silloin kun vakuutusyhtiö korvaa ainoastaan verottoman hinnan ja asiakas joutuu maksamaan siitä alv:n.

Laita tilin alv-koodiksi 50 tai 60 riippuen siitä, onko se maksettavaa vai vähennettävää (kysymyksen tapauksessa on vähennettävää) arvonlisäveroa ja alv-prosentiksi 100. Alv-vastatilinä ohjelma käyttää tällöin automaattisesti parametrien *määritykset* -välilehdellä määriteltyä oletusvastatiliä.

Kausiveroilmoituksen riville *nettokirjatut ostojen alv-saatavat* kirjautuu eri luku kuin mitä tulee yhteensä nettokirjatuista vähennyskelpoisista hankinnoista?

Onko tuo aikaisempina kuukausina mennyt oikein? Jos on, niin oletko nyt kirjannut jotain toisella tavalla? Jos alv-kirjausvientejä muuttaa päiväkirjan selauksessa niin viennille tulee tilille määritelty alv-koodi, joten kirjauksessa viennille automaattisesti määritelty alv-koodi saattaa muuttua. Alv-automaattikirjausten selauksessa voit tulostaa alv-vienneistä päivä- ja pääkirjan tarkistaaksesi alv-viennit.

Kuinka saan kirjattua tosittien, joka on alv 0% ja kirjataan käyttäen käännettyä verovelvollisuutta eli kirjataan molemmiin puolin alv (ei yhteisöhankinta)?

Käytä alv-koodia 34, jolloin saat sen automaattisesti. Tai jos haluat tehdä sen manuaalisesti, toimi seuraavasti: Älä lisää tilille alv-määrittystä vaan automaattiviennit *Ostojen alv-saamisiin* (koodi 60) ja *Myynnin alv-velkaan* (koodi 50). Kirjaa nettomenetelmällä.

Miksi rakennusalan ostojen käänteinen alv ei näy oikein kausiveroilmoituksella?

Tarkista, että tilin alv-koodi on 72 ja että käänteisen alv:n velka- ja saamistilit on määritelty. Jos näin ei ole, korjaa määritykset, poista tosittien ja kirjaa se uudelleen. Huomioi, että näitä vientejä ei tule korjata päiväkirjan selauksessa vaan tosittien tulee poistaa ja kirjata uudelleen, jos tosittien tallennuksen jälkeen huomataan virhe viennissä tai tilin määrityksessä. Kun käytetään käänteisen alv:n alv-koodeja, ei parametreissa pidä olla ruksia kohdassa *Kirjausruudun alv-automaattikirjaus EI käytössä*.

Mikä alv-määrittely tulisi olla kalustotilillä?

Kalustotilin alv-koodia tulee muuttaa vientikohtaisesti silloin kun tapahtuma on normaaliviennistä poikkeava. Yleensä alv-koodina on ostokoodi (30 tai 31). Myyntikirjauksen ajaksi alv-koodiksi merkitään 20 tai 21. Poistokirjauksen alv-koodiksi merkitään 0=ei tai vain muutetaan viennin alv-prosentiksi 0, jolloin alv-kirjausta ei synny. Huomaa muuttaa kalustotilin alv-koodi takaisin harvinaisemman viennin kirjauksen jälkeen.

21. LASKURESKONTRAN KÄSITTELY (saldoreskontra)

Kirjanpito-ohjelmassa on haluttaessa käytössä laskureskontra. Laskureskontralla voidaan myynti- ja ostolaskut tallentaa ja suoritukset voidaan kohdistaa laskuille, jolloin saadaan tilanne avoimista laskuista. Laskureskontraa käytetään ensisijaisesti myyntisaamisten ja ostovelkojen seurannassa, mutta siitä on yhtä paljon apua muiden velkojen (esim. siirtovelat, lainat osakkaille) seurannassa.

Laskureskontra saadaan käyttöön valitsemalla toiminto **parametreissa** (*Ylläpidot* → *Parametrit* → *Kirjanpito* → *Lasku/saldoreskontra* käytössä). **Tilien ylläpidossa** (*Ylläpidot* → *Tilit* → *Kirjausmääritykset* → *Lasku/saldoreskontratili*) merkitään reskontratileille, onko ne myyntisaamistilejä vai osto-reskontratilejä. Esim. alv-velkatili voidaan merkitä osto-reskontratiliksi, jolloin alv:n maksussa voidaan suoritus kohdistaa velkaviennille.

Tositteiden tallennuksessa (*Kirjaukset* → *Tositteiden talletus*) **reskontraviennille** (laskulle) määritellään, onko se *Myyntilasku* vai *Ostolasku*. Lisäksi voidaan syöttää *asiakasnumero* (max 4 merkkiä). Saldoreskontra-asiakkaille voidaan myös syöttää nimet (*Ylläpidot* → *Ryhmänimet* → *Saldoreskontra-asiakkaat*). Uusi saldoreskontra-asiakas päästään syöttämään myös painamalla *U*-näppäintä.

Jos tilille on vain muutama tapahtuma, asiakasnumerokenttä voidaan jättää tyhjäksi, mutta normaalisti kannattaa asiakkaat numeroida. Voidaan myös osalle asiakkaista antaa numerot ja muille käyttää yhdessä esim. numeroa 1. Kun suoritus myöhemmin kirjataan, valintaruudussa nähdään käsiteltävän tilin käsiteltävän asiakasnumeron laskut, joista valitaan lasku, johon suoritusvienti kohdistetaan. Viennillä on erikseen kenttä, johon ohjelma merkitsee saldoreskontran suoritusosan, ja sitä voidaan muuttaa valitsemalla tiliselauksissa (*Selaukset* → *Tiliselailu*) saldoreskontratilin saldoreskontratapahtumat. Tämä on alempana selvitetty.

Asiakasnumerokentässä voidaan asiakkaita selata taulumuodossa painamalla *F6*-näppäintä (*S*-näppäin) ja etsiä nimen mukaan *F7*-näppäimellä (*E*-näppäin).

Asno	Yritys	Yhtyszhenkilö
BETO	Helsingin Betoni ja Tomaatti Oy	
JAK	Jakomään Tilitoimisto	
8	Oy Kasi Ab	
VIRT	Oy Virtanen Ab	
TU	Tampereen Tulostili Oy	
2	Toke asiakas	

Asno	Yritys
8	Oy Kasi Ab
BETO	Helsingin Betoni ja Tomaatti Oy
VIRT	Oy Virtanen Ab

Suoritusten kirjauksessa määritellään, onko kyseessä *myyntisuoritus* vai *ostosuoritus*. Tämän jälkeen haetaan asiakas, jonka laskulle suoritus kirjataan.

The screenshot shows the 'Kirjaus päiväkirjaan' window. At the top, there is a table with columns: Tosittelaji, Tositenro, Pvm, Tilinro, Tilin nimi, Vienti_euro, Vientiselitys, Saldoreskontra_asnro, and Sald. Below this is a search area with fields for Tosittelaji (SR), Tositenro (5), Päivämäärä (200207), and Tositeselitys (Ostosuoritus). The main area shows details for Tilinumero 2871, Tilin nimi Ostovelat 1, Euro 400,00, and Vientiselitys Osasuoritus laskulle 1122. Below that, there is a section for Saldoreskontratiedot with Asnro 100 and a 'Selaa' button. At the bottom, there are fields for Kredit yhteensä, Debet yhteensä, and Erotus, along with a checkbox for 'Seuraavan tilikauden tosite'.

Kun asiakasnumero on syötetty, painamalla Enteriä (tai klikataan *Selaa*-näppäintä), päästään selaamaan asiakkaan laskuja, joista valitaan se, johon suoritus kohdistuu:

The screenshot shows the 'Saldoreskontra' window for customer 100 SR Asiakas Oy. It features a table with columns: Vientiselitys, Yksilöinti, Saldoreskontra_asnro, Yritys, Vienti_euro, Saldoreskontra_suoritettu_euro, Avoinna euro, Tosittelaji, and Tc. The table lists several transactions, including 'Ostettu muttereita', 'Ostettu hiekkaa', 'Ostettu sepelliä', and 'Ostettu soraa'. A summary row 'Kaikki yhteensä' shows a total debit of -10600,00 and a total credit of 2000,00. The window also has 'Ok' and 'Sulje' buttons.

Kun laskun vienti on valittu, painetaan Enteriä (tai klikataan *Ok*-näppäintä). Nyt ruudussa näkyy, alkuperäisen laskun summa ja kuinka paljon jää avoimeksi (jos osasuoritus).

This screenshot is similar to the first one but with annotations. A black arrow points from the 'Selaa' button in the first screenshot to the 'Ok' button in this one. Another arrow points from the 'Ok' button to a text box that reads: 'Tos 3,08.02.2007, Ostettu hiekkaa, lasku -1 500,00 euro, suoritettu 1 000,00 euro, suoritetaan 400,00 euro, avoimeksi jää -100,00 euro'. This indicates that the selected transaction is being updated with the current balance and remaining amount.

Kohdistettu suoritus voidaan tyhjentää/perua T-näppäimellä tai uusi kohdistus voidaan suoraan valita (jos kyseessä on aikaisempi saldoreskontravienti, ennen uutta kohdistusta on saldoreskontramääritys poistettava ja tieto talletettava). Nyt vienti voidaan tallentaa painamalla Enteriä (2 kertaa) tai klikkaamalla *Ok*-näppäintä.

Saldoreskontravientien korjaus tapahtuu Päiväkirjan selaus/korjausohjelmalla (*Kirjaukset* → *Päiväkirjan selaus*).

Jos **poistetaan laskuvienti** tai poistetaan laskuviennistä saldoreskontratiedot (eli valitaan *Saldoreskontratiedot-valinnasta* valinta *Ei*), poistaa ohjelma automaattisesti laskuun viittaavat suoritukset, mutta suoritusviennit jäävät muuten ennalleen (eli vain laskuun aikaisemmin kohdistuneet saldoreskontraviittaukset poistetaan muista vienneistä).

Suoritusviennin korjaus tapahtuu siten, että ensin merkitään *Saldoreskontratiedot-valinnasta* valinta *Ei*. Sitten tallennetaan vienti. Nyt vientiä voidaan muuttaa normaalisti ja muutokset tallentaa. Tämän jälkeen merkitään viennille, että se on *Myyntisuoritus* tai *Ostosuoritus*, annetaan asiakasnumero ja kohdistetaan vienti alkuperäiselle laskulle (kohdistus tapahtuu painamalla enteriä asiakasnumerokentässä tai klikkaamalla *Selaa*-näppäintä). Nyt tallennetaan kohdistettu vienti klikkaamalla *Talleta vienti* -näppäintä.

Saldoreskontratapahtuman **tilinumeron muuttaminen** ei suoraan onnistu. Suoritustapahtuman saldoreskontratapahtuma täytyy ensin poistaa ja vienti tallentaa. Tämän jälkeen voidaan viennin tietoja muuttaa ja vienti tallentaa. Sitten voidaan suoritus kohdistaa uudelle laskulle. Jos laskutapahtuman tilinumero halutaan muuttaa, täytyy ensin laskun saldoreskontramääritys poistaa (tämä poistaa myös kaikki laskulle kohdistuvat suoritustapahtumat) ja sitten voidaan tilinumero muuttaa. Laskulle kuuluneet suoritustapahtumat täytyy kohdistaa uudestaan.

Asiakasnumeron muuttaminen täytyy tehdä laskulle. Ohjelma muuttaa asiakasnumeron automaattisesti myös kaikille laskun suoritusviennille. Suoritusviennille ei asiakasnumeroa voi muuttaa, vaan se on tarvittaessa kohdistettava uudestaan.

Laskun vientisumma voidaan muuttaa.

Suorituksen vientisumma voidaan muuttaa ja ohjelma muuttaa laskun suoritusosaa vastaavasti.

Tositelaji	Tositenumero	Pvm	Tilinro	Vienti_Euro	Vientiselitys	Saldoreskontra_asnro	Ku
	1	01.01.2007	2871	-1500,00	Ostettu muttereita	100	
	2	07.01.2007	2871	1000,00	Maksetaan ostolasku	100	
			1910	-1000,00	Maksetaan ostolasku		
SR	3	08.02.2007	4030	1500,00	Ostettu hiekkaa		
			2871	-1500,00	Ostettu hiekkaa	100	
	4	10.02.2007	2871	1000,00	Suoritetaan hiekkalasku	100	
			1920	-1000,00	Suoritetaan hiekkalasku		
Kaikki yhteensä				0,00			

Tositelaji: Tositenro: Pvm:
Tili: Vienti Euro: Vientiselitys:
Kustannuspaik: Laskentakohde: Määrä: Suorita valinta

Tositelaji: Tositenumero: Päivämäärä:
Tositelitys:

Tilinumero: Tilin nimi: Euro: Alv-pros: Vientiselitys:
Kustannuspaikka: Laskentakohde: Määrä: Täsmäytetty Tarkastettava Seur. vuoden tositet

Projektin tiedot
Projekti: Kohde: Työlaji:

Saldoreskontratiedot
 Asnro: SR Asiakas Oy
Laskun tosite 3, 08.02.2007, Ostettu hiekkaa, lasku -1 500,00 euro, suoritettu 1 000,00 euro, avoinna -500,00 euro
Vienti, johon suoritus kohdistetaan:

Kun on valittu suoritusvientä, näyttää ohjelma, millä tosittella on alkuperäinen lasku. Jos valitaan laskuvienti, näyttää ohjelma laskulle kohdistuneiden suoritusvientien tositenumerot.

Saldoreskontratapahtumien listaus saadaan tileittäin/tapahtumittain (*Tulostukset* → *Muut listat* → *Saldoreskontralista*):

Tulostuksen katseluruutu

Oma Testiyritys Oy
Saldoreskontralista
Tilinro='1702'

Ajopvm:28.11.2007
09.08.2007 Sivu 1

Pvm	TL	Tositte	Alkusaldo euro	Uudet laskut euro	Suoritukset euro	Kausi yht euro	Loppusaldo euro	Selitys
1702 Myyntisaamiset 2								
1 Saldoreskontra-asiakas 1								
05.08.2007	SR	17	0,00	500,00 500,00	0,00	500,00	500,00	Myyntilasku 597, myyty tavaraa
100 SR Asiakas Oy								
06.07.2007	SR	14	0,00	5 000,00				Myyty tavaraa SR Asiakas Oy:lle, myyty kaapeleita
06.07.2007	SR	15		600,00				Lasku nro 333, myyty muttereita
08.08.2007	SR	18			-3 000,00			Saatu suoritustilille, osasuoritus myyntilaskuun
				5 600,00	-3 000,00	2 600,00	2 600,00	
5 Oy Ostaja Ab								
07.07.2007	SR	16	0,00	700,00				Lasku nro 522, myyty tavaraa Oy Ostaja Ab:lle
09.08.2007	SR	22		700,00	-650,00	50,00	50,00	Suoritus Oy Ostaja Ab, osasuoritus
				700,00	-650,00	50,00	50,00	
Yhteensä			0,00	6 800,00	-3 650,00	3 150,00	3 150,00	

Tulosta sivu Tulosta kaikki Kirjoitin: MINOLTA-QMS magicolor 3100 Sulje

Zoom: 100 Sivu 1 (1)

Oletuksena on tulostus vaakatasossa, mutta jos valitaan A4-pystyasetus, muuttaa ohjelma tekstin automaattisesti pienemmäksi.

Saldoreskontralaskut voidaan listata myös laskujärjestyksessä (*Tulostukset* → *Muut listat* → *Saldoreskontralista laskuittain*). Tulostus voidaan rajata halutuille tileille ja asiakasnumeroille, lisäksi voidaan tulostaa vain avoimet laskut, myös taannehtivasti, esim. edellisen kuukauden lopun tilanne. Listalla näkyy leveänä tekstinä laskun tiedot ja ohuena tekstinä suoritukset.

Tulostuksen katseluruutu

Oma Testiyritys Oy
Saldoreskontralista laskuittain
Tilinro='1702' ja Saldoreskontra asnro='100'

Ajopvm:28.11.2007
09.08.2007 Sivu 1

Pvm	Tositte	Lasku euro	Suoritukset euro	Avoinna euro	Selitys
1702 Myyntisaamiset 2					
100 SR Asiakas Oy					
06.07.2007	14	5 000,00	-3 500,00	1 500,00	Myyty tavaraa SR Asiakas Oy:lle, myyty kaapeleita
08.08.2007	18		-3 000,00		osasuoritus myyntilaskuun
09.08.2007	23		-500,00		osasuoritus 2
06.07.2007	15	600,00	0,00	600,00	Lasku nro 333, myyty muttereita
Yht		5 600,00	-3 500,00	2 100,00	
Yhteensä		5 600,00	-3 500,00	2 100,00	

Tulosta sivu Tulosta kaikki Kirjoitin: MINOLTA-QMS magicolor 3100 Sulje

Zoom: 150 Sivu 1 (1)

Saldoreskontrasuorituksia voidaan selata Tiliselailussa (*Selaukset → Tiliselailu → Saldoreskontratapahtumat*). Ruudussa näkyy tilin kaikki saldoreskontratapahtumat, tai vain avoimet.

Tositelaji	Tositenumero	Pvm	Vienti_euro	Saldoreskontra	skontra_tyyppi	skontra_tila	skontra_suoritettu_euro	Tositaselitys	Vientiselitys
	14	06.07.2007	5000,00	100	1	1	-3500,00	Myyty tavaraa SR Asiakas Oy:lle	myyty kaapeleita
	15	06.07.2007	600,00	100	1	1	0,00	Lasku nro 333	myyty muttereita
	16	07.07.2007	700,00	5	1	1	-650,00	Lasku nro 522	myyty tavaraa Oy Ostaja Ab:lle
SR	17	05.08.2007	500,00	1	1	1	0,00	Myyntilasku 597	myyty tavaraa
	18	08.08.2007	-3000,00	100	3	0		Saatu suoritus laskulle	osasuoritus myyntilaskuun
	22	09.08.2007	-650,00	5	3	0		Suoritus Oy Ostaja Ab	osasuoritus
	23	09.08.2007	-500,00	100	3	0		Suoritus	osasuoritus 2
Kaikki yh			2650,00				-4150,00		

Saldoreskontratyyppi: 1=myyntilasku, 2=ostolasku, 3=myyntisuoritus, 4=ostosuoritus.

Saldoreskontratila laskuilla (kun saldoreskontratyyppi on 1 tai 2): 1=avoin lasku, 2=loppuun suoritettu.

Taulukko voidaan järjestää halutun sarakkeen mukaan klikkaamalla sarakkeen otsikkoriviä, esim. klikataan Vienti_euro-otsikkoa, jolloin taulukko on eurojärjestyksessä. Ensimmäinen klikkaus järjestää tiedot pienimmästä suurimpaan, toinen klikkaus suurimmasta pienimpään.

PopUp-valikosta, eli klikkaamalla hiiren oikeanpuoleisella näppäimellä taulukosta haluttua laskuvientiä (riviä, jonka saldoreskontratyyppi on 1 tai 2) voidaan valita *Merkitse saldoreskontratapahtuma suoritetuksi* tai *Syötä saldoreskontratapahtuman suoritus*, jolla voidaan suoraan muuttaa suoritussummaa. Tämä muuttaa vain saldoreskontraviennillä olevan suoritussumman, eikä vaikuta viennin normaalisummaan, jota kirjanpito käyttää. Eli kullakin viennillä on erikseen kenttä, jossa on siihen kohdistuneiden suoritusten yhteissumma ja sitä voidaan tässä muuttaa. Tämä täytyy tehdä sarakkeessa *Saldoreskontra_suoritettu_euro*, joka näyttää nykyisen suoritussumman.

Jos halutaan korjata saldoreskontravientiä ja samalla kirjanpidon summia, on muutos tehtävä normaalisti *Päiväkirjan selaus/korjaus* -ohjelmalla.

PopUp-valikosta voidaan myös valita taulukossa olevien **tietojen siirto Excelliin ja Wordiin** tai tiedot voidaan **tallentaa levyille** tai **tulostaa kirjoittimelle**.

Edellisten tilikausien saldoreskontratapahtumien tositenumerot ovat negatiivisia.

22. OMIEN RAPORTTIEN/LASKELMIEN MÄÄRITYS

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Omien raporttien määrittäminen*

Ohjelmassa voidaan valmiiden raporttien lisäksi määrittellä omia raportteja, jotka tulostuvat tuloslaskelma/tase – muodossa. Tällä ohjelmalla voidaan luoda uusia tai muokata ohjelmassa valmiina olevia raporttimalleja kuten: *Virallinen tuloslaskelma.mää*, *virallinen vastaava.mää* tai *virallinen vastattavaa.mää*. Nämä laskelmat voidaan tulostaa valitsemalla ohjelmasta *Tulostukset* => *Tuloslaskelma/tase/laskelma: oma määrittäminen*. Ks. käyttöohjeen kohta 8.2.5.

Tästä voidaan tarkistaa ohjelmassa valmiina olevien laskelmien määrittäykset, jos esim. jokin tili ei tulostu laskelmalle. Tasekirjaan tulostuva laskelma määrittellään parametreissa kohdassa *Ylläpidot* => *Parametrit* => *Parametrit* => *Tasekirja* => *Tuloslaskelman/taseen määrittämistiedosto*.

Taso	Nimitys	Tilit
1	LIKEVAIHTO	VL:101
1	Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	VL:110
1	Valmistus omaan käyttöön	VL:112
1	Liiketoiminnan muut tuotot	VL:114
1	Materiaalit ja palvelut	
2	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
3	Ostot tilikauden aikana	VL:122
3	Varastojen muutos	VL:128
2	Ulkopuoliset palvelut	VL:130
1	Henkilöstökulut	
2	Palkat ja palkkiot	VL:141
2	Henkilösivukulut	
3	Eläkekulut	VL:151
3	Muut henkilösivukulut	VL:156

Käsiteltävä raportti valitaan ruudun vasemmasta yläkulmasta. Tällöin ruutuun tulee kyseisen laskelman määrittäykset näkyville. Joka rivillä näkyy sen taso, nimitys ja tilin-sarakkeessa tulostusmäärittäminen.

Jos haluat tallentaa uuden raportin ja ottaa siihen pohjaksi aikaisemman raportin, se onnistuu muuttamalla vasemmassa yläkulmassa raportin nimeä (nimen lopussa oleva määrittämysosa on aina .mää) ja tallentamalla raportti. Aikaisempi raportti jää tällöin ennalleen. Raportit ovat tekstitiedostoja kirjanpito-ohjelman hakemistossa. Jos raportti halutaan poistaa, se voidaan tehdä resurssienhallinnalla.

Poista rivi poistaa valitun rivin. Pop-up-valikosta voidaan valita *Poista alla olevat rivit*, jolloin poistetaan kaikki klikkauksen alla olevat rivit. Tästä on hyötyä, jos halutaan tehdä uusi raportti ja tyhjentää taulukko.

Lisää rivi lisää käsiteltävään kohtaan yhden tyhjän rivin (valitun rivin yläpuolelle).

Tulostettaessa summien etumerkki vaihdetaan. Jos tulostetaan tuloslaskelman summia tai taseen vastattavaa – puolen summia, eikä haluta listaa negatiivisia lukuja, laitetaan tähän ruksi. Jos tässä ei ole ruksia, tulostuu esim. myyntitilien summat negatiivisina (koska ne ovat kredit-puolella).

Kun ruudussa klikataan riviä, tulevat valitun rivin tiedot ruudun alareunaan, jossa niitä voidaan muokata.

Otsikon taso on sama kuin tilien ylläpidossa on määritetty tileille. Taso 0 on katenimitys (pääotsikko), johon lasketaan välisumma kaikista tulostetuista. Taso 1 on alempi taso ja taso 8 kaikista alin taso. Yleensä raportissa on korkeintaan 3 tai 4 tasoa.

Nimitys on raporttiin tulostuva nimitys kyseiselle kohdalle.

Tilit-kentässä määritellään, mitkä tilit/ryhmät tulostetaan käsiteltävään kohtaan. Seuraavat määriykset ovat mahdollisia:

- * Pelkkä tilinumero, jolloin valitaan tili/tilit ko. ehdoilla. Esim. valinta ”3000-3010” laskee yhteen tilinumerot 3000-3010 saldot, ”3000” laskee vain tilin 3000 saldon, ”3000,3010” laskee kahden tilin, 3000 ja 3010 saldon.
- * VL: huomioi tilit verolomakekoodin mukaan. Verolomakekoodi määritellään tilien ylläpidossa tilikohtaisesti. Verolomakekoodin mukaan ohjelma tulostaa myös verolomakkeet. Esim. valinta ”VL:101” valitsee ne tilit, joiden verolomakekoodina on 101 ja valinta ”VL:102,105” valitsee ne, joiden verolomakekentässä on 102 tai 105. Ohjelmassa on myös lista, jossa saadaan lista tileistä verolomakekoodeittain. Katso kohta 8.5. *Verolomakkeet*
- * RA1: huomioi tilit raporttikoodin mukaan. Tilien ylläpidossa määritellään tilikohtaisesti raporttikoodi 1..4, eli tilille saadaan neljä erilaista raporttikoodia. Valinta ”RA1:AA,K5” valitsee ne tilit, joilla on raporttikoodien ykköskentässä arvo AA tai K5. ”RA2:MYYY” valitsee ne, joilla on raporttikoodien toisessa kentässä arvo MYY
- * Tilikauden voitto/tappio saadaan tulostettua määriyksellä TILIKAUDENVOITTO

Kun rivin tietoja on muutettu, on ne päivitettävä taulukkoon painamalla **Päivitä**-näppäintä. Jos ei haluta muutosta taulukkoon, voidaan klikata taulukosta uusi rivi, jolloin edellistä muutosta ei päivitetä.

Jos on tehty raportti, johon halutaan keskelle yksi taso lisää, voidaan popup-valikosta valita, että ohjelma lisää/vähentää kaikista loppuosan tasoista yhden.

Valinta **Tallenna+testitulostus** tallentaa raportin ja sitten tulostaa sen ruudulle oletusasetuksilla. Jos halutaan valita tulostukseen muita saldoja ja tulostusehtoja, se onnistuu valitsemalla omien raporttien tulostus normaalisti päävalikosta: *Tulostukset* → *Tuloslaskelma ja tase* → *Tuloslaskelma/tase/taskelma: oma määriytys*.

Jos **Tallenna**-näppäin ei ole aktiivinen, on raportti tallennettu ja voit sulkea ruudun. Jos tallenna-näppäin on aktiivinen ja suljet ruudun, ei viimeiset muutokset tallennu määriykseen.

23. TOSITEPOHJIEN MÄÄRITYS

Valinta päävalikosta: *Selaukset* → *Tositteiden määritys*

Ohjelmassa voidaan helpottaa tositteiden kirjausta määrittelemällä tositepohjia (automaattitositteita). Kirjauksissa päiväkirjaan saadaan tositepohja uuden tositteen pohjaksi painamalla F2-näppäintä.

Auto	Tilinro	Tilin nimi	Summa	Kust.paikka	Laskentakohde
	5000	Työntekijäpalkat			2
	2923	Sosiaaliturvamaksuvelka	3,7%		2
	1910	Merita			

Vasemmassa yläkulmassa on tallennetut tositepohjat.

Tositteiden määritys tapahtuu valitsemalla tositepohja valintalistasta.

Kun tositepohjaa on muutettu, se tallennetaan valitsemalla **Päivitä käsiteltävän tositepohjan tiedot**.

Muutetut tositepohjat tallennetaan valitsemalla **Tallenna tositepohjat**. Jos ruutu suljetaan tallentamatta tositepohjia, ei viimeiset muutokset tallennu.

Uuden tositepohjan määritys tapahtuu valitsemalla vasemmasta yläreunasta *Uusi tositepohja*. Seuraavaksi anna tositepohjalle nimi, esim. *Bensalasku*. Tämän jälkeen syötä taulukkoon tositepohjan/automaattitositteen tiedot, kuten tilinumerot. Tositepohjavalikosta saadaan tositepohja valittua myös painamalla tositepohjan nimen ensimmäistä kirjainta.

Summa-kenttään voidaan antaa eurosumma tai prosentiarvo, jolloin ohjelma laskee kentän arvoksi tositteen summasta annetun prosentin mukaisen arvon.

Jos parametreissa on määriteltä, että käytössä on kustannuspaikat, laskentakohde, projektit yms., niin myös kyseiset arvot voidaan syöttää tositepohjiin.

Painamalla F5-näppäintä, saadaan alkion taustaväri vihreäksi. Tätä voidaan käyttää merkitsemään sellaiset kentät, joihin on tärkeää merkitä arvo, kuten kustannuspaikka.

Kun tositeita tallennetaan kirjausruudussa, saadaan tositepohjaruutu käyttöön painamalla tositepohja-, tositepohja- tai pvm-kentässä F2-näppäintä. Ensimmäinen on syötettävä tositteen tositepohja, tositepohja ja pvm, koska tositepohja tallentaa tositteen niillä tiedoilla. Tämän jälkeen tositepohjaan syötetään muutuvat tiedot, esim. kuitenkin summa. Tositepohjan kirjaukset tallennetaan painamalla **Hyväksy kirjaus** -näppäintä.

Popup-valikosta voidaan tositepohjan tiedot *tulostaa* esikatseluruutuun. Popup-valikosta saadaan myös toiminto, jolla voidaan *lisätä* tai *poistaa rivi* taulukon keskeltä. Voidaan myös valita, että *tositepohjat ovat yrityskohtaisia*, jolloin luotu pohja on käytössä vain käsiteltävässä yrityksessä. Muussa tapauksessa tositepohjat ovat yhteisiä kaikille ohjelmassa käsiteltäville yrityksille.

24. TOSITTEIDEN LUKU JA TALLENNUS XML-MUOTOON

Kirjanpito-ohjelman tositteet saadaan tallennettua xml-muotoon (ks. 6.2. Päiväkirjan selaus). Ohjelma myös lukee tositteet samanmuotoisesta xml-tiedostosta (ks. 6.1. Tositteiden tallennus).

Toimintoa voidaan käyttää siirtämällä Henix-kirjanpidon sisällä tositteita toiseen Henix-kirjanpidon yritykseen (tietokantaa) tai johonkin ulkopuoliseen ohjelmaan (tämä edellyttää että vastaanottava ohjelma lukee ko. xml-aineistoa). Vastaavasti voidaan ulkopuolisen sovelluksen tekemä xml-tositeaineisto lukea Henix-kirjanpito-ohjelmaan, kunhan aineisto on oikeassa muodossa.

Henix-kirjanpidon tekemä/lukema xml-tositeaineisto on seuraavan muotoinen jos sen avaa Internet Explorer -selaimella:

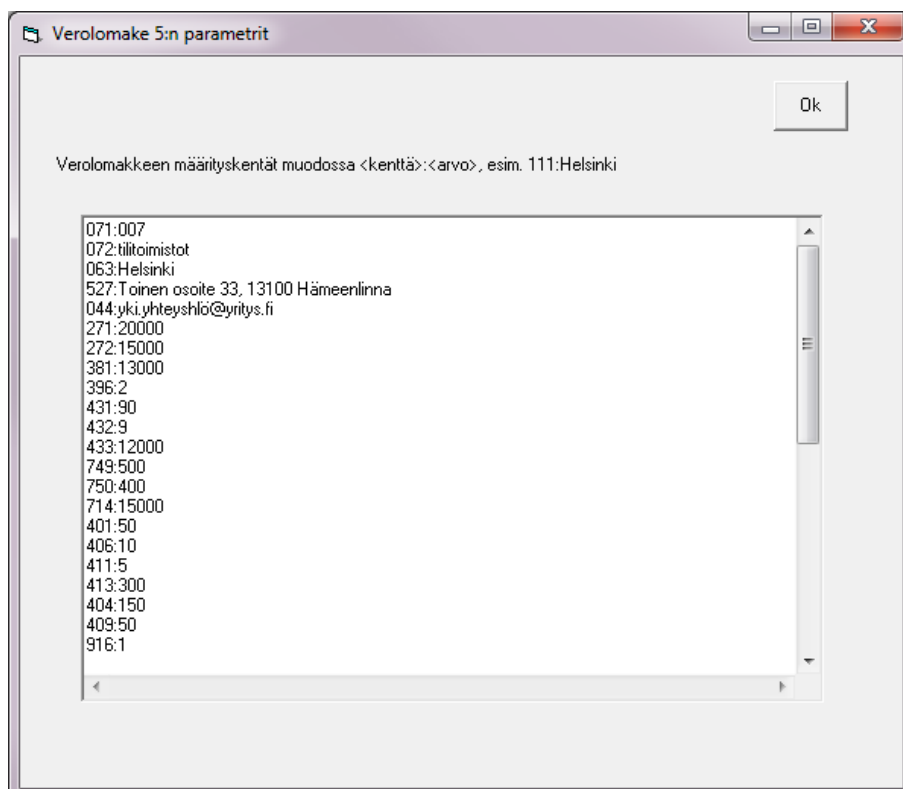
```
<?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-15"?>
- <Tositetiedot>
  - <Tosite>
    - <Tositteen_tiedot>
      <Tositelaji>MYYN</Tositelaji>
      <Tositenumero>105</Tositenumero>
      <Pvm>12.7.2012</Pvm>
      <Tositeselitys>Käteismyynti</Tositeselitys>
    </Tositteen_tiedot>
    - <Viennin_tiedot>
      <Tilinro>1900</Tilinro>
      <Vienti_euro>123.45</Vienti_euro>
      <Vientiselitys>Myyty puutavaraa Virtanen Oy:lle</Vientiselitys>
    </Viennin_tiedot>
    - <Viennin_tiedot>
      <Tilinro>3100</Tilinro>
      <Vienti_euro>-123.45</Vienti_euro>
      <Vientiselitys>Myyty puutavaraa Virtanen Oy:lle</Vientiselitys>
      <Alv_prosentti>23</Alv_prosentti>
      <Alv_koodi>20</Alv_koodi>
      <Kustannuspaikka>TA</Kustannuspaikka>
    </Viennin_tiedot>
  </Tosite>
  - <Tosite>
    - <Tositteen_tiedot>
      <Tositelaji>MYYN</Tositelaji>
      <Tositenumero>106</Tositenumero>
      <Pvm>13.7.2012</Pvm>
      <Tositeselitys>Myyty tavaraa käteisellä</Tositeselitys>
    </Tositteen_tiedot>
    - <Viennin_tiedot>
      <Tilinro>1900</Tilinro>
      <Vienti_euro>1000</Vienti_euro>
    </Viennin_tiedot>
    - <Viennin_tiedot>
      <Tilinro>3100</Tilinro>
      <Vienti_euro>-1000</Vienti_euro>
      <Alv_prosentti>23</Alv_prosentti>
      <Alv_koodi>20</Alv_koodi>
    </Viennin_tiedot>
  </Tosite>
</Tositetiedot>
```

Ylläolevassa aineistossa on 2 tositetta, molemmissa 2 vientiä (vientimäärä/tosite on max. 99). Pakollisia tietoja tositteella ja vienneillä ovat *Tositenumero*, *Pvm*, *Tilinumero* ja *Eurosumma*. Muut kentät voidaan jättää kokonaan pois, jos niitä ei ole tarkoitus ohjelmaan lukea.

25. VEROLOMAKKEEN 5 MÄÄRITYKSET

Liikkeen- ja ammatinharjoittajien veroilmoituksella 5 ilmoitetaan elinkeinotoiminnan tuotot, kulut, varat ja velat.

1. Valitse ohjelmasta *Ylläpidot* → *Tilit* → *Lisämääritykset*.
2. Kentän *Verolomake 5:n koodit* popup-valikosta valitse *Lue VL5 oletusmääritykset*, jolloin saadaan tileille oletusmääritykset *Verolomake5oletusmäärityksetPerustilikartalle.dat*-tiedostosta.
3. Tämän jälkeen kannattaa tulostaa popupista lista tilien VL5 määrityksistä valinnalla *Tulosta verolomake 5 koodit*. Listasta nähdään tilien verolomakemääritys sekä saldolliset tilit, joille tuota ei vielä ole määritetty. Tee tileille tarvittavat määrityslisäykset, minkä jälkeen voit halutessasi tallentaa muutokset oletustiedostoon popup-valinnalla *Tallenna VL5 oletusmääritykseksi*. Näin muutokset voidaan lukea myös toisille yrityksille tiedostosta suoraan.
4. Valitse ohjelmasta *Ylläpidot* → *Parametrit* → *Verolomake 5 parametrit*.
5. Valitse popup-valikosta *Tulosta verolomake 5*, jolloin nähdään, mitä tietoja lomakkeelle tällä hetkellä tulostuu sekä lista tulostetuista tileistä ja saldollisista tileistä, joita ei tulostettu.
6. Tämän jälkeen valitaan *Tulosta verolomake 5 verokoodit*, jolloin tulostuu verolomake 5, josta nähdään kaikkien kenttien numerot. Esim. kenttä 063 on Kotikunta. (Kentän numeron jälkeen sulkuihin tulostuva luku merkitsee tulostusjärjestysnumeroa. Tähän ei yleensä tarvitse kiinnittää huomiota.)
7. Uudet parametrimääritykset tehdään muodossa <kenttä>:<arvo>, esim. 063:Helsinki. Määritykset tehdään allekkain, yksi määrittys/rivi. Ruksikohdissa määritetään esim. 379:4, jolloin tulostuu ruksi kohtaan *4 muita kulkuneuvoja*. Parametrit tulee ennen tulostusta tallentaa Ok-painikkeella.
8. Parametreissa on valmiina määritykset kentille 402, 407 ja 419 (työmatkakulujen enimmäismäärät verottajan ohjeen mukaan). Poista/muuta määrittystä tarvittaessa.
9. Jos parametriin syötetty summa tulostuu negatiivisena eikä näin kuuluisi olla, esim. 320:500,55 tulostuu kenttään muodossa -500,55 niin syötä parametriin negatiivinen summa eli 320:-500,55. Tämä johtuu siitä, että kredit-saldot on määritetty kääntymään kentissä 300, 318, 301, 314, 315, 319, 320, 321, 322, 323, 312, 324, 749 ja 750.
10. Jos tulostuksessa summat ja ruksit tulostuvat pysty- tai vaakatasossa hieman väärään kohtaan, voidaan lomakkeen tulostusmääritystä muuttaa. Parametrimäärityksellä sy:10, lomake tulostuu 10 mm alaspäin, negatiivinen luku siirtää lomakkeen tulostusta ylöspäin. Määrityksellä sx:-20, lomake tulostuu 20 mm vasemmalle, positiivinen luku siirtää lomakkeen tulostusta oikealle.

Verolomakkeelle 5 syötettäviä tietoja koskevia ohjeita:

Monissa kohdissa, joissa lomakkeella tulee tehdä laskutoimituksia ja/tai siirtää tietoja kentistä toisiin, on ohjelmassa valmiina laskentakaavat eli näitä kenttiä ei tarvitse parametreihin syöttää käsin.

- * Kohtaan *V Erittelyt yksityiskäytöstä (A)* tulee syöttää tiedot vain kenttiin 271:*Elinkeinotoiminnan ajot*, 272:*Yksityisajot ja 381:Kulut yhteensä*. Ohjelma laskee näistä kohdat 274, 275 ja 382. Lisäksi, jos on määritelty, että tulostuu ruksi kohtaan 396: *Yksityisajojen kulut on vähennetty kirjanpidossa menona*, niin ohjelma siirtää kentän 382 tiedon automaattisesti kenttään 313. Ruksi tulostuu, kun parametreihin tehdään määrittely 396:1
- * Kohdassa *V Selvitys yksityisvaroihin kuuluvan auton käyttötiedoista (B2)* tehdään kohdan 416 täyttö siten, että kohtaan *ajopäiväkirjaan* tulostuu ruksi määrittelyksellä 416:1 ja kohtaan *muuhun selvitykseen* määrittelyksellä 416:2
- * Kohtaan *VI Lisäselvitykset ja erittelyt elinkeinotoiminnan kuluista (B1/B2)* tulee syöttää tiedot kenttiin 401, 406, 411, 413, 404, 409 ja 414 sekä 389, 390 ja 391. Ohjelma laskee muiden kenttien arvot ja siirtää kenttien 388 ja 392 yhteissumman automaattisesti kenttään 364 *Lisävähennykset*.
- * Kohdassa *VII Laskelma vähennyskeltottomista korkokuluista* syötetään tiedot kenttiin 659, 677, 650 ja 651 sekä korkoprosentti kenttään 653 desimaalimuodossa, esim. 653:0,025. Ohjelma laskee kenttien 652 ja 383 arvot automaattisesti. Kentän 383 arvo vähennetään automaattisesti kentän 346 arvosta ja jäännös tulostuu kenttään 347 *Korkokulujen vähennyskelpoinen osuus*. Kentän 652 summa siirretään automaattisesti kohtaan 747 *Oikaistu negatiivinen oma pääoma* (ei kuitenkaan enempää kuin kenttien 749 ja 750 summa).
- * Ohjelma laskee automaattisesti arvot myös kenttiin 316, 386, 342, 355, 358, 359, 718, 725, 733, 734, 742 ja 743.
- * Kenttiin 344 tai 354 tiedot eivät siirry automaattisesti kentästä 386 vaan nämä tulee syöttää käsin.
- * Ohjelma ei tee automaattisesti poistoja koskevien kenttien laskentaa vaan nämä tiedot tulee syöttää parametreihin käsin.
- * Kenttä 034 osoitetiedoissa on *Ulkomaan maan nimi*, kenttä 041 *Veroilmoitusta täydentäviä tietoja antavan henkilön nimi* ja 044 ko. henkilön *sähköpostiosoite*.

26. Aakkosellinen hakemisto

A

Ajopvm	29
Alkusaldot	19
Alv	<i>Katso</i> Arvonlisävero (kappale 20)
Alv-automaattikirjaus	18, 24, 25, 27, 53, 91, 94
Alv-prosenttien muutos	74
Alv-virheet	77, 97
Analyysiselaukset	69
Apuohjelmat	46
Arvonlisävero	11, 12, 24, 52, 67, 74, 91, 92
Arvonlisäveron yhtenvetoilmoitus	95
Audit trail	<i>Katso</i> kirjausketju
Automaattinen varmuuskopiointi	44
Automaattiviennit	13

B

Budjetit	20
----------------	----

D

Drill down	87
------------------	----

E

Edellinen vuosi	20
Edellisen tilikauden päivämäärät	27
Edellisen vuoden saldojen syöttö	19
Edelliset vuodet	27
Edellisten tilikausien voittovarot	29
Esikatseluruutu	59
Excel	3, 5, 53, 58, 69, 70, 75

F

Formit	<i>Katso</i> ikkuna
--------------	---------------------

G

Graafiset tulostukset	60, 62, 65
-----------------------------	------------

H

Hakemisto	1
Huomautustekstit	14

I

Ikkuna	22, 75
--------------	--------

K

Kaikkien summien tyhjennys	48
Kalustotili	97
Kausiveroilmoitus	24, 33, 67, 73
Kielet	30
Kirjanpidon tarkastusajo	48
Kirjanpidon tunnusluvut	15
Kirjaukset	28, 49, 50
Kirjausketju	87
Kirjepohjat	84
Kustannuspaikat	13, 16, 18, 20, 27, 50, 52, 73
Kysymyksiä ohjelman käytöstä	77
Käyttöoikeuslevyke	77
Käyttöönotto	4

L

Laskennalliset tilit	14, 27
Laskentakohteet	18, 27, 52
Laskureskontra	13, 18, 27, 52, 66, 72, 77, 98

Laskutus	28, 54
Leikepöytä	60
Lista käytetyistä tileistä	77
Listojen muokkaus	39, 40, 68
Lisätoiminnot	48
Lisäyrityksen asennus	<i>Katso</i> Yrityksen lisäys
Lomakkeiden muokkaus	39, 46

M

Marginaaliverotus	77
Muistiotosite	50, 67
Määriteltävät laskelmat	15, 64, 73, 103
Määräkäsitely	13, 27, 50, 52

N

Näkymä	73
Näppäimistö	22, 79

O

Ohjeet	22
Ohjelman asennus	4, 76
Ohjelman asennus uuteen koneeseen	76
Ohjelmapäivitys	46, 48, 77
Oletusvientiselitys	14, 52
Omien listojen määrittäminen	39, 68
Omien raporttien määrittäminen	<i>Katso</i> Määriteltävät laskelmat
Ostoreskontra	28, 54

P

Parametrit	4, 21
PDF-tallennus	59
Perustilikartta	26, 89
PopUp-valikot	3, 15
Projektit	18, 27, 52, 73
Päivitykset	5
Päiväkirja	53, 61
Päiväkirjan selaus	53
Pääkirja	61

R

Rakennusala	97
Raporttikoodit	15
Raporttiseläus	72
rtf-tekstit	84
Ruudun koon muuttaminen	78
Ryhmänimet	4

S

Salasana	23
Saldoluettelo	66
Saldoreskontra	<i>Katso</i> Laskureskontra
Saldot	19
Selaukset	8, 69, 70, 71, 73, 74
Selaushaku	82, 83
Selausruudut	80, 81, 82, 83
Seuraava tilikausi	28
Seuraavan tilikauden tosite	28, 50, 77
Sisällysluettelo	1
Sql	73

T

Tallennustilasto	41, 73
------------------------	--------

Tarkastettava-merkintä	27, 52	Tulostus toisella kielellä.....	30
Tarrat	40	Tulostusaika	29
Tase.....	29, 62, 64	Tulostuskieli	10
Tase-erittelyt.....	14, 68	Tunnusluvut.....	15, 68
Tasekirja	<i>Katso</i> Tilinpäätös	Tyhjennykset	41
Taulun selaus	81	Tyvi-aineisto.....	14, 24, 34, 65, 67
Teksturi	48, 84	Työkohteet.....	18
Tietojen luku muista ohjelmista.....	46, 47	Työlajit	18
Tietojen poisto	41	Täsmäytys.....	27, 52
Tietojen siirto muihin ohjelmiin	58, 75		
Tietojen täsmäytys	5	U	
Tietojen ylläpidot.....	9	Uudelle koneelle asennus . <i>Katso</i> Ohjelman asennus uuteen	
Tietokannan eheytyt	46	koneeseen	
Tietokannan muokkaus	47		
Tilien poisto.....	16	V,W	
Tilikartan massamuutos	16	Valikot.....	6
Tilikartan vaihto	48, 89	Varmuuskopiointi	5, 25, 42, 43, 44, 77
Tilikartta	4, 16, 26, 29, 46, 48, 77, 89	Verolomake 5	14, 107, 108
Tilikauden päivämäärät	23	Verolomake 62	38
Tilikauden voitto/tappio.....	29	Verolomake 6B.....	14, 34, 35, 36, 37, 65
Tilimuutos useille yrityksille	17	Verolomakekoodit	14, 64, 65, 104
Tilin apuhakukoodi	15	Vertailukaudet	20
Tilin poisto.....	9, 16	Vienneistä yhteissummat.....	73
Tilin tyyppi	11	Vihjeet	22
Tilinpäätös	31, 41, 68	Vinkkejä ohjelman käyttöön.....	78
Tilinro	15	Virallinen muoto.....	62
Tilinumero	10, 26	Virallinen tuloslaskelma ja tase.....	64
Tiliseläus.....	72	Voiton paikka taseessa	29
Tilit	4, 9, 16, 17, 65	Word.....	3, 48, 53, 58, 69, 70, 75, 84
Tito	53, 55	Vuodenvaihdeajo.....	41
Tositelaji	18, 26, 51		
Tositenumero	26, 51	X	
Tositepohjat	51, 73, 105	Xml.....	<i>Katso</i> Tositteiden luku/tallennus xml-muotoon
Tositteet	5		
Tositteiden luku laskutusohjelmasta	54	Y	
Tositteiden luku ostoreskontrasta	54	Yhteisöhankeinnat	92
Tositteiden luku/tallennus xml-muotoon	52, 53, 106	Yleistä.....	3
Tositteiden selaus/korjaus.....	53	Ylläpidot.....	6
Tositteiden tallennus.....	28, 50	Yrityksen lisäys	46, 76
Tuloslaskelma	29, 62, 64	Yrityksen poisto	77
Tuloslaskelmaerittely.....	68	Yrityksen tiedot	23
Tulosteiden päivämäärä	28	Yrityksen tilikartta uuteen yritykseen.....	77
Tulostukset.....	5, 7, 15, 29, 72	Y-tunnus	23
Tulostukset kirjoittimelle, tiedostoon, esikatselu.....	58		